

**Πού θα
συναντηθούμε
αυτό το
φθινόπωρο;
A.V. Team**

**Τρεις μέρες με
τον ΚΥΡΙΑΚΟ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ
στο Καστελλόριζο**
Της Δήμητρας Γκρους

[illegible]

ONASSIS STEGI

STEGI.RADIO

RICARDO VILLALOBOS
IN COLLABORATION WITH RESOLUTE (NYC)
NIGHTMARES ON WAX - YASMINE HAMDAN - ΣΤΕΛΛΑ
ALEXANDER SKANCKE – DJ-HOTLINE 333 – EVERLYN – GEORGE RALLIS
ANNA VS JUNE & JAN VAN ANGELOPOULOS – MIRA 新伝統 – BAGGYMILZIADÉ

Borderline Festival

09.10.26
ONASSIS READY

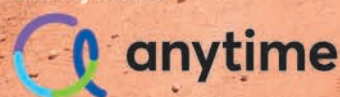
ΣΤΡΑΤΗ ΤΣΙΡΚΑ 2, ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΝΤΗΣ

PHOTO: CHRISTOS SARIS

ONASSIS.ORG

Mobility Partner

Με την υποστήριξη της

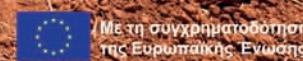
Παρέα με τη

Στο πλαίσιο του

Με τη συγχρηματοδότηση

www.apolafste.ypefthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

Γιώργος Μαζωνάκης

Γιατί δεν θα ξεπεράσουμε ποτέ το «Ανήκω σε μένα»;

Για όσο διαρκεί ένα ρεφρέν, μας κάνει να νιώθουμε θεοί, άτρωτοι, παντοδύναμοι, γαμάτοι μάγκες. Κι αυτό θα του το χρωστάμε για πάντα.

Της ΕΛΕΝΗΣ ΨΥΧΟΥΛΗ - Εικονογράφηση: ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΟΓΚΤΖΙΑΣ

Το «*Gucci φόρεμα*» έγινε ύμνος, το «*Παλιόπαιδο*», το «*Με τα μάτια να το λες*» και το «*Ζηλεύω*» αξεπέραστα σουξέ, όμως είναι κι ένα τραγούδι που ήρθε για να μείνει για πάντα, όσο κι αν ο χρόνος –Θεός φυλάξοι!– χτυπήσει αλύπητα τη μνήμη του Γιώργου Μαζωνάκη. 32 χρόνια τώρα παρατηρώ το εξής μοναδικό, μαζικό Μαζώ φαινόμενο να επαναλαμβάνεται με την ίδια, αμείωτη ένταση, την ίδια ευλάβεια, την ίδια συγκίνηση: όπου κι αν ακουστεί, όλοι σιγοντάρουν το ρεφρέν σαν κραυγή (σωτηρίας), με όλα τα ντεσιμπέλ των φωνητικών τους χορδών, τα φρύδια συσπώνονται και ενώνονται στην έκφραση της απόλυτης ταύτισης και καψούρας, τα μάτια διαστέλλονται και στρογγυλεύουν, σαν αυτό το τραγούδι να γεννά μπροστά τους φάσματα και οράματα, προσωπικά και μυστικά. Αυτό το ρεφρέν το τραγουδάς ομαδικά, αλλά το απευθύνεις μόνο στον εαυτό σου, εκείνον τον βαθύ, τον απόκρυφο, τον μυστικό σου, που κρύβεται πίσω από τα θεόκλειστα παντζούρια της ψυχής.

Με τον δικό του, αποστασιοποιημένο, στακάτο, λεβέντικο και λίγο «παράτα με κι εσύ» τρόπο, ο Μαζωνάκης το τραγουδά, λες, μόνο για πάρτη του και κάτι στην έκφρασή του σε κάνει να πιστεύεις ότι όντως «Ανήκει σ' εκείνον και στα όνειρά του». Μεγάλη μαγκιά. Που για όσο κρατάει ένα ρεφρέν, αυτή η μαγκιά λειτουργεί κολλητικά σαν ιός και σαν κατάφαση. Για όσο το τραγουδάς, μέχρι να μη σου μείνει φωνή, ανήκεις κι εσύ σε σένα και στα όνειρά σου. Δεν ξέρω αν ο Πάνος Φαλάρας είχε συνείδηση την ώρα που έγραφε τους στίχους την ουτοπία του όλου θέματος, όμως ο Γιώργος, μ' αυτό του το τραγούδι μας χάρισε γενναϊόδωρα ένα μεγάλο ψέμα με ουρά και περικεφαλαία. Στην τέχνη, το μεγάλο Ψέμα ισοδυναμεί με τη μεγάλη Αλήθεια. Καθώς εμείς οι ταπεινοί θνητοί, χρειαζόμαστε εξίσου και τα δυο για να ανοίξουμε τα μάτια κάθε πρωί, να σηκωθούμε απ' το κρεβάτι και να κουβαλήσουμε τον προσωπικό μας σταυρό.

Κι ως το ξέρουμε πως κατά βάθος δεν ανήκουμε σ' εμάς και ούτε πρόκειται. Γιατί κανείς δεν μπορεί να γίνει αρχιτέκτονας της δικής του μοίρας, όσο κι αν προσπαθήσει. Η ζωή μας ξεκινά και με συμβάσεις που δεν ορίζουμε –αυτή την ώρα θα φας, αυτή θα κοιμηθείς και την άλλη θα ξυπνήσεις, τώρα θα φορέσεις ζακέτα– και μέχρι να καταλάβεις τον εαυτό σου είσαι γεμάτος με εντολές που δεν έγραψες εσύ, αλλά θα τις κουβαλές για πάντα σαν δικές σου. Όσες και να πετοκόψεις στη συνειδητή πορεία

του βίου σου, μέσα σου θα μιλά πάντα ο μπαμπάς, η μαμά, ο δάσκαλος, η γειτόνισσα, ο κύριος στην τηλεόραση και ο περιπτεράς της γωνίας. Σαν τη Λερναία Ύδρα ένα πράμα. Και η ζωή μας προχωρά με φόβους που δεν είναι δικοί μας, με επιλογές που νομίζουμε ότι είναι δικές μας και με αλυσίδες που μας έχουν φορέσει όλοι γύρω-τριγύρω. Τις πιο βαριές οι δικοί μας άνθρωποι.

Αν σκαλίσεις καλά κάτι που θεωρείς καταδικό σου, πίσω του, στα βάθη του χρόνου, θα βρεις επιρροές και απόηχους κάποιων τρίτων, που ευτυχώς τους έχεις ξεχάσει για να πας –όπως μπορείς και το κατά δύναμιν– μπροστά, ψάχνοντας τον δικό σου δρόμο σε

μία ζούγκλα από ξένες φωνές. Κι αυτό που λέμε «δική μας ζωή» στο βάθος κήπος ίσως να είναι μια άνωθεν εντολή, ένα πρόγραμμα φτιαγμένο από μας αλλά βασισμένο σε αλλότρια data. Ακόμη και η δουλειά των ονειρών μας κρύβει σιχτήρια αξεπέραστα, ακόμη και ο έρωτας κρύβει υπόγεια μια δική του σκλαβιά, η δε μητρότητα/πατρότητα σε δένουν ισόβια με αλυσίδες και με την μπάλα των παλιών κατάδικων μαζί. Και όλοι μαζί παλεύουμε εσαεί αυτό το «γνώθι σαυτόν», ή αλλιώς τη μεγαλύτερη ουτοπία, το μεγαλύτερο ψέμα που μας έχει ποτέ ξεφουρνίσει φιλόσοφος. Καθώς σε τούτη τη διαδικασία αυτό το «γνώθι» αλλάζει κάθε μέρα και έχει ημερομηνία λήξης μικρότερη από γιαούρτι.

Θα ανήκαμε σ' εμάς μόνο αν μας είχαν πετάξει νεογέννητους στα άδυστα του Αμαζονίου, αλλά και τότε, αν πιστέψουμε τον έγκριτο και σοφό ψυχίατρο, εθνολόγο και νευρολόγο Μπορίς Σιρουνλίκ, θα είχαμε βγει βλαμμένοι και καθυστερημένοι. Γιατί σου λέει «δεν μπορώ να γίνω Εγώ αν δεν είσαι Εσύ εκεί απέναντί μου». Κοινώς, όταν δεν υπάρχει αλληλεπίδραση με τους συνανθρώπους μας, παύει να λειτουργεί ο μπροστινός λοβός του εγκεφάλου και χαζεύουμε.

Μέσα από ένα μόνο ρεφρέν, ο Μαζωνάκης έρχεται να σπάσει τον θλιβερό φαύλο κύκλο της ατομικής μας ανεπάρκειας. Να μας κάνει να πιστέψουμε στο πιο ωραίο παραμύθι: ότι ανήκουμε μόνο σ' εμάς και στα όνειρά μας. Σαν το happy end μιας ταινίας όπου οι ήρωες παντρεύονται κι αυτό φαντάζει από μόνο του υπέροχο, αφού παραλείπονται τα παρελκόμενα του γάμου και οι σκοτεινές του σελίδες. Για όσο διαρκεί ένα ρεφρέν μάς κάνει να νιώθουμε θεοί, άτρωτοι, παντοδύναμοι, γαμάτοι μάγκες. Κι αυτό θα του το χρωστάμε για πάντα.

Λόγια που ακούστηκαν δημοσίως στην Αθήνα

Σε κεντρικό δισκάδικο μπαίνει ηλικιωμένος άντρας που δείχνει σαν χαμένος, κουρασμένος και ταλαιπωρημένος:

-Για την κυρία του Μαζωνάκη...
-Μήπως για την κηδεία;
-Ναι, ναι. Πότε είναι;
-Δεν το γνωρίζουμε.
-CD του έχετε;
-Δεν πρέπει να έχουμε.
(Reload, Ακαδημίας, Παρασκευή πρωί)

Πιτσιρικάδες σε στάση:
-Καλά, σοβαρά δεν ξέρεις πώς να πας εκεί;
-Όχι, δεν ξέρω.
-Μα σοβαρά τώρα;
-Πού εννοείς;
(Στάση τρόλεϊ 3, Ακαδημίας, Σάββατο μεσημέρι)

«Τις καλύτερες γκόμενες τις βλέπεις να μπαινοβγαίνουν στο Υπουργείο Πολιτισμού. Όποτε έχω αναμονή εκεί, τρελαίνομαι να χαζεύω αυτές που περνάνε.
(Ταξίτζης, διαδρομή Αμπελόκηποι • ΚΠΙΣΝ, Πέμπτη απόγευμα)

«Πώς ήταν το ξύπνημα την πρώτη μέρα για το σχολείο, Νικάγγελε»
(Ρεπόρτερ στο Action24, Παρασκευή πρωί)

Κυρία σε αυτοκίνητο σε βενζινάδικο.
Έχει ανάψει το καντράν και το δείχνει στον βενζινά:
«Α, μην ανησυχείτε, δεν έχετε να φοβάστε τίποτα... Είναι επίφοβο».
(Πεντέλη, Τρίτη πρωί)

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Ηλίας Καφούρος**. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας και animation στο School of Visual Arts της Νέας Υόρκης. Στη διάρκεια μιας πρακτικής που εκτείνεται σε δύο δεκαετίες, έχει διαμορφώσει μια άμεσα αναγνωρίσιμη εικαστική γλώσσα. Το 2013 έλαβε υποτροφία Fulbright, ενώ η μακρόχρονη συνεργασία του με τον οίκο Hermès μετέφερε το ιδίομορφο σχεδιαστικό του σύμπαν πέρα από τα όρια της σύγχρονης τέχνης. *Περισσότερα στη σελίδα 36.*

Τι σημαίνει κοινωνική κατάρρευση;

Απειλείται με διάλυση ο δυτικός πολιτισμός; Τι απαντούν οι πολιτικοί επιστήμονες

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Απειλείται ο πολιτισμός μας με κατάρρευση; Πολλοί θεωρητικοί, μεταξύ των οποίων ο Luke Kemp, συγγραφέας του βιβλίου «*Goliath's Curse: The History and Future of Societal Collapse*», που κυκλοφόρησε πέρυσι, αναλύουν τους κινδύνους που, στην πορεία της ιστορίας, προκάλεσαν την πτώση σύνθετων ανθρώπινων κοινωνιών, και μελετούν το ενδεχόμενο παρόμοιας πτώσης στο μέλλον. Η κοινωνική κατάρρευση χαρακτηρίζεται από την απώλεια της πολιτιστικής ταυτότητας και της κοινωνικής πολυπλοκότητας ως προσαρμοστικού συστήματος, την ανατροπή των κυβερνήσεων και την αύξηση της βίας, με πιθανές αιτίες τις φυσικές καταστροφές, τον πόλεμο, τις επιδημίες, τον λιμό, την οικονομική κρίση, τη δραματική μείωση ή την υπέρβαση του πληθυσμιακού ορίου, τις μαζικές μεταναστευτικές εκροές ή εισροές, τις ανίκανες ηγεσίες και την υπονόμευση από αντίπαλους πολιτισμούς. Μια κοινωνία που έχει καταρρεύσει μπορεί να επιστρέψει σε πρότερη, λιγότερο ανεπτυγμένη κατάσταση, να απορροφηθεί από ισχυρότερη κοινωνία ή να εξαφανιστεί εντελώς.

Σχεδόν όλοι οι πολιτισμοί έχουν υποστεί τέτοια μοίρα, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή την πολυπλοκότητά τους. Οι περισσότεροι δεν ανέκαμψαν ποτέ, όπως εκείνος της Δυτικής και της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ο πολιτισμός των Μάγια και ο πολιτισμός του Νησιού του Πάσχα. Ωστόσο, ορισμένοι αργότερα αναβίωσαν και μετασχηματίστηκαν, όπως συνέβη με την Κίνα, την Ελλάδα και την Αίγυπτο. Ανθρωπολόγοι, ιστορικοί και κοινωνιολόγοι έχουν προτείνει ποικιλία εξηγήσεων για την κατάρρευση των πολιτισμών, οι οποίες περιλαμβάνουν αιτιολογικούς παράγοντες όπως η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η εξάντληση των πόρων, το κόστος της αυξανόμενης πολυπλοκότητας, οι ξένες εισβολές, οι μεταδοτικές ασθένειες, η διάλυση του κοινωνικού ιστού, η επιδεινούμενη ανισότητα, η μακροπρόθεσμη υποβάθμιση των γνωστικών ικανοτήτων, η απώλεια δημιουργικότητας και η καθαρή ατυχία. Με λίγα λόγια, η πλήρης εξαφάνιση ενός πολιτισμού δεν είναι αναπόφευκτη, αν και, συχνά, οι νέες κοινωνίες που προκύπτουν από τις στάχτες του παλιού είναι προφανώς απόγονοί του.

Το βιβλίο του Joseph Tainter «*The Collapse of Complex Societies*», που εκδόθηκε το 1988, παραμένει χρήσιμη αναφορά για τις ιστορικές διαδικασίες των πολιτισμών. Ο Tainter σκιαγραφεί την κοινωνική κατάρρευση ως μια ακολουθία γεγονότων που συμβαίνουν εντός «λίγων δεκαετιών» με αποτέλεσμα την «ουσιαστική απώλεια της κοινωνικοπολιτικής δομής». Σύμφωνα με τον Tainter, «πλήρες τέλος» δεν επέρχεται ποτέ: συμβαίνουν μετασχηματισμοί, συγχωνεύσεις και αναδιοργανώσεις: ακόμη και οι Μάγια, που χρησιμοποιούνταν συχνά ως παράδειγμα χαμένου πολιτισμού, διατηρούν την πολιτιστική και γλωσσική τους συνέχεια μέχρι σήμερα. Ο Luke Kemp, σ' αυτό το σχετικά πρόσφατο βιβλίο, ανέλυσε δεκάδες πολιτισμούς, τους οποίους όρισε ως «κοινωνία με γεωργία, πολλαπλές πόλεις, στρατιωτική κυριαρχία στη γεωγραφική της περιοχή και συνεχή πολιτική δομή», από το 3000 π.Χ. έως το 1800 μ.Χ., και υπολόγισε ότι η μέση διάρκεια ζωής ενός πολιτισμού είναι περίπου 336 χρόνια. Από αυτούς, οι πιο ανθεκτικοί ήταν το Βασίλειο των Κουσιτών στη Βορειοανατολική Αφρική, η Αυτοκρατορία των Αζουμιτών στην Ανατολική Αφρική, ο Βεδικός Πολιτισμός στη Νότια Ασία και εκείνοι των Ολμέκων στη Μεσοαμερική, ενώ μεταξύ των πιο βραχύβιων ήταν η Αυτοκρατορία των Νάντα στην Ινδία και η δυναστεία Τσιν στην Κίνα.

Ένας άλλος θεωρητικός, ο Samuel Arbesman, ισχυρίζεται ότι η κατάρρευση είναι γενικά τυχαίο γεγονός —ερημοποίηση, ηφαιστειακές εκρήξεις, ξένες επιδρομές— και δεν εξαρτάται από την ηλικία του πολιτισμού. Ο πολιτισμός των ιθαγενών Αμερικανών δέχτηκε καίριο πλήγμα και (σχεδόν) κατέρρευσε όταν εξετέθη, εντελώς τυχαία, μέσω της άφιξης των Ευρωπαίων, σε ποικιλία ασθενειών εξαιρετικής λοιμογόνου δράσης. Καθώς οι πληθυσμοί αυτοί δεν είχαν εξοικειωθεί με τις μεταδοτικές ασθένειες που εμφανίστηκαν μετά την άφιξη της γεωργίας στον Παλαιό Κόσμο, το ανοσοποιητικό τους σύστημα δεν ήταν επαρκώς εξοπλισμένο για να αντιμετωπίσει την ευλογία, την ιλαρά, τον κοκκύτη και τη βουβωνική πανώλη. Η ευλογία ρήμαξε το Μεξικό και το Περού, γεγονός που ευνόησε τους Ευρωπαίους κατακτητές κατά τον 16ο αιώνα.

Ο Oswald Spengler είχε υποστηρίξει ότι ένας πολιτισμός στον «χειμώνα» του δείχνει «απροθυμία για αφηρημένη σκέψη». Οι σύγχρονοί μας ψυχολόγοι David Rand (από το MIT) και Jonathan Cohen (από το Princeton) έχουν διατυπώσει μια λίγο διαφορετική θεωρία: οι άνθρωποι, λένε, εναλλάσσονται μεταξύ δύο ευρέων τρόπων σκέψης· ο πρώτος είναι γρήγορος, αυτόματος και άκαμπος, ενώ ο δεύτερος είναι αργός, αναλυτικός και πιο ευέλικτος. Έτσι εξηγείται γιατί οι άνθρωποι εκδηλώνουν αυτοκαταστροφικές μορφές συμπεριφοράς, ενώ, αν σκέφτονταν «λογικά», θα είχαν λάβει υπόψη τις απειλές και τους κινδύνους και θα απέφευγαν τον όλεθρο.

Σύμφωνα με τον Rand και τον Cohen, μετά την εισαγωγή εφευρέσεων που βελτιώνουν το βιοτικό επίπεδο, οι άνθρωποι τείνουν να μεταβαίνουν απότομα από τον δεύτερο στον πρώτο τρόπο σκέψης. Ως παραδείγματα μπορούν να θεωρηθούν η υπερβολική χρήση αντιβιοτικών, η οποία οδήγησε σε ανθεκτικά βακτήρια, και η παραμέληση της αξίας της αποταμίευσης, η οποία οδήγησε, σε πολλές ανεπτυγμένες χώρες, σε ακραία φτώχεια στην τρίτη ηλικία.

Ο Joseph Tainter σημειώνει ότι, σύμφωνα με την οικονομική συμπεριφορά, η ανθρώπινη διαδικασία λήψης αποφάσεων τείνει να είναι περισσότερο παράλογη παρά ορθολογική και ότι, καθώς ο ρυθμός της καινοτομίας επιβραδύνεται (θεωρεί τον αριθμό των εφευρέσεων δυσανάλογο με τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη), γίνεται ολοένα και δυσκολότερο να βρεθεί τεχνολογική λύση στο πρόβλημα της κοινωνικής κατάρρευσης.

Τι συμβαίνει στον σύγχρονο κόσμο που μπορεί να επιφέρει κοινωνική κατάρρευση; Κατά πρώτον, η πολιτική της συνεχούς ανάπτυξης είναι αυτοκαταστροφική, διότι, για να εξασφαλιστεί η ανάπτυξη, οι κοινωνίες υπερεκμεταλλεύονται τους πόρους· κατά δεύτερον, όταν οι κοινωνίες γίνονται υπερβολικά μεγάλες («Γολιάθ» κατά τον Luke Kemp) —πολυπληθείς, πολυκοινωνικές και πολυστρωματικές με πλήθος περιήλικων θεσμών— καθίστανται ασταθείς, άρα επιρρεπείς στην κατάρρευση. Αν η κατάρρευση γίνει κατανοητή ως η απώλεια της ενέργειας που απαιτείται για τη διατήρηση της κοινωνικής πολυπλοκότητας, καταλαβαίνουμε ότι η ξαφνική απώλεια αυτής της κοινωνικής πολυπλοκότητας, της διαστρωμάτωσης, της εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας και ανταλλαγής, και της παραγωγικότητας, συνεπάγεται «κατάρρευση».

Στο ιστορικό έργο του «*A Study of History*», ο Βρετανός ιστορικός Arnold J. Toynbee διερεύνησε την άνοδο και την πτώση των πολιτισμών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, αν και κατέρρευσαν πρωτίτως από εσωτερικούς παράγοντες που προκλήθηκαν από τους ίδιους, οι εξωτερικές πιέσεις έπαιξαν επίσης ρόλο. Η μελέτη της πολιτισμικής κατάρρευσης, που συμπληρώθηκε με το βιβλίο του Samuel P. Huntington, «*The Clash of Civilizations*», σύμφωνα με το οποίο ο δυτικός πολιτισμός δέχεται πιέσεις από την Ανατολή, έφερε στο φως τις βαθιές εσωτερικές ρωγμές στη Δύση· μέρος της οποίας όχι μόνο δεν φοβάται την κατάρρευση αλλά την εύχεται και την προσδοκά.

Πάντως, από τις αρχές του 20ού αιώνα όταν ο Oswald Spengler είχε εκφράσει τον φόβο για την παρακμή της Δύσης, έχουν πολλαπλασιαστεί οι αναλύσεις περί «θανάτου της Δύσης»: ο Patrick J. Buchanan, στο «*The Death of the West*», υποστηρίζει ότι η χαμηλή γεννητικότητα, σε συνδυασμό με τις δημογραφικές και πολιτισμικές μεταβολές λόγω μετανάστευσης, οδηγεί σε «θάνατο» τη δυτική ταυτότητα (ιδίως στις ΗΠΑ). Στο ίδιο πνεύμα, ο Douglas Murray, στο «*The Strange Death of Europe*», κάνει λόγο για «αυτοκτονία» της ευρωπαϊκής κουλτούρας λόγω δημογραφικής αλλοίωσης, μετανάστευσης και κρίσης αυτοπεποίθησης, ενώ ο Sir Martin Rees, στο «*Our Final Hour / Our Final Century?*», διατυπώνει μια μάλλον απαισιόδοξη πρόβλεψη για την επιβίωση του σημερινού πολιτισμού έως το 2100, τονίζοντας κυρίως τους τεχνολογικούς κινδύνους. Όσο για τον Luke Kemp, συνδέει τα ιστορικά μοτίβα κοινωνικής κατάρρευσης με τις σύγχρονες πιέσεις —με την ανισότητα, τις ναρκισσιστικές ελίτ, την κλιματική αλλαγή, τον πυρηνικό ανταγωνισμό, την ανεξέλεγκτη τεχνολογία—, παρουσιάζοντας τη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη τεχνολογική κοινωνία ως ένα τεράστιο, διασυνδεδεμένο αλλά εύθραυστο σύστημα που κινδυνεύει να γίνει ένας σωρός από ερείπια. **A**

ATHENSvoice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης
Σταυρούλα Παναγιωτάκη

Διευθύντρια Σύνταξης
Αγγελική Μπιρμπιλή

Αρχισυνταξία Δήμητρα Γκρους

Senior Editor Λουκάς Βελιδάκης

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πελιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Σύμβουλος Διεύθυνσης Χριστίνα Γαλανοπούλου

Αρχισυνταξία Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide),
Μπάμπης Καλογιάννης
Αρχισυνταξία Newsroom Τόνια Ζαραβέλα,
Μάριος Βελέντζας

Τεχνικός Διευθυντής Βάσις Συντισιμάς
Social Media Manager Τάσος Ανέστης

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Φανή Κουλούντζου, Κατερίνα Ασήμου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Ε. Βαρδάκη, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Κ. Βουλγαρέλη, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελά, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Κ. Γλυνιαδάκη, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δαββέτας, Γ. Δήμος, Π. Διαμαντάκου, Α.Μ. Δρουμπούκη, Θ. Κ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου, Β. Καμπουροπούλου, Δ. Καραθάνος, Α. Καψάλη, Ν. Κοσκινά, Α. Κοσμοπούλου, Δ. Κουμαριώτης, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Ι. Μαργακουδάκη, Α. Μαρκάκης, Χ. Μαρκάκης, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τ.Ζ. Μελιτά, Ε. Μπινάζη, Α. Μπουρντζάκη, Γ. Νένες, Ε. Ντάκουλα, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τ.Ζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπάλιωρη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφυλλού, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Κ. Χριστοφόρου, Γ. Ψυχιάς, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr / avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos

LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης
Creative Marketing Manager Λαμπρινή Τρούγκου
Branded Content Editor Χαρά Αλεξανδροπούλου
Multimedia Designer Όλγα Καραγιάννη

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Ειρήνη Σιούσιουρα, Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρκώνης, Τάσος Βρεττός, Εκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσιος, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλτσος, Λάζαρος Γραικός

Account Directors
Τίνα Γαϊτανίδου, Βόνη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director Άννα Αντωνίου
Direct Market Advertising Managers Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Ελένη Βαρύτη, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφωρόνη

Marketing & Event Coordinator AV Κωνσταντίνα Μιχάλη

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Ψηφιακή Υποστήριξη Νικόλας Αργυρίου

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαίρη Λυκούση, Μανώλης Κοττάκης

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»
Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317
Διαφημιστικά: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
VOICE RADIO: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021, ISSN 1790-6164

Νόμιμος Εκπρόσωπος: Γεωργελά Ελισάβετ Τρισεύγην
Κύριος Μέτοχος: Γεωργελάς Φώτιος

Αρ. Πιστοποίησης MET: 230237

ATHENSvoice

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαιτείται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥΤΟΥ

4 Α.Υ. 17 - 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

Συνδέουμε τον κόσμο σου.

Είμαστε εδώ για να συνδέουμε τον κόσμο σου
με μια τεχνολογία που καταργεί τις αποστάσεις,
εξεγίσσεται και ανήκει σε όλους.

telekom.gr

Έχουμε ευθύνη για την υγεία μας;

Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΨΗ

Μέσα σε ένα μόλις Σαββατοκύριακο η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να αλλάξει άρδην την πολιτική της για την ιατρική της ευεξίας. Την Τετάρτη ο υπουργός Υγείας Άδωνις Γεωργιάδης καλούσε τους πολίτες να προσέχουν όταν επιλέγουν γιατρό και έριχνε στον ΙΣΑ την ευθύνη του ελέγχου των ιατρικών. Και τη Δευτέρα μαθαίναμε ότι θα αλλάξει συνολικά το πλαίσιο λειτουργίας τους, θα ελεγχθούν οι «θεραπείες» που υπόσχονται, θα υπάρξει ειδική εφαρμογή ώστε να μπορούν οι πολίτες να γνωρίζουν ποιες πράξεις επιτρέπονται και θα απαγορευτεί η διαφήμιση. Ο ίδιος ο υπουργός, μάλιστα, ζήτησε συγγνώμη που το σύστημα δεν προστάτευσε τον Μαζωνάκη. Είχε μεσολαβήσει, φυσικά, ένας καταιγισμός συγκινησιακά φορτισμένων ρεπορτάζ, τα οποία υποχρέωσαν την κυβέρνηση να εγκαταλείψει τη θέση του παρατηρητή.

Έστω κι έτσι, κάτι καλό μπορεί να προκύψει. Κάποιες επικίνδυνες πρακτικές μπορεί να απαγορευτούν. Μακάρι. Ας μην κοροϊδεύουμε όμως. Μιλάμε για μια βιομηχανία πολλών δισεκατομμυρίων στην Ελλάδα και διεθνώς. Στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων πουλά φύκια για μεταξωτές κορδέλες. Εκμεταλλεύεται τη ματαιοδοξία, την αφέλεια και τον φόβο με αστήριχτες ή και ψευδείς υποσχέσεις. Θαυματοουργές δίαιτες «αποτοξίνωσης», μαγικά μαντζούνια και άχρηστα συνθήτως συμπληρώματα μας δίνουν την ψευδαίσθηση ότι φροντίζουμε την υγεία μας.

Τίποτα απ' αυτά δεν θα απαγορευτεί, ούτε φυσικά μπορεί να απαγορευτεί. Αν θέλει ο άλλος να κάνει δίαιτες που ενισχύουν τον μεταβολισμό ή τη διαίτα του Νεάντερταλ, να φορά ζώνες αδυνατίσματος ή να κάνει κλύσμα για να καθαρίσει το έντερό του, ποιος θα του το απαγορεύσει; Για να μην πούμε για την κβαντική ιατρική, τους μαγνήτες ή τον καθαρισμό της αύρας. Και τίποτα δεν πρόκειται ν' αλλάξει τη νοοτροπία μας. Εδώ με το εμβόλιο του covid, και μπροστά στον κίνδυνο του θανάτου, αγνοούσαμε τις επίσημες οδηγίες και πιστεύαμε ότι μας βάζουν τσιπάκι.

Πιστεύει κανείς ότι ο θάνατος του Μαζωνάκη θα μας κάνει να αλλάξουμε; Θα μας κάνει να ακούμε τους γιατρούς, θα εγκαταλείψουμε τις μαγικές λύσεις και θα ακολουθήσουμε τις (τόσο απλές) συμβουλές για έναν υγιεινό τρόπο ζωής; Είπαμε, ας μην κοροϊδεύουμε. Κι όσο κι αν σε κάποιους δεν αρέσει, ότι κι αν κάνει το

κράτος, η προσωπική ευθύνη παραμένει αναντικατάστατη και αναγκαία. Στην εποχή μας, μάλιστα, όποιος θέλει να ενημερωθεί και να αποφύγει τις παγίδες του διαδικτύου και των σόσι-αλ μίντια, μπορεί να το κάνει. Μακάρι να το είχε κάνει και ο Μαζωνάκης, ίσως να μην είχε πέσει θύμα της ιατρικής απληστίας. Η αρχική προτροπή Γεωργιάδη να προσέχουμε πώς επιλέγουμε τον γιατρό μας είναι τελικά πιο χρήσιμη από τη συγγνώμη, η οποία ικανοποίησε μόνο τα πρωινάδικα.

Το πρόβλημα φυσικά είναι ευρύτερο. Είναι άραγε πράγματι ευθύνη του κράτους να μας προστατεύσει ουσιαστικά από τις ίδιες τις δικές μας επιλογές; Στην πράξη το έχουμε αποδεχτεί σε πολλές περιπτώσεις. Για παράδειγμα, η χρήση κράνους στις μοτοσυκλέτες είναι υποχρεωτική, παρότι, αν δεν φοράμε, βλάπτουμε μόνο τον εαυτό μας. Η εξήγηση που δίνεται είναι φυσικά το κόστος για την κοινωνία. Πότε όμως μπορεί η επίκληση αυτού το

κόστους να οδηγήσει σε περιορισμό της ατομικής ελευθερίας ή ακόμα και σε αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα; Ιδίως όταν οι αποφάσεις λαμβάνονται έπειτα από έναν από τους συνήθεις ηθικούς πανικούς των μίντια, δηλαδή χωρίς σοβαρή μελέτη πιθανών απρόβλεπτων επιπτώσεων;

Ένα καλό παράδειγμα είναι η απαγόρευση της πρόσβασης στα κοινωνικά δίκτυα για τους νέους. Ένας γονιός θα μπορούσε να υποστηρίξει ότι αυτό περιορίζει την ελευθερία του να μεγαλώσει το παιδί του όπως αυτός νομίζει. Αντί, μάλιστα, να διδάσκει τη μετρημένη χρήση του διαδικτύου, η απαγόρευση το μετατρέπει σε απαγορευμένο καρπό, επιτείνοντας την εξάρτηση. Η πείρα άλλωστε έχει δείξει ότι οι νέοι βρίσκουν τρόπο να παρακάμψουν τις απαγορεύσεις, η πολιτική είναι αναποτελεσματική. Στην Αυστραλία, όπου υπάρχει η σχετική εμπειρία, το 80% των νέων εξακολουθεί να έχει πρόσβαση. Η απαγόρευση, με άλλα λόγια, γίνεται μόνο και μόνο για να απαντηθεί το ερώτημα «πού είναι κι τι κάνει το κράτος». Όχι για να λύσει το πρόβλημα.

Ανάλογα παραδείγματα με μικρότερο κοινωνικό αντίκτυπο υπάρχουν πάμπολλα στην καθημερινότητά μας. Απαγορεύσεις και περιορισμοί για το καλό μας. Σε καθένα από αυτά μπορεί κάποιος να πει «γιατί όχι». Όλα μαζί συνθέτουν μια γραφειοκρατική κοινωνία όπου κυριαρχεί η ψευδαίσθηση της ασφάλειας και της τάξης σε βάρος της προσωπικής ευθύνης και της ελευθερίας. **Α**

Νέοι κίνδυνοι προ των πυλών

Του ΑΧΙΛΛΕΑ ΧΕΚΙΜΟΓΛΟΥ

Έπειτα από αρκετά χρόνια κανονικότητας, όλα τα σημάδια από το διεθνές περιβάλλον δείχνουν ότι πιθανότατα βρισκόμαστε εκ νέου προ σοβαρών ανακατατάξεων, παρεμφερών με εκείνες που ακολούθησαν το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, αλλά και τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, οι οποίες άλλαξαν εκ βάθρων τη διεθνή ατζέντα και ενταφίασαν τις μεγάλες προσδοκίες με τις οποίες ενηλικιώθηκε η γενιά μας, τη δεκαετία του 1990.

Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή γωνιά του πλανήτη που να μην εκπέμπει ανησυχητικά μηνύματα: Στη Γερμανία, τον μεγάλο χρηματοδότη της ΕΕ και βιομηχανική ατμομηχανή της Ευρωζώνης, τα πράγματα δεν πηγαίνουν καθόλου καλά· στη Γαλλία, τα δημοσιονομικά ελλείμματα συνεχίζονται επί μακρόν, εκτοξεύοντας το ύψος του δημοσίου χρέους· στις απρόβλεπτες, πλέον, ΗΠΑ αντιμετωπίζουν δημοσιονομικό πρόβλημα που συμπαρασύρει την αγορά χρέους· στην Τουρκία επιδιώκουν τον ραγδαίο στρατιωτικό εξοπλισμό τους· σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, οι πόλεμοι συνεχίζονται, με σοβαρές διεθνείς επιπτώσεις· η κλιματική αλλαγή επιφυλάσσει εκπλήξεις για όλους· η απόπαγκοσμιοποίηση περιορίζει τις εμπορικές ευκαιρίες και προκαλεί εντάσεις· και η τεχνολογία δημιουργεί όλο και μεγαλύτερα χάσματα.

Η τέλεια καταιγίδα

Όλα προμηνύουν ότι ο φετινός χειμώνας δεν θα είναι σαν τους προηγούμενους. Σε όλη την Ευρώπη, το ενεργειακό κόστος σταδιακά εκτινάσσεται λόγω της έλλειψης φυσικού αερίου και της ανόδου της τιμής του πετρελαίου και διογκώνει τον πληθωρισμό, οδηγώντας σε αύξηση των επιτοκίων, που καθιστά ακριβότερη την πρόσβαση στις πιστώσεις και δυσκολότερη την υλοποίηση επενδύσεων. Η ένταση του πληθωρισμού συνεπάγεται, παράλληλα, διατήρηση της ακρίβειας, γεγονός που επιτείνει τη δυσарέσκεια και –στην ελληνική περίπτωση– υπονομεύει τη μέχρι σήμερα πρόοδο της οικονομίας.

Μπροστά μας βρίσκονται τα συστατικά μιας τέλει καταιγίδας, η πιθανή έλευση της οποίας θα όφειλε να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής μας. Η δημόσια συζήτηση στη χώρα μας πρέπει να κοιτάξει πέρα από τον εκλογικό κύκλο, μια και είναι πάρα πολύ ρεαλιστικό σενάριο η Ελλάδα να

βρεθεί, έως το επόμενο καλοκαίρι, σε ένα εντελώς διαφορετικό διεθνές περιβάλλον, το οποίο θα είναι αχατογράφητο και ίσως να μας επιφυλάσσει αρνητικές εκπλήξεις. Για παράδειγμα, εν μέσω πολιτικής ρευστότητας (το 2027 αποτελεί εκλογικό έτος για σειρά χωρών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικής μας), η ΕΕ καλείται να κλείσει τον προϋπολογισμό 2028-2034 με το μπλοκ των βορειών να πιέζει για σημαντικές περικοπές στα κοινοτικά κονδύλια.

Εάν υποθεθεί ότι τα «γεράκια» επιβάλλουν τις απόψεις τους, μπορεί κανείς εύλογα να υποθέσει ότι η Ελλάδα κινδυνεύει να χάσει πόρους, τους οποίους θα πρέπει να αναζητήσει εναλλακτικά στη γενική φορολογία ή στην έκδοση νέου χρέους. Αυτό από μόνο του αρκεί για να αλλάξουν εντελώς τα δεδομένα στη χώρα μας.

Οι προειδοποιήσεις και «το ψωμί του αύριο»

Ο κίνδυνος μπροστά μας είναι να επαναπαυθούμε. Το επισήμανε προ ημερών ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γιάννης Στουρνάρας, ο οποίος προειδοποίησε ότι όλες οι διαρθρωτικές αδυναμίες μας, που είτε μας έρχονται από τα παλιά (χαμηλή παραγωγικότητα, μακροοικονομικές ασυμμετρίες, γραφειοκρατία και αργή δικαιοσύνη) είτε αποτελούν προκλήσεις του σήμερα και του αύριο

(δημογραφικό, δεξιότητες, καινοτομία, δυσπροσιτή κατοικία), απαιτούν την άμεση προσοχή μας. Δύο δεκαετίες πριν, ο προκατόχος του στην κεντρική τράπεζα, κ. Νίκος Γκαργκάνας, προειδοποιούσε ότι τρώγαμε «το ψωμί του αύριο». Η προειδοποίησή του δεν εισακούστηκε – αντίθετως, χλευάστηκε. Η κρίση, όμως, ήρθε, μας βρήκε απροετοίμαστους και κατέστρεψε μία γενιά.

Η Ελλάδα του 2026 δεν είναι εκείνη του 2010. Διαθέτει σύγχρονες υποδομές, ψηφιακή οικονομία, κερδοφόρες επιχειρήσεις, ικανό ανθρώπινο δυναμικό, σταθερά δημοσιονομικά και μια αρκετά πιο εξωστρεφή οικονομία σε σχέση με το παρελθόν. Είναι στο χέρι μας να πάμε στο επόμενο επίπεδο για να προστατευτούμε καλύτερα από ό,τι μέλλει να έρθει. Διότι καμία κρίση δεν πρόκειται να μας ρωτήσει πόσο πραγματικά έτοιμοι είμαστε να την αντιμετωπίσουμε. Άλλωστε, θα έρθει απρόσκλητη. **Α**

**Ανακαίνιση
και Αναβάθμιση
Δημόσιων Σχολείων
και Πανεπιστημίων**

Είμαστε εκεί. Εκεί που ξεκινάει το μέλλον.

Η μεγαλύτερη πρωτοβουλία Εταιρικής Κοινωνικής
Ευθύνης, ύψους 560 εκατομμυρίων ευρώ.

- **400 εκατ. ευρώ** για την ανακαίνιση και αναβάθμιση Δημόσιων σχολείων στο πλαίσιο του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου», με **670 σχολεία** να έχουν παραδοθεί ήδη μέχρι σήμερα.
- **160 εκατ. ευρώ** για την αναβάθμιση χώρων και κτιριακών υποδομών Δημόσιων Πανεπιστημίων.
- Με την τεχνική υποστήριξη της **Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών**.

1.000 ευρώ τον μήνα σε κάθε μητέρα μέχρι το παιδί να συμπληρώσει τα 18 έτη υποσχέθηκε η Ζωή-καρδούλα-Κωνσταντοπούλου από το βήμα της ΔΕΘ, τινάζοντας κανονικά την μπάνκα στον αέρα.

1,76 εκατομμύρια παιδιά υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ.

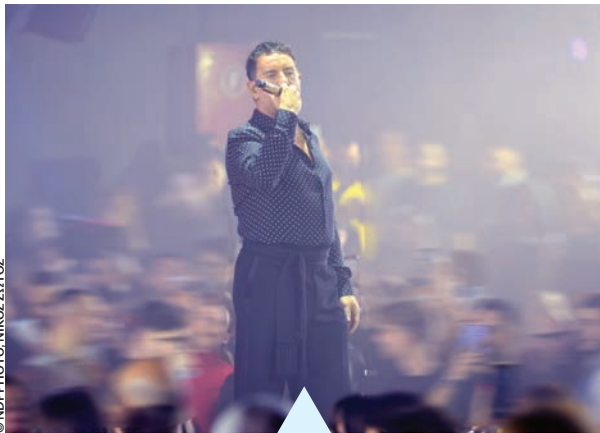
21,1 δισ. ευρώ θα κοστίζει λοιπόν ετησίως το μέτρο που πρότεινε η πρόεδρος-καρδούλα. Όχι άσχημα για μια απόφοιτο της «σχολής Τσίπρα».

13η σύνταξη, 13ο μισθό και επαναφορά του ΕΚΑΣ υποσχέθηκε μεταξύ άλλων ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Νίκος Ανδρουλάκης, επίσης από το βήμα της ΔΕΘ. Το πρόγραμμα είναι κοστολογημένο και «τεκμηριωμένο» πρόσθεσε ο πρόεδρος Νίκος, χωρίς να μας αποκαλύψει ωστόσο περισσότερα.

1,27 δισ. ευρώ τον χρόνο θα κοστίσει ο 13ος μισθός, 0,54 δισ. ευρώ το νέο ΕΚΑΣ και 0,9 δισ. ευρώ ετησίως θα είναι το επιπλέον κόστος για την καταβολή 13ης σύνταξης, σύμφωνα με παλαιότερες εκτιμήσεις. Πλέον, το ΠΑΣΟΚ τα υπολογίζει λίγο πάνω από 1,2 δισ. ευρώ όλα μαζί.

2,71 δισ. ευρώ τον χρόνο κοστίζουν αυτά τα τρία μέτρα μόνο, και οι μόνοι που θα λάβουν το συγκεκριμένο «μέρισμα» είναι δημόσιοι υπάλληλοι και συνταξιούχοι. Λεφτά υπάρχουν άλλωστε.

15% κάτω από τα φυσιολογικά επίπεδα θα είναι φέτος η παραγωγή ζάχαρης, λόγω της επίπτωσης του φαινο-

© NDRPHOTO ΝΙΚΟΣ ΖΟΤΟΣ

54 ετών άφησε τον μάταιο τούτο κόσμο ο Γιώργος Μαζωνάκης.

42 λεπτά είχε λειτουργήσει, σύμφωνα με τις ενδείξεις, το μηχανήμα πλασμαφαίρεσης στο οποίο είχε συνδεθεί ο Γιώργος Μαζωνάκης. Κατόπιν, σύμφωνα με τα ρεπορτάζ, οι «θεράποντες» τράβηξαν φωτογραφία και την «ανέβασαν» στο ChatGPT, ζητώντας οδηγίες για να τον «επαναφέρουν».

7.000 ευρώ πλήρωναν οι ασθενείς για «πλασμαφαίρεση» στο «ιατρείο» στο Κολωνάκι όπου βρήκε τραγικό θάνατο ο Γιώργος Μαζωνάκης.

350 ευρώ κόστιζε η απλή επίσκεψη, ενώ ο «καθαρι-

σμός εντέρου», δηλαδή το κλύσμα, κόστιζε 500 ευρώ.

10.000 ευρώ μπορούσε να φτάσει το «κόστος προετοιμασίας» για γυναίκες που επιθυμούσαν να αποκτήσουν παιδί, καθώς το «ιατρείο» πρόσφερε και τέτοιες υπηρεσίες.

14 τραγούδια του Γιώργου Μαζωνάκη εισήλθαν ταυτόχρονα στο ελληνικό Top 50 του Spotify τις ώρες που ακολουθήσαν τον θάνατό του.

130.000 streams σε μία μόνο ημέρα είχε το τραγούδι «Ωρες μικρές», ενώ ο καλλιτέχνης αναδείχθηκε αμέσως ο #1 σε ακροάσεις τόσο στο Spotify, όσο και στο Apple Music.

μένου Ελ Νίνιο, σύμφωνα με προβλέψεις του Διεθνούς Οργανισμού Ζάχαρης.

30% έχουν αυξηθεί τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ακατέργαστης ζάχαρης στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

54% λιγότερα σε σχέση με το 2019 ήταν τα τροχαία δυστυχήματα τον Αύγουστο.

40 άνθρωποι έχασαν δυστυχώς τη ζωή τους, από 72 το 2025 και 87 το 2019.

315 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στο οκτάμηνο, έναντι 377 το αντίστοιχο διάστημα του 2025 και 469 το 2019. Μια μείωση 16,4% σε σχέση με πέρυσι και 32,8% σε σχέση με το 2019.

9,8% των πολιτών στην Ελλάδα προσπαθούν να ελέγ-

ξουν την αξιοπιστία των πληροφοριών που συναντούν στο διαδίκτυο. Είναι το χαμηλότερο ποσοστό στην ΕΕ. Λογικό, είμαστε ο εξυπνότερος λαός στον κόσμο.

29,2% των ατόμων ηλικίας 16-74 ετών στην Ευρωπαϊκή Ένωση προσπάθησε να επαληθεύσει την αλήθεια πληροφοριών ή περιεχομένου που βρήκε στο διαδίκτυο.

63,6% των πολιτών στην Ιρλανδία επιδίδονται σε fact checking. Θα είχε ενδιαφέρον να δούμε πόσοι Ιρλανδοί βάζουν τα χρυσαφικά σε αλουμινόχαρτο και τα θάβουν στον κήπο.

42% λιγότερες είναι οι γεννήσεις τα τελευταία 15 χρόνια στην Ελλάδα, ακολουθώντας μια προηγούμενη μεγάλη κατάρρευση της τάξης του 30% κατά τη δεκαετία του '80.

67 χιλιάδες παιδιά γεννήθηκαν κατά μέσο όρο την περίοδο 2024-2025, έναντι 148 χιλιάδων κατά μέσο όρο την περίοδο 1979-80.

2 παιδιά απέκτησαν κατά μέσο όρο οι γυναίκες που γεννήθηκαν τη δεκαετία του 1950, ενώ όσες γεννήθηκαν γύρω στο 1985 απέκτησαν λιγότερα από 1,5.

1.403 ευρώ δαπανά κατά μέσο όρο κάθε Καναδός που επισκέπτεται τη χώρα μας, σύμφωνα με έρευνα του συνδικαλιστικού φορέα των τουριστικών παραγόντων. Το ποσό τον φέρνει στην πρώτη θέση από πλευράς δαπάνης.

1.361 ευρώ «αφήνει» κάθε Αυστραλός, και βρίσκεται στη δεύτερη θέση, ενώ ακολουθούν οι Αμερικανοί, οι οποίοι ξοδεύουν 1.120 ευρώ.

Πιτσιρικάδες και λίγο μεγαλύτεροι ρίχνουν γυροβολιές, συχνά άχαρες, στον ρυθμό του ζεϊμπέκικου στον περίβολο της εκκλησίας και στους γύρω δρόμους. Κόσμος πολύς και συνωστισμένος, άντρες, γέροι, νέοι και γυναίκες όλων των ηλικιών έχουν πολιορκήσει τον ναό συμμετέχοντας στην «αγρυπνία». Την επομένη, προεξάρχοντας του τοπικού δεσπότη και με τη συμμετοχή πολιτικών και καλλιτεχνών –όλων των γνωστών προσωπικοτήτων του σιναφιού–, δημοσιογράφων και πλήθους λαού, η ταφή. Νέα πολιορκία, του νεκροταφείου της Κοκκινιάς.

Δεν απεβίωσε κάποιος κολοσσός της πνευματικής ζωής του τόπου, κάποιος γνωστός και δημοφιλής πολιτικός ηγέτης, δεν μας άφησε χρόνους ένας δημεγέρτης λαϊκός αγωνιστής. Έφυγε από τη ζωή ένας γνωστός λαϊκός καλλιτέχνης, με τρόπο επιστημονικά απαράδεκτο, μέσα στην αγωνία και τον πόνο, σε μια άθλια τρύπα στο κέντρο της Αθήνας που λογιζόταν για ιατρείο, χωρίς το επαρκώς καταρτισμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, που λειτουργούσε χωρίς άδεια, με επικεφαλής γιατρό χωρίς ειδικότητα.

Φαίνεται πώς κάτι έχει αλλάξει, αλλά με γονιδιακό τρόπο στη χώρα. Μια μετάλλαξη βαθεία και ουσιώδης. Το μέτρο έχει απολεσθεί. Η υπερβολή έχει κυριαρχήσει. Η παρανομία είναι το κύριο χαρακτηριστικό της λειτουργίας επαγγελματιών, υπηρεσιών και θεσμών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Οι κοινωνικές λειτουργίες, οι υπηρεσίες προς τον πολίτη, οι ιδιώτες λειτουργοί, οι δημόσιοι ελεγκτές λειτουργούν και αναπαράγονται εντός ενός κοινά αποδεκτού «χυλού» ανοχής της παρανομίας. Ο καθένας έχει τη δυνατότητα να επιλέγει μεταξύ της μεγάλης, της μικρότερης και της κοινής, δηλαδή της συνηθισμένης μεγάλης ή μικρής παραβατικότητας. Ο «χυλός» λειτουργεί ως υλικό κοινωνικής συνοχής, ως «συλλογικό λιπαντικό» που επιτρέπει στους μηχανισμούς να λειτουργούν εντός ενός κοινωνικού κενού. Χωρίς να παράγουν ήχο, οσμή ή εικόνα.

Μια πολύ γνωστή πολιτικο-τραπεζική περσόνα του παρελθόντος άνοιξε επαγγελματική στέγη επί της Καρνεάδου. Τίποτε το σπουδαίο, ένα μικρό γραφείο, μπας και βγει το μεροκάματο. Από το τζάμι παρακολουθούσε τον δρόμο. Αντελήφθη αμέσως σχεδόν πως κάτι παράξενο συνέβαινε. Τζιπάρες και αμαξάρες, με ή χωρίς συνοδευτικά οχήματα, σταματούσαν, άνοιγαν οι πόρτες και καλοβαλμένες γυναίκες και άντρες διαφόρων ηλικιών εισέρχονταν στη γνωστή πολυκατοικία. Το μυαλό του πήγε σε κάποιον μεγαλοδικηγόρο. Το βραδάκι κατέβηκε, πλησίασε την είσοδο κι έψαξε τα κουδούνια. Τίποτε. Ούτε πινακίδα, ούτε όνομα σε κουδούνι, τίποτε που να παραπέμπει σε κάποιο μεγάλο όνομα της Νομικής ή της Ιατρικής, βρε αδελφέ. Έσκασε η υπόθεση «Καρνεάδου» και η πρώην «τραπεζοπερσόνα» πήρε τηλεφώνους τους φίλους του. Επιτέλους είχε κάτι να πει κι αυτός. Άλλωστε φιλοδοξεί να επανακάμψει μέσω της «μεσοπνικής οδού».

Το 1964 προβλήθηκε η ταινία «*Η βίλα των οργάνων*». Τελικά πρωταγωνιστικό ρόλο σ' αυτήν δεν είχαν τα δημοφιλή τότε αστέρια του μαυρόασπρου σινεμά, αλλά ένα κόκκινο σημειωματάριο. Το «καρνε» της κυρά-Δόμνας, όπου ήταν καταχωρισμένα τα ονόματα και οι αριθμοί τηλεφώνων πολιτικών, επιχειρηματιών και γνωστών Αθηναίων που σύχναζαν στη βίλα. Τα χρόνια πέρασαν και στο ιατρείο της Καρ-

VERBA VOLANT

ΘΕΩΝΗ ΚΟΥΦΟΝΙΚΟΛΑΚΟΥ

«*Η πατριωτική εισφορά δεν είναι φόρος. Προτείνουμε έναν διαφορετικό μηχανισμό. Πρόκειται για ένα ολιστικό πρόγραμμα, το οποίο δεν είναι τιμωρητικό*». Θα είναι σαν φόρος, αλλά δεν θα είναι φόρος. Εν τω μεταξύ, όπου ακούτε ολιστικό, κβαντικό, σαμανικό ή εναλλακτικό, ας είστε καλύτερα προσεκτικοί. Ισχύει κυρίως για την ιατρική, αλλά έχει εφαρμογή σε όλα.

ΚΕΛΛΥ ΣΤΑΜΟΥΛΗ

«*Είναι σαν το ζαχαρούχο γάλα, είναι πολύ γλυκό. Το λέω γιατί αρέσει πολύ στα παιδιά, και ό,τι αρέσει στα παιδιά...*» Το ανερχόμενο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ εξηγεί τους λόγους της δημοφιλίας του προέδρου. Αυτό μάλιστα είναι το σχέδιο. Να μεγαλώσουν τα παιδιά, να τον ψηφίσουν και να γίνει πρωθυπουργός. Σατανικό.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«*Μίζερπη λέξη η συμπεριφορά σου –όραμά μου η Θεσσαλονίκη πρωτεύουσα των Βαλκανίων*». Ο rebranded ξέρει να μιλάει

στην καρδιά των ακροατών του. Αφορίζει τη μιζέρια της συμπεριφοράς και υπόσχεται πρωτεύουσα ενός ανύπαρκτου κράτους. Η λεπτομέρεια ότι ένα σημαντικό μέρος των Βαλκανίων δεν ανήκει στην Ελλάδα για να ορίσει ο επίδοξος πρωθυπουργός την πρωτεύουσά τους είναι ασήμαντη μπροστά στο όραμα. Το ερώτημα είναι τι θα απογίνει η ξεπεσμένη Αθήνα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

«*Τον Νοέμβριο θα γίνει κάτι συγκλονιστικό. Ο Μητσοτάκης πιθανόν, αν δεν βρει λύση με τον Ντίλιαν, να οδηγηθεί μαθηματικά σε*

εκλογές». Οι υποκλοπές είναι η φιλοσοφική λίθος της αντιπολίτευσης, που θα μετατρέψει τον Μητσοτάκη σε κατάδικο. Η πρόβλεψη σαφής, ως προς τον χρόνο. Το ίδιο ήταν και η προηγούμενη πρόβλεψη του προέδρου-δρυΐδη ότι «*ο Ταλ Ντίλιαν θα μιλήσει μεταξύ 20-25 Ιουνίου και θα σκάσει το απόστημα*». Πήγε κουβά. Και τι έγινε; Δεν μπορεί να πηγαίνει πάντα ταμείο.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

«*Προτιμώ τον θάνατο από το να μπω σε κυβέρνηση το Τσίπρα*». Κάποιοι θα μιλήσουν για αχαριστία. Άλλοι για ανακούφιση.

κή παρανομία της Καρνεάδου και το θλιβερό έπος της υπερβολής

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

νέαδου μια άλλη πρωταγωνίστρια δήλωνε «γυναικολόγος» που ασκεί «Κβαντική Ιατρική». Όρος επιθετικά emphaticός, ισοπεδωτικός. Ο ασθενής μένει άφωνος. Μόνο που κβαντική ιατρική δεν υφίσταται. Πρόκειται για εφεύρημα, για απάτη. Για εγκληματική απάτη. Το «καρνέ» της εν λόγω κυρίας, με τη μορφή ψηφιακού αρχείου πελατών, βρίσκεται στα χέρια της Ασφάλειας, η οποία και πρώτη εισέβαλε στο «ιατρείο» της Καρνεάδου. Κάποια στιγμή αυτό το «καρνέ» θα ενσωματωθεί στη δικογραφία. Αν ενσωματωθεί. Διότι εκεί είναι πολύ πιθανόν να έχουν καταχωριστεί ονόματα ατόμων «υπεράνω υποψίας».

Το «ιατρείο» λειτουργούσε χωρίς άδεια. Εκτελούσε θεραπείες παράνομα. Δεν διέθετε ικανό ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Τα μηχανήματά του αντιπροσωπεύονται στην Ελλάδα νομίμως από εταιρεία η οποία ανήκει στη θυγατέρα του ζευγαριού. Τα ίδια τα μηχανήματα διαφημίστηκαν επίσημα σε συνέδριο για τον Ιατρικό Τουρισμό που διεξήχθη το 2023 υπό την αιγίδα του πρώην περιφερειάρχη Αττικής και νυν προέδρου του ΙΣΑ, κ. Πατούλη. Συμμετείχαν δε στο συνέδριο οι κ.κ. Θάνος Πλεύρης, τότε υπουργός Υγείας, και Βασίλης Κικίλιας, τότε υπουργός Τουρισμού. Απεύθυνε χαιρετισμό ο τότε περιφερειάρχης. Η «ιατρός» της Καρνεάδου παρενέβη στο συνέδριο για να διαφημίσει το «μηχάνημά της», για το οποίο δεν είχε άδεια λειτουργίας, και τις υπηρεσίες του «ιατρείου» της, για τις οποίες δεν διέθετε άδεια παροχής. Το «ιατρείο» διαφημιζόταν από στόμα σε στόμα και μέσω αναρτήσεων στο διαδίκτυο. Στην είσοδο της πολυκατοικίας δεν εμφανιζόταν κάποιο στοιχείο που να παρέπεμπε σ' αυτό. Η εχεμύθεια λοιπόν και η «σιωπηρή αποδοχή» λειτουργίας του από το ευρύ και ισχυρό κοινωνικά πελατολόγιο διαφύλασσαν και εξυπηρετούσαν την ελεύθερη διακίνηση προσώπων και παροχή υπηρεσιών.

Όπως πολύ εύστοχα παρατήρησε κάποιος συνάδελφος, θα πρέπει να ήταν εξαιρετικά αφελής η πελατεία του «ιατρείου».

Ποιος θα καθόταν να εξεταστεί, πόσο δε μάλλον να λάβει θεραπευτική αγωγή σ' εκείνη την «τρύπα» που έμοιαζε με ακούρι; Τα πανάκριβα SUV που μετέφεραν τους υπαρκτούς ή κατά φαντασίαν ασθενείς είναι μόνο η βιτρίνα. Η προκλητικά παράλογη ευπιστία των θυμάτων παραπέμπει στην κοινωνική διάθρωση της σύγχρονης Ελλάδας. Μια κοινωνία με κατακόρυφη άνοδη του νεοπλουτισμού ως κυρίαρχου μηχανισμού κοινωνικής επιρροής, με όλα τα πρότυπα συμπεριφοράς που συνεπάγεται αυτή η δυναμική και την εξίσου κατακόρυφη κατακρήμνιση του ποσοστού των συνειδητοποιημένων και ενημερωμένων πολιτών. Κακά τα ψέματα, κανένας μεγαλοαστός δεν θα μετέβαινε στην Καρνεάδου. Υπάρχουν άριστα κέντρα στην Ελβετία, στο Λονδίνο, στο Μανχάταν και στο Παρίσι. Εκεί θα κατέφευγαν και όχι στην «κβαντική ιατρό». Σε αυτήν απευθύνονταν μέχρι και χθες οι νέοι εφευρέτες των κοινωνικών προτύπων. Εκείνων που επιτρέπουν την ύπαρξη και λειτουργία παρα-επιστημονικών κέντρων, τη διαφήμιση ανύπαρκτων θεωριών, την παρουσία παράνομων δικτύων παροχής υπηρεσιών και εξ αυτού την ενδεχόμενη διακίνηση μαύρου χρήματος, η οποία εντέλει πολλαπλασιάζει τη δυνατότητα συσσώρευσης παράνομου κέρδους.

Αν στην Καρνεάδου προσερχόταν μία ή ένας πολίτης με επαρκή μεν οικονομική ευχέρεια αλλά μη διάσπμος και κατέληγε εντός του «ιατρείου» υπό τις γνωστές συνθήκες, τότε ενδεχομένως (μάλλον σίγουρα) θα υπήρχαν οι αντικειμενικές δυνατότητες συγκάλυψης του συμβάντος. Δυστυχώς για το «ιατρικό ζεύγος», ο ασθενής ο οποίος κατέληξε ήταν επώνυμος και μάλιστα με στοιχεία που εύκολα θα του προσέδιδαν χαρακτηριστικά λαϊκού ήρωα. Σε αυτή την περίπτωση η κοινωνική/νομική θωράκιση της επιχείρησης

της Καρνεάδου, έστω και με την οποιαδήποτε κάλυψη της παράνομης λειτουργίας του, ήταν πλέον αδύνατη. Το ίδιο το σύστημα θα έπρεπε να «ξεράσει» αυτή την επικίνδυνη ακόμη και για το ίδιο απειλή.

Η επόμενη μέρα κατέδειξε με τρόπο εκκωφαντικό αλλά και πρωτόγνωρο το πόσο ολιστική είναι η παράδοση του κυρίαρχου μοντέλου κοινωνικής συμπεριφοράς στις προδιαγραφές του lifestyle. Το 100% της δημοσιογραφικής και μιντιακής παραγωγής της χώρας αφιερώθηκε χωρίς εξαιρέσεις σ' αυτό το γεγονός. Η χαρά των πολιτικών σχεδιαστών. Ο θάνατος ενός λαϊκού τροβαδούρου με θετική δημόσια εικόνα, με την πλήρη κάλυψη των ελληνικών ΜΜΕ, εξελίχθηκε σε μια πρωτοφανή υπερπαραγωγή εικόνας, ήχου και σωρευτικής φόρτισης συλλογικού συναισθήματος. Ένας κόσμος, λαϊκός στη βάση του, ο οποίος όμως σπάνια εμφανίζεται ως διεκδικητής πολιτικών αλλαγών ή πολιτικών του δικαιωμάτων, ο οποίος δεν κατεβαίνει στους δρόμους για την ακρίβεια ή για τις τιμές των καυσίμων, ο οποίος ανέχεται, αν όχι δέχεται, με ευκολία θεωρίες συνωμοσίας κατέκλυσε την Κοκκινιά, συμμετέχοντας σε ένα κοινό πένθος. Αξιοσημείωτο τω όντι.

Προς το παρόν δεν παρατηρήθηκε ούτε μία λαϊκή αντίδραση, ούτε ένα οργισμένο λαϊκό ανακλαστικό, ούτε μία συλλογική πρωτοβουλία για το ότι πάτωσαν οι Έλληνες μαθητές στις εξετάσεις PISA. Είναι οι χειρότεροι μεταξύ των χωρών μελών του ΟΟΣΑ. Μεταξύ των χειρότερων έστω. Η χαρά των πολιτικών σχεδιαστών και πάλι. Και κάτι ακόμη. Όταν εισέρχεστε σε χώρο επιστημονικού μάλιστα ενδιαφέροντος του οποίου οι τοίχοι είναι καλυμμένοι εξ ολοκλήρου με εικόνες αγίων, να προσέχετε. Κάποιοι –μεγάλοι– λάκκο έχει η φάβα. **A**

MEΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ 26-27

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

JAZZ@MEGARON

14.11.26
BILLY COBHAM
TIME MACHINE

15.11.26
ANDREAS POLYZOGOPoulos TRIO
PETRICHOR

18.11.26
EKER NKWELLE QUARTET

21.11.26
ΣΤΑΘΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΟΛΕΜΗ
ΤΟΠΙΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

ΧΟΡΗΓΟΣ

MOTOR OIL

Το επόμενο ναι σου μπορεί να είναι

Θεόφιλος Βασιλειάδης

Η αγορά εργασίας δεν θα είναι ποτέ ξανά η ίδια

Ο πρόεδρος του **kariera.gr** μιλά στην ATHENS VOICE για τη μεγάλη αντιστροφή στην αγορά εργασίας, τη μάχη των επιχειρήσεων για την εύρεση εργαζομένων με ταλέντο, την πίεση του δημογραφικού στους μισθούς, και την AI, που φέρνει μια αλλαγή αντίστοιχη μ' εκείνη του ηλεκτρισμού

ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΛΛΑΖΕΙ και μαζί σχεδόν ό,τι θεωρούσαμε δεδομένο. Οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να βρουν προσωπικό, η μάχη για την εύρεση ανθρώπων με ταλέντο γίνεται όλο και πιο έντονη, οι εργαζόμενοι έχουν μεγαλύτερη δύναμη, το δημογραφικό πιέζει την αγορά και τους μισθούς, το remote καταργεί τα σύνορα στον ανταγωνισμό και η τεχνητή νοημοσύνη αρχίζει να επανακαθορίζει τα ίδια τα επαγγέλματα. Την ίδια στιγμή, η νέα γενιά μπαίνει στην αγορά πιο συνειδητοποιημένη για τα δικαιώματά και τις απαιτήσεις της.

Για τον ιδρυτή και πρόεδρο του kariera.gr Θεόφιλο Βασιλειάδη όλα αυτά είναι κομμάτια της ίδιας μεγάλης ανατροπής στην εργασία. Ο ίδιος παρακολουθεί στενά τον χώρο από το 1999, όταν και ξεκίνησαν οι πρώτες «Ημέρες Καριέρας». Κάποτε απλώς πήγαιναν υποψήφιοι ν' αφήσουν βιογραφικά. Στη φετινή διοργάνωση, περίπου 10.000 άνθρωποι πέρασαν από τα περίπτερα 140 εταιρειών και η εικόνα ήταν σχεδόν αντίστροφη: οι εργοδότες προσπαθούσαν πλέον να πείσουν τους υποψηφίους να τους επιλέξουν.

Η αγορά εργασίας, με άλλα λόγια, δεν αλλάζει απλώς θέσεις και μισθούς, αλλά και τους όρους της σχέσης ανάμεσα σ' εκείνον που προσφέρει εργασία και σ' εκείνον που την αναζητά. Με τον Θεόφιλο Βασιλειάδη επιχειρήσαμε μια ανατομία της ελληνικής εργασίας.

Οι εργοδότες κάνουν pitching

Ρωτάω αν οι «Ημέρες Καριέρας» έχουν γίνει ίσως πιο χρήσιμες για τις εταιρείες παρά για τους υποψηφίους. «Οι πελάτες μας, έτσι κι αλλιώς, είναι οι εταιρείες. Οι υποψήφιοι δεν πληρώνουν τίποτα. Θεωρητικά, λοιπόν, για εμάς είναι καλό να είναι μηδενική η ανεργία, γιατί αυτό σημαίνει ότι είναι δύσκολο για τις εταιρείες να βρουν προσωπικό. Είναι η μεγάλη μάχη, η μάχη για το ταλέντο». Και αυτή η μάχη φαίνεται πλέον και στις «Ημέρες Καριέρας»: «Βλέπω πολύ μεγαλύτερη συμμετοχή των εταιρειών. Όλο και περισσότεροι».

Πάμε πίσω στο 1999. «Τότε οι εργοδότες έρχονταν και δεν ήξεραν τι θα πει employer branding. Είχαμε χορηγή μια εταιρεία τροφίμων που στο περίπτερό της είχε κρουασάν. Δεν υπήρχε το concept. Τώρα θα δεις ότι όλοι παρουσιάζουν το πώς είναι ως εργοδότες,

εξηγούν γιατί να έρθεις να δουλέψεις σ' αυτούς. Είναι περισσότερο pitching των εταιρειών στους υποψηφίους παρά συνέντευξη».

Αν υπάρχει ανταγωνισμός για το ταλέντο, γιατί δεν ανεβαίνουν περισσότερο οι μισθοί; «Σίγουρα έχουν ανέβει πολλοί μισθοί. Ο κατώτατος για μένα δεν είναι το ενδεικτικό, ο μέσος είναι. Αν έχεις έλλειψη προσωπικού, ο καλύτερος τρόπος να την καλύψεις είναι με τον μισθό. Άρα είναι σίγουρο ότι αυτό θα συνεχιστεί». Προσθέτει μία σημαντική παράμετρο: «Είμαστε μια χώρα που γερνάει, ειδικά σε δουλειές που χρειάζονται νέους ανθρώπους. Θα είναι όλο και λιγότεροι».

Το βλέπει στον τουρισμό, στην εστίαση και στη λιανική. «Αυτές οι δουλειές είναι σωματικά δύσκολες, ο άλλος είναι όλη μέρα όρθιος». Αυτές οι εταιρείες βρίσκουν δύσκολα εργαζόμενους. «Χάνουν χρήματα, δεν μπορούν να αναπτυχθούν, πατάνε φρένο. Η μακροπρόθεσμη λύση είναι να έρθουν οι κατάλληλοι μετανάστες. Υπάρχουν πάρα πολλές χώρες, αν γίνουν σωστά διακρατικές συμφωνίες. Από την Ασία δεν έρχονται άνθρωποι εδώ καθόλου». Οι εταιρείες το θέλουν: «Φτιάχνονται μεγάλα έργα και δεν βρίσκουν εργάτες, γιατί ο Έλληνας δεν έχει την κουλτούρα του εργοστασίου».

Τα άγνωστα νερά

Στα επαγγέλματα white collar βλέπει δύο παραμέτρους «που κάνουν παντελώς άγνωστα τα νερά για τα επόμενα χρόνια»: την τεχνητή νοημοσύνη και το remote. «Μπορείς να είσαι δημοσιογράφος στην Ελλάδα και να μένεις οπουδήποτε, ή δημοσιογράφος οπουδήποτε και να μένεις στην Ελλάδα. Αν ένα παιδί που γράφει κώδικα πάει και δουλέψει έξω, θα παίρνει τα διπλά λεφτά δουλεύοντας από το σπίτι του».

Για να λυθεί αυτό, χρειάζεται «μια παρέμβαση πολύ επιθετική», λέει, και το ελληνικό προηγούμενο που έχει στο μυαλό του είναι η ναυτιλία. «Γύρω στο '50 συνειδητοποίησε κάποιος ότι, αν δεν δώσουμε πολύ μεγάλα φορολογικά κίνητρα, θα φύγουν όλα τα καράβια. Κάτι αντίστοιχο πρέπει να γίνει για τους knowledge workers».

Η πρότασή του: «Επιλέγεις επαγγελματίες με μεγάλο κίνδυνο να φύγουν, με κάποια πιστοποίηση—ότι είναι

όντως απόφοιτοι ελληνικών πανεπιστημίων που γράφουν κώδικα— και τους χαμηλώνεις πάρα πολύ το μηνισμολογικό κόστος. Αν εγώ πληρώνω τον developer 100 χιλιάδικα κι αυτός παίρνει τα 45, μπορεί να ανοίξει εταιρεία στη Βουλγαρία και τα 80 να είναι δικά του. Εγώ θέλω να μου στοιχίζει 100, μου στοιχίζει 100 και τώρα. Αλλά θέλω το μεγαλύτερο ποσοστό να πηγαίνει στην τσέπη αυτού του ανθρώπου, γιατί έτσι θα είμαι ανταγωνιστικός».

Σημειώνω ότι πολλοί εκτιμούν πως το επάγγελμα του developer (ως έχει) τείνει να «πεθάνει». «Θα το έλεγα αλλιώς: tech savvy, όχι απαραίτητα developer. Τα εργαλεία της AI πολύ σύντομα δεν θα είναι τόσο απλά στη χρήση όσο σήμερα, άρα κάποιος με τεχνική ικανότητα θα τα χρησιμοποιεί πολύ πιο γρήγορα».

Τι αλλάζει με την AI; «Στην αρχή έλεγα ότι είναι μια επανάσταση αντίστοιχη με το ίντερνετ. Μετά, με τους υπολογιστές. Τώρα έχω καταλήξει ότι είναι αντίστοιχη με τον ηλεκτρισμό. Ο κόσμος τώρα είναι σαν να είχε άλογα να σέρνουν γύρω γύρω τη μυλόπετρα και, όταν ανακαλύφθηκε ο ηλεκτρισμός, να λες: τέλεια, θα βάλω λάμπες για να δουλεύουν τα άλογα και το βράδυ. Αυτό κάνουμε τώρα».

Το εκκρεμές

Ο σύγχρονος Έλληνας εργαζόμενος, ανεξάρτητα από κλάδο ή πόλη, «είναι πιο συνειδητοποιημένος όσον αφορά τα δικαιώματά του. Και αυτό είναι πολύ ωραίο. Δεν είμαι σίγουρος, όμως, ότι έχει βρει ακόμα την ισορροπία μεταξύ δικαιωμάτων και απαιτήσεων. Είναι ένα εκκρεμές: πριν από 30-40 χρόνια οι εργοδότες εκμεταλλεύονταν μαζικά τον εργαζόμενο. Τώρα έχουμε πάει στο άλλο άκρο, τουλάχιστον στα white collar επαγγέλματα: “δεν έχω καμία υποχρέωση, έχω μόνο δικαιώματα”. Πιστεύω ότι η κατάσταση θα ισορροπήσει».

Του ζητώ να το αναλύσει περαιτέρω. «Το να είναι κάποιος ευαίσθητος στην προσβολή δεν με πειράζει. Αυτό που θα ήθελα είναι να βλέπω διάθεση για δουλειά. Δεν το βλέπω. Να είμαι απόλυτα τίμιος: αυτό που πρέπει να ματσάρουν οι νεότερες γενιές είναι τι θέλουν, πώς θέλουν να δουλεύουν και τι λεφτά θα παίρνουν. Δεν γίνεται να λες “θέλω ισορροπία στη ζωή μου”—τέλεια— “και θέλω να παίρνω και πολλά λεφτά”. Ο άλλος ►

Τα πρώτα χρόνια μετά την κρίση ήρπασαν με το γκάζι πατημένο. Αφέθηκε λίγο. Χρειάζεται να ξαναπατήσουμε το γκάζι.

Τώρα, το ΔΕΗ FIBER
έχει και Σταθερό
Τηλέφωνο.

Εγγυημένα υψηλή ταχύτητα 1 Gbps με **19,90€/μήνα**
και πρόσθετη υπηρεσία Σταθερής Τηλεφωνίας με **4€/μήνα**,
με απεριόριστες κλήσεις προς εθνικά σταθερά και κινητά.

Άφθονο. Απλό. Προσιτό. Και με Σταθερό.

dei.gr/fiber

Τιμές ΔΕΗ FIBER 1 Gbps για 24 μήνες και πρόσθετης υπηρεσίας Σταθερής Τηλεφωνίας.
Διαθεσιμότητα δικτύου ΔΕΗ και περισσότερες πληροφορίες στο dei.gr/fiber. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Όταν οι πύραυλοι καίνε τις λέξεις

Η σιωπηλή εξάλειψη της ουκρανικής μνήμης

Της **ANNAΣ ΜΑΡΙΑΣ ΔΡΟΥΜΠΟΥΚΗ**

που ζητάει work-life balance έχει κάθε δικαίωμα, είμαι εκατό φορές μαζί του. Αλλά όποιος θέλει να δουλέψει περισσότερο θα πληρωθεί και περισσότερο. Γιατί η εταιρεία πρέπει να είναι κερδοφόρα, αλλιώς θα πεθάνει».

Πώς ερμηνεύει αυτή τη μετατόπιση; Η δική του εξήγηση περνά και από την οικογένεια. Μιλά για υπερπροστατευτισμό και επικαλείται την άποψη ενός Έλληνα ψυχολόγου ότι «μεγαλώνουμε μια γενιά ναρκισσιστικών παιδιών».

«Πριν από την κρίση έβλεπα παιδιά με χαμηλούς μισθούς κι έλεγε ο πατέρας: αγόρι μου, δεν σε σπουδάσα για να είσαι πωλητής με 600 ευρώ, θα σου τα δίνω εγώ. Αυτό το παιδί έμαθε στη λογική “έχω δικαίωμα για τα πάντα και καμία υποχρέωση”». Έρχεται μετά και το TikTok, «γεμάτο από influencers της συμφοράς» που μιλάνε για τοξικούς εργοδότες. «Τον εργοδότη που σε έκλεψε, που αδικεί, που παρενοχλεί: 100% cancel, να σηκωθείς να φύγεις και να τον καταγγείλεις. Αλλά ποιο είναι το definition του τοξικού εργοδότη;».

Ο φόβος του Βασιλειάδη είναι το εκκρεμές να γυρίσει πίσω. «Δεν θα ήθελα να βρεθεί ο νομικός τρόπος να μπορώ να πιέζω νόμιμα. Θα ήθελα να ισορροπήσει με υγεία: να ζητώ από τον εργαζόμενο μου τα καλύτερα και να του δίνω τα καλύτερα».

Αισιόδοξος

Πώς βλέπει το μέλλον; «Αυτό που λέμε κρίση, συγκρίνεται το με την Ελλάδα μετά τον πόλεμο, που ο κόσμος πέθαινε στον δρόμο από την πείνα, ή με το 1850, που η Αθήνα ήταν χωράφι και τσοπάνδες. Η γενιά μας των πενήντα-ρηδων έζησε σε μια από τις καλύτερες περιόδους της ελληνικής ιστορίας».

Για την ελληνική αγορά εργασίας είναι αισιόδοξος για τρεις λόγους. «Πρώτος: είμαστε μια πιο ευνομούμενη αγορά εργασίας από ό,τι πριν από 20 χρόνια, 100% – είτε μιλάμε για τις υπερωρίες, είτε για την κλοπή του μισθού είτε για τις εργασιακές συνθήκες. Δεύτερος: λόγω του δημογραφικού, δεν μπορώ να δω πώς δεν θα υπάρξει συνεχόμενη, έστω μικρή, αύξηση των μισθών. Και στο ταλέντο δεν ανταγωνίζονται μόνο μεταζύ τους οι ελληνικές επιχειρήσεις, ανταγωνιζόμαστε με τους Αμερικανούς, με όλους. Τρίτος: φαίνεται ότι θα παραμείνουμε μία από τις πιο σταθερές χώρες της περιοχής. Αυτό βοηθά τον τουρισμό και φέρνει Έλληνες που φεύγουν από τη Μέση Ανατολή λόγω πολέμων».

Η αισιοδοξία του έχει μία προϋπόθεση. «Έχουμε ένα καλό διάστημα μπροστά μας, φτάνει να το εκμεταλλευτούμε. Το Ταμείο Ανάκαμψης δεν το αξιοποιήσαμε όσο θα μπορούσαμε. Τα πρώτα χρόνια μετά την κρίση ήμασταν με το γκάζι πατημένο. Αφέθηκε λίγο. Χρειάζεται να ξαναπατήσουμε το γκάζι». **A**

Αν σου έλεγαν ότι ένας στρατός δεν στοχεύει απλώς στρατώνες, γέφυρες και ενεργειακά δίκτυα, αλλά τις ίδιες τις σελίδες πάνω στις οποίες έχει αποτυπωθεί η ιστορία, η γλώσσα και η φαντασία ενός λαού, θα πίστευες ότι μιλάμε για μια δυστοπική ταινία επιστημονικής φαντασίας. Ή, στην καλύτερη περίπτωση, για μια μαύρη σελίδα περασμένων δεκαετιών, τότε που οι ναζιστικές πυρές κατάνιναν τη «διεφθαρμένη» λογοτεχνία στις πλατείες του Βερολίνου. Δυστυχώς, δεν πρόκειται για κινηματογραφικό σενάριο ούτε για μακρινή ιστορία. Συμβαίνει τώρα, στην καρδιά της Ευρώπης, σε έναν πόλεμο που, έπειτα από τεσσεράμισι χρόνια, στην Ελλάδα έχουμε επιλέξει να προσπερνάμε με μια βολική, σχεδόν κυνική αδιαφορία.

Οι ειδήσεις των τελευταίων ημερών, που δύσκολα βρίσκουν χώρο στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας, φέρνουν στο φως μια τρομακτική διάσταση του πολέμου στην Ουκρανία. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που μεταδίδουν διεθνή δίκτυα όπως το BBC, μέσα σε ένα και μόνο καλοκαίρι, οι ρωσικές αεροπορικές επιδρομές κατάφεραν να μετατρέψουν σε στάχτη πάνω από 12 εκατομμύρια βιβλία. Σκεφτείτε το μέγεθος: πρόκειται για το ένα τρίτο της συνολικής ετήσιας βιβλιοπαραγωγής μιας ολόκληρης χώρας.

Οι αριθμοί αυτοί δεν είναι απλώς στατιστικές απώλειες μιας οικονομίας. Είναι το αποτύπωμα ενός μεθοδευμένου πολιτισμικού αφανισμού. Όταν ρωσικοί πύραυλοι ακριβείας και drones-καμικάζι πλήττουν το τυπογραφείο Factor-Druk στο Χάρκοβο ή τις μεγάλες αποθήκες του εκδοτικού οίκου Рарок, δεν χτυπούν στρατιωτικούς στόχους. Χτυπούν το μέλλον. Ανάμεσα στα εκατομμύρια των καμένων σελίδων βρίσκονταν 620.000 σχολικά βιβλία, προορισμένα για τα παιδιά που επέστρεψαν στα θρανία τους στις αρχές Σεπτεμβρίου. Η εικόνα μιας απανθρακωμένης σελίδας από ένα βιβλίο αγγλικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα στα χαλάσματα, που κατέγραψαν οι ανταποκριτές, συμπυκνώνει όλη τη θηριωδία: ο στόχος δεν είναι μόνο να ηττηθεί ο ουκρανικός στρατός στο μέτωπο, αλλά να σβηστεί η δυνατότητα της επόμενης γενιάς να μορφωθεί, να σκεφτεί και να υπάρξει με τη δική της ταυτότητα.

Η ανατομία μιας «βιβλιοκτονίας»

Οι άνθρωποι των γραμμάτων στην Ουκρανία, εκδότες, συγγραφείς και υπεύθυνοι βιβλιοθηκών, χρησιμοποιούν έναν όρο με ιδιαίτερο βάρος: bibliocide (βιβλιοκτονία). Από την έναρξη της ρωσικής εισβολής, περισσότερες από 220 βιβλιοθήκες έχουν ισοπεδωθεί πλήρως, ενώ πάνω από 670 έχουν υποστεί βαρύτατες ζημιές, σύμφωνα με το Ukrainian Book Institute. Ο συνολικός αριθμός των ουκρανικών βιβλίων που έχουν καταστραφεί ή λεηλατηθεί στα κατεχόμενα εδάφη φέρεται να ξεπερνά το αδιανόητο νούμερο των 200 εκατομμυρίων.

Αυτό που βιώνουμε δεν είναι μια «παράπλευρη απώλεια» των μαχών. Εντάσσεται σε μια πολύ μεγαλύτερη σύγκρουση γύρω από την ουκρανική ταυτότητα. Για την αυτοκρατορική ρητορική του Κρεμλίνου, η Ουκρανία ως ξεχωριστή πολιτισμική και εθνική οντότητα δεν υφίσταται. Επομένως, η καταστροφή της γλώσσας, της λογοτεχνίας και της ιστορικής μνήμης αποκτά ιδιαίτερη σημασία μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Όπως επισημαίνει σε ανακοίνωσή της η διεθνής ένωση συγγραφέων PEN Ukraine, η Ρωσία επαναλαμβάνει μια πρακτική αιώνων λογοκρισίας, απαγορεύσεων και διωγμών της ουκρανικής λέξης, μόνο που σήμερα τη θέση των τσαρικών διαταγμάτων έχουν πάρει οι πύραυλοι Iskander και οι βόμβες KAB.

Όταν καίγεται μια βιβλιοθήκη, δεν χάνονται απλώς αντικείμενα από χαρτί και μελάνι. Χάνεται ένα μέρος της συλλογικής μνήμης. Καταστρέφονται σπάνια χειρόγραφα, τοπικά αρχεία που αποδεικνύουν την ιστορική συνέχεια των κοινοτήτων, μεταφράσεις και έργα που αποτελούν τη γέφυρα μιας χώρας με τον υπόλοιπο ελεύθερο κόσμο. Είναι ο απόλυτος ορισμός του πολιτισμικού αφανισμού.

Γιατί αυτή η καταστροφή περνά απαρατήρητη;

Το πιο θλιβερό κομμάτι αυτής της τραγωδίας, ωστόσο, δεν παίζεται στα πεδία των μαχών του Ντονμπάς ή στα συντρίμια του Κιέβου. Παίζεται εδώ, στους δικούς μας δέκτες, στα δικά μας κοινωνικά δι-

κτυα, στα δικά μας καφενεία. Στην Ελλάδα, για το θέμα αυτό επικρατεί εκκωφαντική σιωπή.

Γιατί κανείς δεν μιλάει για τον πόλεμο αυτόν που συνεχίζεται έπειτα από τεσσεράμισι χρόνια; Η απάντηση είναι πολυεπίπεδη και ενοχλητική. Στην Ελλάδα τείνουμε να δείχνουμε ενδιαφέρον για τις διεθνείς κρίσεις μόνο όταν αγγίζουν την τσέπη μας (ενέργεια, ακρίβεια) ή την άμεση ασφάλειά μας (ελληνοτουρκικά). Η καταστροφή της Ουκρανίας θεωρείται ένα «μακρινό, αφηρημένο πρόβλημα» που δεν επηρεάζει την καθημερινότητα του μέσου Έλληνα πολίτη. Αυτός ο κυνικός πραγματισμός μάς εμποδίζει να δούμε ότι η υπεράσπιση του πολιτισμού και της ελευθερίας του λόγου είναι οικουμενική μάχη.

Από την άλλη, υπάρχει μια ιδιότυπη πνευματική ασυλία που ένα τμήμα της ελληνικής κοινωνίας και της διανόησης συνεχίζει να παρέχει στη Ρωσία, εγκλωβισμένο σε ξεπερασμένα στερεότυπα περί «ομόδοξου ξανθού γένους» ή σε έναν στείρο, αντανakλαστικό αντιαμερικανισμό που βαφτίζει κάθε έγκλημα του επιτιθέμενου ως «αναγκαία άμυνα απέναντι στο ΝΑΤΟ».

Είναι αξιοσημείωτο πως άνθρωποι που δικαιολογημένα θα ξεσηκώνονταν αν καιγόταν ένα βιβλιοπωλείο στα Εξάρχεια ή αν έκλεινε μια βιβλιοθήκη στην Αθήνα, παρακολουθούν απαθείς την τέφρα εκατομμυρίων βιβλίων στην Ουκρανία. Η καταστροφή του πολιτισμού αντιμετωπίζεται με έναν γεωπολιτικό κυνισμό: «Πόλεμος είναι, αυτά συμβαίνουν».

Οι τρομερές διαστάσεις ενός ολοκληρωτικού πολέμου

Αυτός ο πόλεμος, που διανύει πλέον τον πέμπτο καταστροφικό του χρόνο από την εισβολή του 2022, έχει αποκτήσει διαστάσεις που ξεπερνούν κατά πολύ τα γεωγραφικά σύνορα της περιοχής. Το διακύβευμα δεν είναι η αγιοποίηση του πολιτικού συστήματος του Κιέβου ούτε το αν η Ουκρανία πληροί όλα τα ιδανικά κριτήρια της δυτικής φιλελεύθερης δημοκρατίας. Το πραγματικό ζήτημα είναι πολύ πιο θεμελιώδες: είναι το δικαίωμα ενός λαού στην αυτοδιάθεση και στην καθολική του ύπαρξη.

Η σύγκρουση γίνεται ανάμεσα σε μια αναθεωρητική, ολοκληρωτική δύναμη που θεωρεί ότι η ισχύς των όπλων της δίνει το δικαίωμα να επαναχαράσσει σύνορα και να σβήνει πολιτισμούς, και σε ένα κράτος που μάχεται για το δικαίωμα να επιλέγει μόνο του το μέλλον του. Οι Ουκρανοί εκδότες, συγγραφείς και πολίτες δεν πεθαίνουν για ένα τέλειο πολίτευμα· υπερασπίζονται το δικαίωμά τους να γράφουν στη γλώσσα τους και να λύνουν τα εσωτερικά τους προβλήματα μόνοι τους, χωρίς τις βόμβες ενός ξένου εισβολέα.

Αν επιτρέψουμε να περάσει η «βιβλιοκτονία» στα ψιλά γράμματα της ιστορίας, αν δεχτούμε ότι η καταστροφή της γνώσης είναι ένα αποδεκτό εργαλείο άσκησης εξωτερικής πολιτικής, κινδυνεύουμε να αντιμετωπίσουμε την καταστροφή της γνώσης και της πολιτισμικής μνήμης ως ακόμη μία αναπόφευκτη συνέπεια του πολέμου. Οι Ουκρανοί εκδότες και βιβλιοθηκάριοι, παρά τις βιβλικές καταστροφές, δεν παραδίδουν τα όπλα. Μέσα στα χαλάσματα, οργανώνουν εράνους, μεταφέρουν τις εναπομείνασες αποθήκες σε ασφαλέστερες περιοχές στα δυτικά της χώρας και συνεχίζουν να τυπώνουν.

Είναι καιρός να κοιτάξουμε κατάματα τις τρομερές διαστάσεις αυτού του πολέμου. Γιατί, όταν καίγονται βιβλία στην Ουκρανία, το φως της ανθρωπίνης διάνοιας λιγοστεύει για όλους μας.

ΥΓ: Είχα βιώσει την έλευση των πρώτων Ουκρανών προσφύγων στο Βερολίνο με τα τρένα, στο ξεκίνημα του πολέμου, το 2022. Μου φάνηκε αδιανόητη η στωικότητα στα πρόσωπα εκείνων των ανθρώπων που κατέφθαναν στις αποβάθρες με λίγες βαλίτσες και τις γάτες τους στην αγκαλιά τους ή σε κλουβάκια. Το ότι έπαιρναν τα ζώα τους μαζί –και σημειώνω ότι το είδα πολλές φορές στη διάρκεια των πρώτων κομβόι από την Ουκρανία– παραμένει για εμένα αλυσμόνητο. Γιατί ο πολιτισμός ενός λαού κρίνεται και από το πώς διασώζουμε όσα έχουν σημασία για εμάς σε στιγμές κρίσης, καθώς και από το τι αφήνουμε πίσω μας. **A**

Το έργο σταθμός της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης – Αττικής αναγνωρίζεται στην Ευρώπη

Η υλοποίησή του πραγματοποιήθηκε από τη θυγατρική του ΑΔΜΗΕ, Αριάδνη Interconnection

Η διασύνδεση Κρήτης - Αττικής, που υλοποιήθηκε από τη θυγατρική του ΑΔΜΗΕ, Αριάδνη Interconnection, αναδείχθηκε φιναλίστ των Βραβείων REGIOSTARS 2026 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην κατηγορία Green Power, ενώ διεκδικεί παράλληλα και το Βραβείο Κοινού (People's Choice Award). Επιλεγμένη ανάμεσα σε 274 έργα από ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκαταλέγεται στα 25 μόλις έργα που προκρίθηκαν στον τελικό, αποτελώντας μία από τις πρώτες ελληνικές υποψηφιότητες από το 2009 έως σήμερα.

Ο διαγωνισμός REGIOSTARS συνιστά το ευρωπαϊκό σήμα αριστείας για τα πιο επιδραστικά έργα περιφερειακής ανάπτυξης στην Ε.Ε. Η ελληνική πρωτοποριακή ενεργειακή υποδομή διαγωνίζεται ανάμεσα σε 4 ακόμη έργα στην ειδική κατηγορία που αφορά στην πράσινη μετάβαση ως μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης (GREEN EUROPE). Η τελική φάση του διαγωνισμού για την ανάδειξη των επικρατέστερων έργων θα πραγματοποιηθεί στις 12-15 Οκτωβρίου στις Βρυξέλλες, κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Δήμων και των Περιφερειών. Το έργο διεκδικεί επίσης τη διάκριση People's Choice Award, όπου οι πολίτες καλούνται να επιλέξουν το πλέον αποδοτικό και ωφέλιμο έργο της περιόδου. Η σχετική ψηφοφορία διεξάγεται ήδη από τις 3 Σεπτεμβρίου και θα διαρκέσει έως τις 14 Οκτωβρίου 2026. Η πρόσβαση στη διαδικασία ψηφοφορίας γίνεται μέσω του συνδέσμου InfoREGIO - REGIOSTARS Awards ή σκανάροντας το σχετικό QR Code.

Το έργο

Για το ηλεκτρικό σύστημα της Ελλάδας και τον ΑΔΜΗΕ η λειτουργία της δεύτερης ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με το ηπειρωτικό σύστημα, μέσω Αττικής, αποτέλεσε ιστορικό ορόσημο. Ολοκληρωμένα κατασκευαστικά σε χρόνο-ρεκόρ τεσσάρων ετών (2020-2024) και σε λειτουργία από τον Μάιο του 2025, η ηλεκτρική διασύνδεση έθεσε οριστικά τέλος στην ενεργειακή απομόνωση της Κρήτης, ενισχύο-

ντας την ασφαλή ηλεκτροδότηση του νησιού και την αξιοπιστία του ελληνικού ηλεκτρικού συστήματος. Με ισχύ μεταφοράς 1.000 MW, αποτελεί το μεγαλύτερο έργο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που έχει κατασκευαστεί ποτέ στην Ελλάδα, καθώς και μία από τις βαθύτερες υποβρύχιες ηλεκτρικές διασυνδέσεις παγκοσμίως. Στα δύο άκρα της διασύνδεσης, την Αττική και το Ηράκλειο, κατασκευάστηκαν δύο υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις υπερυψηλής τάσης, ο Σταθμός Μετατροπής Κουμουνδούρου, ο Σταθμός Μετατροπής Δαμάστας, καθώς και ένας Υποσταθμός GIS 150 kV. Η μεγαλύτερη ενεργειακή υποδομή που απέκτησε η χώρα φέρει τη σφραγίδα των κορυφαίων κατασκευαστών της Ευρώπης.

Τα οφέλη

Πέρα από την ενεργειακή ασφάλεια, το έργο υποστηρίζει την απανθρακοποίηση της παραγωγής ρεύματος, καθώς με το σβήσιμο των φουγάρων των τοπικών μονάδων, στις οποίες βασιζόταν μέχρι πρότινος η ηλεκτροδότηση του νησιού, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα υπολογίζεται ότι θα μειωθούν κατά 1,5 εκατ. τόνους κάθε χρόνο.

Η διασύνδεση επιτρέπει επίσης την ενσωμάτωση περισσότερης καθαρής ενέργειας, ενώ με τη λειτουργία της το ετήσιο οικονομικό όφελος για τους καταναλωτές όλης της χώρας υπολογίζεται σε 500 εκατ. ευρώ, μέσω της ελάφρυνσης των χρεώσεων Υψηλών Κοινής Ωφέλειας στους λογαριασμούς ρεύματος. Η ενισχυμένη αξιοπιστία του τοπικού ηλεκτρικού συστήματος αναβαθμίζει άμεσα το τουριστικό προϊόν της Κρήτης και συμβάλει στην περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη του νησιού. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου δημιουργήθηκε πλήθος νέων θέσεων εργασίας.

Η ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης-Αττικής υλοποιήθηκε με συγχρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ (ΕΣΠΑ 2014-2020) και από το «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέχρι το ποσό των 535,5 εκατ. ευρώ.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τρεις μέρες με τον **Κυριάκο Μητσοτάκη** στο Καστελλόριζο

Από το Σινούκ και τα φυλάκια της Στρογγύλης και της Ρω μέχρι τους ανθρώπους που κρατούν το νησί ζωντανό, ένα οδοιπορικό στο ανατολικότερο άκρο της Ελλάδας

Της Δημήτρας Γκρους - Φωτό: Δημήτρης Παπαμήτσος

Παρασκευή ρεσπερί. Από το Μέγαρο Μαξίμου, όπου έχουμε δώσει ραντεβού με τον Χρήστο Ζωγράφο, σύμβουλο Επικοινωνίας του πρωθυπουργού, φτάνουμε στην Αεροπορική Βάση Ελευσίνας, στην 112 Πτέρυγα Μάχης, στον χώρο VIP από όπου αναχωρούν οι κυβερνητικές αποστολές. Είναι όλα κανονισμένα για το ταξίδι του «πρόεδρου», όπως τον αποκαλούν οι άνθρωποι της ομάδας του, στο Καστελλόριζο, για την επέτειο της απελευθέρωσης του νησιού στις 13 Σεπτεμβρίου 1943 — του πρώτου από τα Δωδεκάνησα που απελευθερώθηκε. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το πρωί του Σαββάτου επίσκεψη στα φυλάκια της Στρογγύλης και της Ρω, στη συνέχεια συνάντηση με τον δήμαρχο και, κάπου μέσα στην ημέρα, όταν βρεθεί ο χρόνος, τη δική μας συνέντευξη. Την Κυριακή, δοξολογία, παρέλαση για την επέτειο της απελευθέρωσης, και ομιλία του πρωθυπουργού.

Πρώτοι αναχωρούμε εμείς, μαζί με τον πρόεδρο της Βουλής Νικήτα Κακλαμάνη και άνδρες της ασφάλειας, με ένα Embraer 145. Λίγο αργότερα ακολουθεί το Falcon, στο οποίο επιβαίνει ο πρωθυπουργός με τη Μαρέβα Γκραμπόφσκι-Μητσοτάκη και την υπόλοιπη ομάδα του Μαξίμου.

Επόμενη στάση, Ρόδος. Και από το αεροπλάνο κατευθύνω στο Σινούκ. Αυτό που μένει περισσότερο από την πρώτη επαφή μαζί του είναι ο ήχος και ο αέρας. Πλησιάζοντας με τους δύο τεράστιους έλικες, μπροστά και πίσω, σε λειτουργία, η φασαρία είναι εκκωφαντική και ο αέρας σε χτυπά με δύναμη καθώς ανεβαίνεις για να μπεις μέσα. Είναι μια εμπειρία που τη νιώθεις στο σώμα και δύσκολα μεταφέρεται από τις εικόνες. Καταλαβαίνω γιατί το λένε «ιπτάμενο φορτηγό».

Στο Καστελλόριζο υπάρχει βέβαια αεροδρόμιο, αλλά είναι μικρό, σχεδόν σφηνωμένο μέσα στον βράχο, με διάδρομο μόλις 798 μέτρων. Η αεροπορική σύνδεση γίνεται με μικρά αεροσκάφη και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις καιρικές συνθήκες. Εμείς θα προσγειωθούμε περίπου 45 λεπτά αργότερα.

Φτάνοντας στο Καστελλόριζο

Η πρώτη εικόνα του νησιού είναι τα βράχια. Γυμνά, σκληρά, απότομα, σε κάνουν να σκεφτείς την πολύ υλική διάσταση της λέξης «πατρίδα». Ειδικά αν έχεις στο μυαλό σου ότι το Καστελλόριζο —επίσημως Μεγίστη— είναι το ανατολικότερο κατοικημένο ελληνικό νησί, περίπου 2 χλμ. από τις τουρκικές ακτές και 125 χλμ. ανατολικά της Ρόδου.

Από το αεροδρόμιο κατεβαίνουμε τον δρόμο προς τον οικισμό, ώπου ανοίγεται μπροστά μας η γνήριμη εικόνα του, ακόμη και για όσους δεν έχουν ξαναέρθει. Τα χαρακτηριστικά σπίτια παρατάσσονται γύρω από τον κόλπο, σε ώχρα, κεραμιδί, γαλάζιο, πράσινο και λευκό, αρκετά με νεοκλασικές προσόψεις και ξύλινα μπαλκόνια. Είναι απόγευμα και στα τραπέζια της παραλιακής περαντζάδας, δίπλα στο νερό, ο κόσμος τρώει ακόμη. Έχουμε μπει στο δεύτερο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, αλλά το Καστελλόριζο είναι ακόμη ζωντανό, με αρκετούς επισκέπτες, ανάμεσα τους πολλούς Τούρκους που περνούν από το Κας, απέναντι. Ιδίως το βράδυ, όταν ανάβουν τα φώτα της τουρκικής ακτής, η

εγγύτητά της γίνεται ακόμη πιο αισθητή.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, η Μαρέβα Γκραμπόφσκι-Μητσοτάκη και οι άνθρωποι της αποστολής περπατούν καταμήκος του λιμανιού, σταματώντας στα μαγαζιά και χαιρετώντας τον κόσμο. Σε έναν τόσο μικρό και απομακρυσμένο τόπο, η παρουσία του πρωθυπουργού δύσκολα περνά απαρατήρητη. Παρατηρώ ταυτόχρονα μια οικειότητα με τους κατοίκους. Κάποιες ντόπιες γυναίκες χαιρετούν τη Μαρέβα με θέρμη, βλέπω μία που την αγκαλιάζει σαν να γνωρίζονται.

Κάποια στιγμή, πηγαίνοντας προς το ξενοδοχείο, βρίσκω ευκαιρία και τη ρωτάω γι' αυτό. Μου λέει ότι έχει έρθει πολλές φορές στο Καστελλόριζο, ότι αγαπά αυτόν τον τόπο και ότι υπάρχει και ένας οικογενειακός δεσμός: η γιαγιά της, όπως μου εξηγεί, είχε καταγωγή κατά το ήμισυ από την Τήνο και κατά το ήμισυ από το Καστελλόριζο.

Από όσα μου λέει επιγραμματικά και χωρίς να επεκτείνεται, καταλαβαίνω ότι η σχέση της με το νησί δεν περιορίζεται στην οικογενειακή καταγωγή. Οι δρόμοι μας χωρίζουν και, λίγο αργότερα, ψάχνοντας στο δωμάτιο, βρίσκω ότι τον Ιούνιο του 2020 είχε βρεθεί στο Καστελλόριζο με την Αχίον Hellas και εθελοντές γιατρούς, σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ, για διαγνωστική τεστ Covid στους κατοίκους. Στην ίδια επίσκεψη συμμετείχε στην τελετή για την εγκατάσταση ηλεκτρογεννήτριας στη Διοίκηση Αμυνας Νήσου Μεγίστης, η οποία είχε γίνει με χορηγία της Έλενας Αμβροσιάδου. Και λίγους μήνες αργότερα είχε συμμετάσχει σε σύσκεψη στο Υπουργείο Υποδομών για την αποκατάσταση της λιμενικής υποδομής του νησιού. Σε μια φωτογραφία από εκείνη την επίσκεψη του Ιουνίου του 2020 είναι στο Καστελλόριζο μαζί με τον Θανάση και τη Μαρίνα Μαρτίνου, που είχαν ήδη αναλάβει τη δωρεά για την αποκατάσταση του Αγίου Γεωργίου του Σαντραπέ, ενός από τα σημαντικότερα κτίρια του νησιού.

Λίγο μετά θα τρώγαμε με τους ανθρώπους της ομάδας του πρωθυπουργού και κάποιους από τους επισήμους που έχουν έρθει για την επέτειο. Μαζί μας κάθονται ο περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου και ο πρόεδρος της Βουλής. Η ατμόσφαιρα είναι πολύ λιγότερο τυπική απ' όση θα περίμενε κανείς. Το πρωθυπουργικό ζεύγος περνά κάποια στιγμή από το τραπέζι για να μας χαιρετήσει. Από εθιμοτυπία, η ομήγυρη πάει να σηκωθεί. «Καθίστε, καθίστε», λέει ο

Το δώρο του Αντώνη στον πρωθυπουργό: η σημαία που ανεμίζει όλα αυτά τα χρόνια στη βάρκα του

Πίσω στο σκάφος, ο Κυριάκος Μητσοτάκης με ρωτά πώς μου φάνηκε η Στρογγύλη. Κάνει ένα σχόλιο για την ιδιαίτερη γεωγραφία του συμπλέγματος, τόσο αποκορμμένου από τον κύριο κορμό των Δωδεκανήσων και τόσο κοντά στις τουρκικές ακτές.

Κυριάκος Μητσοτάκης, αποτρέποντάς μας.

Στο γεύμα αρχίζω να γνωρίζω λίγο καλύτερα τους συνεργάτες του, με τους οποίους θα περνούσαμε μαζί τις επόμενες δύο ημέρες, μέχρι την επιστροφή. Κι εγώ, η μόνη δημοσιογράφος της αποστολής, βρίσκομαι αναπόφευκτα λίγο έξω από αυτόν τον κύκλο. Από την πρώτη στιγμή, όμως, με βάζουν με έναν τρόπο στην παρέα, φροντίζοντας να μη νιώσω ξένη.

Επίσκεψη στη Στρογγύλη και στη Ρω

Ξύπνημα νωρίς, για να πάμε στα ακριτικά νησάκια. Με το πρωινό φως φαίνεται πολύ καθαρότερα πόσο κλειστός και προστατευμένος είναι αυτός ο φυσικός όρμος. Επιβιβαζόμαστε σε κλειστό τύπου στρατιωτικό σκάφος, από αυτά που περιπολούν στην περιοχή. Δίπλα μας βρίσκεται και μια τορπιλάκατος του Πολεμικού Ναυτικού, σημαιοστολισμένη για τον εορτασμό. Από τη θάλασσα, τα πολύχρωμα σπίτια του Καστελλόριζου μοιάζουν με μια λεπτή λωρίδα ζωής στους πρόποδες ενός τεράστιου, γυμνού βράχου.

Περνάμε από το Μανδράκι, το δεύτερο και μικρότερο λιμάνι του νησιού. Πίσω από τους δύο οικιστικούς πυρήνες, το τοπίο αλλάζει απότομα: βράχος, χαμηλή βλάστηση, κανένα άλλο ίχνος κατοίκησης. Και απέναντι η Τουρκία. Από τη θάλασσα αντιλαμβάνεσαι πραγματικά την κλίμακα: ένας τεράστιος ορεινός όγκος καταλαμβάνει σχεδόν ολόκληρο το οπτικό πεδίο. Η τουρκική ακτογραμμή θα παραμένει δίπλα μας σχεδόν σε όλη τη διαδρομή.

Πηγαίνουμε πρώτα στη Στρογγύλη, με τρία μικρά στρατιωτικά ταχύπλοα να μας συνοδεύουν. Καθώς πλησιάζουμε, ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ, στρατηγός Δημήτριος Χούπης, δείχνει στον πρωθυπουργό τη θέση του νησιού και του εξηγεί τη γεωγραφία της περιοχής — είμαστε στο ανατολικότερο σημείο της χώρας. Η Στρογγύλη υψώνεται μπροστά μας σχεδόν κάθετα. Το φυλάκιο βρίσκεται ψηλά, και η πρόσβαση είναι δύσκολη.

Οι στρατιώτες έχουν παραταχθεί για την υποδοχή. Ο πρωθυπουργός τους χαιρετά έναν-έναν και ρωτά τα ονόματά τους. Ανεβαίνουμε ένα μέρος του απότομου δρόμου που οδηγεί στο φυλάκιο. Μαζί μας είναι ο περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου Γιώργος Χατζημάρκος, ο οποίος δείχνει στον πρωθυπουργό τα έργα της Περιφέρειας για τη διάνοιξη και ασφαλιτοστρωση του δρόμου. Πριν γίνει το έργο, όπως εξηγεί, οι προμήθειες ανέβαιναν με γαϊδουράκια και οι οπλίτες έκαναν τη διαδρομή με τα πόδια, κουβαλώντας και οι ίδιοι ό,τι χρειαζόταν.

«Να είστε καλά, μας κάνετε υπερήφανους», ακούγεται κάποια στιγμή ένας από τους οπλίτες. Εδώ, η παρουσία του κράτους αποκτά μια πολύ συγκεκριμένη, σχεδόν υλική διάσταση: είναι οι νέοι άνθρωποι που υπηρετούν πάνω σε αυτόν τον βράχο, εκείνοι που τους μεταφέρουν και τους εφοδιάζουν, ο δρόμος που επιτρέπει να φτάσουν οι προμήθειες, τα σκάφη που κινούνται στη θάλασσα.

Πίσω στο σκάφος, ο Κυριάκος Μητσοτάκης με ρωτά πώς μου φάνηκε η Στρογγύλη. Κάνει ένα σχόλιο για την ιδιαίτερη γεωγραφία του συμπλέγματος, τόσο αποκορμμένου από τον κύριο κορμό των Δωδεκανήσων και τόσο κοντά στις τουρκικές ακτές. Η συζήτηση θα συνεχιστεί το απόγευμα, όταν θα καθίσουμε τελικά για τη συνέντευξη. Καθώς πλησιάζουμε στη Ρω, ο στρατηγός Χούπης μάς δείχνει ψηλά στην κορυφογραμμή έναν στρατιώτη. Φαίνεται μικρός λόγω της απόστασης, αλλά διακρίνεται να μας χαιρετά κουνώντας μια μεγάλη ελληνική σημαία.

Φτάνουμε στη Ρω. Το φυλάκιο βρίσκεται μέσα σε έναν μικρό, εξαιρετικά προστατευμένο φυσικό όρμο, με τη στενή λωρίδα της θάλασσας να κρύβει σχεδόν την προβλήτα από το ανοιχτό πέλαγος. Κατεβαίνουμε από το σκάφος και ξεκινάμε με τα πόδια. Ο τόπος είναι ξερός και πετρώδης, αλλά πολύ πιο ήπιος από τη Στρογγύλη. Ανάμεσα στα λιγοστά πέτρινα κτίσματα, ανεμίζει μια μεγάλη ελληνική σημαία. Κάθε φορά που την αντικρίζεις αισθάνεσαι μια συγκίνηση.

Ο πρωθυπουργός καταθέτει στεφάνι στον τάφο της Δέσποινας Αχλαδιώτη, της Κυράς της Ρω, που έζησε εδώ μόνη της για δεκαετίες και έμεινε γνωστή για την καθημερινή έπαρση της ελληνικής σημαίας. Λίγο αργότερα πηγαίνουμε και στο σπίτι της, που βρίσκεται στο πιο ψηλό σημείο, όπου αφήνει ένα λουλούδι στη μνήμη της.

Η επίσκεψη συνεχίζεται στις εγκαταστάσεις του φυλακίου: νέοι πέτρινοι ξενώνες, ανακαινισμένα δωμάτια και χώροι διαβίωσης, καινούργια κουζίνα, έργα ύδρευσης και ηλεκτροδότησης. Οι συνθήκες

έχουν αλλάξει εντυπωσιακά σε σχέση με το παρελθόν: οι παλιοί, υποτυπώδεις χώροι έχουν δώσει τη θέση τους σε σύγχρονες, ιδιαίτερα φροντισμένες εγκαταστάσεις για τους στρατιώτες που υπηρετούν εδώ.

Φεύγοντας, ο Γιώργος Χατζηνάργος εξηγεί τις παρεμβάσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στη Ρω και στη Στρογγύλη, από την ύδρευση και την ηλεκτροδότηση μέχρι τα οδικά και λιμενικά έργα. Σε ένα τόσο μικρό και απομονωμένο νησί, ακόμη και μια υποδομή που αλλού θα θεωρούνταν αυτονόητη αλλάζει ουσιαστικά την καθημερινότητα των στρατιωτών. Οι νέοι πέτρινοι ξενώνες στη Ρω ολοκληρώθηκαν το 2026, ενώ για αρκετές από τις παρεμβάσεις, μαθαίνω στη διάρκεια της επίσκεψης, είχε υπάρξει και προσωπική κινητοποίηση του πρωθυπουργού για την εξασφάλιση ιδιωτικών δωρεών.

Τρεις ώρες χωρίς πρόγραμμα

Επιστρέφοντας στο Καστελλόριζο ο πρωθυπουργός πηγαίνει στο Δημαρχείο για τη συνάντηση με τον δήμαρχο, στην οποία ο Θανάσης Νέζης και ο Κωνσταντίνος Κυρανάκης θα σημειώναν τα θέματα που έθετε η δημοτική αρχή στην κάθε τους λεπτομέρεια ώστε να προχωρήσουν γρήγορα, ενώ η δική μας συζήτηση θα γινόταν στις 5.30 το απόγευμα. Στο μεταξύ προκύπτουν περίπου τρεις ώρες χωρίς επίσημο πρόγραμμα —κάτι σπάνιο, όπως θα μου πουν— και πηγαίνουμε για μια βουτιά με τους ανθρώπους της ομάδας του στον Άγιο Γεώργιο, ένα νησάκι που πας με θαλάσσιο ταξί. Ανάμεσα στα τηλέφωνα και στις εκκρεμότητες, δεν λείπουν τα αστεία και τα πειράγματα.

Δεν ήταν λίγες οι στιγμές που είχα την ευκαιρία να δω καλύτερα πώς λειτουργεί η μικρή ομάδα γύρω από τον πρωθυπουργό. Ο Γιώργος Ευθυμίου, διευθυντής του Γραφείου Τύπου, μου μιλά για το κομμάτι της επικοινωνίας· στα ενδιάμεσα στέλνει φωνητικά μηνύματα με οδηγίες για τα δελτία Τύπου και συγκεντρώνει πληροφορίες για το νησί. Ο Φρέντυ Τράγκας, συνεργάτης της Κύρας Κάπη, έχει έρθει νωρίτερα στο Καστελλόριζο για το ρεπεράζ και παρακολουθεί όλες τις λεπτομέρειες του επίσημου προγράμματος. Ο Χρήστος Ζωγράφος, σύμβουλος επικοινωνίας του πρωθυπουργού, κινείται διακριτικά ανάμεσα στον ίδιο, τους συνεργάτες του και τους ανθρώπους της αποστολής, βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με όλους και, σχεδόν αθόρυβα, φροντίζει με πρεμία και ευγένεια ό,τι προκύπτει.

Με τον Θανάση Νέζη, σύμβουλο του πρωθυπουργού και από τους παλαιότερους συνεργάτες του, θα μιλούσαμε συχνά για το ίδιο το Καστελλόριζο: για τους Καστελλοριζιούς που έφυγαν μετανάστες στην Αυστραλία και την Αφρική, για τα εξαιρετικά φροντισμένα σπίτια που δεν κατοικούνται όλο τον χρόνο και τους ανθρώπους που επιστρέφουν τα καλοκαίρια, αλλά και για ένα από τα ιδιαίτερα ζητήματα που εξακολουθούν να απασχολούν το νησί: την τεκμηρίωση παλαιών ιδιοκτησιών. Μεγάλο μέρος του σχετικού αρχαιακού υλικού χάθηκε στις καταστροφές που γνώρισε το Καστελλόριζο κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αφήνοντας εκκρεμότητες που φτάνουν μέχρι σήμερα.

Η συζήτησή μας με το Κυριάκο Μητσοτάκη έγινε λίγα μέτρα από τη θάλασσα, με θέα τον οικισμό του Καστελλόριζου

Μια συνομιλία με τον πρωθυπουργό δίπλα στη θάλασσα

Για έναν κόσμο που αλλάζει, την Ευρώπη, την οικονομία, τις σταθερές που χάνονται — και για το πώς θα κρίνει ο ίδιος κάποτε την πρωθυπουργία του

Η επίσκεψη στο Καστελλόριζο για την επέτειο της απελευθέρωσης του νησιού είχε «ισχυρό συμβολισμό», όπως συνηθίζουμε να λέμε στη δημοσιογραφική γλώσσα. Μόνο που, όσο περνούσαν οι ώρες εδώ, γινόταν φανερό ότι δεν εξαντλούνταν στον συμβολισμό. Στις συναντήσεις και στις αυθόρμητες συνομιλίες του πρωθυπουργού με κατοίκους επανέρχονταν πολύ συγκεκριμένα, καθημερινά ζητήματα: η σύνδεση με την υπόλοιπη χώρα, η υγεία, η στέγαση, το πώς θα μείνουν εδώ περισσότεροι άν-

θρωποι και πώς θα προσελκυστούν νέοι κάτοικοι. Σε ορισμένες από αυτές τις αγωνίες επιχειρούσαν να απαντήσουν και τα μέτρα που θα ανακοίνωνε την επομένη, μετά τη δοξολογία και την παρέλαση για την επέτειο.

Η συζήτησή μας βρίσκει τελικά τον χρόνο της το απόγευμα του Σαββάτου, όταν το επίσημο πρόγραμμα έχει τελειώσει και η μέρα έχει αρχίσει πια να γλυκαίνει. Το πρόγραμμα στο Καστελλόριζο δεν είναι αντιπροσωπευτικό της καθημερινότητάς του: αφήνει κάποια κενά, ακόμη και λίγο ελεύθερο χρόνο. Η εβδομάδα που είχε προηγηθεί δίνει μια διαφορετική εικόνα. Μετά το Σαββατοκύριακο της ΔΕΘ, την Τρίτη είχε βρεθεί στο Ελ Αλαμίν για τη συνάντηση με τον Αιγύπτιο Πρόεδρο Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι και την τριμερή Ελλάδα, Κύπρου και Αιγύπτου. Την Τετάρτη ταξίδεψε αυθημερόν στο Παρίσι για τη Διεθνή Διάσκεψη Κορυφής για το Διάστημα και συνάντηση με τον Εμανουέλ Μακρόν. Την Πέμπτη το πρωί ήταν στο Athens LifeTech Park στα Σπάτα, το νέο πάρκο βιοτεχνολογίας της ELPEN, και την Παρασκευή στον αγιασμό του 2ου Δημοτικού Σχολείου Άνω Λιοσίων, πριν αναχωρήσουμε το μεσημέρι για το Καστελλόριζο. Στα ταξίδια, όταν το πρόγραμμα της επόμενης ημέρας το επιτρέπει, προτιμά, όπως μου λένε οι συνεργάτες του, να επιστρέφει στην Αθήνα και να κοιμάται στο σπίτι του αντί να διανυκτερεύει εκτός.

Τώρα, για λίγο, δεν υπάρχει κάτι άλλο στο πρόγραμμα. Καθόμαστε έξω από το σπίτι όπου μένει, λίγα μέτρα από τη θάλασσα. Από εδώ βλέπουμε σχεδόν ολόκληρο τον οικισμό, τα σπίτια παραταγμένα γύρω από τον κόλπο και τον γυμνό βράχο να υψώνεται πίσω τους. Φυσάει ένα ανακουφιστικό αεράκι. Είχε σκεφτεί να πάει για περπάτημα αργότερα, αλλά η ζέστη και η ανηφόρα τον κάνουν να αλλάξει γνώμη. Όταν τελειώσουμε, λέει, θα μείνει εδώ να διαβάσει το βιβλίο του. Τον ρωτώ τι διαβάζει.

«Διαβάζω δύο βιβλία ταυτόχρονα. Προσπαθώ να τελειώσω το παλιό του Peter Frankopan, *“The Silk Roads: A New History of the World”*, μια πολύ ενδιαφέρουσα παγκόσμια ιστορία, με έμφαση στην Κεντρική Ασία και στη Μέση Ανατολή. Και διαβάζω κι ένα βιβλίο με τίτλο *“Κεντρώοι όλου του κόσμου, ενωθείτε”*, που το βρίσκω πολύ ενδιαφέρον, για το τι πήγε λάθος στη φιλελεύθερη ιδεολογία και πώς μπορούμε να την επαναφέρουμε στο επίκεντρο των πολιτικών εξελίξεων».

«Σας έδωσε καμιά καλή ιδέα;» ρωτώ. Γελάει. «Είμαι στην αρχή ακόμα. Γενικά δεν έχω πολύ χρόνο να διαβάζω, διαβάζω πολύ στις διακοπές μου. Οπότε, μου φαίνεται ότι σήμερα θα εγκατασταθώ εδώ και θα καθίσω να διαβάσω λίγο».

«Εδώ η σημαία σε συγκινεί λίγο περισσότερο»

Από εκεί η κουβέντα πηγαίνει σχεδόν φυσικά στον τόπο όπου βρισκόμαστε. Νωρίτερα, πηγαίνοντας στον Άγιο Γεώργιο, το μικρό νησάκι απέναντι από τον οικισμό, ο Αντώνης, ο βαρκάρης, μας έλεγε για το ξεχωριστό δώρο που έκανε στον Κυριάκο Μητσοτάκη: την ελληνική σημαία από τη βάρκα του. Φεύγοντας, είχε ζητήσει από τους συνεργάτες του πρωθυπουργού να του υποσχεθούν κάτι: να του στείλουν μια φωτογραφία από το γραφείο του, όπου να φαίνεται μια συγκεκριμένη φωτογραφία που ήξερε ότι κρατούσε εκεί.

Του περιγράφω τη σκηνή, συμπληρώνοντας ότι σ' έναν τέτοιο τόπο η ελληνική σημαία, που τη βλέπεις άλλωστε παντού, αποκτά διαφορετικό βάρος...

«Νομίζω ότι συγκινεί λίγο περισσότερο» συμπληρώνει τη φράση μου, και μιλάει για την πρώτη του γνωριμία με τον Αντώνη, το 2019, όταν είχε έρθει για πρώτη φορά στο Καστελλόριζο ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Θυμάται ότι τον είχε εντυπωσιάσει και συγκινήσει η αίσθηση ενός τόπου τόσο μακριά από την ηπειρωτική αλλά και τη νησιωτική Ελλάδα, που «διατηρεί ταυτόχρονα τόσο έντονα όλα τα στοιχεία της ελληνικότητας και της διαχρονικής ιστορίας του».

Κάπου εκεί μου λύνει και την απορία. Στο γραφείο του υπάρχει μια φωτογραφία που φαίνεται συχνά σε συνεντεύξεις του: είναι ο ίδιος με τη Μαρέβα και τον Αντώνη στο βαρκάκι, μαζί με «μια πολύ όμορφη γαλάνολευκη σημαία, την οποία πάντα έχει στην πρύμνη του να ανεμίζει». Μια φωτογραφία που, όπως λέει, κράτησε «όχι μόνο ως ανάμνηση της επίσκεψης, αλλά και ως υπενθύμιση των υποχρεώσεων που έχουμε ως ελληνική πολιτεία απέναντι στο Καστελλόριζο, λόγω της πολύ ιδιαίτερης γεωγραφικής του θέσης».

Η γεωγραφία εδώ καθορίζει σχεδόν τα πάντα. Ο πρωθυπουργός μιλά για το ταξίδι με το πλοίο από τη Ρόδο, ανάλογα με το πλοίο περίπου δυόμισι έως πέντε ώρες, για το μι-

κρό αεροπλάνο που εξυπηρετεί το νησί, και για τις ημέρες που ο καιρός δεν επιτρέπει την πτήση. Και συνοψίζει το παράδοξο του Καστελλόριζου σε μία φράση: «Είναι πάρα πολύ μακριά από την υπόλοιπη νησιωτική Ελλάδα, και πάρα πολύ κοντά στην Τουρκία». Γι' αυτό έχει και τόσο σημαντική γεωπολιτική αξία.

Από την πρώτη εκείνη επίσκεψη είχε κρατήσει και μια σειρά από δεσμεύσεις. Μία αφορούσε τον ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου Σαντραπέ, χτισμένου το 1902 και χαρακτηρισμένου ως μνημείο, που τότε «παρέπαιε». Θυμάται ότι μίλησε με τον Θανάση Μαρτίνο, ο οποίος ανέλαβε την ανακατασκευή του. «Και τώρα είναι έτοιμος!» Μου προτείνει να πάω οπωσδήποτε να τον δω και στέκεται στην ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του. Στο Καστελλόριζο, άλλωστε, θα ακούσεις αρκετές φορές να μιλούν για την αποκατάσταση του ναού.

Η συζήτηση περνά στις εκκρεμότητες των υποδομών του νησιού — τις ίδιες που είχε συζητήσει λίγες ώρες νωρίτερα με τον δήμαρχο: τον βιολογικό καθαρισμό, τη διαχείριση των απορριμμάτων, την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Στο Καστελλόριζο, επισημαίνει, ακόμη και οι αναγκαίες παρεμβάσεις είναι δύσκολες και ακριβές, ακριβώς επειδή πρέπει να προστατευτεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του.

«Πρέπει, από τη μία, να διατηρήσουμε την αυθεντικότητα του μέρους, και, από την άλλη, να περάσουμε στην πράσινη, φιλοπεριβαλλοντική εποχή. Στόχος είναι μέσα στα επόμενα χρόνια να κλείσουν αυτές οι εκκρεμότητες και να προσπαθήσουμε να θωρακίσουμε το Καστελλόριζο από πλευράς υποδομών».

Η καλύτερη θωράκιση του Καστελλόριζου

Η συζήτηση για την εθνική κυριαρχία έρχεται σχεδόν αναπόφευκτα. Του λέω πόσο εντυπωσιακό είναι να σκέφτεσαι, όταν βρίσκεσαι εδώ, ότι το Καστελλόριζο είναι το τελευταίο κομμάτι του ελληνικού χάρτη προς την Ανατολή. Θυμίζει ότι στις 13 Σεπτεμβρί-

Μετά την παρέλαση για την 83η επέτειο της απελευθέρωσης του νησιού. Πίσω δεξιά, ο Κωνσταντίνος Κυρανάκης.

Βλέπουμε τώρα το Καστελλόριζο στις καλές του μέρες. Τον χειμώνα, όπως μας περιγράφουν οι άνθρωποι του νησιού, η απόσταση από τη Ρόδο, ο καιρός, οι μετακινήσεις και η πρόσβαση σε υπηρεσίες αποκτούν άλλο βάρος.

ου 1943 ήταν το πρώτο από τα Δωδεκάνησα που απελευθερώθηκε, και ότι το 1947, μαζί με τα υπόλοιπα Δωδεκάνησα, ενσωματώθηκε στην Ελλάδα.

«Τα Δωδεκάνησα ήταν το τελευταίο ελληνικό έδαφος του οποίου η ενσωμάτωση στην επικράτεια συγκρότησε ουσιαστικά την Ελλάδα έτσι όπως τη βλέπουμε σήμερα στον χάρτη. Αλλά αυτά είναι αυτονόητα πράγματα». Και μετακινεί τη συζήτηση από τον χάρτη στους ανθρώπους: «Αυτό το οποίο με ενδιαφέρει περισσότερο για το Καστελλόριζο, πέρα από την αυτονόητη παρουσία των Ενόπλων Δυνάμεων και γενικά του ελληνικού κράτους, είναι πώς το νησί μπορεί να υποστηρίξει μια οικονομική δραστηριότητα που να επιτρέπει σε περισσότερο κόσμο να έρθει στο νησί και να αυξηθεί ο μόνιμος πληθυσμός. Αυτό είναι η καλύτερη θωράκιση του Καστελλόριζου για τις επόμενες γενιές».

Κοιτάζοντας την πλαγιά απέναντί μας, μου περιγράφει ένα τοπίο που σήμερα μοιάζει σχεδόν αδύνατον να το φανταστείς:

«Εδώ, στις αρχές του 20ού αιώνα, κατοικούσαν σχεδόν 15.000 άνθρωποι. Όλη αυτή η πλαγιά την οποία βλέπουμε ήταν χτισμένη. Δεν υπήρχαν αυτά τα δέντρα. Το Καστελλόριζο ήταν πραγματικά, λόγω της θέσης του, ένα τεράστιας σημασίας εμπορικό κέντρο. Και εδώ, μέσα σε αυτόν τον κόλπο, έμπαιναν τα πρώτα μεγάλα υδροπλάνα της δεκαετίας του 1930, που συνέδεαν την Ευρώπη ουσιαστικά με τις Ινδίες και με την Απω Ανατολή». Το ερώτημα για εκείνον είναι πώς ένα νησί με ένα τέτοιο παρελθόν μπορεί να έχει ζωή δώδεκα μήνες τον χρόνο. «Ποια είναι τα κίνητρα τα οποία πρέπει να δώσουμε για να μπορέσουμε να πείσουμε νέους ανθρώπους να έρθουν να εγκατασταθούν στο Καστελλόριζο;»

Αν δεν ζήσεις εδώ, δύσκολα το καταλαβαίνεις. Ακόμη κι εμείς βλέπουμε τώρα το Καστελλόριζο στις καλές του μέρες. Το καλοκαίρι μπορεί να μοιάζει με μικρό παράδεισο. Τον χειμώνα, όπως μας περιγράφουν οι άνθρωποι του νησιού, η απόσταση από τη Ρόδο, ο καιρός, οι μετακινήσεις και η πρόσβαση σε υπηρεσίες αποκτούν άλλο βάρος. Την επομένη επρόκειτο να ανακινώσει ένα ειδικό οικονομικό κίνητρο: 5.000 ευρώ ανά νοικοκυριό, με προσαύξηση για τα εξαρτώμενα τέκνα.

«Είναι μια επιβράβευση αλλά και ένα κίνητρο για να μπορέσουν οι άνθρωποι να μείνουν, αλλά και να έρθουν να εγκατασταθούν στο Καστελλόριζο».

Δεν θεωρεί ότι αρκεί ένα επίδομα. Μιλά για μικρές δημόσιες υποδομές που θα μπορούσαν να φέρουν δραστηριότητα και εκτός τουριστικής περιόδου — μια αθλητική εγκατάσταση, ένα μικρό συνεδριακό κέντρο — και για την αξιοποίηση των παλιών σπιτιών ως μικρών τουριστικών μονάδων. Όχι ένα μεγάλο ξενοδοχείο, επιμένει. Η κλίμακα πρέπει να παραμείνει η κλίμακα του τόπου. «Ο σκοπός είναι να το κρατήσουμε ζωντανό δώδεκα μήνες τον χρόνο, σεβόμενοι πάντα το πολύ όμορφο φυσικό και δομημένο περιβάλλον».

Όταν οι βεβαιότητες τελειώνουν

Από το Καστελλόριζο ανοίγουμε τον φακό. Το βιβλίο που διαβάζει μου δίνει την αφορμή να επιστρέψω σε κάτι που ήθελα εξ αρχής να συζητήσω μαζί του: πόσο σταθερός είναι τελικά ο κόσμος μέσα στον οποίο μεγάλωσε η δική μας γενιά.

— Υπάρχει ένας όρος που χρησιμοποιείται τελευταία, η «νέα παγκόσμια αταξία». Έχω την αίσθηση ότι πολλά από τα πράγματα με τα οποία η γενιά μας μεγάλωσε θεωρώντας τα περίπου δεδομένα αρχίζουν να αμφισβητούνται. Και δεν είναι πια μια θεωρητική συζήτηση. Ένα από αυτά θα μπορούσε να είναι ακόμη και η ίδια η δημοκρατία. Πόσο δεδομένα είναι τελικά όλα αυτά με τα οποία μεγαλώσαμε και πορευτήκαμε τόσα χρόνια; Σας ανησυχεί αυτή η νέα παγκόσμια αταξία;

Η αλήθεια είναι ότι πάρα πολλά πράγματα αλλάζουν με πολύ μεγάλη ταχύτητα, και πολλές φορές οι κοινωνίες, αλλά και οι πολίτες, έχουν μεγάλη δυσκολία να τα αντιληφθούν, να τα επεξεργαστούν. Και το ίδιο ισχύει, βέβαια, και για τις πολιτικές ηγεσίες. Εγώ θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι το 1990, όταν τελείωσα το πανεπιστήμιο, μόλις είχε καταρρεύσει το Τείχος του Βερολίνου. Υπήρχε ένας παγκόσμιος ενθουσιασμός ότι η φιλελεύθερη δημοκρατία θα επικρατήσει παντού, ότι η παγκοσμιοποίηση περίπου είναι μια αναπόφευκτη πηγή πλούτου για όλους. Και αυτή η αισιοδοξία μάς έκανε να πιστεύουμε, ίσως και αλαζονικά τότε, ότι τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει. Ήταν τότε που και ο Φουκουγιάμα είχε γράψει το περίφημο κείμενο για το «τέλος

της Ιστορίας»: ότι δεν θα έχουμε άλλες μεγάλες εξελίξεις. Αυτό είναι, φτάσαμε στην τελική κατάληξη του τρόπου με τον οποίο είναι οργανωμένες οι κοινωνίες και του τρόπου με τον οποίο ασκείται η πολιτική, μπορούμε να κοιμηθούμε ήσυχοι. Και αυτό αποδείχθηκε τελικά μια πολύ μεγάλη πλάνη. Βρισκόμαστε σήμερα σε ένα περιβάλλον μεγάλων γεωπολιτικών ανακατατάξεων.

[Εκείνη τη στιγμή διακόπτει τη σκέψη του για να χαιρετήσει ένα παιδάκι που περνάει από μπροστά μας. Στη διάρκεια της συζήτησης θα συμβεί άλλες δυο φορές αυτό, με περαστικούς που σταματούν για έναν χαιρετισμό. Κάθε φορά επιστρέφει από εκεί ακριβώς που είχε σταματήσει].

Ο ρόλος των ΗΠΑ ως δεδομένη σταθερά, η οποία θα προστατεύει ένα διεθνές σύστημα που θα στηρίζεται στο διεθνές δίκαιο και σε μια λογική ισχυρών συμμαχιών... αυτό δεν ισχύει πια. Οι κοινωνίες αναζητούν άλλες μορφές. Πολλές κοινωνίες στρέφονται προς άλλους τρόπους άσκησης της πολιτικής ηγεσίας. Η τεχνητή νοημοσύνη είναι μια τεχνολογική επανάσταση όμοια της οποίας η ανθρωπότητα δεν έχει δει ποτέ. Προκαλεί ενθουσιασμό αλλά και τεράστιες αβεβαιότητες. Η κλιματική κρίση είναι ήδη εδώ και, ταυτόχρονα, οι κοινωνίες δοκιμάζονται και στενάζουν τα τελευταία χρόνια —αυτό ισχύει για όλες τις χώρες— κάτω από ένα πρόβλημα που ακούει στο όνομα “συσσωρευμένη αύξηση των τιμών της τελευταίας πενταετίας”, το οποίο κάνει τους πολίτες, και ειδικά τα νέα παιδιά, να αισθάνονται ότι θα ζήσουν χειρότερα από τις προηγούμενες γενιές.

Άρα, το ερώτημα είναι ποια είναι η απάντηση σε αυτές τις προκλήσεις. Νομίζω ότι η απάντηση σίγουρα δεν μπορεί να είναι οι ακραίες φωνές του λαϊκισμού και του αυταρχισμού, που δυστυχώς εμφανίζονται σε πολλές δυτικές δημοκρατίες. Αλλά πρέπει να αναγνωρίσει και η ίδια η πολιτική την οποία εγώ προσωπικά πρεσβεύω —μια φιλελεύθερη, μετριοπαθής πολιτική, η οποία προτάσσει την αποτελεσματικότητα απέναντι στις σκληρές ιδεολογίες— ότι πολλές φορές πρέπει να μπαίνουμε κι εμείς στη θέση των πολιτών και να βλέπουμε πώς αντιλαμβάνονται οι πολίτες αυτά τα οποία τους λέμε.

Αν, για παράδειγμα, στο Καστελλόριζο οι πολίτες αισθάνονται ότι δεν έχουν καλή ιατρική κάλυψη —που είναι κρίσιμη παροχή υπηρεσιών ενός κράτους απέναντι στους πολίτες σε όλη την επικράτεια—, αυτό για τους πολίτες εδώ έχει τεράστια σημασία. Αν δεν λύσουμε αυτό το πρόβλημα, εκ των πραγμάτων οι πολίτες θα μας αντιμετωπίζουν με κάποια καχυποψία. Άρα η πολιτική γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη, ολοένα και πιο σύνθετη. Απαιτεί μια συνθετική αντίληψη του τι συμβαίνει, όχι απλώς στη χώρα αλλά και στην Ευρώπη, στον κόσμο.

[Κάπου εδώ μεταφέρει για λίγο τη συζήτηση από τη γενική εικόνα στα ελληνικά πολιτικά δεδομένα].

Και πιστεύω ότι, σε αντίθεση με πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, εμείς στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια τα έχουμε πάει σχετικά καλύτερα. Και γι’ αυτό πιστεύω ότι κι εμείς ως κόμμα, ως Νέα Δημοκρατία, παρά το γεγονός ότι έχουμε μια αναπόφευκτη

Αφίνοντας πίσω το Καστελλόριζο, με κατεύθυνση τα στρατιωτικά φυλάκια της Ρω και της Στρογγύλης. Δίπλα στον πρωθυπουργό, ο περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου και ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ, στρατηγός Δημήτριος Χούσης.

φθορά, εξακολουθούμε να είμαστε η κυρίαρχη πολιτική δύναμη — αυτό δεν το αμφισβητεί κανείς. Η συζήτηση δεν γίνεται για το ποιος θα κερδίσει τις εκλογές. Από ό,τι καταλαβαίνω, βλέπω και τα κόμματα της αντιπολίτευσης ήδη να σκέφτονται τις δεύτερες εκλογές. Άρα νομίζω ότι όλη αυτή η συζήτηση καταδεικνύει ότι η Νέα Δημοκρατία εξακολουθεί να δημιουργεί ταυτίσεις με σημαντικά στρώματα της κοινωνίας και ότι εξακολουθεί να υπάρχει προσδοκία από τη Νέα Δημοκρατία.

Από την τελευταία μέτρηση που είδα, αυτό που μου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση δεν είναι η πρόθεση ψήφου. Γιατί ξέρω πολύ καλά ότι η πρόθεση ψήφου σήμερα είναι εδώ, αύριο είναι εκεί. Και να θυμίσω ότι και στις τελευταίες δύο εκλογές, και το 2019 και το 2023, οι δημοσκοπήσεις έπεσαν παταγωδώς έξω ως προς την πρόθεση ψήφου της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό που μου έκανε εντύπωση είναι ότι σχεδόν ένας στους δύο πολίτες πιστεύει ότι αυτά τα οποία τους λέμε εμείς είναι αξιόπιστα. Άρα μπορεί να μην μας ψηφίζουν, αλλά ξέρουν ότι αυτά που τους λέμε θα τα υλοποιήσουμε.

Επομένως, το πρώτο που πρέπει να κάνει κανείς σε αυτό το περιβάλλον γενικευμένης αμφισβήτησης είναι να χτίσει όσο πιο ισχυρές γίνεται σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πολίτες. Και η σχέση εμπιστοσύνης στηρίζεται στην αξιοπιστία, στην κατανόηση, στη συναισθηματική ταύτιση. Να μπορεί ο πολίτης να καταλάβει ότι τον νοιάζεσαι πραγματικά. Όσο δύσκολο κι αν είναι αυτό, πρέπει να προσπαθούμε όλοι μας. Βέβαια, αυτό δεν αφορά μόνο εμένα. Αφορά όλα τα κυβερνητικά στελέχη. Γιατί δεν είμαστε εδώ μόνο για την καρέκλα.

Μπορεί να ακούγεται λίγο... πώς να το πω... μπορεί να ακούγεται λίγο λαϊκίστικο, αλλά είμαστε υπηρέτες των πολιτών. Είμαστε εδώ για να κάνουμε μια δουλειά, για να κάνουμε τη ζωή των πολιτών καλύτερη. Γι’ αυτό μας προσέλαβαν οι πολίτες. Μας προσλαμβάνουν οι πολίτες κάθε τέσσερα χρόνια. Υπογράφουν ένα συμβόλαιο μαζί μας. Και το συμβόλαιο που υπογράφουμε όταν μας ψηφίζουν είναι ότι τους λέμε τι θέλουμε να κάνουμε και μετά πρέπει να φροντίσουμε να το κάνουμε. Και μετά από τέσσερα χρόνια θα δούμε αν αυτό το συμβόλαιο θα ανανεωθεί ή αν θα υπογράψουν συμβόλαιο με κάποιον άλλο.

«Δεν είμαι φιλοευρωπαίος. Είμαι Ευρωπαίος»

— Θα ήθελα όμως, πριν περάσουμε στα δι-

κά μας, να σας ρωτήσω πιο συγκεκριμένα για την Ευρώπη. Είδαμε τι συνέβη στις εκλογές στη Γερμανία, έρχονται σημαντικές εκλογικές αναμετρήσεις και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Έναν πολίτη που τα παρακολουθεί όλα αυτά τον ανησυχεί το ενδεχόμενο η Ευρώπη να αλλάξει τόσο, ώστε να πάψει να είναι αυτή που γνωρίζουμε και εμπιστευόμαστε ως το πολιτικό μας σπίτι. Εσάς σας ανησυχεί αυτό;

Μακάρι να είχα εύκολη απάντηση. Από την άλλη, εγώ δεν είμαι φιλοευρωπαίος... είμαι Ευρωπαίος, και πιστεύω στην ενωμένη Ευρώπη. Και ξέρω πολύ καλά πως, όταν πρέπει 27 χώρες να συμφωνήσουν με ομοφωνία γύρω από το τραπέζι ενός Συμβουλίου, αυτό δεν είναι πάντα απλή υπόθεση. Και ταυτόχρονα έχουμε το Ευρωκοινοβούλιο, το οποίο έχει τον δικό του κατοχυρωμένο θεσμικό ρόλο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχουμε χτίσει μια περίπλοκη δομή λήψης αποφάσεων. Αλλά αυτή είναι η Ευρώπη.

Αυτό που έχουμε κάνει —ας αναγνωρίσουμε ότι δεν έχει ξαναγίνει ποτέ στην ανθρώπινη ιστορία— είναι ότι πήραμε συνειδητά ένα κομμάτι εθνικής αρμοδιότητας και το εκχωρήσαμε σε μια υπερεθνική οντότητα, την οποία εμείς δημιουργήσαμε. Δεν είναι ούτε εύκολο ούτε απλό. Από την άλλη, η Ευρώπη έχει αποδείξει τα τελευταία χρόνια ότι μπορεί να είναι ένα αργόσυρτο καράβι, μπορεί να αργεί να αλλάξει κατεύθυνση, αλλά έχει τη δύναμη να το κάνει. Το Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο μόλις ολοκληρώθηκε, είναι ένα χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα. Ήταν η απάντηση της Ευρώπης απέναντι στην πανδημία.

Η Ελλάδα ωφελήθηκε πάρα πολύ. Αλλά δεν είναι μόνο η Ευρώπη ένας οικονομικός κουμπαράς για την Ελλάδα. Γιατί η Ελλάδα εισπράττει από την Ευρώπη ακόμα —δυστυχώς, γιατί απέχουμε ακόμα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο— περισσότερα από αυτά τα οποία δίνει. Πράγμα το οποίο δεν ισχύει για άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ξεκνάμε ότι άλλες ευρωπαϊκές χώρες δίνουν περισσότερα στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό από αυτά τα οποία εισπράττουν. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει να το συνυπολογίσουμε και να το λάβουμε υπόψη μας.

Άρα, προφανώς, η Ευρώπη θα είναι πάντα και ένα άθροισμα των εθνικών επιλογών που θα κάνουν οι λαοί σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Το 2027 είναι μια πολύ σημαντική χρονιά. Όχι μόνο γιατί θα έχουμε εκλογές στην Ελλάδα. Θα έχουμε εκλογές στη Γαλλία, θα έχουμε εκλογές στην Ιταλία, θα έχουμε εκλογές στην Ισπανία, θα έχουμε διάφορες εκλογές κρατιδίων —είδαμε πόσο σημαντικές ήταν στη Γερμανία—, σήμερα που μιλάμε, αύριο έχουμε εκλογές στη Σουηδία. αργότερα στη Βρετανία. Άρα και οι άλλες χώρες έχουν εκλογές.

Εγώ να εκφράσω την ευχή ότι τελικά οι δυνάμεις που συγκροτούν αυτό που αποκαλούμε «ευρωπαϊκή κανονικότητα», ο ευρωπαϊκός μεσαίος χώρος, παρά τις όποιες διαφορές μας, που μπορούμε να συμμεριζόμαστε τις ίδιες κοινές αξίες, θα μπορέσουν και σε εθνικό επίπεδο να επικρατήσουν στις επερχόμενες, πολύ σημαντικές εκλογές.

—Ας ελπίσουμε δηλαδή να πάνε καλά τα πράγματα στην Ευρώπη, γιατί αλλιώς μπαίνουμε σε αχαρτογράφητα νερά.

Ναι, θα είναι αχαρτογράφητα νερά. Αλλά και στα αχαρτογράφητα νερά... να, τώρα, καθώς μιλάμε, φύσηξε περισσότερος αέρας. Όταν ξεκινήσαμε ήταν πολύ πιο ήρεμα. Τις σταθερές κυβερνήσεις τις θέλουμε, γιατί δεν μπορούμε να ξέρουμε πότε θα σκάσει η επόμενη φουρτούνα. Και πράγματι πιστεύω ότι πάμε σε φουρτουνιασμένες θάλασσες το επόμενο χρονικό διάστημα.

«Η μεγαλύτερη αξία σήμερα είναι η προσαρμοστικότητα»

— Νομίζω ότι ένα αίσθημα που έχουν πολλοί πολίτες, στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες, είναι μια αίσθηση απώλειας ελέγχου. Ότι δεν μπορούν να ελέγξουν τους παράγοντες που καθορίζουν τη ζωή τους. Το αντιλαμβάνεστε κι εσείς αυτό;

Απόλυτα. Γιατί νομίζω ότι πολλές από τις σταθερές που είχε η προηγούμενη γενιά —θα σπουδάσω, αν σπουδάσω θα βρω μια καλή δουλειά, μπορεί και να μη χρειαστεί να αλλάξω δουλειά, κάποια στιγμή θα πάρω μια αξιοπρεπή σύνταξη, και τα παιδιά μου θα ζήσουν καλύτερα από μένα—, αυτές οι σταθερές δεν υπάρχουν. Άρα μπορεί να κάνει κανείς δύο πράγματα: να κλαίει πάνω από το χυμένο γάλα για έναν κόσμο που έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή, ή να προσπαθήσει να προσαρμοστεί. Η μεγαλύτερη αξία σήμερα, είτε μιλάμε για χώρες είτε για άτομα, είναι η προσαρμοστικότητα. Αυτό τουλάχιστον μαθαίνω εγώ στα παιδιά μου. Θα μας τύχουν τόσα απρόοπτα. Πρέπει ►

EQUALL

Πράξη
Πρώτη

PIRAEUS | EQUALL

Η σκηνή είναι άδεια. Το μόνο που υπάρχει είναι μία λευκή σελίδα. Περιμένει να γεμίσει με νέες ιδέες, με νέες εικόνες, με νέες φωνές.

ΠΡΑΙΗ ΠΡΩΤΗ
Μια νέα πρωτοβουλία της Πειραιώς για την ανάδειξη της σύγχρονης ελληνικής δραματουργίας και της νέας γενιάς συγγραφέων και καλλιτεχνών, στο πλαίσιο της Εταιρικής Υπευθυνότητας EQUALL για την υποστήριξη του Πολιτισμού.

Η σκηνή αρχίζει να γεμίζει. Η παράσταση να παίρνει μορφή.

ΠΡΑΙΗ ΠΡΩΤΗ
Η δράση απευθύνεται σε συγγραφείς έως 30 ετών και τους προσκαλεί να υποβάλουν πρωτότυπα έργα, εμπνευσμένα από τη θεματική ~~του σήματος~~.

«Πόλη του σήμερα»

Τα σκηνικά είναι στη θέση τους. Τα φώτα ανάβουν. Η παράσταση είναι έτοιμη να ξεκινήσει.

ΠΡΑΙΗ ΠΡΩΤΗ
Τρία θεατρικά έργα θα βραβευτούν, με το 1^ο βραβείο να αποκτά τη δυνατότητα να ανέβει στη σκηνή με την υποστήριξη της Πειραιώς.
(Ένα χέρι γεμίζει τη λευκή σελίδα.)

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ
Είναι τόσα πολλά αυτά που θέλω να αποτυπώσω στο χαρτί... Τόσα πολλά αυτά που θέλω να εκφράσω.

ΠΡΑΙΗ ΠΡΩΤΗ
Μάθε περισσότερα για το σύνολο της δράσης και δήλωσε συμμετοχή στη φάση της συγγραφής έως και τις 15 Νοεμβρίου
* στο equall.gr

/// Piraeus

equall.gr

να μπορούμε να είμαστε ευέλικτοι και να προσαρμοζόμαστε σε συνθήκες οι οποίες αλλάζουν με μεγάλη ταχύτητα.

Πολλές φορές ακούω αυτό: “Ποπό, ζούσαμε καλύτερα πριν από κάποια χρόνια”. Στην Ελλάδα είναι και λίγο μια ειδική περίπτωση, γιατί περάσαμε μια χρεοκοπία. Θα έλεγα πως, και όταν ζούσαμε καλύτερα, ζούσαμε καλύτερα με δανεικά. Άρα κι αυτή η ευημερία ήταν μια ευημερία που πατούσε σε πήλινα πόδια. Αλλά, ακόμα κι αν υποθέσουμε ότι σε κάποια πράγματα τα πράγματα ήταν καλύτερα στο παρελθόν, αυτό το παρελθόν δεν θα γυρίσει. Άρα η αγιοποίηση ενός παρελθόντος —γιατί υπάρχουν και κόμματα τα οποία στηρίζονται σε αυτή τη λογική—, η συναισθηματική ταύτιση με ένα παρελθόν το οποίο έχει παρέλθει, δεν ξέρω πόσο μεγάλη σημασία έχει. Εγώ προσωπικά είμαι μεγάλος μελετητής της Ιστορίας. Αλλά ξέρω πολύ καλά να κοιτάω μπροστά.

Το βρίσκω πολύ ενδιαφέρον αυτό με το ΠΑΣΟΚ, το οποίο έχει πάθει μια ψύχωση με τη δεκαετία του '80. Μπορεί ο καθένας να έχει την άποψή του για το τι έγινε τη δεκαετία του '80. Αλλά το βρίσκω πολύ παράξενο ένα κόμμα να γιορτάζει μόνο το ένδοξο παρελθόν του και να μην έχει να πει τίποτα απολύτως για το μέλλον.

Οι αριθμοί και η ζωή

—Όταν σας μιλούν για το κόστος ζωής και για το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι δυσκολεύονται να βγάλουν τον μήνα, συχνά απαντάτε με τους ρυθμούς ανάπτυξης και με οικονομικούς δείκτες. Οι αριθμοί αυτοί μπορεί να είναι πραγματικοί. Αλλά για ένα μέρος της κοινωνίας δεν απαντούν στο βίωμά του. Πώς εξηγείτε αυτή την απόσταση;

Καταρχάς, έχετε πολύ δίκιο σε αυτό. Από την άλλη, πρέπει να εξηγήσουμε και με πραγματικά δεδομένα τι συμβαίνει. Τα τελευταία πέντε χρόνια, μετά την πανδημία, παντού στον κόσμο έχει υπάρξει μια απότομη, συσσωρευμένη αύξηση τιμών. Έχει συμβεί παντού: σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Αυτή η αίσθηση, λοιπόν, της συσσωρευμένης ακρίβειας δεν είναι απλώς μια στατιστική απεικόνιση. Είναι μια πραγματικότητα την οποία ο πολίτης βιώνει. Είτε μιλάμε για το μοσχάρι που θα πάει να αγοράσει, είτε μιλάμε για τα ενοίκια, είτε μιλάμε τώρα για τη βενζίνη. Άρα ξεκινά κανείς με την παραδοχή ότι, ναι, εδώ υπάρχει μια απότομη αύξηση του κόστους ζωής. Και αυτό δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο. Πρέπει να είναι κανείς πολύ εμμονικός ή πολύ αφελής ή πολύ ανίδεος για να πιστεύει ότι πραγματικά αυτό είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο. Απλώς αυτό μας βρήκε σε μια εποχή που παίρναμε τα πάντα μας από την κρίση. Είχαμε αυξήσεις στους ονομαστικούς μισθούς, είχαμε μειώσεις φόρων.

Αλλά η αλήθεια είναι ότι η μόνη απάντηση απέναντι στην ακρίβεια μπορεί να είναι οι ονομαστικές αυξήσεις μισθών, οι μειώσεις φόρων και η στοχευμένη στήριξη της κοινωνίας. Πατί τελικά τι είναι το διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού; Είναι πόσα λεφτά παίρνεις, πόσα λεφτά σου μένουν μετά από τους φόρους, τι πληρώνεις για όλα αυτά που έχεις να καταναλώσεις και τι πρόσθετη βοήθεια μπορεί ενδεχομένως να σου δώσει το

Στους εορτασμούς για την 83η επέτειο της απελευθέρωσης του Καστελλόριζου

κράτος. Άλλη απάντηση σε αυτό δεν υπάρχει. Και νομίζω ότι αξίζει τον κόπο μερικές φορές να μπαίνουμε σε λίγο μεγαλύτερη λεπτομέρεια στα στοιχεία, για να δούμε ποια είναι η πραγματική εικόνα της χώρας.

Τα πρόσφατα στοιχεία της Eurostat για το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα μετά από τους φόρους απέδειξαν ότι έχουμε μισθούς Πορτογαλίας και όχι Βουλγαρίας ως προς το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα. Γιατί αυτό που σε νοιάζει δεν είναι ο ονομαστικός μισθός, αλλά τι σου μένει τελικά. Αν εγώ έχω μια πολιτική μείωσης φόρων, αν ένας νέος μέχρι 25 ετών δεν πληρώνει καθόλου φόρο ενώ παλιά πλήρωνε, αυτό είναι στήριξη του εισοδήματός του.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας το οποίο τα βγάζει πέρα δύσκολα. Πάντως, η απάντηση δεν είναι να τάξεις χρήματα. Και το πιο εντυπωσιακό είναι να μην ξέρεις και πόσα χρήματα τάξεις. Δηλαδή, αυτό που έβλεπα τώρα με το πρόγραμμα του Αλέξη Τσίπρα είναι εντυπωσιακό. Μας είπε ότι το πρόγραμμα του κόμματός του στοιχίζει 7,5 δισ. την τετραετία, και βγήκε ο οικονομικός του σύμβουλος, σοβαρός οικονομολόγος, και διόρθωσε ότι το πρόγραμμα στοιχίζει 7,5 δισ. τον χρόνο. Άρα, επί τέσσερα: 30 δισ. την τετραετία.

Γι' αυτό δεν έχει καμία αξιοπιστία, δυστυχώς, αυτό που λέει η αντιπολίτευση. Είναι πραγματικά αξιοπρόσεκτο ότι μια κυβέρνηση η οποία είναι στον όγδοο χρόνο —λογικό είναι να έχει φθορά— αυτή τη στιγμή έχει πολύ μεγαλύτερη αξιοπιστία από αυτό που λέει η αντιπολίτευση. Υπάρχει μια σοφή ελληνική παροιμία: «Κάλλιο πέντε και στο χέρι». Με εμάς ξέρουν ότι αυτά που λέμε, αυτά θα τα έχουν. Μπορεί να θέλαμε κι εμείς να δίνουμε περισσότερα —και ποιος δεν θα ήθελε;— αλλά προφανώς δεν μπορούμε να τα δώσουμε.

—Ένα μέρος της κριτικής που γίνεται αφορά και το παραγωγικό μοντέλο της χώρας. Μήπως εκεί βρίσκεται ένα μέρος της απάντησης; Και μήπως αυτό θα πρέπει να είναι ένα από τα μεγάλα ζητήματα της επόμενης τετραετίας;

Το παραγωγικό μοντέλο της χώρας αλλάζει

ήδη, τώρα που μιλάμε. Αλλάζει. Ήμουν πριν λίγες μέρες σε μια καταπληκτική επένδυση υποδομών βιοτεχνολογίας. Δίνουμε μεγάλη έμφαση στη μεταποίηση και στη βιομηχανία. Έχει υπάρξει στην Ελλάδα μια έκρηξη σε νεοφυείς επιχειρήσεις, σε start-ups που αξιοποιούν την τεχνολογία και ειδικά την τεχνητή νοημοσύνη. Κάνουμε σημαντικές επενδύσεις σε κλάδους οι οποίοι εδώ και πολύ καιρό ήταν στην αφάνεια. Όπως τα logistics, όπως σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις που γίνονται στον πρωτογενή τομέα, σε μοντέλα αυξημένης παραγωγικότητας.

Δηλαδή, αυτοί που λένε «να αλλάξει το παραγωγικό μοντέλο» δεν βλέπουν ότι αλλάζει ήδη. Να αλλάξει πιο γρήγορα; Συμφωνώ. Να πάμε σε επενδύσεις μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας; Μα εγώ πρώτος προέταξα στη ΔΕΘ τη σημαντική αύξηση των επενδύσεων ως στόχο για την επόμενη τετραετία. Κι εγώ δεν θα πω ότι πρέπει να συνεχίσουμε όπως πηγαίναμε πιο πριν. Πρέπει να τρέξουμε πιο γρήγορα. Γιατί, όταν η θάλασσα φουρτουνιάζει, τότε πρέπει κι εμείς να έχουμε τις δικές μας γραμμές άμυνας.

Και η γραμμή άμυνας και ευημερίας είναι οι επενδύσεις. Όλων των ειδών οι επενδύσεις. Από τη μικρή επένδυση που θα γίνει εδώ, στο Καστελλόριζο —να φτιάξει κάποιος ένα παλιό σπίτι και να το κάνει μια μικρή ξενοδοχειακή υποδομή—, μέχρι να φέρω στην Ελλάδα κάποιους μεγάλους hedge fund managers από το Λονδίνο, οι οποίοι αφήνουν πολλά λεφτά στη χώρα. Μπορεί ήδη να είναι δισεκατομμυριοίχοι, αλλά το γεγονός ότι ζουν στην Ελλάδα, εργάζονται στην Ελλάδα, φορολογούνται στην Ελλάδα, προσλαμβάνουν στην Ελλάδα, προφανώς είναι πάρα πολύ καλό για την εθνική οικονομία.

Ο χρόνος μας τελειώνει· έχουμε πει άλλωστε πολλά. Του κάνω μια τελευταία, σύντομη ερώτηση: όταν κάποια στιγμή τελειώσει όλο αυτό, με ποιο δικό του κριτήριο θα κρίνει αν υπήρξε ένας καλός πρωθυπουργός; Δεν το σκέφτεται πολύ. Κατά κάποιον τρόπο, επιστρέφει εκεί απ' όπου ξεκινήσαμε:

«Κάποια στιγμή να γυρνάω την Ελλάδα και να υπάρχουν πάρα πολλοί κύριοι Αντώνηδες, που να μου λένε: “Σε ευχαριστούμε γιατί μας άκουσες και με κάποιον τρόπο έκανες τη ζωή μας καλύτερη”. Αυτό για μένα θα είναι η μεγαλύτερη επιβράβευση».

Εκείνη την ώρα, στη θάλασσα μπροστά μας, βλέπουμε να μπαίνει το ημερόπλοιο που κάνει καθημερινά το δρομολόγιο από την απέναντι ακτή. Το παρακολουθούμε καθώς πλησιάζει στο λιμάνι. Η Τουρκία, που βρίσκεται διαρκώς απέναντί μας, γίνεται για άλλη μια φορά μέρος της εικόνας.

«Και μην ξεχνάμε ότι η εγγύτητα είναι και ευκαιρία», λέει. «Το Καστελλόριζο είχε πάντα εμπορικές σχέσεις με την Τουρκία...»

Επίλογος

Την επόμενη μέρα, ανεβαίνουμε για τη δοξολογία στη Μητρόπολη, στο ψηλότερο σημείο του οικισμού. Εκεί βρίσκονται, αντικριστά, τα σχολεία του Καστελλόριζου, με την εκκλησία ανάμεσά τους. Η αυλή έχει γεμίσει παιδιά. Το δημοτικό στεγάζεται στη Σαντραπεία Αστική Σχολή, ένα εντυπωσιακό νεοκλασικό κτίριο που εγκαινιάστηκε το 1903 με δωρεά του ζεύγους Σαντραπέ, με την πρόσοψή του σχεδιασμένη κατά το πρότυπο του Πανεπιστημίου Αθηνών. Απέναντι βρίσκεται το κτίριο του Γυμνασίου-Λυκείου. Η αρχιτεκτονική και το μέγεθος των σχολικών κτιρίων μοιάζουν σήμερα σχεδόν δυσανάλογα προς το μέγεθος του νησιού — ένα ακόμη ίχνος της παλιάς ακμής και του πλούτου του Καστελλόριζου. Και ανάμεσά τους, σήμερα, τα περίπου εξήντα παιδιά. Αυτά είναι, κυριολεκτικά, το μέλλον του νησιού.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης φτάνει μαζί με τη Μαρέβα. Είναι η πρώτη φορά αυτές τις μέρες που φοράει κοστούμι. Εκείνη, όπως και τις προηγούμενες ημέρες, είναι απλά ντυμένη. Μετά τη δοξολογία κατεβαίνουμε στην παραλία για τις εκδηλώσεις και την παρέλαση. Στην ομιλία του ο πρωθυπουργός ανακοινώνει τα νέα μέτρα στήριξης των μόνιμων κατοίκων του Καστελλόριζου.

Λίγο αργότερα, στην παρέλαση, περνούν μπροστά μας οι Εύζωνες, οι στρατιώτες, οι γυναίκες με τις παραδοσιακές φορεσιές, και ύστερα οι μαθητές, με την μπάντα να παίζει εμβατήρια. Πρώτα τα παιδάκια του νηπιαγωγείου, κουνώντας με σκέρτσος και χάρη τα μικρά ελληνικά σημαία τους, και πίσω τους τα μεγαλύτερα παιδιά. Ίσως η πιο ωραία, η πιο αισιόδοξη εικόνα που θα πάρουμε μαζί μας φεύγοντας. **Α**

Ο Lorenzo Musetti είναι ο νέος brand ambassador του IUMAN - INTIMISSIMI

Σερβίρει στιλ

Η κομψότητα στο τένις δεν περιορίζεται πλέον μόνο στο court. Ο Lorenzo Musetti γίνεται ο νέος brand ambassador του IUMAN - INTIMISSIMI, εγκαινιάζοντας μια συνεργασία διάρκειας ενός έτους που φέρνει ακόμη πιο κοντά τον κόσμο του αθλητισμού με εκείνον του σύγχρονου ανδρικού style.

Ο Ιταλός τενίστας πρωταγωνιστεί στη Fall/Winter 2026 καμπάνια του brand, φορώντας τη συλλογή Filo Premium, την πιο πολυτελή σειρά εσωρούχων και φανελών του IUMAN, από καθαρό μερσεριζέ βαμβάκι. Η καμπάνια εστιάζει σε όσα προηγούνται μιας μεγάλης εμφάνισης: την προετοιμασία, την αυτοπεποίθηση και την άνεση που επιτρέπει στο σώμα να κινείται χωρίς περιορισμούς. Ο Musetti εμφανίζεται όχι μόνο ως πρωταθλητής, αλλά και ως ο άνθρωπος πίσω από την αθλητική εικόνα.

Η συνεργασία, όμως, δεν σταματά στη μόδα. Από το τουρνουά του Τόκιο, που ξεκινά στις 30 Σεπτεμβρίου, ο Musetti θα αγωνίζεται στο ATP Tour με το λογότυπο του IUMAN στη φανέλα του. Παράλληλα, το brand σχεδίασε νέα boxer από μαλακή microfibre, ειδικά προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της αθλητικής κίνησης.

Με το στιλ, την ακρίβεια και την προσοχή στη λεπτομέρεια να αποτελούν κοινό τους κώδικα, η επιλογή του Musetti μοιάζει απόλυτα φυσική. Γιατί, τελικά, στο γήπεδο, όπως και στο ντύσιμο, η πραγματική κομψότητα βρίσκεται στις λεπτομέρειες.

Στο γήπεδο, όπως και στο ντύσιμο, η πραγματική κομψότητα βρίσκεται στις λεπτομέρειες

Πού θα συναντηθούμε αυτό το φθινόπωρο;

FALL
PRE
VIEW
'26

Η Αθήνα επιστρέφει. Οι σκηνές ανοίγουν, τα σινεμά γεμίζουν, οι συναυλίες ξεκινούν, οι εκθέσεις στήνονται, τα καινούργια βιβλία φτάνουν στα ράφια και η πόλη δοκιμάζει τις νέες της γεύσεις. Μαζί τους, τα πρόσωπα, οι ιδέες και όλα όσα θα διαμορφώσουν τη σεζόν.

Στο τακτικό φθινοπωρινό μας ραντεβού συγκεντρώσαμε όλα αυτά που αξίζει να ξέρουμε και όλα όσα αξίζει να ζήσουμε. Θέατρο, μουσική, τέχνη, βιβλίο, εστιατόρια: τι καινούργιο έρχεται, ποιοι πρωταγωνιστούν, πού θα συμβούν ενδιαφέροντα πράγματα και τι θα μας οδηγήσει στην απόφαση να βγούμε από το σπίτι. Η σεζόν μόλις ξεκίνησε κι εμείς ξέρουμε ήδη μερικά από τα πιο hot μέρη που θα συναντηθούμε!

A.V. Team

«Βυσσινόκηπος»
Εθνικό Θέατρο

Θέατρο-Όπερα-Χορός-Μουσική-Τέχνη-Βιβλίο

17 - 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026 Α.Υ. 23

Φθινόπωρο στη σκηνή

Η θεατρική σεζόν 2026-2027 χαρακτηρίζεται από πλήθος επαναλήψεων παραγωγών που ξεχώρισαν τις προηγούμενες, αλλά και νέες παραγωγές που αναμένουμε να ανέβουν επί σκηνής.

Της ΝΙΚΗΣ-ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΣΚΙΝΑ

Οι επαναλήψεις από τις προηγούμενες σεζόν

Για 2η χρονιά Στο **Εθνικό Θέατρο** επιστρέφουν 3 παραγωγές της προηγούμενης σεζόν. Το «*Kontakthof*» της Πίνα Μπάους, μια σύμπραξη με το Pina Bausch Foundation (από 9/10), ο «*Βυσσινόκηπος*», το κύκνειο άσμα του Άντον Τσέχωφ, σε σκηνοθεσία Έκτορα Λυγίζου (από 28/11), και η «*Ιεροτελεστία*» του Γκιγιόμ Πουά, σε σκηνοθεσία του Χρήστου Θεοδωρίδη (από 1/10).

Στη **Στέγη Ιδρύματος Ωνάση** παίζεται ο «*Οιδίπους*» του Ρόμπερτ Αϊκ, με τον Γιώργο Κουρή στον πρωταγωνιστικό ρόλο, ενώ στο πλευρό του πλέον βρίσκεται η Μαρία Κεχαγιόγλου (12/11 έως 13/12).

Στο **Θέατρο του Νέου Κόσμου** συνεχίζονται και φέτος «*Τα άνθη του κακού*» του Σέρχιο Μπλάνκο, που σκηνοθετεί ο ίδιος ο συγγραφέας (από 16/10). Αλλά και το «*Πόσα τσιγάρα έχω καπνίσει από τότε που έφυγες*» της Μαργαρίτας Παπαγιάννη, σε σκηνοθεσία του Θανάση Ζερίτη (από 16/11).

Στο **Ιλίσια** επιστρέφει για λίγες παραστάσεις το «*Κάθε Τρίτη με τον Μόρι*», σε σκηνοθεσία του Γρηγόρη Βαλτινού (από 9/10). Στο **Θέατρο Ιλίσια – Βολανάκης** θα δούμε και φέτος την παράσταση «*Η πιο υπέροχη χειρότερη του κόσμου*», της Φωτεινής Αθερίδου, σε σκηνοθεσία του Προμηθέα Αλειφερόπουλου (από 5/11). Ο «*Άγιος σπόρος*» του Γιάννη Τσίρου συνεχίζεται στο **Μικρό Χορν**, σε σκηνοθεσία Σοφίας Καραγιάννη (από 1/10). Στο **Θέατρο Άλφα «Ληναίος-Φωτίου»** επιστρέφουν τα «*Παιδιά ενός κατώτερου θεού*» του Μαρκ Μέντοφ, σε μετάφραση, διασκευή και σκηνοθεσία του Δημοσθένη Παπαδόπουλου (πρεμιέρα 26/9).

Στο **Δημοτικό Θέατρο Πειραιά** συνεχίζεται και φέτος το «*Τζένι Τζένι Ένα ηλιόλουστο ρέκβιεμ*», βασισμένη στην εμβληματική ταινία των Ασπμάκη Γιαλαμά και Κώστα Πρετεντέρη, σε διασκευή και σκηνοθεσία του Νίκου Καραθάνου, με τη Γαλήνη Χατζηπασάλη στον πρωταγωνιστικό ρόλο (πρεμιέρα 30/9).

Ο Γιώργος Παπαγεωργίου επιστρέφει και φέτος στο **Δίπυλον** για τη μοναδική του ερμηνεία-περφόρμανς στην παράσταση «*1984 - Ο τελευταίος άνθρωπος*», βασισμένο στο ομώνυμο έργο του Τζορτζ Όργουελ (πρεμιέρα 15/10).

Στο **Θέατρο Ζίνα** θα δούμε και φέτος το «*Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ*», σε σκηνοθεσία του Σωτήρη Τσαφούλια (από 1/10), ενώ στο **Θέατρο Πόρτα** επιστρέφει «*Ο Κος Ζυλ*», σε σκηνοθεσία του Θωμά Μοσχόπουλου, βασισμένο στη «*Δις Τζούλια*» του Στρίντμπεργκ, με πρωταγωνιστές τον Νίκο Κοσώνα και τον Γιάννη Καραμπάρμπα (από 10/10).

Στο **Σύγχρονο Θέατρο** επιστρέφει η «*Αθανασία*» της Νεφέλης Μαϊστράλη, σε σκηνοθεσία Θανάση Ζερίτη, που αλλάζει θεατρική στέγη (από 13/10), αλλά και η «*Συναίνεση*» της Νίνα Ράιν, σε σκηνοθεσία Τάκη Τζαμαργιά (από 16/10).

Στο **Άνεσις** έχουμε και φέτος το «*Τελευταία έξοδος - Ρίτα Χέιγουορθ*», σε σκηνοθεσία Δημήτρη και Ορέστη Σταυρόπουλου (πρεμιέρα 2/10), το «*Τζόνι Μπλε*» του Γιώργη Τσουρή (από 30/9), αλλά και το «*Bacon*» της Σόφι Σουίθιμπανκ, σε σκηνοθεσία Έμιλνις Λουίζου (από 28/9).

Η «*Κουζίνα*» του Άρνολντ Γουέσκερ, σε σκηνοθεσία Γιώργου Κουτλή, επιστρέφει στο **Θέατρο Κιβωτός** (πρεμιέρα 14/10). Το ίδιο και η «*Δίκη*», σε σκηνοθεσία Άρη Μπινιάρη, με τον Οδυσσέα Παπασπηλιόπουλο στον πρωταγωνιστικό ρόλο (από 28/10). Αλλά και το «*Cleansed*» της Σάρα Κέιν στο **Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης**, σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Καραντζά (πρεμιέρα 28/9).

«Oracle»
Στέγη Ιδρύματος
Ωνάση

Για δεύτερη χρονιά επιστρέφει, στο νέο **Hood**, που μεταφέρθηκε πλέον σε νέα στέγη στο Θησείο, το «Θα σε λέω Μαρία» του Γιάννη Παλαβού, σε σκηνοθεσία του Γιάννη Σκουρλέτη (πρεμιέρα 2/11), ενώ στο **Θέατρο Μπέλλος** θα δούμε ξανά το «Απόψε κανείς δεν πεθαίνει», από την ομάδα The Young Quil, σε σκηνοθεσία της Αικατερίνης Παπαγεωργίου (πρεμιέρα 16/10).

Στον **Τεχνοχώρο - Cartel** επιστρέφει ο «Σωσμένος» του Έντουαρντ Μποντ (από 15/10), αλλά και το «Άνθρωποι και ποντίκια» του Τζον Στάινμπεκ (από 12/11), και τα δύο σε σκηνοθεσία του Βασίλη Μπισμπίκη.

Στο **Θέατρο Σταθμός** επιστρέφει το «Αρμπάιτ», σε κείμενο και σκηνοθεσία του Γιώργου Παλούμνη και του Αντώνη Τσιτοσόπουλου (από 14/10), αλλά και το «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» του Νίκου Καζαντζάκη, σε σκηνοθεσία του Μάνου Καρατζογιάννη (από 9/10). Στο **Θέατρο Φούρνος** θα δούμε, για 8 ακόμη παραστάσεις, τους «Πέρσες», σε σκηνοθεσία και ερμηνεία του Φαίδωνα Καστρή (πρεμιέρα 14/10).

Στο **Θέατρο Τζένη Καρέζη** επιστρέφουν οι «Πολίτες Β' κατηγορίας» του Μπράιν Φρίελ, σε σκηνοθεσία της Τζένης Κόλλια (από 5/10), ενώ στο **Θέατρο Ήβη** συνεχίζεται η παράσταση «Νίκος Ξυλούρης - Ο αρχάγγελος της Κρήτης», σε σκηνοθεσία του Νικορέστη Χανιωτάκη (πρεμιέρα 7/10).

Στο **Θέατρο Βέμπο**, τον Οκτώβριο, θα ξαναδούμε την «Οικογένεια Άνταμς», σε σκηνοθεσία της Θέμιδος Μαρσέλλου. Στο **Εν Αθήναις** θα δούμε το «Μαύρο κουτί» του Γιώργου Ηλιόπουλου, σε σκηνοθεσία του Αλέξανδρου Κοέν, με ανανεωμένο καστ (πρεμιέρα 2/10). Για δεύτερη χρονιά έρχεται στο **Metropolitan: The Urban Theater** και το «Δείπνο ηλιθίων», σε σκηνοθεσία του Πασχάλη Αραμπατζή.

Στο **Θέατρο Αργόο** επιστρέφει το «Καταραμένο Παιδί» του Ονορέ ντε Μπαλζάκ (πρεμιέρα 19/10), σε σκηνοθεσία Λάζαρου Βαρτάνη και Στέφανου Παπατρέχα. Στο **Θέατρο 104** θα δούμε τη «Νοχαβελάνδη» του Γιάννη Αποσκήτη, σε σκηνοθεσία Γιώργου Βουρδαμή (πρεμιέρα 8/10), αλλά και τον «Αρχιτέκτων» της Φώφης Τρέζου, σε σκηνοθεσία της Ζωής Ξανθοπούλου, με τον Γιώργο Παπαπαύλου στον κεντρικό ρόλο (πρεμιέρα 28/9). Στο **Nous - Creative space** και πάλι «Η Ανάσταση» του Λέοντος Τολστόι, σε σκηνοθεσία του Βασίλη Τριανταφύλλου. Στο **ΠΛΥΦΑ** επιστρέφει το «Μένγκελε» του Θανάση Τριαρίδη, σε σκηνοθεσία της Βάνας Πεφάνη 9 (από 8/10), ενώ στο **Studio Μαυρομιχάλη** θα δούμε ξανά το «Ντάρφστέλερ», σε σύλληψη και σκηνοθεσία του Θανάση Δόβρη (πρεμιέρα 5/10), αλλά και το «Ο θεός της σφαγής» της Γιασμίνα Ρεζά, σε σκηνοθεσία της Ζωρζίνας Τζουμάκα και της Χριστίνας Χριστοφί (πρεμιέρα 17/10). Στο ίδιο θέατρο, για 11η σεζόν, επιστρέφει «Το κιβώτιο» του Άρν Αλεξάνδρου, σε σκηνοθεσία του Φώτη Μακρής και της Κλεοπάτρας Τολόγκου (πρεμιέρα 9/10).

Στο **Θέατρο 104** συνεχίζεται και φέτος το μιούζικαλ «Εβελυν-Εβελυν», σε σκηνοθεσία Κωνσταντίνας Νικολαΐδη (από 27/10).

Τρίτη ή περισσότερες χρονιές

Για 3η συνεχόμενη σεζόν επιστρέφουν στο **Θέατρο του Νέου Κόσμου** τα «Ανεξάρτητα κράτη» των Παλούμνη και Τσιτοσιόπουλου, σε σκηνοθεσία του δεύτερου (πρεμιέρα 1/10). Το ίδιο και οι «Βρικόλακες» στο **Θέατρο RADAR**, σε απόδοση-σκηνοθεσία Αναστασίας Παπαστάθη (πρεμιέρα 25/9). Το «Καθε Πέμπτη κύριε Γκριν» του Τζεφ Μπάρον, ανεβαίνει στο **Θέατρο Altera Pars**, σε σκηνοθεσία του Κώστα Γάκη (από 22/10).

Η «Καρυάτιδα!» του Γιώργου Καπουτζίδη, σε σκηνοθεσία της Κατερίνας Μαυρογεώργη, έπειτα και από την καλοκαιρινή της περιοδεία, επιστρέφει στο **Θέατρο Κάππα** (πρεμιέρα 14/10). Το «Ολα... λάθος!» των Τζόναθαν Σάγιερ, Χένρι Λιούις και Χένρι Σιλντς, σε απόδοση και σκηνοθεσία της Θέμιδος Μαρσέλλου, επιστρέφει στο **Θέατρο Αθηνά** τον Οκτώβριο.

Για 4η χρονιά έρχονται οι «Γριές πουμαζεύουν την τσουκνίδα», σε κείμενο και σκηνοθεσία του Κωνσταντίνου Ντέλλα, αλλά για λίγες παραστάσεις, στο **Θέατρο Σταθμός** (από 7/10). Το ίδιο και το «Γάλα» του Βασίλη Κατσικονούρη, σε σκηνοθεσία του Μάνου Καρατζογιάννη και της Ερμίνας Κυριαζή (από 12/10). Την παράσταση «Να ξέρετε πως αυτό που ακούτε είναι σφύριγμα τρένου», του Θανάση Τριαρίδη, θα την ξαναδούμε στο **Ολβίο**, σε σκηνοθεσία του Νίκου Μαρνά και του Γιώργου Γκιοκά (από 30/9). Επιστρέφουν, επίσης, οι «Σπυριδούλες» της Νεφέλης Μαϊστράλη, σε σκηνοθεσία του Θανάση Ζερίτη και του Χάρη Κρεμμύδα (από 13/12). Αλλά και το «Μάρτυρας κατηγορίας» της Άγκαθα Κρίστι στο **Θέατρο Χορν**, σε σκηνοθεσία Νικορέστη Χανιωτάκη (πρεμιέρα 30/9). Συνεχίζονται επίσης οι «Στρακαστρούκες», σε κείμενο και ερμηνεία του Δημήτρη Σαμόλη, στο **Auditorium**, σε σκηνοθεσία Μάριου Κακουλλή.

Για 5η χρονιά επιστρέφουν, στο **Θέατρο Αργώ**, οι «Απόντες» του Βασίλη Κατσικονούρη (από 22/10). Αλλά και το «Καλά εσύ σκοτώθηκες νωρίς», του Χρόνη Μίσσιου, θα παίζεται και φέτος στο **Σύγχρονο Θέατρο** από την ομάδα Gaff, σε σκηνοθεσία της Σοφίας Καραγιάννη (από 26/9). Στο **Θέατρο Αλίκη** θα δούμε την παράσταση των Μιχάλη Ρέππα και Θανάση Παπαθανασίου «Μπαμπάδες με ρούμι» (πρεμιέρα 7/10).

Για 8η χρονιά επιστρέφουν, στο **Θέατρο Διάνα** αυτή τη φορά, τα «170 τετραγωνικά» του Γιώργη Τσουρή, σε σκηνοθεσία του Γιώργου Παλούμνη (πρεμιέρα 6/11).

Για 6η χρονιά επιστρέφει το «Κόκκαλο», το θεατρικό έργο του Άρν Ασπρούλη και της Ιόλης Ανδρεάδη, σε σκηνοθεσία της δεύτερης, με τον Γεράσιμο Γεννατά και τον Γιώργο Παλαμιώτη επί σκηνής, αφού ταξιδέψει σε Λονδίνο και Ρώμη, επιστρέφει για 10 παραστάσεις στο **Θέατρο Σημείο** (από 14/12). Στο ίδιο θέατρο επιστρέφει ο «Αμερικανικός Θέοβαλδος» του Ντέιβιντ Μάμετ, σε σκηνοθεσία Γιάννη Μπέζου (από 2/11).

Για 15η χρονιά, στο **Νέος Ακάδημος**, επιστρέφει το «Η πόρνη από πάνω», ο μονόλογος της Κατερίνας Διδασκάλου, σε σκηνοθεσία του Σταμάτη Πατρώνη (πρεμιέρα 12/10).

Οι νέες παραγωγές

Στο **Εθνικό Θέατρο** θα δούμε φέτος μια συμπαραγωγή με την Εθνική Λυρική Σκηνή: τη «Φόνισσα» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, στην Κεντρική Σκηνή, σε μορφή μελοδράματος, σε δραματουργική επεξεργασία του Γιώργου Κουμεντάκη, ενώ τη μεταγραφή υπογράφει ο μουσικολόγος, κλαρινετίστας και αναπληρωτής καθηγητής στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο Γιάννης Σαμπαροβαλάκης. Τη μουσική διεύθυνση της παράστασης θα έχει ο Μάρκελλος Χρυσικόπουλος (23 έως 25/10).

Στη **Νέα Σκηνή «Νίκος Κούρκουλος»** θα παρουσιαστεί ο «Δράκουλας» του Μπραμ Στόκερ, στη μετάφραση του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, σε διασκευή και δραματουργική επεξεργασία Κωνσταντίνου Ντέλλα και Δημοσθένη Παπαμάρκου και σκηνοθεσία του δεύτερου (πρεμιέρα 16/10). Το **Θέατρο Rex** ξανανοίγει για το κοινό μετά τις εργασίες συντήρησης, με την παιδική παράσταση, «Ρομπέν, η καρδιά του δάσους» του Δημήτρη Κουρούμπαλη, σε σκηνοθεσία δική του και της Φρόσως Κορρού. Ενώ στη **Σκηνή Μαρίκα Κοτοπούλη** έρχεται το «Πολύ κακό για το τίποτα» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ, σε σκηνοθεσία του Κωνσταντίνου Ρήγου, με τη Σμαράγδα Καρύδη και τον Θάνο Λέκκα στους πρωταγωνιστικούς ρόλους (πρεμιέρα 9/12).

Στη **Στέγη Ιδρύματος Ωνάση**, ο Λούκας Τβαρκόφσκι επιστρέφει με το «Oracle», μια παράσταση για τον Άλαν Τιούρινγκ, τον κώδικα που άλλαξε την Ιστορία και τις απαρχές της Τεχνητής Νοημοσύνης. Θέατρο, ζωντανός κινηματογράφος, μουσική και πραγματικές ιστορίες συνθέτουν ένα σκηνικό σύμπαν όπου η πραγματικότητα συναντά την ψευδαίσθηση (15 έως 18/10).

Στο **Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού** θα παρουσιαστεί φέτος μία ακόμη μεγάλη παραγωγή, σε σκηνοθεσία Πέτρου Ζούλια. Πρόκειται για την

«Κος Ζύλ»
Θέατρο Πόρτα

«Άννα Καρένινα» του Λέοντος Τολστόι. Στον πρωταγωνιστικό ρόλο η Λένα Παπαληγούρα, ενώ τον σύζυγό της, Καρένιν, υποδύεται ο Γιάννης Τσορτέκης (πρεμιέρα 6/11).

Στην **Πειραιώς 260**, στο πλαίσιο του κύκλου «Φθινόπωρο-Απόηχοι» του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, επιστρέφει η παράσταση «Το φονικό της Ιζαμπέλας Μόλναρ», βασισμένο στο διήγημα του Δημήτρη Χατζή, σε δραματουργική επεξεργασία και σκηνοθεσία της Στεφανίας Γουλιώτη, με την ίδια και τον Φώτη Στρατηγό επί σκηνής (1 έως 5/10). Η Στεφανία Γουλιώτη αυτή τη σεζόν θα υποδυθεί τον «Άμλετ», σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Καραντζά στο **Θέατρο Βεάκη** (πρεμιέρα 19/12).

Ο Άρης Μπινιάρης καταπιάνεται με το «Dogville» του Λαρς φον Τρίερ, που θα παρουσιαστεί στο **Δημοτικό Θέατρο Πειραιά** (πρεμιέρα 25/11). Νωρίτερα στο ίδιο θέατρο θα κάνει πρεμιέρα η παράσταση «Χρόνος από δεύτερο χέρι» της Σβετλάνα Αλεξίεβιτς, σε διασκευή και σκηνοθεσία της Βίλιας Χατζοπούλου. Η σκηνή Ωμέγα του θεάτρου ξεκινά τη σεζόν με την παράσταση «Δαιμόνια στο ρέμα», μια σκηνική σύνθεση σε κείμενα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, σε σκηνοθεσία της Μαρίας Φραγκή (πρεμιέρα 18/9), ενώ στη συνέχεια θα δούμε την «Γκόλφω» του Σπυρίδωνα Περεσιάδη, από την ομάδα Cupid's που ξεχώρισε στο πολυσυζητημένο Φεστιβάλ Νέων Δημιουργών «Αδειος Χώρος – 2025», σε σκηνοθεσία της Γεωργίας Κατσίδα (από 1/10).

Στο **θέατρο Προσκήνιο** ο Δημήτρης Καραντζάς σκηνοθετεί το τελευταίο έργο του σπουδαίου Μπερνάρ-Μαρί Κολτές, «Ρομπέρτο Τσουόκκο», με τον Δημήτρη Καπουράνη στον ομώνυμο ρόλο (πρεμιέρα 16/10). Στο **θέατρο Αργώ** ο Οδυσσέας Παπασπηλιόπουλος σκηνοθετεί μια παράσταση χωρίς φως, βασισμένη στο εμβληματικό έργο «Οι Τυφλοί» του Μωρίς Μαίτερλινκ (από 21/10).

Στο **Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν** ανεβαίνει το «Ρόσμερσχαλμ» του Χένρικ Ίψεν, σε μετάφραση, διασκευή και σκηνοθεσία του Γιάννη Χουβαρδά (πρεμιέρα 12/11). Στο ίδιο θέατρο, στο Υπόγειο, αλλά σε παραγωγή του θεάτρου του Νέου Κόσμου, ο Σταμάτης Φασουλής γράφει, σκηνοθετεί και ερμηνεύει έναν προσωπικό μονόλογο, με τίτλο «Το θέατρο ή η ζωή σου» (16/10 έως 15/11). Παράλληλα, στο Θέατρο Τέχνης-Υπόγειο θα παρουσιαστεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα το «Διαβάζοντας τη Λολίτα στην Τεχεράνη» της Αζάφ Ναφίσι, σε διασκευή της Ηρώς Μπέζου και σκηνοθεσία της Μαρίας Ξανθοπούλιδου (πρεμιέρα 19/10).

Στο **Θέατρο Ιλίσια** έρχεται η παράσταση «Ένας υπηρέτης, δύο αφεντικά» του Ρίτσαρντ Μπιν, σε σκηνοθεσία του Θάνου Τοκάκη, με τον Γιώργο Χρυσοστόμου στον πρωταγωνιστικό ρόλο (πρεμιέρα 3/10). Στο **Ιλίσια Βολανάκης** θα δούμε το «Θρίλερ στη Βενετία», σε σκηνοθεσία Πέτρου Ζούλια, με τη Ρένη Πιττακή και τον Αλκιβιάδη Μαγγόνα (πρεμιέρα 20/11). Στο **Θέατρο Δίπυλον**, η Αικατερίνη Παπαγεωργίου σκηνοθετεί το «Θαυμαστός καινούριος κόσμος» του Άλντους Χάξλεϊ, ένα από τα πιο επιδραστικά μυθιστορήματα του 20ού αιώνα (πρεμιέρα 29/10).

Στο **θέατρο Μικρό Γκλόρια** κάνει πρεμιέρα το «Φλιτ» του Γιάννη Οικονόμου (από 19/10), σε σκηνοθεσία της Εύης Νάκου, ενώ στο **Θέατρο της Οδού Κυκλάδων-Λευτέρης Βογιατζής**, ο Πύργος Σκεύας σκηνοθετεί τον «Γίγαντα» του Μαρκ Ρόζενμπεργκ, με τον Άρη Λεμπεστόπουλο στον πρωταγωνιστικό ρόλο (πρεμιέρα 29/10).

Στο **θέατρο Πόρτα** ο Θωμάς Μοσχόπουλος σκηνοθετεί το «Όνειρο (καλοκαιρινής νύχτας)», του Ουίλιαμ Σαίξπηρ (πρεμιέρα 20/11), ενώ τον Δεκέμβριο, στο **θέατρο Σημείο**, κάνει πρεμιέρα το «Έγκλημα και τιμωρία» του Ντοστογιέφσκι, σε σκηνοθεσία Αλέξανδρου Διαμαντί.

Στο **θέατρο Πειραιώς 131** η Βίκυ Βολιώτη σκηνοθετεί τη Γωγώ Μπρέμπου και τη Μελίνα Ασλάνογλου στο έργο «Η συγγάτοικος», της queer Αμερικανίδας συγγραφέως και ποιήτριας Τζεν Σίλβερμαν (πρεμιέρα 12/10). Στο **θέατρο Αποθήκη** ο Πάννης Κακλέας σκηνοθετεί το κείμενο του Αλμπέρ Καμί «Οι δίκαιοι», με τον Κωνσταντίνο Μπιμπή στον κεντρικό ρόλο (πρεμιέρα 21/10). Στο **Μικρό Παλλάς** θα δούμε το έργο του Φλοριάν Ζελέρ «Σκέφτομαι δυνατά», σε σκηνοθεσία του Θοδωρή Αθερίδη (πρεμιέρα 1/10), αλλά και το έργο του Ντίνου Σπυρόπουλου «Λύκοι», σε σκηνοθεσία Νικορέστη Χανιωτάκη (πρεμιέρα 3/10).

Στο **θέατρο Γκλόρια** ο Αλέξανδρος Ρήγας παρουσιάζει, από τον Νοέμβριο, το νέο του έργο «Ο κατάδεσμος», βασισμένο στην ομότιτλη νουβέλα του Θωμά Κοροβίνη, με τη Χρύσα Ρώπα και τον Γιάννη Κρητικό επί σκηνής.

Στο **θέατρο Θησείων** η Κόρα Καρβούνη σκηνοθετεί το έργο «Χώρισέ με ΑΕ και ΣΙΑ» του Τριστάν Πετιζιράρ, με πρωταγωνιστές τους Μιχάλη Συριοπούλο, Βάσω Καβαλλιεράτου και Στάθη Κόικα, και μουσική που υπογράφει ο Φοίβος Δεληβοριάς (πρεμιέρα 15/10).

Το **θέατρο Πορεία** ξεκινά τη σεζόν με τις «Ευτυχισμένες μέρες» του Σάμιουελ Μπέκετ, σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Τάρλοου, που ξεκίνησαν το ταξίδι τους το περασμένο καλοκαίρι από το Φεστιβάλ της Άνδρου. Στον ρόλο της Γουίνι η Αγλαΐα Παππά (πρεμιέρα 1/10). Στη συνέχεια ο Δημή-

«Αυτή η νύχτα μένει»
ΚΟΒΕ

© MIKE RAFAIL

τρης Τάρλοου θα ανεβάζει τον «Βυσσινόκηπο» του Άντον Τσέχοφ, με την Αλεξία Καλτσίκη στον ρόλο της Λιουμπόφ Αντρέγεβνα (πρεμιέρα 20/11).

Στο **Πτι Παλαί** ο Τάκης Ζαχαράτος γίνεται η «Δεσποινίς Μαργαρίτα», ερμηνεύοντας το κείμενο του Ατάντε (από 16/10). Από την άλλη, ο Βασίλης Χαραλαμπίδης επιστρέφει σε έναν ρόλο-σταθμό της καριέρας του, τον «Συρανό», στο **θέατρο Ακροπόλ**, σε σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα. Στο πλάι του η Δανάη Παππά στον ρόλο της Ρωξάνης (πρεμιέρα 11/10).

Στο **θέατρο Αλκυονίδας** ο Σωτήρης Τσαφούλιας σκηνοθετεί τον Αντώνη Καρυστινό και την Άννα Μενενάκου στην παράσταση «Μάντεψε πόσο σ'αγαπώ», του Λουκ Νόρις (πρεμιέρα 27/10).

Στο **θέατρο Τζένν Καρέζη** θα δούμε την παράσταση «20 βήματα μπροστά», βασισμένη στο ομώνυμο best seller του Χόρχε Μπουκάι, σε διασκευή του Παύλου Μπυσόπουλου και σκηνοθεσία της Ιωάννας Γεωργαντά (πρεμιέρα 2/10).

Στο **θέατρο Άνεσις** ανεβαίνει το «Ρίτα μαργαρίτα ρίτα μαργαρίτα ρίτα μαργαρί...» της Μαρίας Μαγκανάρη, που υπογράφει και τη σκηνοθεσία, με τις Λυδία Φωτοπούλου, Ευδοκία Ρουμελιώτη και Νικόλα Ντούρο. Το έργο φωτίζει τη θεαλωμένη σχέση της Μαργαρίτας Καραπάνου με τη μητέρα της, Μαργαρίτα Λυμπεράκη (από 26/10). Στο ίδιο θέατρο θα παρουσιαστεί το έργο των Θανάση Παπαθανασίου και Μιχάλη Ρέππα «Ο Έβρος απέναντι», σε σκηνοθεσία Γιωργή Τσουρή, σε μία από τις πιο πολυαναμενόμενες θεατρικές συμπράξεις της νέας σεζόν (πρεμιέρα 7/11).

Στο **θέατρο Κάτια Δανδουλάκη** ανεβαίνει ο «Βυσσινόκηπος» του Άντον Τσέχοφ, σε σκηνοθεσία της Σοφίας Σπυράτου, απόδοση του Μάριου Πλωρίτη και μουσική του Στέφανου Κορκολή (από 30/10).

Στο **Νέος Ακάδημος** έρχεται το «McNEAL - η τελευταία ανθρώπινη ιστορία», μία από τις μεγαλύτερες και πιο πολυσυζητημένες θεατρικές επιτυχίες των τελευταίων ετών στο Μπρόντγουεϊ, του βραβευμένου με Pulitzer Αγιάντ Αχτάρ, σε σκηνοθεσία του Χρήστου Σούγαρη, με τον Πυγμαλίωνα Δαδακαρίδη στον πρωταγωνιστικό ρόλο (από 7/10). Στο ίδιο θέατρο, η ομάδα GAFF θα παρουσιάσει φέτος το «Μόμπι Ντικ», σε μια νέα θεατρική μεταφορά του έργου του Χέρμαν Μέλβιλ, σε σκηνοθεσία Σοφίας Καραγιάννη (από 26/10).

Στο **θέατρο Κατερίνα Βασιλάκου-Μαριάννα Τόλη** έρχεται, στις 13 Νοεμβρίου, ο πολυαναμενόμενος «Μακμπεθ» του Σαίξπηρ, σε σκηνοθεσία Κατερίνας Ευαγγελάτου, με τον Γιώργο Γάλλο και την Καρυσφυλιά Καραμπέτη στους πρωταγωνιστικούς ρόλους, σε εναλλασσόμενο ρεπερτόριο με το ανέκδοτο κύκνειο άσμα του Αλέξη Σταμάτη, τον μονόλογο «Σαπφώ», σε σκηνοθεσία Νικαίτης Κοντούρη, με την Κόρα Καρβούνη (πρεμιέρα 30/11).

«Μακμπέθ»
Θέατρο Κατερίνα
Βασιλάκου

Στο **Θέατρο της Οδού Κυκλάδων – Λευτέρης Βογιατζής** το πολυβραβευμένο έργο «Γίγαντας» κάνει πρεμιέρα στις 29 Οκτωβρίου, σε σκηνοθεσία Γιώργου Σκεύα, με τον Άρη Λεμπεσόπουλο στον πρωταγωνιστικό ρόλο, και παρουσιάζεται σε εναλλασσόμενο ρεπερτόριο με την ανατρεπτική και διεθνώς βραβευμένη θεατρική διασκευή της «Ιλιάδας» του Ομήρου από τη Λίζα Πέτερσον και τον Ντένις Ο' Χέαρ, σε σκηνοθεσία Αλέξανδρου Ραπτοτάσιου, με την Πέγκυ Τρικαλιώτη να ενσαρκώνει όλους τους ήρωες του ομηρικού έπους (πρεμιέρα 16/11).

Στο **Θέατρο ΠΛΥΦΑ** ο εμβληματικός «Φονιάς» του Μήτσου Ευθυμιάδη παίρνει σάρκα και οστά από τις 13 Νοεμβρίου, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Μπίτου, με πρωταγωνιστές τον Τάσο Σωτηράκη και την Νικολέττα Κοτσαπλίδου.

Στο **Θέατρο Εμπορικών** θα δούμε τη νέα παράσταση της Βαλέριας Δημητριάδου «Deadlift», σε σκηνοθεσία και μουσική της ίδιας (πρεμιέρα 5/10). Στο ίδιο θέατρο θα παίζεται και το «Ακριβοί γονείς» των Αρμέλ και Εμανουέλ Πατρόν, σε σκηνοθεσία του Προμηθέα Αλειφερόπουλου. Στον ρόλο των γονέων η Ελένη Κούρκουλα και ο Χρήστος Χατζηπαναγιώτης (πρεμιέρα 14/10).

Στο **Θέατρο Μικρό Χορν** θα δούμε την παράσταση της Νεφέλης Μαϊστράλη «Ενοικιάζεται», σε σκηνοθεσία του Θανάση Ζερίτη, με τον Παναγιώτη Εξαρχέα και τη Μαρία Χάνου επί σκηνής (πρεμιέρα 11/10). Αλλά και το «Γκλόρια», τη σάτιρα του βραβευμένου Αμερικανού συγγραφέα Μπράντεν Τζέικομπς-Τζένκινς, σε σκηνοθεσία της Έμιλυς Λουίζου (πρεμιέρα 12/10).

Στο **Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης** θα δούμε την παράσταση «ΑΛΕΞ | ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Μια μικρή ιστορία βίας» της Λητώς Τριανταφυλλίδου και του Πάνου Βλάχου, σε σκηνοθεσία της πρώτης, μια πρωτότυπη ιστορία που μελετά την εξαφάνιση ενός παιδιού που δεν αφήνει κανένα ίχνος, με τον Πάνο Βλάχο να υποδύεται διαδοχικά όλους τους αντιήρωες. Μαζί του, πέντε ανήλικοι ερμηνευτές μεταμορφώνονται διαρκώς σε θύματα και θύτες, συνεργούς και μάρτυρες (πρεμιέρα 7/11).

Στο **Θέατρο Μπέλλος** θα δούμε την παράσταση «Ο θαυματοποιός» του Μπράιν Φρίελ, σε σκηνοθεσία του Θανάση Δόβρη (πρεμιέρα 10/10). Στη συνέχεια, θα ξεκινήσει η νέα παράσταση της ομάδας The Young Quil «Η προσευχή της θάλασσας», σε κείμενο και σκηνοθεσία της Αικατερίνης Παπαγεωργίου (πρεμιέρα 10/11). Τον Ιανουάριο θα δούμε το «Circus city» του Aditi Brennan Kapil, σε σκηνοθεσία Ουίτσι.

Στο **Θέατρο Άλμα** θα δούμε το «Μάνα, μπτέρα, μαμά» του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία του Μάνου Καρατζογιάννη. Ενώ το «Να ζει κανείς ή να μη ζει; Ιδού η κωμωδία!» του Νικ Γουίτμπι, σε σκηνοθεσία Μιχάλη Ρέππα-Θανάση Παπαθανασίου, ανεβαίνει στο **Θέατρο Λαμπέτη** (πρεμιέρα 15/10). Η κωμωδία του Εντουάρντο ντε Φίλιππο «Ο σώζων εαυτόν σωθήτω», σε σκηνοθεσία της Ταμίλλα Κουλίεβα, έπειτα από την επιτυχημένη καλοκαιρινή περιοδεία σε όλη την Ελλάδα, παρουσιάζεται στο **Θέατρο Embassy** (πρεμιέρα 26/10). Στο ίδιο θέατρο θα δούμε «Το παγόβουνο» της Πολάντα Γκαρσία Σεράνο, σε σκηνοθεσία του Νικορέστη Χανιωτάκη.

Στο **Θέατρο Ψυρρή** θα δούμε την παράσταση «Ο πίνακας» του Ερνέστο Καμπαγιέρο, σε σκηνοθεσία του Μιχάλη Πανάδη (από 15/10). Στο **Θέατρο Αλάμπρα** ο Φάνης Μουρατίδης σκηνοθετεί και πρωταγωνιστεί στην παράσταση του Λάκη Λαζόπουλου «Breaking God» (πρεμιέρα 9/10). Στο **Θέατρο Βρετάνια** ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης σκηνοθετεί την παράσταση «Η ιδέα της χρονιάς» του Σεμπαστιέν Κάστρο (πρεμιέρα 8/10). Στο **Θέατρο Φιλίπ** θα δούμε φέτος το «Απόψε τρώμε στις Ιοκάστης» του Άκη Δήμου, σε σκηνοθεσία Χρήστου Τριπόδη και Φωτεινής Μπαξεβάνη (πρεμιέρα 8/10).

Η κωμωδία «Το Μυστήριο της Ίρμα Βεπ» του Τσαρλς Λάντλαμ έρχεται σε νέα μετάφραση και σκηνοθεσία του Γιάννη Καλαβριανού, στο **Θέατρο Zina**, με τη Μαρία Κίτσου και την Έλενα Χαραλαμπούδη (πρεμιέρα 18/12).

Η Ομάδα Νάμα παρουσιάζει στο **Θέατρο Επί Κολωνώ** το έργο «Η μοναξιά της Δύσης» του Μάρτιν Μακ Ντόνα, σε σκηνοθεσία Ελένης Σκότη, με συνεργάτη σκηνοθεσίας τον Γιώργο Χατζηνικολάου. Στους κεντρικούς ρόλους των δύο αδελφών εμφανίζονται ο Παντελής Δεντάκης και ο Σήφης Πολυζωίδης (πρεμιέρα 15/10). Εδώ ξεκινά τον Νοέμβριο και η παράσταση «Λιωμένο βούτυρο» του Σάκη Σερέφα, σε σκηνοθεσία του Κώστα Γάκη, που διερευνά μια γυναικοκτονία.

Το **Θέατρο του Νέου Κόσμου** γιορτάζει τα 30 του χρόνια με νέες παραγωγές αλλά και επιστροφές σε εμβληματικές παραστάσεις της ιστορίας του, υπό νέα σκηνοθετική ματιά. Η αρχή γίνεται με τον «Κοινό λόγο» της Έλλης Παπαδημητρίου, την πρώτη παράσταση που παρουσιάστηκε στην αυλή της παλιάς ζυθοποθήκης του ΦΙΞ, πριν ακόμη διαμορφωθεί ο σημερινός θεατρικός χώρος. Η νέα σκηνική εκδοχή της Λουίζας Κωστούλα (Violet Louise) περιλαμβάνει αρχειακό υλικό από την πρώτη εκείνη

© ΕΛΙΝΑ ΠΟΥΝΑΝΗ

παράσταση (από 25/9). Στην Κεντρική Σκηνή του θεάτρου θα επιστρέψει επίσης και το έργο του Λούκας Μπαίρφους «Οι σεξουαλικές νευρώσεις των γονιών μας», σε σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη (από 16/10). Είχε παρουσιαστεί για πρώτη φορά το 2005, σε σκηνοθεσία του Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου. Στις νέες παραγωγές που θα δούμε στην Κεντρική Σκηνή είναι το έργο του Σέρχιο Μπλάνκο «Tierra», σε σκηνοθεσία του Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου, και «Τα ορφανά» του Ντένις Κέλι, σε σκηνοθεσία Θανάση Ζερίτη (από 29/10). Στο **Δώμα** θα δούμε φέτος το έργο των Άλαν Ρίκμαν και Κάθριν Βάινερ «Το όνομά μου είναι Rachel Corrie», σε σκηνοθεσία Ελένης Ευθυμίου (από 16/11). Στον Κάτω Χώρο θα παίζονται οι «Χιονονιφάδες», σε σκηνοθεσία της Νάνσυς Μπούκλη (από 11/11). Στο **Θέατρο Κνωσός** θα παρουσιαστεί η παράσταση «People, places and things» του Ντάνκαν Μακ Μίλαν, σε σκηνοθεσία του Γιώργου Κουτλή, με πρωταγωνίστριες τη Μαίρη Μηνά και τη Μαρία Πρωτόπαππα (από 20/11). Στο **Θέατρο Χώρα** η ομάδα Elephas tiliensis μεταφέρει για πρώτη φορά στη σκηνή το βιβλίο του ιστορικού Μενέλαου Χαραλαμπίδη «Οι Δωσίλογοι», σε σκηνοθεσία και δραματουργία Δημήτρη Αγαρτζίδη και Δέσποινας Αναστάσoglou. Το **Εν Αθήναις** θα παρουσιάσει μέσα στη θεατρική σεζόν 2026-2027 το «Η Μάνα Κουράγιο και τα παιδιά της» του Μπέρτολτ Μπρεχτ. Στο **Θέατρο Σταθμός** θα δούμε την παράσταση «Βίντεο κλαμπ Φαντασία» των Νικόλα Λαμπάκη και Μιχάλη Μαλανδράκη, σε σκηνοθεσία του πρώτου (πρεμιέρα 3/10). Τον Νοέμβριο, 3 ηθοποιοί από την ομάδα του Γιαν Φαμπερ έρχονται στο θέατρο για να ερμηνεύσουν 4 θεατρικούς μονολόγους στο πλαίσιο ευρωπαϊκής περιοδείας (6 έως 21/11). Τον Ιανουάριο, θα παρουσιαστεί και η παράσταση «Πακαμάμπο» του Ουαζντί Μουαουάντ, σε σκηνοθεσία του Τάκη Τζαμαργιά.

Στο **Hood** η σεζόν ξεκινά με «Το χώμα» του Παύλου Μάτεσι, σε σκηνοθεσία του Γιάννη Σκουρλέτη (πρεμιέρα 5/10). Στη συνέχεια ο Πάννης Σκουρλέτης σκηνοθετεί την παράσταση του Άκη Δήμου «Στα χαμένα» (πρεμιέρα 13/11). Στο **Θέατρο Μετς** ξεκινά η παράσταση «Ιουλιέττα (η)», εμπνευσμένη από το έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέττα» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ, με τη Θαλασσινή Βοστταντζόγλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Τυρογαλά (πρεμιέρα 29/10). Ακολουθεί «Ο Κύκλος των Ανώνυμων Εξαρτήσεων» του Διονύση (Ντένι) Μακρή, σε σκηνοθεσία του ίδιου και της Ζαφειρίας Δημητροπούλου Del Angel (πρεμιέρα 30/10). Στο **Θέατρο Βέμπο** έρχεται, τον Δεκέμβριο, «Το κλουβί με τις τρελές»,

βασισμένο στο θεατρικό έργο του Ζαν Πουαρέ, σε διασκευή και σκηνοθεσία του Γιώργου Βάλαρη, με βασικούς πρωταγωνιστές τον Γιάννη Στάνκογλου και τον Κρατερό Κατσούλη (από 12/12). Στο **Θέατρο Αθηνών** έρχεται τον Οκτώβριο το «Ο θάνατος και η κόρη» του Άριελ Ντόρφμαν, σε σκηνοθεσία Μανώλη Δούνια και Αιμίλιου Χειλάκη (από 9/11). Στο **Θέατρο Μαβίλη** θα παίζεται φέτος το «Λευκές νύχτες ενός κλόουν» του Βασίλη Κατσικονούρη, σε σκηνοθεσία και μουσική του Γιάννη Ζουγανέλη (από 19/10). Στο **Studio Μαυρομιχάλη** θα δούμε την «Παρέλαση», ένα αντιπολεμικό έργο της Λούλας Αναγνωστάκη, σε σκηνοθεσία του Νεκτάριου Λιονάκη (από 12/10). Στο **Θέατρο Νους** η Ομάδα Θεάτρου KARAK παρουσιάζει την παράσταση «Ζητούνται Παιδιά από την Ελλάδα ή ο κερδισμένος τα παίρνει όλα», σε σύλληψη και σκηνοθεσία Νάντιας Δαλκυριάδου (από 14/11). Στο **Θέατρο Αυλαία – Πολυχώρος Τεχνών** στον Πειραιά θα παίζεται φέτος ο «Παρουσιαστής», το πρώτο θεατρικό έργο του Μάνου Κουκουβιού, σε σκηνοθεσία Νίκου Ιωαννίδη (πρεμιέρα 15/10). Στο **Θέατρο Δρόμος** θα δούμε το «stΕΛΛΑΣ travel» της Γλυκερίας Μπασδέκη, σε σκηνοθεσία της Ευανθίας Σωφρονίδου - Εύη Τζώρτζη (από 19/10). Στο **Θέατρο Μαβίλη** παίζεται το «Παρτάλι» του Θεόδωρου Γρηγοριάδη, σε σκηνοθεσία Φωκά Ευαγγελινού και μουσική Θέμη Καραμουρατίδη, με τον Φώτη Σεργουλόπουλο (από 18/11). Στο **Θέατρο Αμαξοστοιχία-Τρένο στο Ρουφ** παίζεται το «Λαχτάρα για κεράσια», το περίφημο «μιούζικαλ τσέπης» της σπουδαίας Πολωνής ποιήτριας και συγγραφέα Αγκνιέσκα Οσιέτσκα, σε σκηνοθεσία του Ευθύμη Χρήστου (από 30/10). Στο **Θέατρο Σημείο** έρχεται η «Παραμόρφωση», σε κείμενο και σκηνοθεσία Γιάννη Αποσκίτη (από 13/11). Ενώ στο **Θέατρο Άλφα Ληναίος-Φωτίου** το «Αλήθεια, σου λέω ψέματα», σε κείμενο και σκηνοθεσία Αντώνη Καλομοιράκη (από 6/10).

Οι νέες θεατρικές σκηνές

Ο νέος χώρος «Έργον» στο κέντρο της πόλης, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Γιώργου Βάλαρη, εγκαινιάζεται με δύο παραστάσεις: τη «Φόνισσα» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, σε σκηνοθεσία Γρηγόρη Χατζάκη, με τη Λυδία Κονιόρδου να επιστρέφει στον εμβληματικό αυτό ρόλο, αλλά και το «Μια κανονική μέρα» της Κατερίνας Γιαννάκη, σε σκηνοθεσία Σωτήρη Τσαφούλια, με την Ευαγγελία Μουμούρη να ερμηνεύει

© ΕΛΙΝΑ ΠΟΥΝΑΝΗ

«Ρομπέρτο Τσούκκο»
Θέατρο Προσκήνιο

τον βραβευμένο μονόλογο (πρεμιέρα 1/10).

Η νέα θεατρική σκηνή **Μίνι Πειραιώς 131** εγκαινιάζεται τον Οκτώβριο με το «*Θεόφιλος sold*» του Σαμψών Ρακά, σε σκηνοθεσία της Όλιας Λαζαρίδου (πρεμιέρα 6/10).

Το νέο **Άθηνς Μπρόντγουαιπ** θα ανοίξει τις πόρτες του τον Δεκέμβριο του 2026 με τη θεατρική μεταφορά του κλασικού έργου της Αγκάθα Κρίστι «*Εγκλημα στον Νείλο*», σε απόδοση και σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη.

«Οι σεξουαλικές
νευρώσεις των
γονιών μας», Θέατρο
του Νέου Κόσμου

ΚΘΒΕ

Το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος ανοίγει τη σεζόν 2026-2027 με επαναλήψεις επιτυχημένων παραστάσεων και νέες παραγωγές. Στην Αθήνα θα κατέβει για λίγες παραστάσεις το «*Αυτή η νύχτα μένει*» του Θάνου Αλεξανδρή, με μουσική Σταμάτη Κραουνάκη, στο Ολύμπια (πρεμιέρα 19/9) και εξετάζεται να έρθει και ο «*Βυσσινόκηπος*» του Άντον Τσέχωφ, σε σκηνοθεσία Αθανασίας Καραγιαννοπούλου. Στη Θεσσαλονίκη επιστρέφουν οι παραγωγές «*Αυτή η νύχτα μένει*», «*Βυσσινόκηπος*», «*Ηλιος με ξιφολόγχες*» του Γιώργου Σκαμπαρδώνη, σε σκηνοθεσία Ελένης Ευθυμίου, «*Ζορμπάς*» του Νίκου Καζαντζάκη, σε σκηνοθεσία Λευτέρη Γιοβανίδη, και «*Φάκελος Μέρilin Μονρόε: Κωδικός Erase*», σε σκηνοθεσία Ένκε Φεζολλάρι.

Στις νέες παραγωγές ξεχωρίζουμε την παιδική «*Τζιτζιμιτζιχοτζιριά*» της Στέλλας Μιχαλίδου, τον «*Κύκλο με την κιμωλία*» του Μπέρτολτ Μπρεχτ, σε σκηνοθεσία Κυριακής Σπανού, τη «*Μικρά Αγγλία*» της Ιωάννας Καρυστιάνη σε σκηνική μεταφορά του Τάσου Πυργέρη, την παράσταση «*Ο Μαιτρ και η Μαργαρίτα*» του Μιχαήλ Μπουλγκάκοφ, σε σκηνοθεσία Σλόμπονταν Ουνκόφσκι, τη «*Φόνισσα*» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, σε διασκευή και σκηνοθεσία Αστέριου Πελετέκη, με τη Ρούλα Πατεράκη στον πρωταγωνιστικό ρόλο.

Ακόμα φέτος στο ΚΘΒΕ θα παρουσιαστεί και «*Ο πατέρας*» του Χάρολντ Πίντερ, σε σκηνοθεσία Πέρη Μιχαλίδη, «*Ο μοναχικός διαβάτης*» του Χριστόφορου Χριστοφή, σε σκηνοθεσία Αντώνη Αντωνάκου, αλλά και η «*Αντιγόνη Rex*», βασισμένη στο έργο της Λίντσεϊ Πράις, σε σκηνοθεσία και δραματουργική επεξεργασία Λευτέρη Πλασκοβίτη. Τέλος, ο Γάλλος συγγραφέας Πασκάλ Ραμπέρ θα έρθει στο ΚΘΒΕ για να σκηνοθετήσει έργο του γραμμένο για τους ηθοποιούς του θεάτρου. **Α**

© ΓΚΕΛΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

Η Αθήνα χορεύει

Οι παραστάσεις που ξεχωρίζουν τη νέα σεζόν στην Εθνική Λυρική Σκηνή, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και το Ολύμπια – Δημοτικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας».

Της ΝΙΚΗΣ-ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΣΚΙΝΑ

Εθνική Λυρική Σκηνή

Η νέα καλλιτεχνική περίοδος της Εθνικής Λυρικής Σκηνής ξεκινά τον Οκτώβριο με τον «Ορφέα» του Κλάουντιο Μοντεβέρντι, σε μια διεθνή συμπαραγωγή με το Φεστιβάλ του Γκλάιντμπορν και τη Metropolitan Opera της Νέας Υόρκης. Το έργο, που συνδέεται με τη γέννηση της όπερας πριν από τέσσερις αιώνες, παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην ΕΛΣ, σε σκηνοθεσία του εικαστικού και σκηνοθέτη Ουίλιαμ Κέντριντς. Η παραγωγή είχε την παγκόσμια πρεμιέρα της στο Γκλάιντμπορν τον Ιούνιο του 2026.

Τον ίδιο μήνα, η ΕΛΣ κάνει την πρώτη της εμφάνιση στο Κάρνεγκι Χολ της Νέας Υόρκης, με τη συναυλία «Nikos Kazantzakis: An Odyssey in Music», σε συνέχεια των διεθνών περιοδειών της. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έργα των Μάνου Χατζιδάκι, Μίκη Θεοδωράκη, Νίκου Σκαλκώτα, Δημήτρη Μητρόπουλου και Γιώργου Κουμεντάκη.

Τον Νοέμβριο επιστρέφει το μουσικό παραμύθι της Λένας Πλάτωνος «Το απδόνι του αυτοκράτορα», σε σκηνοθεσία Κατερίνας Πετσατώδη, με παραστάσεις για οικογένειες και σχολεία. Τον Δεκέμβριο, έρχεται στην ΕΛΣ η «Ντάμα Πίκα» του Πιοτρίλνιτς Τσαϊκόφσκι, σε σκηνοθεσία του Βρετανού Στίβεν Λάνγκκριτς. Την ίδια περίοδο επιστρέφει και η κλασική «Ζιζέλ», σε χορογραφία Βερόνικας Βιγιάρ και Ελένας Ιγκλέσιας, η οποία θα συνεχίσει και τον Ιανουάριο του 2027.

Η νέα χρονιά φέρνει μεγάλες παραγωγές και αφιερώματα. Τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο το Μπαλέτο της ΕΛΣ παρουσιάζει τη νέα χορογραφία της Βαλεντίας Τούρκου πάνω στο «Λεωφορείον ο Πόθος» του Τενεσί Ουίλιαμς, σε συμπαραγωγή με το Εθνικό Θέατρο της Σλοβενίας στο

Μάριμπορ. Τον Μάρτιο επιστρέφει, ύστερα από μισό αιώνα, η «Ασώτου ανάβασις» («The Rake's Progress») του Στραβίνσκι, σε σκηνοθεσία Αλέξανδρου Ευκλείδη. Απρίλιο και Μάιο παρουσιάζονται ο «Οθέλλος» του Βέρντι, στο πλαίσιο αφιερώματος στον Ρόμπερτ Ουίλσον, και η μουσική παράσταση «Ακόμα κι αν φύγεις...» της Δήμητρας Γαλάνη, αφιερωμένη στη Μαριαννίνα Κριεζή, με τη Σαβίνα Γιαννάτου και τον Πάννη Παλαμίδα.

Κορυφαία στιγμή για την ΕΛΣ θα είναι η «Missa solemnis» του Μπετόβεν, που παρουσιάζει για πρώτη φορά ο θεσμός, σε ένα μεγάλο μεικτό θέαμα με ορχήστρα, χορωδία και μπαλέτο, στο πλαίσιο της επετείου των 200 χρόνων από τον θάνατο του συνθέτη.

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, και συγκεκριμένα από τον Φεβρουάριο έως και τον Ιούλιο, θα έχουμε αναβιώσεις παραγωγών: «Τόσκα» του Πουτσίνι, στην ασπρόμαυρη, κινηματογραφικής αισθητικής σκηνοθεσία του Νίκου Σ. Πετρόπουλου. «Μαντάμα Μπατερφλάι» του Πουτσίνι, σε σκηνοθεσία Ούγκο ντε Άνα, «Ριγολέττος» του Βέρντι, σε σκηνοθεσία Νίκου Σ. Πετρόπουλου.

Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής

Δέκα χρόνια δημιουργικής παρουσίας συμπληρώνει η Εναλλακτική Σκηνή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και εγκαινιάζει έναν νέο κύκλο προγραμματισμού, με τίτλο «Εναλλακτική εποχή». Ο ήχος βρίσκεται στο κέντρο, όχι όμως απομονωμένος από τις υπόλοιπες τέχνες: μουσικό θέατρο, χορός, εικαστικά, ηλεκτρονική δημιουργία, παλαιά και βυζαντινή μουσική συναντιούνται σε μια σεζόν που για πρώτη φορά οργανώνεται σε θεματικά φεστιβάλ και κύκλους.

«Τόσαις φοραίς τόσο κοντά να είμαι»
Εναλλακτική Σκηνή

«Vollmond» της Pina Bausch, Julie Anne Stanzak και Ensemble

© KARL HEINZ KRAUSKOPF

Τον Οκτώβριο ο **Γιώργος Κουμεντάκης** παρουσιάζει το «*Τόσαις φοραίς τόσο κοντά να είμαι*», σε συνεργασία με το **Μπαλέτο της ΕΛΣ**, όπου τρία έργα μουσικής δωματίου συνομιλούν με μελοποιημένα ποιήματα του Κωνσταντίνου Καβάφη στο ιδίωμα του αμανέ. Συμμετέχουν ο **Ζαχαρίας Καρούνης** και τα σύνολα **Oros Ensemble** και **Osmosis Saxophone Quartet**.

Τον Νοέμβριο παρουσιάζεται η «*Προσφορά*», η νέα δουλειά του μουσικού σχήματος **àktaφa** και του σκηνοθέτη **Θέμελη Γλυνάτση**, που καταπιάνεται με την εμπειρία της θυσίας μέσα από έναν συνδυασμό ήχου και εικαστικού τοπίου. Η ομάδα **Nova Melancholia** και ο **Βασίλης Νούλας** παρουσιάζουν την περφόρμανς «*Το να μιλάς γι' αυτό είναι σαν να το προδίδεις*», πάνω σ' ένα κείμενο της Σούζαν Σόνταγκ γύρω από την έννοια του αισθητικού όρου Camp.

Στη συνέχεια, το πρόγραμμα περνά σε πιο πειραματικές φόρμες. Στο «*Paradise Lost - Μορφαί δαμονίων*» ο **Νίκος Γαλεριανός** φέρνει στη σκηνή ένα ιδιόμορφο ορατόριο βασισμένο στον Μίλτον, με μέταλ φωνητική γραφή, το γυναικείο χορωδιακό σύνολο **CHÓRES** και ηλεκτρονικά επεξεργασμένο αρμόνιο. Στην «*Κάθοδο*», οι **Κωνσταντίνος Μπαράς** και **Φάνης Σακελλαρίου** δημιουργούν ένα πολυμεσικό έργο για μια μηχανή που αποκτά συνείδηση στον τελευταίο κύκλο της Κόλασης του Δάντη. Ο **Γιάννης Αγγελάκης** υπογράφει τον «*Αντίχριστο*», όπου ο ήχος γίνεται κινητήρια δύναμη της δράσης, με αναφορές στον κινηματογράφο τρόμου και τη θεολογία.

Τον Δεκέμβριο επιστρέφει μία από τις πιο αγαπητές παραγωγές της Εναλλακτικής Σκηνής, το «*Viva la mamma!*» του Γκαετάνο Ντονισέττι, σε σκηνοθεσία **Σοφίας Πάσχου**, ενώ ο «*Καραγκιόζης Ριγολέττος*» των **Αλέξανδρου Μελισσινού** και **Δημήτρη Δημόπουλου** επανέρχεται με τη δική του αναπάντεχη συνάντηση του θεάτρου σκιών και της μουσικής του Βέρντι.

Στον εκπαιδευτικό και κοινωνικό άξονα συνεχίζονται επίσης το **Co-OPERAtive**, η «*Τέχνη του ρυθμού*», η **Διαπολιτισμική Ορχήστρα** και η **Διαπολιτισμική Χορωδία της ΕΛΣ**, ενώ ένας νέος **Κύκλος Εργαστηρίων Μουσικού Θεάτρου** δημιουργεί χώρο για νέους συνθέτες και σκηνοθέτες.

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών εγκαινιάζει το μεγάλο αφιέρωμα στον Μπετόβεν για τα 200 χρόνια από τον θάνατό του, που θα τρέχει καθ' όλη τη διάρκεια της νέας σεζόν. Ο Κύκλος «*Μπετόβεν 200*» εγκαινιάζεται στις 7 Οκτωβρίου από το **Quatuor Modigliani**. Στο πρόγραμμα της βραδιάς δεσπόζει το τελευταίο κουαρτέτο του Μπετόβεν, έργο 135, με το οποίο ανοίγει ο κύκλος των περίφημων ύστερων κουαρτέτων του συνθέτη, που θα παρουσιαστούν καθ' όλη τη διάρκεια της σεζόν από διαφορετικά σύνολα.

Στη συνέχεια, έχει προγραμματιστεί ένα ακόμη αφιέρωμα, με αφορμή τα 80 χρόνια από τον θάνατο του συνθέτη Γιώργου Απέργη. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ρεσιτάλ τρομπέτας με τον **Μάρκο Μπλάου** (9/10), ρεσιτάλ βιολοντσέλου με τη **Βάκερι Φριτς** (10/10) και συναυλία του **Ventus Ensemble** (11/10).

Στις 21 Οκτωβρίου, η **Cleveland Orchestra** έρχεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, υπό τον Φραντς Βέσλερ-Μεστ, με Λιστ, Μαρτινού και Μπραμς στο πρόγραμμα. Στις 30 Νοεμβρίου, η **Συμφωνική Ορχήστρα της Βιέννης**, υπό τον **Πετρ Ποπέλκα**, παρουσιάζει την Πέμπτη Συμφωνία του Μάλερ και το Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 21 του Μότσαρτ, με σολίστ τον Μάο Φουτζίτα.

Μεγάλη στιγμή για την **Καμεράτα** θα είναι η επανάληψη του «*Candide*» του Λέοναρντ Μπέρνσταϊν, σε διασκευή και σκηνοθεσία του **Γιώργου Πέτρου**, μια οπερέτα εξαιρετικά επίκαιρη, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά την προηγούμενη σεζόν.

Όσον αφορά τις παραστάσεις χορού, από 6 έως 9 Νοεμβρίου, το **Tanztheater Wuppertal Πίνα Μπάους** επιστρέφει με το «*Vollmond*», έργο του 2006, από τα πιο αγαπημένα και πιο πολυταξιδεμένα της χοροθεατρικής ομάδας. Τα Χριστούγεννα, το **Μπαλέτο της Εθνικής Όπερας της Οδησού** παρουσιάζει το «*Les Sylphides*» (14-17/12) και τον «*Γύρο του*

κόσμου σε 80 ημέρες» (18-30/12), σε παγκόσμια πρεμιέρα.

Μια σειρά από μαγνητοσκοπημένες όπερες και θεατρικές παραστάσεις του εξωτερικού θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε και φέτος στο Μέγαρο. Στις 11 Οκτωβρίου το **Met HD Live** ανοίγει τον κύκλο των απευθείας μεταδόσεων με το «*Così fan tutte*» του Μότσαρτ, ενώ στις 17/10 ακολουθεί ο «*Μάκβεθ*» του Βέρντι, με τους Λίζε Ντάβιντσεν και Κουίν Κέλσου, σε σκηνοθεσία **Λουίζα Πρόσκε**. Τον Δεκέμβριο μεταδίδονται τα «*Σαμφιών και Δαλιδά*» του Σαιν-Σανς (5/12) και «*Μαγικός αυλός*» του Μότσαρτ (12/12), σε σκηνοθεσία **Τζούλι Τέυμορ**. Στις παραπάνω παραγωγές προστίθεται το **National Theatre Live**, με τις «*Επικίνδυνες σχέσεις*» (8/10), σε σκηνοθεσία **Μάριαν Έλιοτ**, και ο «*Μισάνθρωπος*» (26/11), στη διασκευή του Μάρτιν Κριμπ.

Ολύμπια - Δημοτικό Θέατρο Μαρία Κάλλας

Η νέα σεζόν του Ολύμπια ανοίγει στις 12 Οκτωβρίου με γκαλά όπερας της διεθνώς καταξιωμένης Ιταλίδας σοπράνο **Ελεονόρα Μπουράττο**, με τη **Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Αθηναίων** υπό τον Εμανουέλε Κουαράντα, τη συμμετοχή του βαρύτονου Τάση Χριστογιαννόπουλου και της Χορωδίας Δήμου Αθηναίων. Στις 2 Δεκεμβρίου, η **Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία της ΕΡΤ**, υπό τον Μίλτο Λογιάδη, τιμούν τη Μαρία Κάλλας με ένα πρόγραμμα από εμβληματικές άριες, με σολίστ τη Μαρία Κοσοβίτσα και τον Γιάννη Χριστόπουλο.

Τον Δεκέμβριο παρουσιάζονται και οι «*Ομπρέλες του Χερβούργου*», στην πρώτη σκηνική παρουσίαση του έργου των Ζακ Ντεμί και Μισέλ Λεγκράν στην Ελλάδα. Τη σκηνοθεσία υπογράφει ο **Βασίλης Μαυρογεωργίου**, τη μουσική διεύθυνση ο **Μιχάλης Παπαπέτρου**, ενώ πρωταγωνιστούν οι Άννυ Φασέα, Νικόλας Μαραζιώτης, Μυρτώ Μποκολίνη, Δημήτρης Πακσόγλου, Βάσια Ζαχαροπούλου και Ειρήνη Καραγιαννή (18, 19, 22, 23, 25 & 26 Δεκεμβρίου).

Στη συνέχεια, το πρόγραμμα περνά στην «*Ιζαμπέλλα ντ' Άσπενο*» του Παύλου Καρρέρ σε συναυλιακή μορφή (21/1), στη «*Μαρία του Μπουένος Άιρες*» των **Πιατσόλα-Φερέρ** (5, 6, 12, 13 & 14 Φεβρουαρίου) και στην ενιαία παράσταση όπερας και μπαλέτου «*Ισπανική ώρα*» – «*Πουλτσινέλα*» (31 Μαρτίου, 2, 4, 7 & 9 Απριλίου). Για το νεανικό κοινό, τον Μάρτιο παρουσιάζονται ο «*Πέτρος και ο λύκος*» και το «*Καρναβάλι των ζώων*». **A**

«Τόσκα»
Εθνική Λυρική Σκηνή

© ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΓΛΟΥ

Art Fall: Οι εκθέσεις του φθινοπώρου

Το φθινόπωρο φέρνει μαζί του μια νέα, πλούσια σεζόν για την τέχνη. Μουσεία, πολιτιστικά ιδρύματα και γκαλερί ανοίγουν ξανά τις πόρτες τους με σημαντικές εκθέσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι εκθέσεις που αξίζει να σημειώσετε στην ατζέντα σας.

Της ΝΙΚΗΣ-ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΣΚΙΝΑ

Τέχνη

Τρεις διαδραστικές εκθέσεις

Δύο μεγάλες διαδραστικές εκθέσεις για μικρούς και μεγάλους θα τρέξουν αυτό το φθινόπωρο. Η πρώτη, «*Βερν 200 – Μια συναρπαστική εμπειρία*», έχει να κάνει με τα 200 χρόνια από τη γέννηση του Ιουλίου Βερν. Πρόκειται για μια διεθνή διοργάνωση που φιλοξενείται για λίγο διάστημα στην Ελλάδα, στο **Κέντρο Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος**

(25/9 έως 20/12). Η δεύτερη, «*Titanic – an immersive experience*», καλεί τον κόσμο να ζήσει την ιστορία του θρυλικού Τιτανικού μέσα από τα μάτια των επιβατών του (12/10 έως 30/11). Η τρίτη είναι η «*Ομήρου Οδύσσεια*» by Dreamland Experience στο Village Shopping & More, στου Ρέντη, που καλεί τον επισκέπτη να ακολουθήσει τα βήματα του πολυμήχανου Οδυσσέα (3 έως 10/1/2027).

«ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ 200: Η
Συναρπαστική
Εμπειρία», Κέντρο
Πολιτισμού
«Ελληνικός Κόσμος»

Στα μεγάλα μουσεία και ιδρύματα

Στο **Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο** συνεχίζονται οι εκθέσεις «*Η Πύλος του Νέστορα. Ένα μυκηναϊκό βασίλειο αποκαλύπτεται*» (έως 31 Οκτωβρίου, με πιθανή παράταση μέχρι τον Ιανουάριο 2027) και «*Το μονοπάτι των Ίνκας*», σε συνεργασία με την πρεσβεία του Περού (έως τέλος Σεπτεμβρίου). Στις 12 Οκτωβρίου εγκαινιάζεται η έκθεση «*Διαιρεμένο παρελθόν. Ελληνογερμανικές σχέσεις σε σκοτεινούς καιρούς*», ενώ για το τέλος Οκτωβρίου έχουν προγραμματιστεί τα εγκαίνια της ατομικής έκθεσης του Ουίλιαμ Κέντριντς «*Μιμήσου τον ύπνο των λίθων*», με επιμελήτρια την Burcu Fikretoğlu, ένας διάλογος της σύγχρονης δημιουργίας με τις συλλογές του μουσείου (έως 20/01/2027).

Η «*Αρχαία Αρμενία*» στο **Μουσείο Ακρόπολης**, παρουσιάζει περίπου 200 αρχαιότητες που καλύπτουν την ιστορία της χώρας από την Παλαιολιθική Εποχή έως τον 4ο αιώνα μ.Χ. Ξεχωριστή έμφαση δίδεται στην περίοδο ακμής της Ουαρτού, μέσα από την οποία αναδεικνύονται και οι επαφές της Αρμενίας με τους πολιτισμούς της Εγγύς Ανατολής, της Ανατολικής Μεσογείου, της Κύπρου, της Κρήτης και του Αιγαίου (μέσα Νοεμβρίου 2026 έως την άνοιξη του 2027).

Στο **Εθνικό Ιστορικό Μουσείο** τρέχει μια έκθεση αφιερωμένη στην Αθήνα, με τον τίτλο «*Αθήνα 1834-1944: Η γένεση της σύγχρονης πόλης*», που αποτυπώνει τη μεταμόρφωση της Αθήνας από επαρχιακή κωμόπολη σε ευρωπαϊκή μεγαλούπολη, με αφετηρία τη μεταφορά της έδρας του κράτους το 1834 μέχρι την απελευθέρωσή της από τη γερμανική κατοχή (έως 30/6/2027).

Στο **Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης** πήρε παράταση η έκθεση «*Jeff Koons: "Αφροδίτη" του Lespugue*», ένας καλλιτεχνικός διάλογος του έργου «*Balloon Venus Lespugue (Orange)*» του διάσημου καλλιτέχνη με δέκα παιδιολιθικά ειδώλια της Αφροδίτης που φιλοξενοούνται σε μεγάλα ευρωπαϊκά μουσεία (έως 28/11).

Στο **Μουσείο Ιδρύματος Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή** ολοκληρώνεται η έκθεση «*Γιάννης Ψυχοπαίδης: Τοπία της μνήμης – Αυτά που κράτησα*», σε επιμέλεια του Κυριάκου Κουτσομάλλη, γενικού διευθυντή του ιδρύματος (έως 4 Οκτωβρίου). Η επόμενη προγραμματισμένη έκθεση, με τίτλο «*Belle Époque*», εστιάζει στο Παρίσι εκείνης της περιόδου μέσα από περίπου 90 αφίσες και έργα τέχνης. Η έκθεση, σε επιμέλεια της Μαρίας Κουτσομάλλη-Moreau και της Μαρίας Φερέτι Μποκιγιόν, φωτίζει μια κοινωνία σε μετάβαση, όπου αναπτύσσονται η διαφήμιση, ο ελεύθερος τύπος και το θέαμα, ενώ η τέχνη διευρύνεται στον δημόσιο χώρο. Ανάμεσα στα έργα ξεχωρίζουν δημιουργίες των Τουλούζ Λοτρέκ, Μούχα, Στάνλεν, Μπονάρ, Ντενί, Βαλντόν και Ιμπέλ (31/10 2026 έως 15/2/2027).

Στο **ΕΜΣΤ** τρέχουν έξι εκθέσεις –που ολοκληρώνονται σταδιακά μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου– με κεντρική το «*South by southeast*», σε επιμέλεια της Κατερίνας Γρέγου. Τον Δεκέμβριο εγκαινιάζονται δύο εκθέσεις με θέμα τον κοσμοπολιτισμό. Η Hera Büyüktaşçıyan, ελληνοαρμενικής καταγωγής, στην έκθεσή της «*Rehearsal*» εστιάζει στη μνήμη, την απώλεια και τις ιστορίες χαμένων τόπων, αναζητώντας τις αόρατες αφηγήσεις που κρύβονται στην αρχιτεκτονική, το αστικό τοπίο και τη φύση. Η Δέσποινα Μειμάρογλου, με καταγωγή από την Αλεξάνδρεια, στο «*This is not a movie*», εξετάζει τη γλώσσα των μέσων μέσα από εικόνες και κείμενα από εφημερίδες, περιοδικά, διαφημίσεις και τηλεοπτικές ειδήσεις, αποδομώντας τον τρόπο με τον οποίο τα ΜΜΕ κατασκευάζουν την πραγματικότητα και τα στερεότυπα της (εγκαίνια 10/12). Το καλοκαίρι, το μουσείο ετοιμάζεται για την πιο μεγάλη έκθεση του Γουίλιαμ Κέντριντς στην Ελλάδα, με τίτλο «*Το μεγάλο ναι, το μεγάλο όχι*», σε επιμέλεια Κατερίνας Γρέγου.

Το **Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος»** φιλοξενεί την έκθεση ζωγραφικής «*Βλάσης Φρυσίρας – Διπλό Πορτρέτο: Ο συλλέκτης, ο ζωγράφος*»,

«Παράκτια
διάβρωση λόγω
της κλιματικής
αλλαγής, Τερμπόν
Πάρις-Λουιζιάνα-
ΗΠΑ-2018» της
σειράς *Water*,
Mustafah
Abdulaziz

αφιερωμένη στη βαθιά και πολυεπίπεδη σχέση του Βλάση Φρουσίρα με τη ζωγραφική (28/9 έως 30/11).

Στην **Εθνική Πινακοθήκη**, ο Σεπτέμβριος είναι ο τελευταίος μήνας για δύο εκθέσεις στο Κεντρικό Κτίριο: έως τις 30 Σεπτεμβρίου παραμένουν ανοιχτές οι «*Francisco Goya, Los Caprichos*» και «*Changing Grounds, Συμπληρωματικές αφηγήσεις στο Αρχείο της Εθνικής Πινακοθήκης*» της Νατάσας Μπιζά. Στις 27 Σεπτεμβρίου ολοκληρώνεται και η έκθεση «*Ο κόσμος της πρωτοπορίας. Πόλη, Φύση, Σύμπαν, Ανθρωπος*», που παρουσιάζει τη Συλλογή Κωστάκη, μέσα από τις σχέσεις του ανθρώπου με την πόλη, τη φύση και το σύμπαν. Μια μεγάλη αναδρομική έκθεση αφιερωμένη στον Νικηφόρο Λύτρα ετοιμάζεται για τον Δεκέμβριο.

Το **Μουσείο Μπενάκη** ξεκινά το φθινόπωρο με τέσσερις εκθέσεις. Στο **Μουσείο Μπενάκη Παιχνιδιών**, η έκθεση «*Παιχνίδια στο Φως III*» παρουσιάζει ένα επιτραπέζιο κροκέ του τέλους του 19ου αιώνα, από τη συλλογή του Μουσείου (24/9 έως 10/1/2027). Ακολουθεί η αναδρομική έκθεση «*Αλέκος Λεβίδης. Ζωγραφική 1961-2026. Διά βίου παιχνίδι*» στο κτίριο της Πειραιώς, που συγκεντρώνει περισσότερα από 500 έργα του καλλιτέχνη, σε επιμέλεια του ίδιου και της Μαρίας Ρόμπου-Λεβίδη (8/10 έως 14/2/2027). Στο **Μουσείο Ελληνικού Πολιτισμού**, η έκθεση «*Cahiers d'Art 100 χρόνια*», σε επιμέλεια της Πολύνας Κοσμάδακη και της Βασιλικής Δανιήλ, γιορτάζει έναν αιώνα από την έκδοση του περιοδικού, συνδέοντας αντικείμενα από τις συλλογές του Μουσείου με την παρουσία τους στις σελίδες του (14/10 έως 24/1/2027). Τέλος, στο **Μουσείο Μπενάκη / Πειραιώς 138**, η «*People Power*» του Platon παρουσιάζει εμβληματικά πορτρέτα του φωτογράφου, μαζί με μια ενότητα αφιερωμένη στην Πάρο και την ελληνική του καταγωγή (5/11 έως 31/1/2027).

Η **Στέγη Ιδρύματος Ωνάση** ξεκινά τη σεζόν στην ανακαινισμένη Onassis Mandra, στη Διονυσίου Αρεοπαγίτου, με το «*Clinamen*» του συνθέτη και εικαστικού Céleste Boursier-Mougenot. Εκατοντάδες λευκά κεραμικά μπολ επιπλέουν σε τρεις πισίνες, συναντιούνται και συγκρούονται δημιουργώντας μια διαρκώς μεταβαλλόμενη ηχητική σύνθεση. Για πρώτη φορά το έργο παρουσιάζεται σε εξωτερικό χώρο, όπου ο ήχος και η κίνηση των μπολ συνδυάζονται με το φως, τον άνεμο, τη βροχή και τους ήχους της πόλης, στο μοναδικό σωζόμενο αθηναϊκό θέατρο της Belle Époque (25/9 έως 6/12).

Στην **Εθνική Βιβλιοθήκη** έχει ξεκινήσει η έκθεση «*Synastry*», σε επιμέλεια του Κώστα Πράπογλου, όπου 20 εικαστικοί και 13 ποιητές αντλούν έμπνευση από τα άστρα. Το πρότζεκτ περιλαμβάνει και άλλες δράσεις σε 3 ακόμη χώρους, το Εθνικό Αστεροσκοπείο, το Πλανητάριο και τη Στοά Αρσακείου (έως 4/10).

Το **annexM του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών** παρουσιάζει τη νέα site-specific εγκατάσταση της Δανάης Στράτου, με τίτλο «*Αφάλες*», σε επιμέλεια της ιστορικού τέχνης Άλιας Τσαγκάρη. Πρόκειται για το τελευταίο εκθεσιακό εγχείρημα που είχε προτείνει η Άννα Καφέτση ως διευθύντρια του annexM και αφιερώνεται στη μνήμη της (8/10 έως 31/1/2027). Στο **ΚΠΙΣΝ** συνεχίζεται για λίγο ακόμα η έκθεση «*Μπάρμπαρφα Κρούγκερ: Άτιτλο (Περηφάνια και περφηρόνηση)*», σε επιμέλεια της Κατερίνας Σταθοπούλου (έως 1/11). Παράλληλα, στο πλαίσιο του SNFCC Green Weekend (19-20 Σεπτεμβρίου), με φετινό θέμα το νερό, παρουσιάζεται η υπαίθρια έκθεση φωτογραφίας «*WATER*» του διεθνούς φωτογράφου Μουσταφά Αμπντουλαζίζ. Στην περίμετρο του Πάρκου Σταύρος Νιάρχος, οι εικόνες του καταγράφουν τη ζωτική αλλά και εύθραυστη σχέση του ανθρώπου με το νερό, θέτοντας στο επίκεντρο ζητήματα περιβάλλοντος και βιωσιμότητας (19/9 έως 8/11).

Στο **Ιδρυμα Θεοχαράκη** η σεζόν ξεκινά με δυο εκθέσεις που διερευνούν, από διαφορετικές αφετηρίες, τη σχέση του ανθρώπου με τον τόπο και το περιβάλλον. Η «*Υπό νεφελώδη ουρανό*», με έργα της Kylie Manning και επιμέλεια του Άκη Κόκκινου, αποτελεί την πρώτη θεσμική ατομική παρουσίαση της καλλιτέχνης στην Ελλάδα. Η ζωγραφική της, εμπνευσμένη από την Αλάσκα, κινείται ανάμεσα στην παραστατικότητα και την αφαίρεση, συνδέοντας το τοπίο, το κλίμα, τη μνήμη και το σύμπαν σε ένα ατμοσφαιρικό, ποιητικό περιβάλλον. Παράλληλα, η έκθεση «*Αδύναμα έργα I: Η αρχιτεκτονική του Χρήστου Παπούλια και οι φίλοι του*», σε επιμέλεια του Πύργου Τζιρτζιλάκη και της αρχιτεκτονικής ομάδας Ασκήσεις Εδάφους, παρουσιάζει μέσα από το αρχείο του αρχιτέκτονα το ριζοσπαστικό του όραμα και τον διάλογό του με σημαντικούς καλλιτέχνες και θεωρητικούς (6/10 έως 21/2/2027).

Η Μυρτώ Ξανθοπούλου, που εκπροσωπείται από τη **CITRONNE Gallery**, παρουσιάζει την ατομική έκθεση «*Αιώνιος ανεμιστήρας*» στο MOMUS-Μουσείο Άλεξ Μυλωνά, σε επιμέλεια του Γιάννη Μπόλη. Η έκθεση α-

«*clinamen (v.10)*»

© LAURENT LECAT

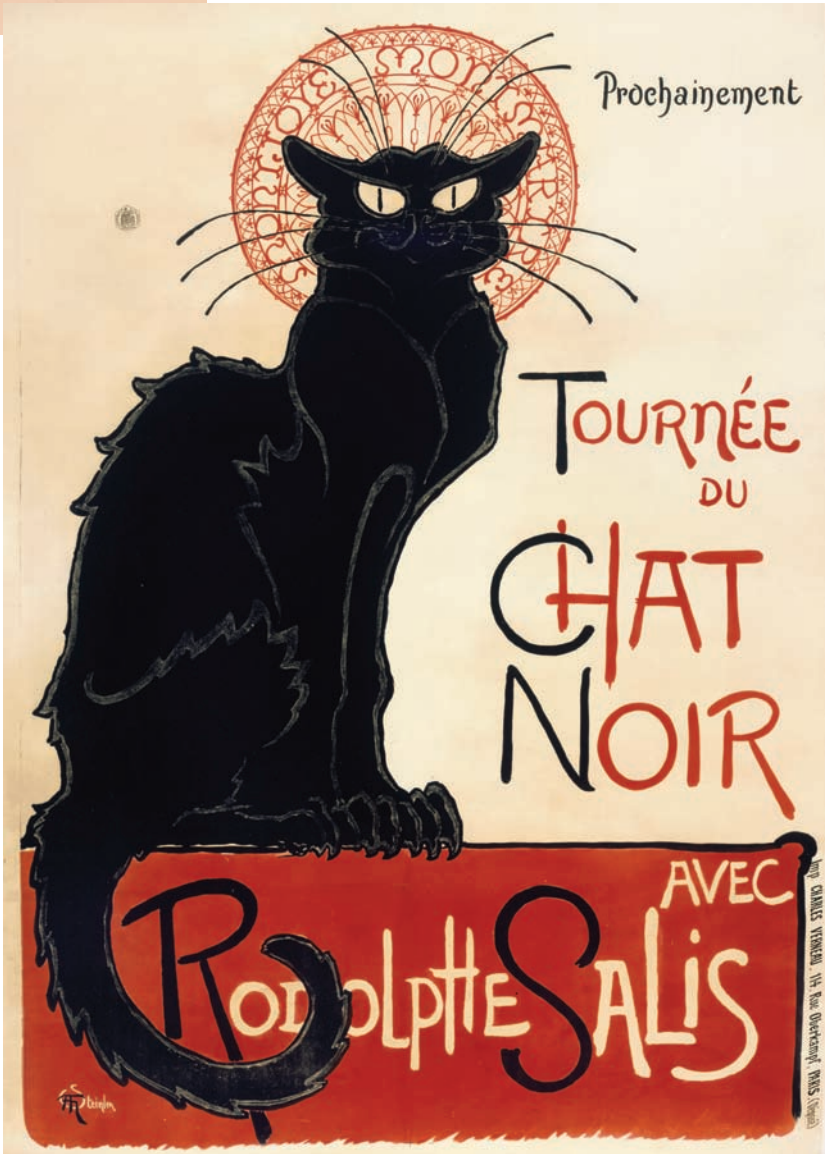
ποτελεί το Βραβείο Νέου Καλλιτέχνη της Art Athina 2025, με το οποίο τιμήθηκε η εικαστικός, και περιλαμβάνει σχέδια, εγκαταστάσεις και κατασκευές. Στο έργο της, η γλώσσα συνυπάρχει με χρησιμοποιημένα υλικά, χαρτιά και αντικείμενα καθημερινής χρήσης, που μετασχηματίζονται μέσα από μια χειρωνακτική και σωματική διαδικασία (10/9 έως 25/10).

Στο **Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης «Αγγελική Χατζημικάλη»** του Δήμου Αθηναίων παρουσιάζεται η έκθεση «Αντιθέσεις» με 230 έργα δημιουργών από την Ελλάδα και χώρες της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Πάτσγουορκ. Η έκθεση εξερευνά την έννοια της αντίθεσης μέσα από το φως και το χρώμα, την ύλη και την υφή, την ιδέα και τη μορφή, αναδεικνύοντας το πάτσγουορκ και το quilting ως σύγχρονη μορφή εικαστικής έκφρασης με ρίζες στην ευρωπαϊκή λαϊκή τέχνη. Επιμέλεια: Σταυρούλα Πισιμίσση, λαογράφος και υπεύθυνη του Μουσείου (13/9 έως 21/10).

Στο **Καπνεργοστάσιο της Βουλής των Ελλήνων** πραγματοποιείται αυτές τις μέρες το «*Platforms project – Independent Art Fair*» στη 14η του διοργάνωση. Η διοργάνωση, με ελεύθερη είσοδο, συγκεντρώνει ανεξάρτητους χώρους, συλλογικότητες και καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, παρουσιάζοντας εκθέσεις, performances, ομιλίες, παρουσιάσεις και workshops. Με διεύθυνση από την Άρτεμη Ποταμιάνου και τον Μιχάλη Αργυρού και καλλιτεχνική επιμέλεια της Άρτεμης Ποταμιάνου, το «*Platforms project*» έχει εξελιχθεί σε διεθνές δίκτυο συνεργασίας και ανταλλαγής ιδεών, ενισχύοντας τις ανεξάρτητες καλλιτεχνικές πρακτικές και δημιουργώντας νέες συνέργειες ανάμεσα σε δημιουργούς, επιμελητές και artist-run spaces (17 έως 20/9).

Η **Ελληνοαμερικανική Ένωση** παρουσιάζει για πρώτη φορά το έργο του Θεσσαλού φωτογράφου Τάκη Τλούπα στην έκθεση «*Μια άλλη Ευρώπη*», σε επιμέλεια της κόρης του, της φωτογράφου Βάνιας Τλούπα. Η έκθεση αναδεικνύει τη μακρά πορεία του στην καταγραφή της Ελλάδας που άλλαξε, μέσα από τοπία και στιγμές της καθημερινής ζωής, σε ένα φωτογραφικό αρχείο ιδιαίτερης ιστορικής και καλλιτεχνικής αξίας. Ξεχωρίζουν οι φωτογραφίες από τα ταξίδια του στην Ευρώπη, ορισμένες από τις οποίες παρουσιάζονται για πρώτη φορά, διευρύνοντας το έργο του πέρα από τον ελληνικό χώρο και καταγράφοντας διαφορετικούς τόπους, ανθρώπους και πραγματικότητες (2/10 έως 4/11).

«Tournée du Chat noir»,
Théophile-Alexandre
Steinlen

Στις γκαλερί

Η **Γκαλερί Άλμα** ανοίγει τη νέα σεζόν με την έκθεση του Κωνσταντίνου Πάτσιου «*Woke on the Wild Side*» (24/09 έως 31/10). Ακολουθεί η ατομική του ζωγράφου Σπύρου Κωτσαλά (3 έως 28/11). Τον Νοέμβριο, η γκαλερί συμμετέχει στην Art Athina με έργα των Ράνια Ράγκου και Γιώργου Σαμψωνίδη, ενώ η τελευταία έκθεση της χρονιάς θα είναι εκείνη του Ολλανδού καλλιτέχνη Πατ Αντρέα (03/12 έως 09/01/2027).

Στην **Γκαλερί Ζουμπουλάκη** εγκαινιάζεται η έκθεση «*Things to hold*» της Σοφίας Παπακώστα (17/9 έως 10/10). Για το επόμενο διάστημα έχουν προγραμματιστεί δύο ακόμη ατομικές εκθέσεις: του Νίκου Τοπαλίδη (15/10 έως 07/11) και της Ηώς Αγγελή (19/11 έως 19/12).

Η **Dio Horia Gallery** ανοίγει τη σεζόν με την ατομική έκθεση του Ηλία Καφούρου «*Βαθιά δραματική τέχνη*» (17/11 έως 7/11), ενώ στη συνέχεια θα φιλοξενήσει την ατομική της Cammie Staros, η οποία ακολουθεί δίμηνη καλλιτεχνική φιλοξενία (residency) στην Ελλάδα (εγκαινία 19/11).

Η **Γκαλερί Αντωνοπούλου** ξεκινά το εκθεσιακό πρόγραμμα της σεζόν με μια ομαδική έκθεση, όπου συμμετέχουν 13 καλλιτέχνες, τις «*Διασταυρώσεις III: ανελέητη πραγματικότητα*». Ακολουθούν τρεις ατομικές εκθέσεις καλλιτεχνών που επιστρέφουν στην γκαλερί με νέα σώματα δουλειάς: Ειρήνη Καραγιαννοπούλου (22/10 έως 28/11), Αλέξανδρος Ψυχούλης (03/12 έως 09/01), Μανταλίνα Ψωμά (14/01 έως 20/02).

Στην **The Breeder Gallery** παρουσιάζεται η δεύτερη ατομική έκθεση της Μαργαρίτας Μυρογιάννη στον χώρο, με τίτλο «*Οδός Ιάσονος, Μεταξουργείο*». Αφετηρία της έκθεσης αποτελούν οι οικoi ανοχής της οδού Ιάσονος, όπου βρίσκεται και η γκαλερί (24/9 έως 31/10).

Η **Γκαλερί Σκουφά** ανοίγει τη σεζόν με την έκθεση του Γιώργου Χαδούλη «*Seascapes and Swimmers*» (έως 17/9 έως 10/10), ενώ στην Gagosian θα φιλοξενηθεί η έκθεση «*Fates*» της Αμερικανίδας γλύπτριας Rachel Feinstein (29/9 έως 9/1/2027).

Η **Bernier/Eliades** παρουσιάζει για πρώτη φορά τη δουλειά της Γαλλίδας κεραμίστριας Elina Belou, που ζει και εργάζεται μεταξύ Αθήνας και νότιας Γαλλίας. Με αφετηρία παραδοσιακές τεχνικές αγγειοπλαστικής που γνώρισε σε ταξίδια της, επανερμηνεύει τη βασική μορφή του αγγείου, δημιουργώντας κεραμικά που κινούνται ανάμεσα στη χρηστικότητα, το οικιακό αντικείμενο και τη γλυπτική (1/10 έως 17/11).

Η **Roma Gallery** εγκαινιάζει τη νέα σεζόν με το πρότζεκτ «*Aubert Issachar: Grids*», την πρώτη ατομική παρουσίαση του καλλιτέχνη στην Ελλάδα, σε επιμέλεια της Άλιας Τσαγκάρη. Η έκθεση συγκεντρώνει ζωγραφικά έργα από τρεις πρόσφατες σειρές του Aubert Issachar, μέσα από τις οποίες ο καλλιτέχνης διερευνά ζητήματα ταυτότητας, γλώσσας και συγκρότησης του νοήματος, συνδυάζοντας πλέγματα, λεκτικά στοιχεία, σύμβολα και ζωγραφικές μορφές (17/9 έως 10/10).

Η **CL Art Gallery** παρουσιάζει για πρώτη φορά στην Ελλάδα την Ελληνοκαναδή ζωγράφο Johanna Stavrakaki, με την ατομική έκθεση «*PULSES*». Η θεματική της έκθεσης κινείται γύρω από την καρδιά ως εσωτερικό τόπο, όπου συνυπάρχουν η αγάπη, η επιθυμία, το πένθος, ο φόβος, η μνήμη και η ελπίδα. Με έντονα χρώματα, δυναμικές γραμμές και συμβολικές μορφές, η Stavrakaki συνθέτει έναν προσωπικό χάρτη συναισθημάτων, κινούμενη ανάμεσα στην αναπαράσταση και την αφαίρεση (17/9 έως 17/10).

Στην **genesis gallery** η πρώτη έκθεση της σεζόν είναι η «*Από μνήμης πόλη*» της Φαίδρας Καζαντζάκη, σε επιμέλεια του Γιώργου Τζανέρη (24/9 έως 10/10), ενώ στην **Γκαλερί Pont** συνεχίζεται και φέτος το πρότζεκτ «*C'est ma place*» με μια σειρά ατομικών και διατομικών εκθέσεων.

Η **Art Athina**, η μεγαλύτερη ετήσια διοργάνωση εικαστικών τεχνών στην Ελλάδα, αλλάζει φέτος ημερομηνίες και χώρο: μεταφέρεται από το Ζάππειο, που παραμένει κλειστό λόγω εργασιών, στο Onassis Ready. Περισσότερες από 60 ελληνικές και διεθνείς γκαλερί από την Κύπρο, τη Ρουμανία, τη Σερβία, τη Βουλγαρία και το Ντουμπάι συμμετέχουν στη φετινή διοργάνωση, που περιλαμβάνει επίσης συζητήσεις σε συνεργασία με το Art for Tomorrow και performances σύγχρονης τέχνης (12 έως 16/11). Το **ArtRave Athens** είναι μια πρωτοβουλία που συνδέει τη μόδα με την τέχνη μέσα από μια ξεχωριστή καλλιτεχνική διαδρομή. Κάθε ελληνική γκαλερί που συμμετέχει συνεργάζεται με μια ελληνική μάρκα μόδας, αξεσουάρ, ομορφιάς ή κοσμημάτων. Μαζί επιλέγουν έναν ή περισσότερους καλλιτέχνες από το πρόγραμμα της γκαλερί, των οποίων τα έργα ταιριάζουν με την αισθητική και τις αξίες της μάρκας, και τα παρουσιάζουν στις βιτρίνες ή στον χώρο της (22/9 έως 9/10). **Α**

Άτιτλο, Χρήστος
Αθανασιάδης

Ο κόσμος του Ηλία Καφούρου

Γνώρισα τη δουλειά του Ηλία Καφούρου μέσα από τον Νίκο Αλεξίου. Μου είχε μιλήσει για έναν νέο καλλιτέχνη, βαθιά πνευματικό, που είχε ζήσει στο Θιβέτ, είχε έρθει κοντά στον βουδισμό και σχεδίαζε μάνταλα, προσπαθώντας μέσα από αυτά να χαρτογραφήσει τα δίκτυα που συνθέτουν τον σύγχρονο άνθρωπο. Κυρίως, μου είχε πει ότι έπρεπε να γνωρίσω τον άνθρωπο πίσω από τη δουλειά. Πολλά χρόνια μετά, και ύστερα από δέκα χρόνια συνεργασίας με τον Ηλία, επιστρέφω συχνά σε αυτή τη φράση. Πίσω από την πυκνότητα των έργων του, την ακρίβεια του σχεδίου, το χρώμα και την αστείρευτη εικονογραφία τους, υπάρχει πράγματι ένας άνθρωπος που παρατηρεί τον κόσμο με σχεδόν εμμονική προσοχή. Αυτή την Πέμπτη ανοίγουμε στα Δυο Χωριά τη «Βαθιά δραματική τέχνη». Δέκα χρόνια μετά την πρώτη μας έκθεση, η δουλειά του έχει αλλάξει, όπως έχει

αλλάξει και ο κόσμος γύρω μας. Τα αναγνωρίσιμα ελληνικά στοιχεία των παλαιότερων έργων έχουν υποχωρήσει και ο κόσμος του έχει ανοίξει. Έχει γίνει μεγαλύτερος, πιο σύνθετος, λιγότερο τοπικός. Μέσα του συνυπάρχουν πληροφορία, επιθυμία, φόβος, κατανάλωση, μνήμη, πραγματικότητα και μυθοπλασία. Ένας κόσμος που δεν βρίσκεται πια κάπου συγκεκριμένα, γιατί βρίσκεται παντού. Κι όμως, μέσα σε αυτό το παντού, ο Ηλίας επιμένει στο εδώ. Επιμένει να γράφει στα ελληνικά. Ανάμεσα στις εικόνες του εμφανίζεται η Αθήνα, ο Παρθενώνας, ένας τουρίστας. Μικρές χαραμάδες τόπου μέσα στον χαμό. Ακόμη και την πρόσκληση αυτής της έκθεσης ήθελε να τη γράψει στα ελληνικά. Σαν μια μικρή υπενθύμιση: εμείς εδώ ζούμε. Από εδώ κοιτάζουμε όλα αυτά. Μικροί και ταυτόχρονα μέρος του όλου. Τα έργα του χρειάζονται χρόνο. Comics, animation, κινηματογράφος και λαϊκή κουλτούρα συναντούν

εικόνες της καθημερινότητας και την αδιάκοπη ροή εικόνων της σύγχρονης ζωής. Είναι εύκολο αρχικά να παρασυρθείς από τη δεξιοτεχνία. Από το «πώς το κάνει!». Από τη λεπτομέρεια και την ομορφιά. Αλλά ο Ηλίας δεν ενδιαφέρεται να κάνει διακοσμητική τέχνη. Το όμορφο και το διακοσμητικό έχουν τη θέση τους αλλού στη δημιουργική του ζωή – εδώ και χρόνια σχεδιάζει για τη Hermès. Στην τέχνη του ζητάει κάτι άλλο. Η ομορφιά είναι ο τρόπος να σε κάνει να πλησιάζεις.

Και όταν πλησιάζεις, κάτι σε ανησυχεί

Ίσως γιατί κάπως έτσι λειτουργούν και πολλές από τις δυνάμεις που βλέπω να απασχολούν τη δουλειά του. Δεν έρχονται ως κάτι απειλητικό. Έρχονται ελκυστικές, εύκολες, χρήσιμες, όμορφες

Τέχνη

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΒΡΑΝΟΠΟΥΛΟΥ*

Ο ίδιος λέει ότι το μυαλό μας λειτουργεί σαν κινηματογραφικό στούντιο: είναι αφηγητής και μεταπροτζέκτορας. Παίρνουμε όσα συμβαίνουν και φτιάχνουμε ιστορίες στις οποίες σχεδόν πάντα εμείς πρωταγωνιστούμε. Κάπως έτσι κοιτάζουμε και τα έργα του. Το μάτι κινείται, ψάχνει σχέσεις, κάνει συνδέσεις, φτιάχνει τη δική του ιστορία. Μόνο που

«Βαθιά δραματική τέχνη», ατομική έκθεση του Ηλία Καφούρου, γκαλερί Διο Χωριά (Λεμπέση 5-7 & Πορίνου 16). Από 17 Σεπτεμβρίου έως 7 Νοεμβρίου 2026.

Ίσως αυτό να είναι τελικά το σύμπαν του Ηλία Καφουρού. Όχι ένας άλλος κόσμος, αλλά ένας τρόπος να κοιτάξουμε λίγο καλύτερα αυτόν στον οποίο ήδη ζούμε. Αυτά που συμβαίνουν γύρω μας, αυτά που μας δείχνουν, αυτά που επιλέγουμε να δείξουμε εμείς. Κι εμάς, μικρούς μέσα σε όλο αυτό, να προσπαθούμε ακόμη να καταλάβουμε ποια από όλες αυτές τις ιστορίες είναι πραγματικά δική μας. Έναν κόσμο βαθιά ανθρώπινο. Και γι' αυτό βαθιά δραματικό. **A**

*Η Μαρίνα Βρανοπούλου είναι ιδιοκτήτρια της γκαλερί «Λυρ Χωριά»

FALL
PRE
VIEW
'26

Μουσική

Συναυλίες στην Αθήνα

Το φθινόπωρο βαράει στο ψαχνό

Περισσότερα live, μεγαλύτερη καλλιτεχνική τόλμη
Έπειτα από ένα καλοκαίρι στα κόκκινα, οι νύχτες
μάς θέλουν πάλι στους δρόμους

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Η Αθήνα επιστρέφει. Οι σκηνές ανοίγουν, τα σινεμά γεμίζουν, οι συναυλίες ξεκινούν, οι εκθέσεις στήνονται, τα καινούργια βιβλία φτάνουν στα ράφια και η πόλη δοκιμάζει τις νέες της γεύσεις. Μαζί τους, τα πρόσωπα, οι ιδέες και όλα όσα θα διαμορφώσουν τη σεζόν.

Στο τακτικό φθινοπωρινό μας ραντεβού συγκεντρώσαμε όλα αυτά που αξίζει να ξέρουμε και όλα όσα αξίζει να ζήσουμε. Θέατρο, μουσική, τέχνη, βιβλίο, εστιατόρια: τι καινούργιο έρχεται, ποιοι πρωταγωνιστούν, πού θα συμβούν ενδιαφέροντα πράγματα και τι θα μας οδηγήσει στην απόφαση να βγούμε από το σπίτι.

Η σεζόν μόλις ξεκίνησε κι εμείς ξέρουμε ήδη μερικά από τα πιο hot μέρη όπου θα συναντηθούμε!

A.V. Team

Η Αθήνα μπαίνει στο φθινόπωρο με περισσότερα live και λιγότερες ώρες ύπνου. Το πρόγραμμα πυκνώνει, οι μουσικοί κόσμοι πληθαίνουν, οι καλλιτεχνικές απαιτήσεις ανεβαίνουν. Θα στριμωχτούμε, θα χάσουμε το τελευταίο μετρό, θα πιάσουμε κουβέντα με κάποιον που υπό άλλες συνθήκες θα προσπερνούσαμε. Κάποια στιγμή, ανάμεσα σε ένα μπάσο που μας τραντάζει και μια φωνή που λέει όσα καταπίνουμε, η πόλη θα γίνει λίγο πιο υποφερτή. Το πρωί θα το πληρώσουμε. Ας είναι! Υπάρχουν χειρότεροι τρόποι να ξοδέψεις τη ζωή σου από το να είσαι εκεί όταν συμβαίνει κάτι σπουδαίο.

© ANDREAS JOHANSSON

© COURTESY OF THE ARTIST

Borderline Festival, Onassis Ready, DJ-HOTLINE 333

Ty Segall, Floyd, 25.09

Ο Ty Segall ξέρει ότι η βρομιά μιας κιθάρας έχει αξία, όταν κρύβει από κάτω ένα σπουδαίο τραγούδι. Από το garage παραλήρημα του «Melted» μέχρι τις glam καμπύλες του «Manipulator», ο Καλιφορνέζος κρατά τη μελωδία επικίνδυνα κοντά στον θόρυβο. Σε λίγες μέρες καταφτάνει στην Ελλάδα με την μπάντα και αρκετές μεταμορφώσεις στην πλάτη. Πας για το fuzz· μένεις για εκείνη την ευφορία που κάνει τον ιδρώτα του διπλανού σου ξαφνικά υποφερτό.

Slomosa, Goodsleep, Rainyard, Arch, 25.09

Η έρρημος των Slomosa φυτρώνει στο Μπέργκεν, στη Νορβηγία, και μυρίζει ζεστό ενισχυτή. Το «Tundra rock» τους έχει εκείνο το βαρύ, ελαστικό groove, που σε κάνει να κουνάς το κεφάλι προτού αποφασίσεις αν σου αρέσει, με κάθε riff να σπρώχνει το επόμενο. Το πρώτο τους αθηναϊκό live στο Arch Club είναι η ευκαιρία να τους πετύχεις στην ορμή τους. Οι Godsleap και Rainyard αναλαμβάνουν να ζεστάνουν τον χώρο.

Tito & Tarantula, Fuzz Club, 25.09

Έχουν την αγάπη του Ρόμπερτ Ροντρίγκεζ, έχουν τον ήχο ενός μπαρ όπου η τελευταία παραγγελία διαρκώς αναβάλλεται. Το Chicano rock του Tito Larriva συναντά το desert blues, με εκείνη τη νωχελική απειλή που έκανε το «After Dark» ιδανική παρέα για βρικόλακες. Στις 25 Σεπτεμβρίου, το Fuzz υποδέχεται ένα best of με τη σκοτεινή γοητεία του «Tarantism». Ευκαιρία ν' ακούσεις αυτές τις κιθάρες δυνατά και να αφήσεις τον σινεφίλ εαυτό σου να ξενυχτήσει λίγο.

Mayhem, Unleashed, Gagarin 205 Live Music Space, 07.10

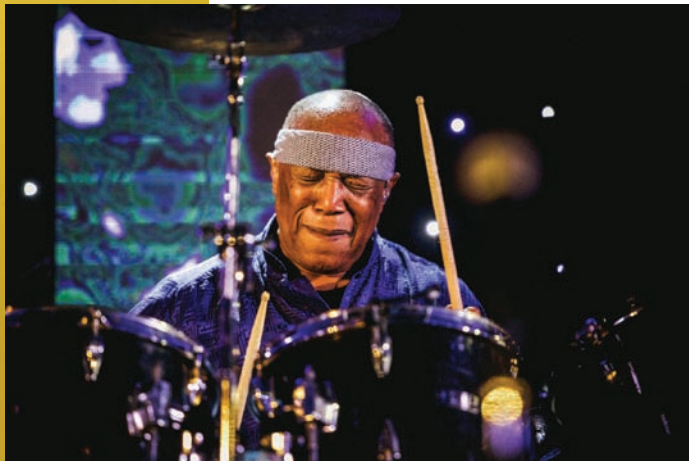
Δύο πόρτες προς το σκοτάδι ανοίγουν. Οι Mayhem, με όλη τη νορβηγική black metal ιστορία που τους ακολουθεί, φέρνουν την ανήσυχη, τελετουργική ένταση του black metal και το «Liturgy Of Death». Οι Unleashed απαντούν με σουνδικό death metal, που χτυπάει κατευθείαν στο σώμα, με επικό πείσμα. Η γοητεία βρίσκεται στη συνύπαρξη: η απόκοσμη φωνή του Ατίλα Τσιχάρ συναντά τον πολεμικό βηματισμό του Τζόνι Χέντλουντ. Δύο τρόποι να αφήσεις την καθημερινότητα έξω από την πόρτα.

Borderline Festival, Onassis Ready, 09.10

Μερικές ώρες Ricardo Villalobos είναι αρκετές για να ξεχάσεις πώς μετριέται ο χρόνος. Δώδεκα χρόνια μετά την τελευταία αθηναϊκή του εμφάνιση, επιστρέφει με χώρο για υπνωτικές παρεκκλίσεις. Στις 9 Οκτωβρίου, το Borderline απλώνεται σε τρία stages του Onassis Ready, σε επιμέλεια του STEGL.RADIO: microhouse που σε απορροφά, το ζεστό χαρμάνι soul, dub και hip hop του Nightmares on Wax σε τρίωρο DJ set, η αραβική μελαγχολία της Yasmine Hamdan και η ποπ της Stella. Στο ισόγειο, ψάχνεις την επόμενη εμμονή σου στην αθηναϊκή σκηνή, ανάμεσα σε electro, trance και ζωντανά οπτικοακουστικά πειράματα. Όπως τα χορευτικά και αισθησιακά electro και ghetto grooves της DJ-HOTLINE 333. Ωραία βραδιά για να ακολουθήσεις τ' αυτιά σου και να χάσεις τον δρόμο.

Billy Cobham

Sleaford Mods

Deep Purple, Jayler, Telecom Center Athens, 13.10

Το «*Smoke on the Water*» έχει υποστεί αρκετά στα χέρια επίδοξων κιθαριστών. Ώρα να επιστρέψει στους ιδιοκτήτες του. Στις 13 Οκτωβρίου, στο Telekom Center Athens, οι Deep Purple φέρνουν την πληθωρική τους συνταγή: κιθάρες, Hammond και εκείνο το υπόγειο swing που δίνει στο hard rock ανάσα. Το άλμπουμ «=1» του 2024 δείχνει ότι έχουν ακόμη δημιουργική όρεξη. Με τους Jayler στο άνοιγμα, υπάρχει υλικό για μια βραδιά, που θα σπκώσει αρκετές γενιές όρθιες.

Tuber, Κύτταρο, 16.10

Στις 16 Οκτωβρίου, οι Tuber φέρνουν από τις Σέρρες στο Κύτταρο έναν δίσκο που υπάρχει ακόμη μόνο στις πρόβες τους. Θα τον παίξουν ολόκληρο και θα ηχογραφήσουν τη βραδιά για τη μελλοντική deluxe έκδοση. Το instrumental rock τους προσφέρεται για τέτοιες βουτιές: ακολουθείς τις κιθάρες και ανακαλύπτεις τη διαδρομή μαζί με τους διπλανούς σου. Μετά έρχεται πλήρης σερ από τη δισκογραφία τους. Το χειροκρότημά σου, πάντως, αυτή τη φορά αποκτά και δισκογραφικές προοπτικές.

The Charlatans, Floyd, 17.10

Το «*The Only One I Know*» σε πιάνει πρώτα στα πόδια και μετά στη μνήμη. Οι Charlatans είχαν πάντα αυτό το χάρισμα: να βάζουν τις κιθάρες και το Hammond στην υπηρεσία ενός groove, που σε παρασύρει σχεδόν ύπουλα. Στις 17 Οκτωβρίου, στο Floyd, κουβαλούν ολόκληρη αυτή τη διαδρομή και το πρόσφατο «*We Are Love*». Πας για να χορέψεις και καταλήγεις να τραγουδάς αγκαλιά με κάποιον που γνώρισες πριν από λίγο.

Nightfall, Daylight Misery, Shattered Hope, Fuzz Club, 24.10

Οι Nightfall –με φόρα από την ευρωπαϊκή τους περιοδεία με τους Possessed– φέρνουν στο Fuzz το «*Children Of Eve*» που αγάπησαν metalheads και κριτικοί διεθνώς. Και στήνουν γύρω τους έναν ολόκληρο σκηνικό κόσμο –στη μεγαλύτερη παραγωγή που έχει παρουσιάσει ποτέ ελληνική metal μπάντα στη χώρα–, με ανθρώπους από τον χώρο του θεάτρου να επιμελούνται μια εγκατάσταση που παραμένει επτασφράγιστο μυστικό. Οι Shattered Hope βαθαίνουν τη μελαγχολία, ενώ οι Daylight Misery αποχαιρετούν τη σκηνή στην τελευταία τους συναυλία δίπλα στον άνθρωπο που τους ενέπνευσε, τον Ευθύμη Καραδήμα. Ελάτε να το ζήσετε γιατί θα είναι κάτι που δεν έχουμε ξαναδεί.

Goat, Gazarte Ground Stage, 30-31.10

Το σουηδικό ψυχεδελικό συγκρότημα που έκανε δισκογραφικό ντεμπούτο το 2012 με το «*World Music*» προκάλεσε παγκόσμια αίσθηση. Στα «*Commune*», «*Requiem*» και «*Medicine*» συνέχισαν να μπλέκουν το rock με afrobeat, funk και kraut ρυθμούς. Οι εμφανίσεις τους, με μάσκες και πολύχρωμα κοστούμια, μεταφέρουν αυτό το μείγμα στη σκηνή με έντονη χορευτική ενέργεια. Για να ακούσουμε πώς συναντιούνται η rock παραμόρφωση και το παγανιστικό groove.

Sleaford Mods, Floyd, 07.11

Οι Sleaford Mods κάνουν την καθημερινή ταπείνωση ρυθμό και σου πετούν τα ρέστα στα μούτρα. Ο Άντριου Φερν στήνει γυμνά ηλεκτρονικά loops, ο Τζέισον Γουίλιαμσον τα γεμίζει ταξικό θυμό και χιούμορ που κόβει. Στις 7 Νοεμβρίου, στο Floyd, το «*The Demise Of Planet X*» συναντά μια πραγματικότητα που προσφέρει απλόχερα υλικό. Χορεύεις με σφιγμένα δόντια και γελάς με όλα εκείνα που

Ricardo Villalobos

© JAMIE JAR

συνήθως καταπίνεις στον δρόμο για τη δουλειά. Ο Ίγκι Ποπ έχει δηλώσει, εδώ και καιρό, την προτίμησή του: «*Τους αγαπώ. Είναι η πιο αξιόπιστη μπάντα του καιρού μας, η οποία δεν στηρίζεται σε παραδοσιακά κλισέ για να σε κάνει να αισθάνεσαι ωραία*».

Uriah Heep, Floyd, 08.11

Έβαλαν πολυφωνίες μέσα στον θόρυβο και χάρισαν στο hard rock μια παράξενη, σχεδόν εκκλησιαστική μεγαλοπρέπεια – για να μην πούμε ότι επηρέασαν το heavy metal. Στις 8 Νοεμβρίου, στο Floyd, ο Mick Box και η παρέα του αποχαιρετούν την Ελλάδα με ένα τελευταίο greatest hits set. Το «*July Morning*» και το «*Gypsy*» κουβαλούν αρκετή ζωή για να σηκώσουν μια αίθουσα. Είναι από εκείνα τα αντίο που αξίζει να πεις όρθιος, τραγουδώντας μέχρι να τελειώσει η φωνή σου.

Billy Cobham: Time Machine, 14.11, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Με τον Μπίλι Κόμπαμ, τα ντραμς έχουν άποψη για το πού θα πάει ολόκληρη η μπάντα. Το «*Time Machine*» ξαναπιάνει το νήμα των 70s και του «*Total Eclipse*», με παλιές συνθέσεις, νέο υλικό και χώρο για αυτοσχεδιασμό. Οι πολυρυθμίες του κρατούν τους μουσικούς σε μόνιμη εγρήγορση και τον ακροατή στην άκρη της καρέκλας. Πας για να δεις έναν πρωτοπόρο της fusion να σκέφτεται δυνατά, μπροστά σου.

Carpenter Brut, Floyd, 26.11

Ο Carpenter Brut φτιάχνει μουσική για τη στιγμή που το πάρτι σε μια ταινία τρόμου αρχίζει να πηγαίνει στραβά. Synths με νέον, ορμή και beats που απαιτούν να κουνηθείς: στις 26 Νοεμβρίου, το Floyd μπαίνει στον κόσμο του «*The End Complete*». Το «*Leather Temple*» ολοκληρώνει την τριλογία του, ενώ το «*Turbo Killer*» παραμένει ιδανικό καύσιμο. Χορεύεις σαν κομπάρσος που κατάλαβε εγκαίρως ότι απόψε αξίζει να διεκδικήσει τον πρωταγωνιστικό ρόλο. **A**

Nightfall

© MARIOS THEOLOGIS, MATH STUDIO

Με τα μάτια καρφωμένα στην οθόνη

Οι περισσότερες από τις ταινίες που θα μας απασχολήσουν το φετινό φθινόπωρο μοιάζει να είναι φτιαγμένες με την αλάνθαστη συνταγή επιτυχίας, ενώ φυσικά δεν λείπουν και τα πιο δημοφιλή μπλοκ μπάστερ.

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

Σε μια από τις καλύτερες χρονιές για το σινεμά εξελίσσεται το 2026. Τα εισπρακτικά ρεκόρ σπάνε το ένα μετά το άλλο, ταινίες καλλιτεχνικές όπως το «Φιόρδ» ή η «Πατρίδα» αγγίζουν ακόμη και το ευρύ κοινό, μπλοκμπάστερ προσφέρονται για τροφή στη σκέψη (όπως συνέβη με την αρκετά ψαγμένη «Οδύσσεια» του Κρίστοφερ Νόλαν). Και τα καλά μαντάτα αναμένεται να έχουν και συνέχεια. Ιδού μερικοί από τους πιο ενδιαφέροντες τίτλους που έρχονται τους επόμενους μήνες.

Victorian Psycho (26 Νοεμβρίου)

Το 1858, μια νεαρή γκουβερνάντα (Μάικα Μονρό) φτάνει σε απομονωμένη βρετανική έπαυλη, προκειμένου να αναλάβει τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών της οικογένειας. Τα περίεργα κρούσματα πληθαίνουν όσο περνούν οι μέρες, βυθίζοντας τους ενοίκους σε ένα κλίμα αβάσταχτης αγωνίας. Το ομότιτλο best seller της Βιρτζίνια Φέιτο χρησιμεύει στον Ζάκαρι Γουάιγκον –αλλά και τους παραγωγούς του «Longlegs»– για τη δημιουργία ενός θρίλερ γοτθικού τρόμου, που οδηγεί τον θεατή σ' έναν ανατριχιαστικό χώρο όπου η παράνοια είναι η μόνη σταθερά. Επίσημη προβολή στο τμήμα «Un Certain Regard» του Φεστιβάλ Καννών, με θετικές κριτικές και ενθουσιώδεις αντιδράσεις του κοινού.

Digger (1 Οκτωβρίου)

Ο Ντίγκερ είναι ένας μεγαλομανής πολυεκατομμυριούχος που αρνείται να δεχτεί τις ολέθριες οικολογικές –αλλά κυρίως οικονομικές– συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Όμως όταν το πράγμα ξεφεύγει πέρα από κάθε φαντασία, αποφασίζει να τιμωρήσει τη...

μητέρα Φύση! Το βέβηλο κατάμαυρο χιούμορ, η σαρωτική ερμηνεία ενός τολμηρού Τομ Κρουζ (φαβορί για Όσκαρ) και οι πολιτικές αναγωγές στο σήμερα, με τους αρνητές των ακραίων καιρικών φαινομένων –ο Τζον Γκούντμαν σε ρόλο ανεγκέφαλου πλανητάρχη θυμίζει Τραμπ–, είναι βέβαιο ότι θα μετατρέψουν την ταινία του Αλεχάντρο Ινιάρίτου σε ένα από τα πολυσυζητημένα χιτ της εποχής.

The social reckoning (8 Οκτωβρίου)

Το 2010 το «The Social Network» του Ντέιβιντ Φίντσερ έδινε μια άρτια και ιστορικά «τεκμηριωμένη» ματιά στην ίδρυση του Facebook και την επίδραση των social media. Το αριστοτεχνικά διασκευασμένο (από το βιβλίο του Μπεν Μέτζριχ «Δισεκατομμυριούχοι κατά τύχη») σενάριο του Άαρον Σόρκιν τιμήθηκε με Όσκαρ. Τώρα ο Σόρκιν αναλαμβάνει ρόλο σκηνοθέτη για να αφηγηθεί τα αληθινά γεγονότα που ανάγκασαν μια νεαρή μηχανικό (η Μίκι Μάντισον του «Anora») του Facebook να ζητήσει τη βοήθεια δημοσιογράφου της Wall Street Journal (Τζέρεμι Άλεν Γουάιτ) στην αποκάλυψη κάποιων καλά κρυμμένων μυστικών της εταιρείας. Ο σπουδαίος Τζέρεμι Στρονγκ («Succession») υποδύεται τον Μαρκ Ζάκερμπεργκ.

Λογική και ευαισθησία (24 Σεπτεμβρίου)

Το 1995 ο Ανγκ Λι αποδείχτηκε μαστοράντζα στη μεταφορά του

«Digger», Τομ Κρουζ

Wild Horse
Nine

διαχρονικού μυθιστορήματος της Τζέιν Όστιν, με την Έμα Τόμσον να προτείνεται για δύο Όσκαρ (Α΄ ερμηνείας και σεναρίου), αλλά τελικά να κερδίζει μόνο το δεύτερο. Η νέα μεταφορά διαθέτει γυναικεία σκηνοθετική ματιά (η Τζόρτζια Όκλι του «Blue Jean») που προσδίδει φρεσκάδα και σαρδόνιο πνεύμα στην περίπλοκη ιστορία οικογενειακών και ερωτικών σχέσεων των αδελφών Ντάσγουντ, στην Αγγλία των αρχών του 19ου αιώνα. Πρωταγωνιστούν οι Ντέιζι Έντγκαρ-Τζόουνς («Εκεί που τραγουδάνε οι καραβίδες») και Εσμέ Κριντ-Μάιλς.

Primetime (8 Οκτωβρίου)

Με την τρίτη ταινία του ο Αμερικανός ντοκιμαντερίστας Λανς Οπενχάιμ («Some Kind of Heaven») καταπιάνεται για πρώτη φορά με τη μυθοπλασία, αν και το υλικό του εδώ παραπέμπει ευθέως στο αγαπημένο του σινεμά τεκμηρίωσης. Κεντρικός ήρωας είναι ο δημοσιογράφος Κρις Χάνσεν (ο Ρόμπερτ Πάτινσον σε ερμηνεία που αποθεώθηκε στο πρόσφατο φεστιβάλ της Βενετίας και λογικά θα τον φέρει και στα Όσκαρ) που, με την εκπομπή του «To catch a predator» στο NBC, εντόπιζε και ανέκρινε on camera παιδόφιλους που «ψάρευαν» στο ίντερνετ ανήλικα θύματα, πριν προλάβουν να διαπράξουν τα εγκλήματά τους. Φυσικά ο Οπενχάιμ δεν θέλει να κάνει μια συμβατική βιογραφία, αλλά να θέσει τα καίρια ερωτήματα για τον ρόλο της δημοσιογραφίας και τα ηθικά όρια στη σχέση αλήθειας-θεάματος, καθώς και να εντοπίσει την ευθύνη της κοινωνικής μάζας που μετατρέπει τηλεοπτικά σκουπίδια σε δημοφιλείς εκπομπές.

Μινώταυρος (Νοέμβριος)

Ο Ρώσος Αντρέι Ζβιάγκιντσεφ («Επιστροφή», «Λεβιάθαν», «Χωρίς αγάπη», «Ελένα»), μετά από σχεδόν δεκαετή απουσία και την περιπέτεια υγείας που τον οδήγησε σε πολύμηνο κώμα την περίοδο της πανδημίας, επιστρέφει με ένα στιβαρό ερωτικό δράμα πολιτικών προδιαγραφών, που θυμίζει την «Απιστη γυναίκα» του Κλοντ Σαμπρόλ. Ο «Μινώταυρος», που τιμήθηκε με το Μεγάλο Βραβείο της Επιτροπής στις Κάννες, αφηγείται την ιστορία ενός επιχειρηματία που υποπετεύεται ότι η γυναίκα του έχει εραστή, λίγες μέρες πριν η Ρωσία εισβάλει στην Ουκρανία. Το φιλμ είναι μια παραβολή για την αλαζονεία της εξουσίας, το βασανιστήριο του έρωτα αλλά και την αποσύνθεση του κοινωνικού ιστού της σύγχρονης ρωσικής κοινωνίας.

Wild Horse Nine (5 Νοεμβρίου)

Ο θρίαμβος της νέας ταινίας του Μάρτιν Μακ Ντόνα («Τα πνεύματα του Ινίσεριν») στη Βενετία δεν αφορά μόνο το βραβείο ερμηνείας του Τζον Μάλκοβιτς, που αυστομάτως τον χρίζει ως ένα από τα φαβορί για το Όσκαρ, αλλά και την επισημοποίηση της θεωρίας ότι ο Βρετανός είναι ο μετρ του κινηματογραφικού σαρδόνιου χιούμορ. Το νέο φιλμ του Μακ Ντόνα είναι υποδειγματικό στο δέσιμο της πολιτικής ίντριγκας (δύο πράκτορες της CIA φτάνουν στη Χιλή λίγο πριν το πραξικόπημα του 1973), της μαύρης κωμωδίας και του υπαρξιακού δράματος. Δίπλα στον αξεπέραστο Τζον Μάλκοβιτς απολαυστικοί είναι οι Σαμ Ρόκγουελ και Στιβ Μπουσέμι.

Rose (29 Οκτωβρίου)

Στη Γερμανία του 17ου αιώνα, μια γυναίκα προσπαθεί να επιβιώσει υποδουμένη έναν... άντρα. Στο ασπρόμαυρο δράμα του Μάρκου

Σλάιντσερ, η Σάντρα Ούλερ («Ανατομία μιας πτώσης», «Ζώνη ενδι-αφέροντος») δίνει ακόμη μια συναρπαστική ερμηνεία και κερδίζει το βραβείο Α΄ ρόλου στην Μπερλινάλε. Το σενάριο βασίζεται σε δεκάδες αυθεντικές ιστορικές μαρτυρίες για έναν «άγνωστο στρατιώτη» που έφτασε σε ένα γερμανικό χωριό πριν από εκατοντάδες χρόνια, διεκδικώντας την κληρονομιά που του αναλογεί. Τα όσα παράδοξα παρακολουθούμε συνθέτονται με ένα ανίερο χιούμορ και μια –αλά Χάνεκε– κυνική πολιτική παραβολή, με την οποία ο σκηνοθέτης ντύνει τα εικαστικά πλάνα του.

Η Κλάρα και ο ήλιος (22 Οκτωβρίου)

Η Κλάρα (Τζένα Ορτέγκα) είναι ένα ρομπότ με γυναικεία μορφή που έχει σχεδιαστεί για να προφυλάσσει τους ανθρώπους από τη θλίψη. Ο Τάικα Γουαίτιτι («Τζότζο», «Thor: Ragnarok») διασκεύαζει το βραβευμένο μυθιστόρημα του νομπελίστα Καζούο Ισιγκούρο, για να υπογράψει την πλέον δραματική ταινία της καριέρας του. Μια διαφορετική ταινία επιστημονικής φαντασίας όπου το φουτουριστικό στοιχείο βρίσκεται σε συνεχή συνδιαλλαγή μ' έναν ασύμβατο ρετρό προβληματισμό. Η συναισθηματική νοημοσύνη που θα αναπτύξει η Κλάρα προκύπτει από την παρατηρητικότητα και την απορία της για τα βασανιστικά ερωτήματα στις ζωές των ανθρώπων, με το σενάριο να φωτίζει το σήμερα, καταλήγωντας σε ανατριχιαστικές επισημάνσεις για τη μελλοντική δυστοπία.

Hunger Games - Το Ξημέρωμα πάνω από τη σοδειά

Ίσως το επόμενο mega-blockbuster (πριν έρθουν τον Δεκέμβριο τα «Dune 3» και «Avengers: Doomsday»), με τα γεγονότα να διαδραματίζονται πολύ πριν την ιστορία της Κάνις Έβερντιν. Για την ακρίβεια η πλοκή τοποθετείται 24 χρόνια πριν από τα γεγονότα του πρώτου βιβλίου της Σούζαν Κόλινς με την Κάνις Έβερντιν και ξεκινά στον θεισμό των 50ών Αγώνων Πείνας. Τη σκηνοθεσία υπογράφει ξανά ο φερέγγυος Φράνσις Λόρενς και οι πρωταγωνιστές της νέας δυστοπικής περιπέτειας είναι οι Ρέιφ Φάινς, Γκλεν Κλόουζ, Ελ Φάινγκ, Μάγια Χοκ, Τζόζεφ Ζάδα και Τζέσι Πλέμονς. **A**

Λογική και
ευαισθησία

Από το MobLand ως τον Χάρι Πότερ

Το φθινόπωρο στο streaming

Του ΓΙΑΝΝΗ ΔΑΒΒΕΤΑ

Το φθινόπωρο φέρνει δεκαεπτά σειρές που αξίζει να σημειώσετε στην ατζέντα σας. Πέντε ξεχωρίζουν αμέσως: Το «*MobLand*» επιστρέφει με τον Τομ Χάρντι σε έναν ρόλο που είναι λες και γράφτηκε γι' αυτόν, το «*Slow Horses*» ανοίγει την έκτη σεζόν του για πρώτη φορά χωρίς τον μακροχρόνιο head writer της σειράς, το «*Carrie*» φέρνει τον Στίβεν Κινγκ αντιμέτωπο με το βλέμμα του Μάικ Φλάναγκαν, το «*Blade Runner 2099*» φέρνει τη Μισέλ Γιο στον κόσμο του Ρίντλεϊ Σκοτ μισό αιώνα μετά τα γεγονότα της ταινίας, ενώ το HBO κλείνει τη χρονιά με κάτι που περιμέναμε πάνω από μία δεκαετία, τον Χάρι Πότερ στη μικρή οθόνη.

Σεπτέμβριος

Η σεζόν ανοίγει στις 8 Σεπτεμβρίου με το «*The Drop: A Snowfall Saga*» στο Disney+, το spin-off του δημοφιλούς «*Snowfall*», που

ακολουθεί τους αγαπημένους χαρακτήρες Wanda και Leon στο Λος Άντζελες της δεκαετίας του '90, εν μέσω της επιδημίας κοκαΐνης και της ανερχόμενης σκηνής του hip hop.

Στις 16 του μήνα το Apple TV φέρνει την έκτη σεζόν του «*Slow Horses*», με τους Γκάρι Όλντμαν, Κρίστιν Σκοτ Τόμας και Τζακ Λόουντεν να συνεχίζουν να αποδεικνύουν πως, ακόμα και μετά από πέντε σεζόν, το κατασκοπευτικό σινεμά μπορεί να παραμένει φρέσκο. Η νέα σεζόν είναι όμως και η πρώτη χωρίς τον Γουίλ Σμιθ (όχι τον ηθοποιό, τον ομώνυμο σεναριογράφο), τον head writer που έφυγε λόγω προγράμματος μετά την πέμπτη σεζόν, οπότε θα δείξει αν η σειρά αντέχει τη μετάβαση.

Μία μέρα μετά, στις 17 Σεπτεμβρίου, το Netflix ανεβάζει το «*Monster: The Lizzie Borden Story*», το τέταρτο κεφάλαιο της ανθολογίας του Ράιαν Μέρφι, με την Έλα Μπίτι στον ρόλο της πρώτης

γυναίκας «τέρατος» της σειράς. Η επιλογή να ντύσουν την ιστορία με κομμάτια punk και rock από ονόματα όπως οι Wet Leg δείχνει πως το «*Monster*» θέλει αυτή τη φορά να παίξει πιο ανάλαφρα με το υλικό του.

Στις 18 Σεπτεμβρίου (19 στην Ελλάδα) έρχεται η επιστροφή που περιμέναμε όλοι, η δεύτερη σεζόν του «*MobLand*» στο **Paramount+** (διαθέσιμο στην Ελλάδα μόνο μέσω Cosmote TV). Ο Τομ Χάρντι ξαναγίνεται ο Harry Da Souza, ο fixer μιας λονδρέζικης μαφιόζικης οικογένειας, που την ενσαρκώνουν οι Πιρς Μπρόσαν και Έλεν Μίρεν, ενώ ο Γκάι Ρίτσι σκηνοθετεί ξανά επιλεγμένα επεισόδια.

Ο μήνας κλείνει στις 23 Σεπτεμβρίου με το «*Brothers*» στο **Apple TV**, όπου Μακ Κόναχι και Χάρελσον υποδύονται φανταστικές εκδοχές του εαυτού τους που ανακαλύπτουν πως μπορεί να είναι βιολογικοί αδελφοί, μια ιδέα τόσο παράλογη που μάλλον θα δουλέψει.

Οκτώβριος

Ο Οκτώβριος ανοίγει δυνατά, με δύο σημαντικές πρεμιέρες την ίδια μέρα. Στη 1 του μήνα το **Netflix** φέρνει το «*East of Eden*», τη μεταφορά του μυθιστορήματος του Στάινμπεκ από τη Ζόι Καζάν, με τη Φλόρενς Πιου στον ρόλο της αμφιλεγόμενης Cathy Ames. Η επιλογή έχει και μια οικογενειακή διάσταση, αφού η ίδια η Καζάν είναι εγγονή του σκηνοθέτη της ταινίας του 1955, Ελία Καζάν, κάτι που δίνει στην προσαρμογή ένα επιπλέον βάρος.

Την ίδια μέρα το **HBO Max** ανεβάζει το «*War*», ένα νομικό δράμα από τον Τζορτζ Κέι, δημιουργό του «*Lupin*», με τους Ντομνίκ Γουέστ και Σι-ένα Μίλερ να πρωταγωνιστούν σε μια ιστορία γύρω από ένα ακριβό διαζύγιο και τις δύο δικηγορικές εταιρείες που το χειρίζονται. Η σειρά έχει ήδη ανανεωθεί για δεύτερη σεζόν, πριν καν προβληθεί η πρώτη. Στις 7 Οκτωβρίου έρχεται το «*Carrie*» στο **Prime Video**, σε σκηνοθεσία του Μάικ Φλάναγκαν – η πρώτη φορά που η ιστορία μεταφέρεται σε μορφή σειράς. Το ερώτημα που έθεσαν αρκετοί κριτικοί όταν ανακοινώθηκε το πρότζεκτ ήταν προφανές: γιατί χρειαζόμαστε άλλη μία εκδοχή μετά την κλασική ταινία του Μπράιαν ντε Πάλμα; Η απάντηση του Φλάναγκαν φαίνεται να είναι η μεταφορά της ιστορίας στο σήμερα, με τα social media να παίζουν κεντρικό ρόλο στον εκφοβισμό της ηρωίδας.

Στις 8 Οκτωβρίου το **Netflix** ανεβάζει το «*Below*», με τον Τζος Χάρντετ σε ρόλο ψαρά που πρέπει να υπερασπιστεί μια απομονωμένη καναδική πόλη από ένα μυστηριώδες θαλάσσιο πλάσμα, και τη Μακένζι Ντέιβις στο πλευρό του.

Στις 14 Οκτωβρίου το **Disney+** κλείνει την τριλογία του «*Wanda Vision*» με το «*Vision Quest*», όπου ο Πολ Μπέτανι επιστρέφει ως Vision και ο Τζέιμς Σπένντερ ξαναγίνεται ο Ultron έπειτα από μία δεκαετία.

Ο μήνας ολοκληρώνεται στις 30 Οκτωβρίου με το «*Nocturne*» στο **Apple TV**, ένα αστυνομικό θρίλερ βασισμένο στα σκανδιναβικά μυθιστορήματα του Λαρς Κέπλερ, τοποθετημένο όμως στην Πενσιλβάνια, με τους Λιβ Σράιμπερ και Στίβεν Γκράχαμ στους κεντρικούς ρόλους.

Νοέμβριος

Ο Νοέμβριος ανοίγει στις 4 του μήνα με το «*The Greatest*» στο **Prime Video**, μια μίνι σειρά για τη ζωή του Μοχάμεντ Άλι, με παραγωγό τον Μάικλ Μπ. Τζόρνταν και τον νεοφερμένο Τζάλεν Μπεστ στον ρόλο.

Στις 13 Νοεμβρίου το **Apple TV** φέρνει το «*12 12 12*», ένα θρίλερ γάτας και ποντικιού, με τους Άντονι Μακί και Τζέιμι Ντόρνταν σε αντίπαλα στρατόπεδα γύρω από μια ληστεία τράπεζας στη Ζυρίχη.

Στις 19 του μήνα το **Netflix** ανεβάζει το «*The Altruists*», τη μίνι σειρά του βραβευμένου με Όσκαρ σεναριογράφου Γκράχαμ Μουρ για την κατάρρευση του FTX, με τον Άντονι Μπόιλ ως Σαμ Μπάνκμαν-Φριντ και την Τζούλια Γκάρνερ ως Caroline Ellison.

Στις 20 Νοεμβρίου το **Paramount+** (πάλι μέσω Cosmote TV) κλείνει οριστικά την ιστορία του «*Yellowjackets*» με την τέταρτη και τελευταία σεζόν.

Στις 25 Νοεμβρίου, το **Prime Video** ανεβάζει το «*Blade Runner 2099*», με τη Μισέλ Γιό να υποδύεται μια γερασμένη Replicant και τη Χάντερ Σέιφερ μια ανθρώπινη φυγά που κρύβεται πίσω από ψεύτικη ταυτότητα. Δεν υπάρχει Χάρισον Φορντ αυτή τη φορά, όμως η ιστορία εκτυλίσσεται πενήντα χρόνια μετά τα γεγονότα της ταινίας του 2049.

Και τέλος, το καλύτερο

Το φθινόπωρο τυπικά κλείνει πριν τα Χριστούγεννα, όμως υπάρχει ένας τίτλος που αξίζει να αναφερθεί, έστω κι αν πέφτει λίγες μέρες αργότερα. Στις 25 Δεκεμβρίου το **HBO Max** ανοίγει τα Χριστούγεννα με το «*Harry Potter and the Philosopher's Stone*», την πρώτη σεζόν της νέας τηλεοπτικής μεταφοράς του σύμπαντος της Τζ. Κ. Ρόουλινγκ, οκτώ επεισόδια που ξαναδιηγούνται την πρώτη ιστορία του Χάρι. Η ημερομηνία μάλιστα ήρθε νωρίτερα απ' όσο περίμεναν οι πάντες, αφού το HBO αρχικά μιλούσε για πρεμιέρα το 2027. Η δεύτερη σεζόν έχει ήδη πάρει το πράσινο φως, πριν καν προβληθεί η πρώτη, και στόχος είναι να υπάρξει μία σεζόν για κάθε βιβλίο, εμβαθύνοντας έτσι περισσότερο σ' αυτά, σε σχέση με τον πιο περιορισμένο χρόνο που είχαν οι ταινίες. **A**

Όλες οι πρεμιέρες, τα comeback και οι must-watch επιλογές

Ποιες είναι οι 27ελληνικές σειρές για το 2026-27 στη μικρή οθόνη;

Της ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ

Αν το καλοκαίρι ήταν για επαναλήψεις, το φθινόπωρο έρχεται με νέο τηλεοπτικό μενού και αρκετές επιλογές για να ξαναπούμε σε σειρά. Νέα σεζόν, νέες σειρές, παλιές αγαπημένες και μερικά comebacks για να ξαναβάλουμε την τηλεόραση στην καθημερινότητά μας.

Η **ΕΡΤ** επενδύει στην ελληνική μυθοπλασία με διαφορετικά χαρτιά: από τις «Κουτσουπιές», που φέρνουν κωμωδία και ένα δυνατό καστ σε ένα χωριό που προσπαθεί να ξαναζωντανέψει, μέχρι το «TV Land», που κάνει ένα πιο meta παιχνίδι και μας βάζει πίσω από τις κάμερες μιας τηλεοπτικής παραγωγής. Παράλληλα, το «Αύριο» επιστρέφει μετά την περσινή του πορεία, ενώ το ERTFLIX δοκιμάζει ξανά τη δύναμη της σειράς εποχής με το «Θάλασσες μας χώρισαν». Ακόμα, η σειρά «Ανεμοστρόβιλοι του πεπρωμένου» αφηγείται τη ζωή και το έργο του Δημήτρη Μητρόπουλου, σημαντικής προσωπικότητας της ελληνικής μουσικής, μέσα από μια ιστορική μυθοπλασία.

Ο **ΑΝΤ1** κοιτάζει προς τα 80s με το «Ντέρτι», φέρνοντας στην οθόνη έρωτες, νυχτερινά κέντρα, εγκλήματα και μεγάλα ονόματα, ενώ κρατά και την πιο ανάλαφρη πλευρά του προγράμματος με τους «Σούπερ ήρωες». Και φυσικά το «Κρίνο & Αγκάθι», με έναν έρωτα και ένα παρελθόν που επιστρέφει για να τα διαλύσει όλα, και το «Σπιλιάδες», που μεταφέρει στη μικρή οθόνη το βιβλίο της Μαρίας Γεωργιάδου, επιβεβαιώνοντας ότι οι λογοτεχνικές διασκευές παραμένουν δυνατό χαρτί της σεζόν.

Ο **Alpha** ποντάρει πολύ στο οικογενειακό και κοινωνικό δράμα, με τις «Κόρες της αρετής», το «Για σένα» και το «Μια γυναίκα». Συνεχίζεται το «Μπαμπά σ' αγαπώ», αλλά δεν μένει μόνο εκεί. Το «Ριφιφι» έρχεται τώρα στον Alpha, για να το γνωρίσει και να το αγαπήσει ακόμη περισσότεροι κόσμος – όπως το αγάπησαν ήδη όσοι το παρακολούθησαν στη συνδρομητική πλατφόρμα της COSMOTE TV. Αν υπάρχει έστω και ένας που έχει ξεχάσει την Ευαγγελία Μουμούρη και την περιβόητη σκηνή με την πάστα, που μας συγκίνησε όλους, ήρθε η ώρα να τη θυμηθεί, ενώ το «Φόνοι στο καμπαναριό» και το «Σόι σου» επιστρέφουν για να αποδείξουν ότι, όταν μια σειρά έχει βρει το

κοινό της, το comeback έχει λόγο ύπαρξης. Τέλος, τα «Κενά μνήμης» φτάνουν στον Alpha με ένα πολύ δυνατό ερώτημα: τι γίνεται όταν η δικαιοσύνη δεν έρχεται ποτέ και κάποιος αποφασίζει να πάρει την κατάσταση στα χέρια του;

Το **MEGA** πηγαίνει σε μεγάλες ιστορίες και γνωστά πρόσωπα, με τα «Δυο μαύρα πουκάμισα» να μεταφέρουν το βιβλίο του Μένιου Σακελλαρόπουλου στην Κρήτη, το «Κάμπινγκ» να φέρνει μια πιο quirky κωμωδία και την «Νταντά της γειτονιάς» να ποντάρει στις ανθρώπινες σχέσεις και στις δεύτερες ευκαιρίες. Ακόμα το «Σύγκρουση», όπου ένας νεαρός μουσικός κατηγορείται για τον θάνατο της συντρόφου του σε τροχαίο και μια δικηγόρος αναζητά την αλήθεια ανάμεσα σε αντιφατικές εκδοχές, και το «Κανακαρά», που διαδραματίζεται στα Δωδεκάνησα του '50.

Το **STAR** κρατά δύο δυνατά χαρτιά από το παρελθόν του: το «IQ 160» επιστρέφει με νέο κύκλο και περισσότερες οικογενειακές περιπέτειες για τον Αργύρη και την Πηνελόπη, ενώ τα «Φαντάσματα» μπαίνουν στον δεύτερο κύκλο τους, με το αρχοντικό των Παπαρηγόπουλων να γίνεται ξανά πεδίο για κόντρες, μυστικά και πολύ χιούμορ.

Ο **ΣΚΑΪ**, από την άλλη, ποντάρει έντονα στην καθημερινή μυθοπλασία, με τις «Μπλε ώρες» να φέρνουν απαγορευμένο έρωτα και μυστικά, ενώ το «Αντώνιος & Κλεοπάτρα» παίζει με τη συνταγή της ρομαντικής κομεντί και δύο δικηγόρους διαζυγίων που, φυσικά, τσακώνονται για τα πάντα. Και κάπου ανάμεσα, το «Τότε και τώρα» επιστρέφει για δεύτερη σεζόν, έτοιμο να ξαναγεμίσει το feed με ατάκες, μεταμφιέσεις και memes.

Αν κάτι δείχνει συνολικά η φετινή σεζόν, είναι ότι η ελληνική μυθοπλασία έχει πλέον πραγματικά απ' όλα: 80s, βιβλία που γίνονται σειρές, ξένα –κυρίως τούρκικα– formats, crime, οικογενειακά δράματα, κωμωδίες και, φυσικά, επιστροφές σειρών που έχουν ήδη αποκτήσει φανατικό κοινό. **A**

FALL PRE VIEW '26

TV Land, Ert

Κάμπινγκ,
Mega

Αντώνιος &
Κλεοπάτρα,
ΣΚΑΪ

Ντέρεϊ, ANT1

Φθινόπωρο στο Αίθριο

Το πολυαναμενόμενο opening της Στοάς Αρσακείου έγινε επιτέλους πραγματικότητα και μαζί του το Στοά Culture, στην ταράτσα του ανακαινισμένου Μεγάρου Αρσακείου, φέρνει στο ιστορικό αίθριο της πόλης ένα φθινόπωρο γεμάτο μουσική, σινεμά, live, workshops και νέες πολιτιστικές αφορμές.

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

Επιτέλους άνοιξε. Η Στοά Αρσακείου, ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα και πολυσυζητημένα σημεία του κέντρου της Αθήνας, απέκτησε ξανά ζωή και γέμισε με καινούργια εστιατόρια, καφέ, ντελικάτέσεν, καταστήματα, μπαράκια. Αλλά, αν το ανακαινισμένο Μέγαρο Αρσακείου αποτελεί από μόνο του έναν καλό λόγο να κατηφορίσουμε την Πανεπιστημίου, το Στοά Culture έρχεται να προσθέσει στο ιστορικό συγκρότημα έναν ακόμη, και μάλιστα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα, λόγο για να το επισκεφτούμε: το μεγάλο του αίθριο μετατρέπεται σε έναν ανοιχτό χώρο πολιτισμού, όπου θα δίνουμε ραντεβού όλο το φθινόπωρο.

Η αρχή έγινε ήδη μέσα στο καλοκαίρι, όταν το «Καλοκαίρι στο Αίθριο – Art in Progress» έφερε για περισσότερες από 40 ημέρες μουσική, κινηματογράφο, θέατρο και χορό στη Στοά Αρσακείου. Τώρα, όμως, το Stoa Culture περνά στην επόμενη φάση του και το πρόγραμμα του Σεπτεμβρίου είναι αρκετό για να βάλουμε στα πλάνα μας μια επίσκεψη.

Το κινηματογραφικό ραντεβού του φθινοπώρου ξεκινά στις 16 Σεπτεμβρίου με το «Βαλκανιζατέρ» του **Σωτήρη Γκορίτσα**, ενώ στις 18 Σεπτεμβρίου σειρά έχει το «Ας περιμένουν οι γυναίκες». Στις 17 Σεπτεμβρίου η σκυτάλη περνά στη μουσική με τους **ΖΩΝΤΑΖΔΑ**, το νέο επταμελές σχήμα που δημιούργησε ο Coti K., το οποίο θα παρουσιάσει για πρώτη φορά στη Στοά Culture υλικό από τον επερχόμενο πρώτο του δίσκο.

Στις 24 Σεπτεμβρίου έρχεται το «Songbook» του **Αλέξανδρου Δράκου Κτιστάκη**, με τη **Νεφέλη Φασούλη**, ενώ στις 25 Σεπτεμβρίου το κλίμα αλλάζει και γίνεται πιο rock 'n' roll. Ο George Zervos και οι **Swingin' Cats** παρουσιάζουν το «Paradiso», ένα διαδραστικό cabaret show, που μπλέκει μουσική, χορό και performance.

Αλλά το Στοά Culture δεν θέλει να παρευρεθούμε απλώς και μόνο ως θεατές. Στις 26 και 27 Σεπτεμβρίου πραγματοποιείται το workshop «Από την Ιδέα στην Ταινία», μια διήμερη συνάντηση για όσους ενδιαφέρονται για το σινεμά και θέλουν να δουν τι συμβαίνει από τη στιγμή που γεννιέται μια κινηματογραφική ιδέα μέχρι να φτάσει στην οθόνη. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν επαγγελματίες του ελληνικού κινηματογράφου, ενώ η δράση απευθύνεται σε νέους δημιουργούς, φοιτητές και ανθρώπους που θέλουν να εξελίξουν τη δική τους ιδέα.

Και το βράδυ της ίδιας ημέρας, το σκηνικό αλλάζει ξανά. Το **Synastry Full Moon: Lunar Soundscape** φέρνει DJ sets και μια διαφορετική νυχτερινή ενέργεια στο αίθριο, με ένα line-up που περιλαμβάνει τους Raise, Seemo vs Bkey, John Vel b2b Pande και Kayo.

Ο Σεπτέμβριος, βέβαια, δεν είναι παρά η αρχή. Το πρόγραμμα συνεχίζεται και τον επόμενο μήνα, με το live του **Theodore** στις 10 Οκτωβρίου. Ο καλλιτέχνης παρουσιάζει το «A Cold Summer», μια ειδικά σχεδιασμένη concept συναυλία για τη Στοά Culture, μαζί με τη νέα του μπάντα και special guests. Η ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του Αρσακείου δεν λειτουργεί εδώ απλώς ως μπαγκκράουντ, αλλά γίνεται μέρος της εμπειρίας, ενώ τη βραδιά ανοίγουν οι **The Astrolabe**, το cinematic electro-pop project του Θάνου Γιαμά.

Κάπως έτσι, το κέντρο της Αθήνας αποκτά έναν νέο προορισμό και το Στοά Culture έναν φιλόδοξο ρόλο: να κάνει τον πολιτισμό κομμάτι της καθημερινής βόλτας στην πόλη. **Α**

“

Αν το ανακαινισμένο Μέγαρο Αρσακείου αποτελεί από μόνο του έναν καλό λόγο να κατηφορίσουμε την Πανεπιστημίου, το Στοά Culture έρχεται να προσθέσει στο ιστορικό συγκρότημα έναν ακόμη, και μάλιστα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα, λόγο για να το επισκεφτούμε

”

Ξεφυλλίζοντας το φθινόπωρο

Νέες κυκλοφορίες, πολυαναμενόμενες επανεκδόσεις και μεγάλα ονόματα από την Ελλάδα και τον κόσμο. Τι φέρνουν οι εκδοτικοί οίκοι στο φθινοπωρινό αναγνωστικό ραντεβού.

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ξένη λογοτεχνία

Ντεμαράζ: τέσσερις μήνες πριν το τέλος της εκδοτικής σεζόν (λιγότερο από εκατό μέρες απέμειναν για τα Χριστούγεννα) και ο δειγματισμός των νέων κυκλοφοριών, που καταφθάνουν για να ολοκληρωθεί η αναγνωστική σεζόν, ξεκινά με το «*Infinite Jest*» του David Foster Wallace. Το «*Ατελείωτο αστείο*» έρχεται από τις εκδόσεις **Gutenberg**, κουβαλώντας τον θρύλο ενός πολυδαίδαλου ποπ και συνάμα βαριά φιλοσοφικού μυθιστορήματος. Οι φανατικοί του Foster Wallace (ασπάζομαι) τον τοποθετούν στη ραφιέρα δίπλα σε διαμετρήματα Τζέιμς Τζόις, Τόμας Πίντσον, Ρομπέρτο Μπολάνιο.

Πάμε παρακάτω: αδημονία και για το πολυσυζητημένο «*Yesteryear*» της Caro Claire Burke, όπως και για την επανέκδοση του «*Ενας χωρισμός*» της Katie Kitamura και το «*Σε ξένο δωμάτιο*» του Damon Galgut (όλα από τις εκδόσεις **Διόπτρα**). Αδημονία εις το τετράγωνο και για τα «*Η ενδέκατη ώρα*» του Σαλμάν Ρουσντί (**Ψυχογιός**), όπως και για την «*Αδελφότητα του κίτρινου*» με την υπογραφή της αγαπημένης συγγραφέως του Χαρούκι Μουρακάμι, Mieko Kawakami (**Ψυχογιός**, επίσης). Κροσσάροντας σε random τέμπο, ακολουθούν δυο διαμαντάκια από τις εκδόσεις **Κίχλη**: Λουίτζι Πιραντέλλο, «*Το σπίτι του Γκρανέλλα*», και Walter Benjamin, Asja Lacis, «*Η αποδρομή του Βάλτερ Μπένγιαμιν. Ένα καλειδοσκόπιο κειμένων για το ίχνος της ύλης στη Νάπολη*».

Στο ερώτημα τι αναμένουμε από τις εκδόσεις **Πατάκη**, ακολουθούν κάποιες ενδεικτικές απαντήσεις, όπως «*Μυρωδιά χρυσανθέμων και άλλα διηγήματα*» του Ντ. Χ. Λόρενς, «*Η τελευταία φορά*» του Γκιγιέρμο Μαρτίνεζ (ο συγγραφέας της «*Ακολουθίας της Οξφόρδης*») και, φυσικά, τα «*Άλλα χρώματα*» του Ορχάν Παμούκ, με κείμενα του Τούρκου νομπελίστα γραμμένα την τελευταία εικοσιπενταετία, ήτοι κολεκτίβα αναμνήσεων: από περιστατικά με την κόρη του, Ρούγια, και χρήσιμες συμβουλές για το πώς έκοψε το κάπνισμα, ως σημειώσεις περί Ευρώπης, εθνικισμών και ξεχωριστών σημείων της δικής του Ινσταμπούλ. Από τον Πατάκη, επίσης, θα κυκλοφορήσει το πρώτο μυθιστόρημα του ηθοποιού Τομ Χανκς, «*Η δημιουργία μιας ακόμα αρι-*

στουρghηματικής ταινίας», το «*Θεραπευτικό ταξίδι. Μαθήματα από το Σχολείο της Ζωής*» από τον Αλαίν Ντε Μποττόν, το «*Είναι και ο χρόνος*» του Μάρτιν Χάιντεγκερ και «*Η συνείδηση του Μονταλμπάνο*», έξι διηγήματα του Αντρέα Καμιλλέρι, για τους φίλους του Σισιλιάνου ντετέκτιβ.

Επιμένοντας νουαρικά και αστυνομικά, μεγάλες συγκινήσεις ετοιμάζει και ο εκδοτικός οίκος **Μεταίχμιο** με την «*Αγρύπνια*» της Yrsa Sigurdardottir, τον «*Προδότη*» των Arne Dahl και Jonas Mostrom (δεύτερο βιβλίο της σειράς True Fiction που επιμελούνται οι δυο τους) και την 14η περιπέτεια του Χάρι Χόλε, «*Χαριστική βολή*», του Jo Nesbo. Στην κατηγορία, αστικό νουάρ, παίζει και ο Max Seek με την «*Παρτίδα θανάτου*» (θα κυκλοφορήσει από το εκδοτικό οίκο **Memento**), με ήρωα τον Μίλο Πέρκο να πρωταγωνιστεί σε ένα αστυνομικό θρίλερ από τη Φινλανδία, όπου συμπρωταγωνιστούν, πλην άλλων, η τέχνη και οι πολιτιστικές αναφορές. Αδημονία και για το μυθιστόρημα «*Θεραπεία*», το νέο βιβλίο του Sebastian Fitzek από τη **Διόπτρα**.

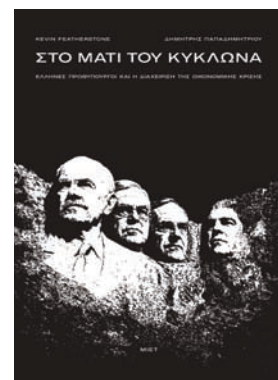
Αλλαγή ρεπερτορίου. Emily St John Mandel και «*Exit Party*»: Μια Καναδή γράφει για το δυστοπικό Λος Άντζελες του 2031 (**Ικαρος**), ενώ για το μυθιστόρημα «*Παιδιά της*» (Melissa Albet, εκδόσεις **Utopia**), η δήλωση του Stephen King («*Καθελωτικό. Μου θύμισε Ray Bradbury στα καλύτερά του*») προι-δεάζει για ένα αξιόμαχο γοτθικό θρίλερ. Από τις εκδόσεις **Κέδρος** θα κυκλοφορήσει Roland Barthes, «*Γραπτά για το θέατρο - Κείμενα που συγκέντρωσε και παρουσιάζει ο Jean-Loup Riviere*». Ο εκδοτικός οίκος **Αλεξάνδρεια** ανακοίνωσε Josephine Quinn, «*Πώς ο κόσμος διαμόρφωσε τη Δύση*» και ο John Charles Chasteen επιστρέφει με το «*Μετά την Εδέμ, μια σύντομη ιστορία του κόσμου*». Κρατήστε και άλλα δύο που έρχονται από τις εκδόσεις **Utopia**: το «*Interstellar - The search for extraterrestrial life and our future in the stars*» του Avi Loeb μεταφράζεται και σκάει οσονούπω, όπως και το «*Κοιτώντας τις γυναίκες, Κοιτώντας τον πόλεμο - Σημειώσεις από τα μέτωπα της Ουκρανίας*» σε πρόλογο της Μάργκαρετ Άτγουντ. Φρέσκο επίσης (οι εκδόσεις **Bell** έδωσαν ημερομηνία την 18η Σεπτεμβρίου) είναι το «*Κι άλλο*» της Gillian Anderson, συνέχεια του ερωτικού και οργασμικού «*Θέλω*».

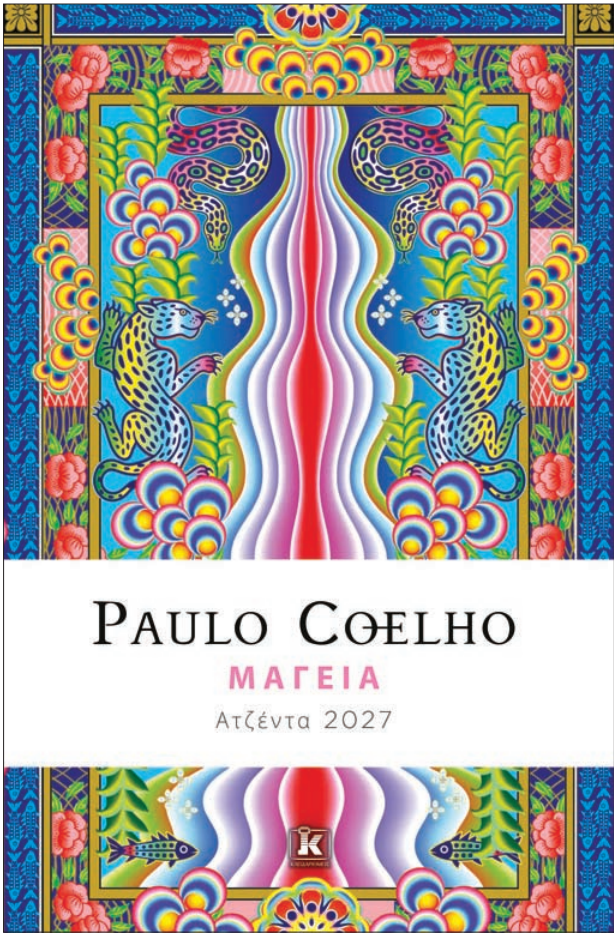
Ελληνική λογοτεχνία

Από τις εκδόσεις **Κίχλη** αναμένεται το «*Άνθρωποι που γνώρισα*», με τον Τίτο Πατρίκιο να καταγράφει συναντήσεις της πολυκύμαντης ζωής του από τον εμφύλιο, τη χούντα και τη μεταπολίτευση, όπως και τον συγκεντρωτικό τόμο «*Τα ποιήματα 1941 - 1971*» του Μανόλη Αναγνωστάκη. Από τις εκδόσεις **Πατάκη**, ο Αύγουστος Κορτώ με το «*Παιδάκι με άσπρα γένια*», ο Σωτήρης Δημητρίου («*Νέα Ελβετία - Νέα Σουηδία*») και ο Λέων Ναρ («*Από τις σκιές της γειτονιάς στο φως των στίχων - Σχεδιάσμα της ποιητικής βιογραφίας του ΛΕΞ*») υπόσχονται τις αναμενόμενες συγκινήσεις. Ο Γιώργος Σκαμπαρδώνης επιστρέφει με το πόνημα «*Λίγη μυθοπλασία δεν βλάπτει*». Δεν γράφει εδώ, όπως δηλώνει, ένα θεωρητικό ηδάλιο συγγραφής ή διηγήματος, αλλά προσπαθεί να πει μερικά βασικά από τη θητεία του και στα δύο είδη, παρακαταθήκη για τους νεότερους ναυτιλομένους, που ίσως έτσι και να κόψουν δρόμο.

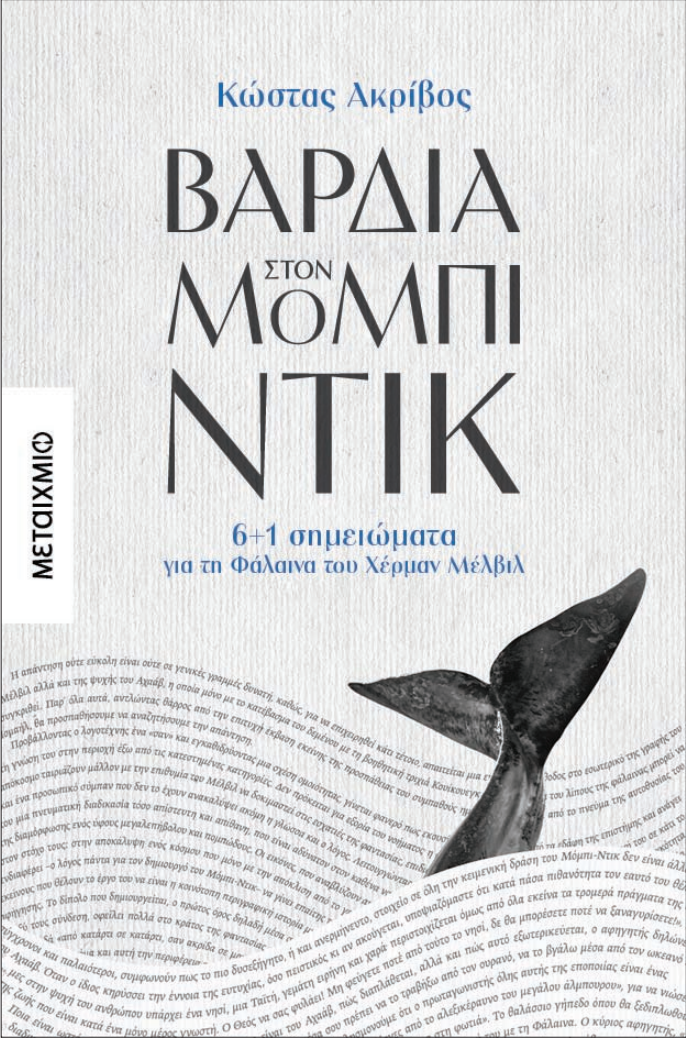
Από τις εκδόσεις **Καπόν** θα κυκλοφορήσει το «*Αβεβαιότητα και Προσμονή - Από το Ημερολόγιο του Πρίγκιπος Νικολάου 1919-1920. Μια σύνοψη*» του Κώστα Μ. Σταματόπουλου, όπως και το «*The Living History of the Jews of Greece - Essays in Honor of Rena Molho*». Το τελευταίο περιλαμβάνει μελέτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό με την υπογραφή διαφόρων ερευνητών εις μνήμην της Ρένας Μόλχο. Οι **Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης** το φετινό φθινόπωρο λανσάρουν την ιστορικοφιλοσοφική εργασία του Παναγιώτη Κονδύλη, «*Η Γένεση της Διαλεκτικής - Ανάλυση της πνευματικής εξέλιξης του Χέλντερλιν, του Σέλλινγκ και του Χέγκελ έως το 1802*», ενώ από τις εκδόσεις **Αλεξάνδρεια** έρχεται το «*Για μια μπάλα παγωτό*» του βραβευμένου Νικόλαου Ζωγραφάκη.

Φόκους και στις εκδόσεις **MIET** και σε δύο πολύ ενδιαφέρουσες προσθήκες: το «*Εκατέρωθεν του φακού. Οι φωτογραφίες από το αρχείο οικογένειας Παύλου Μελά και Ναταλίας Δραγούμη*», που αποκαλύπτουν μια άγνωστη πτυχή του Παύλου Μελά και της συζύγου του, οι οποίοι τέρπονταν να φωτογραφίζονται, και το «*Στο μάτι του κυκλώνα - Έλληνες πρωθυπουργοί και η διαχείριση της οικονομικής κρίσης 2009-2019*» των Kevin Faetherstone και Δημήτρη Παπαδημητρίου.

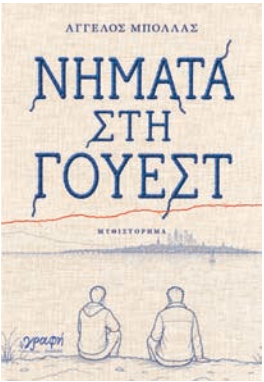
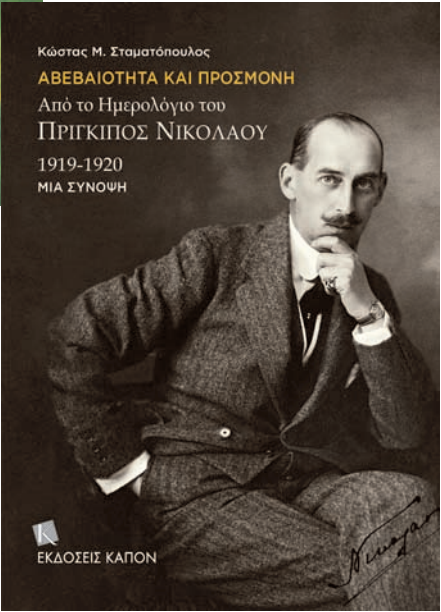
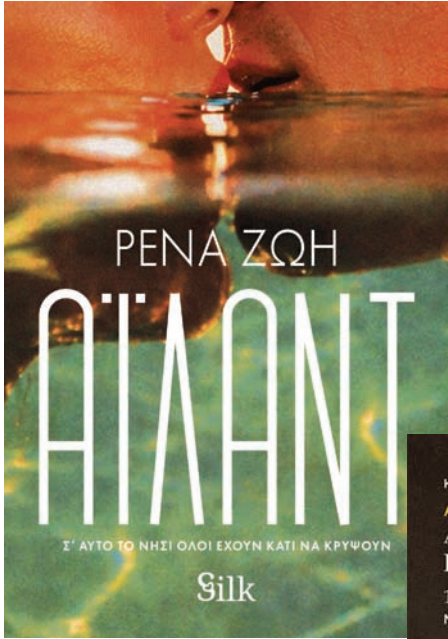

Το **Μεταίχμιο** κατεβαίνει επίσης «στο γήπεδο» με πολύ δυνατή «ομάδα»: Ηλίας Μαγκλίνης με το «**Δεν βλέπω όνειρα συνήθως**», «**Ρίβα**», τελευταίο μυθιστόρημα του αδικοχαμένου Αλέξη Σταμάτη, το «**Βαθύ ρεμπέτικο**» του Ηλία Στεφανάκη (Πειραιάς του Μεσοπολέμου) και το «**Βάρδια στο Μόμπι Ντικ - 6+1 σημειώματα για τη Φάλαινα του Χέρμαν Μέλβιλ**» με την υπογραφή του Κώστα Ακρίβου.

Στο ερώτημα «**Key Books**, τι νέο;» η απάντηση είναι Μάνος Χατζημανώλας και «**Αντί καλνυχίας να σου πω...**». Κράτησέ το σαν μικρή τελετουργία, ένα κείμενο τη βραδιά περί σχέσεων, μοναξιάς, άγχους, σώματος και μνήμης. Στην ίδια ερώτηση οι εκδόσεις **Ίκαρος** απαντούν «**Γιώργος Θεοδοκάς, Γιώργος Σεφέρης: Αλληλογραφία 1930-1936**», 85 πολύτιμα τεκμήρια πνευματικής και φιλικής σχέσης, και η ομάδα του **Historical Quest** συστήνει τη «**Δημοκρατία στην Αρχαία Αθήνα**» του Αντώνη Μυστριώτη.

Οι εκδόσεις **Σύγχρονη Εποχή** κυκλοφορούν το «**Οι απειθαρχοί. Μια ζωή δοσμένη στον αγώνα**», μαθήματα επαναστατικής αισιοδοξίας σε έναν κόσμο που φλέγεται, με την υπογραφή του Σπύρου –αιωνία του η μνήμη– Χαλβατζή, ενώ ο **Κέδρος** επανακυκλοφορεί Γιώργο Ιωάννου και «**Για ένα φιλότιμο**», είκοσι δύο σύντομα πεζογραφήματά του από το 1961 ως το 1964. Ο Άρης Μαραγκόπουλος (**Τόπος**) επιστρέφει με τον «**Τερατώδη κ. Μπεν**», ένα γοτθικό μυθιστόρημα-νουβέλα επιστημονικής φαντασίας και graphic novel αλλά «**Φρανκεστάιν**» της Σέλεϊ, με πρωταγωνιστή έναν προμηθεϊκό ήρωα του παρόντος. Graphic Novel κυκλοφορεί και ο Παν Παν: «**Ο Χριστός ξανασταυρώνεται**» έρχεται από τη **Διόπτρα**, ενώ από το **Επίκεντρο** προγραμματίζεται η «**Φαινομενολογία του Φασισμού στην Ελλάδα**» της Στέλλας Νιώτη. Save the month: Νοέμβριος θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις **Ψυχογιός** και η «**Σκοτεινή θάλασσα**» της Βικτόρια Χίσλοπ, με θέμα τα δύσκολα χρόνια του Εμφυλίου. Και άιντε καλή αναγνωστική σεζόν να έχουμε! **A**

Πού θα βγαίνουμε φέτος;

Τα καινούργια στέκια που άνοιξαν όσο ήμασταν διακοπές κι αυτά που

Επιμέλεια: NENEΛΑ ΓΕΩΡΓΕΛΕ Γράφουν: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΝΑΤΣΙΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΗ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

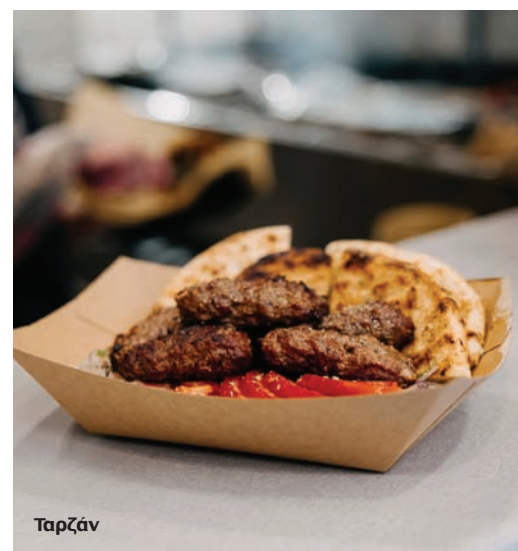
Trio Bar

Sinafi

Macarios

Ταρζάν

Vin d'Alsace

Εξώτικα

Ντάμι

DosAgaves

Θα εμφανιστούν τώρα που γυρίσαμε

Λουκουμάδες Αιγαίου

Ocho Tac

Τα καλοκαίρια αυτή η πόλη μεγαλώνει. Όσο εμείς λείπουμε σε θάλασσες και λευκές Χώρες, η Αθήνα αναδιοργανώνεται, ομορφαίνει και ψηλώνει. Κι έτσι, όταν επιστρέφουμε, μας περιμένει με δεκάδες νέες γωνιές. Αυτή τη φορά, τόσο νόστιμες που θέλουμε να τις κάνουμε στέκια μας όλες. Τούτη τη σεζόν πολλά και ωραία ανοίγουνι μπροστά μας. Από ανατρεπτικά σουβλατζήδικα και πίτσες που βγαίνουν από αυτόματους πωλητές, μέχρι καυτά bar, εστιατόρια που θα συζητηθούν και μια στοά –την οποία περιμέναμε χρόνια– με γαστρονομικό ενδιαφέρον. Ας εξερευνήσουμε με όρεξη!

Dos Agaves – the new era

Αρκετά χρόνια μετά το κλείσιμο του πρώτου Dos Agaves στην Αβραμιώτου, το bar που έχει αφήσει τη δική του ιστορία στην αθηναϊκή bar σκηνή επιστρέφει – αυτή τη φορά σε version 2.0. Πίσω από το κόνσεπτ βρίσκονται γνωστά ονόματα της αθηναϊκής εστίασης που ανοίγουν ξανά το Dos Agaves ως restaurant-bar, με το Μεξικό να περνάει πλέον και στην κουζίνα (δοκίμασε οπωσδήποτε τις χειροποίητες τορτίγιες που φτιάχνονται εδώ από το μηδέν). Στην μπάρα οι Palomas και Margaritas παραμένουν πρωταγωνίστριες, ενώ οι νέες signature δημιουργίες συνυπάρχουν με αγαπημένες συνταγές από την πρώτη εποχή. *Εμπεδοκλέους 9, Παγκράτι*

Μεγάλη Μελανθίου – μυρίζει talk of the town

Η οδός Μελανθίου στου Ψυρρή αποκτά το νέο της hot spot και, με δεδομένη τη συγγένειά του με το ήδη πολυσυζητημένο Λινού Σουμπάσης και ΣΙΑ, η Μεγάλη Μελανθίου (ναι, αυτό είναι το όνομά του!) έχει όλα τα φρόντα για να γίνει το επόμενο talk of the town. Το νέο bar, μεσοτοιχία με το πολύ γνωστό εστιατόριο, σχεδιάστηκε σαν φυσική προέκταση του Λινού Σουμπάσης και ΣΙΑ, έτσι που τα δύο μαγαζιά μοιάζουν με διαφορετικά δωμάτια του ίδιου concept. Η Μεγάλη Μελανθίου θα ανοίγει από τις 6 το απόγευμα και θα λειτουργεί (και) ως το ιδανικό pre-dinner σημείο για όσους έχουν κράτηση στο Λινού, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα cocktails αλλά και στη μουσική. *Μελανθίου 2, Ψυρρή*

Εξώτικα – στο Ζάππειο μια μέρα

Στο Ζάππειο ανοίγει ξανά το παλιό γνωστό αναψυκτήριο – και τι αναψυκτήριο! Στην είσοδο του πάρκου, εκεί όπου η Αμαλία συναντά το πράσινο, το Εξώτικα μετατρέπει ένα σημείο που μέχρι τώρα ήταν κυρίως πέρασμα σε ένα cool ολόημερο «μπαρ πάρκου» με προτάσεις για καφέ, φαγητό και ποτό από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ. Ξεκινάς με καφέ, αυγά, pancakes ή overnight oats και όσο περνά η ώρα περνάς κι εσύ σε πιο comfort και παιχνιδιάρικες γεύσεις, όπως ταρτάρ μοσχαριού με cheddar και πίκλες, fried chicken με μαύρο σκόρδο, yuzu και chili ή καπνιστό χταπόδι σε μορφή σουβλακιού. Στην μπάρα πρωταγωνιστούν aperitivo, highballs, cocktails χαμηλού αλκοολικού βαθμού και ενδιαφέρουσες non-alcoholic επιλογές, ενώ ο χώρος συνδυάζει την urban ενέργεια της κεντρικής λεωφόρου με τη χαλαρότητα του πάρκου. Διατίθεται και πάρκινγκ. *Λεωφ. Βασιλίσσης Αμαλίας 405*

Ντάμι – η καλύβα του βοσκού

Η πλατεία Πλυτά είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς ένα καλό στέκι μπορεί να αλλάξει μια ολόκληρη γειτονιά: ανοίγει ένα μαγαζί, γίνεται επιτυχία και, λίγο λίγο, η περιοχή αρχίζει να αποκτά τη δική της μικρή πιάτσα. Μετά το διάσημο εστιατόριο Πλυτά που εμφανίστηκε πρώτο στην ομώνυμη πλατεία, τώρα ήρθε το Ντάμι, ενώ φήμες θέλουν να ακολουθεί σύντομα και ένα νέο νεο-καφενείο. Τι είναι όμως το Ντάμι; Ένα στέκι που θέλει να ξαναφέρει στο προσκήνιο το παραδοσιακό σουβλάκι. Θα βρεις χειροποίητο κεμπάπ, χοιρινό και κοτόπουλο καλαμάκι, γύρο κοτόπουλο και χωριάτικο λουκάνικο σε πίτα ή μερίδα, αλλά και μοσχαρίσιο μπιφτέκι, ενώ τα Σαββατοκύριακα οι σούβλες γυρίζουν με κλέφτικο, κοντοσούβλι και κοκορέτσι. Αν αναρωτιέσαι για το όνομά του, σημαίνει «η καλύβα του βοσκού» στα βλάχικα. *Πλ. Αμβροσίου Πλυτά 5*

Αρμόδιος – μυρωδιές που σπάνε μύτες

Είσαι στο τρένο και μια μυρωδιά σου σπάει τη μύτη: κρέας που ψήνεται στα κάρβουνα. Μην ανησυχείς, η όσφρησή σου λειτουργεί μια

Οι αθηναϊκές στοές λάμπουν

Χρόνια στενοχωριόμασταν με τη Στοά Αρσακείου, που παρέμενε βρόμικη, άδεια και σκοτεινή. Και να που ξαναζωντάνεψε, καθαρή και φωτεινή, φέρνοντας μαζί της ένα food hall που πολύ έλειπε από την Αθήνα. Στον ανανεωμένο πια χώρο, που –παρότι κουβαλά πάνω του σχεδόν 200 χρόνια ιστορίας– μοιάζει ολοκαίνουργιος, θα ψωνίσεις προϊόντα αποκλειστικά από έλληνες μικρομεσαίους παραγωγούς (τυριά, αλλαντικά, λάδι, κρασιά, όσπρια, μπαχαρικά, προϊόντα delicatessen) στο **Stoa Agora**, θα ευχαριστηθείς ωραίες μακαρονάδες, με φρέσκα, χειροποίητα ζυμαρικά διά χειρός Πάνου Ιωαννίδη, στο **Macarios**, θα γευτείς μαγειρευτό φαγάκι στο **Table Molon Lave**, με σεφ τον Νίκο Θωμά (αν βρεις γιουβετσάκι παρ' το αμέσως!), θα φας μερακλίδικο σουβλάκι από τον σεφ Γιάννη Λιόκα στον **Αψύ**, θα σε πιάσει νοσταλγία τρώγοντας τους θρυλικούς λουκουμάδες **Αιγαίον** (σ.σ. το διάσημο υπόγειο λουκουματζήδικο της Πανεπιστημίου που έκλεισε το 2017), οι οποίοι –δεν θα το πιστέψεις!– είναι ακόμη καλύτεροι από ό,τι τους θυμάσαι... Αν θες ένα πιο υγιεινό γλυκό, θα βρεις και το γνωστό ζαχαροπλαστείο **Φύσις**, ενώ αν προτιμάς ένα ωραίο ποτήρι κρασί (και τα απαραίτητα tapas για να το συνοδεύσεις) υπάρχει το **Drunkly Goat**. Θες να φύγεις με ποικιλία από εκλεκτούς ξηρούς καρπούς (και τον πιο ωραίο καφέ που έχεις πιει όλη την εβδομάδα); Τότε κάνε μια στάση στο **5 Almonds**, με τα πολύ συμπαθητικά κορίτσια να σε εξυπηρετούν στο πι και φι. Φαίνεται ότι οι περίφημες αθηναϊκές στοές βρίσκουν τη λάμψη και όλη τους τη γοητεία, γίνονται ξανά μικρά ζωντανά περάσματα.

* Δεν είναι μόνο αυτή η στοά, είναι και η **Στοά Ψυρρή** που εμφανίστηκε στις αρχές του χρόνου με πέντε διαφορετικά στέκια να τη νοστιμεύουν. Αλλά και η εντυπωσιακή **Στοά Μάταλα**, καταμεσής της Πατησίων, που πρόκειται να ανοίξει ξανά από τη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση (αργεί), κι αυτή με γαστρονομικό προσανατολισμό. Αναμένουμε!

Lollo's

Pet Nat

Φέτα με μέλι

χαρά! Στο σταθμό ΗΣΑΠ του Θησείου άνοιξε στα μέσα του καλοκαιριού ο Αρμόδιος, μια καντίνα-σουβλατζίδικο άλλο πράγμα! Ψήνει (αποκλειστικά στα κάρβουνα) καλαμάκι, κεμπάπια Φλωρίνης και πανσετάκια, ρίχνει και πατάτες στο τηγάνι, τα στριμώνει όλα και σε σάντουιτς, όπως μόνο ένας αρμόδιος ξέρει και μπορεί. *Ερμού 147, Θησείο*

Ταρζάν - το σουβλάκι των 80s

Νοσταλγική επιστροφή στο παλιό, καλό και τίμιο σουβλάκι, αυτό που στα 80s έκανε θραύση, και στο καινούργιο της Κολοκοτρώνη, από τους τρεις φίλους Μάρκο Γούλα, Γρηγόρη Μαρσέλη και Έντυ Γκερέκο, που συνεργάστηκαν με την έμπειρη ομάδα των Serial Eaters στο κομμάτι του φαγητού. Θα φας αφράτη, χειροποίητη πιτούλα, που μέσα της κλείνει ζουμερό ψημένο στα κάρβουνα κρέας (χοιρινό, κοτόπουλο ή κεμπάπ), μαζί με ντομάτα, κρεμμύδι, μαϊντανό, πιπέρι και τέσσερις διαφορετικές χειροποίητες σάλτσες, ΟΧΙ πατάτες. Θα τα βρεις και σε μερίδα και θα τα συνοδεύσεις με δροσερή μπίρα lager, που παράγεται αποκλειστικά για το Ταρζάν από την Κερκυραϊκή Ζυθοποιία. *Κολοκοτρώνη 39, Αθήνα, 2130321695*

Vin d'Alsace - έχουμε ειδίκευση στο κρασί

Είναι μάλλον το μικρότερο wine bar της χώρας (πιθανότατα και του κόσμου) και είναι αφιερωμένο εξ ολοκλήρου στα κρασιά της Αλσατίας. Riesling, Gewürztraminer, Pinot Gris, Pinot Noir και άλλες ετικέτες από μικρούς παραγωγούς σερβίρονται από 6 ευρώ το ποτήρι, ενώ το φαγητό κινείται σε ανάλογο στυλ (ψωμί και βούτυρο, σαρδέλα με kimchi, sauerkraut, τουρσιά, ελιές και γαύρος). Μακρόστενο και ψηλοτάβανο, στο εσωτερικό χωρούν μόλις έξι άτομα, με άλλα επτά τραπέζια έξω. *Πλ. Βαρνάβα, Παγκράτι*

Trío Bar - το «noon bar» του Νέου Κόσμου

Το άνοιξαν τρεις φίλοι πριν από λίγο καιρό σε ένα κρυμμένο στενάκι του Νέου Κόσμου και μαζεύεται ήδη όλος ο καλός ο κόσμος. Είναι το «απογευματινό» μπαράκι της γειτονιάς, για να αράξεις με την παρέα για after work drinks, νόστιμο τσίμπι-τσίμπι και λίγο «σου σου». Λιλιπούτσιο (μόλις 23 τ.μ. παρακαλώ!), απόμερο, ήσυχο και αποκομμένο από τη βουή της πόλης, αν και βρίσκεται μια ανάσα από τη Συγγρού. Θα βρεις καλές ετικέτες κρασιών, μπύρες από ελληνικές μικροζυθοποιίες και signature cocktails με το δικό τους twist. Η κουβέντα και το ποτό δεν πάνε ξεροσφύρι, έτσι δίπλα θα βάλεις και αλμυρές μπουκίτσες, σαλάτες (η καλοκαιρινή με φρέσκο κολοκύθι, ροδάκινο, βασιλικό, δυόσμο και τσαλαφούτι είναι η star του μενού), σαντουιτσάκια με ωραία λιωμένα τυριά, ένα υπέροχο Tuna Melt, hummus με σάλτσα εζμέ, διάφορες μπουσκέτες, ταραμοσαλάτα με πατατάκια κ.ά. *Σισμάνη 18, Νέος Κόσμος, 2109221154*

OchoTac - λίγο Μεξικό ακόμα

Το καινούργιο μεξικάνικο έκανε πρόσφατα την εμφάνισή του στην καρδιά της πόλης, στη hot πιάτσα της πλατείας Αγίων Θεοδώρων. Είναι μια σύγχρονη taqueria που δεν περνά διόλου απαρατήρητη, καθώς το έντονο πράσινο χρώμα της, τόσο στο design όσο και στον φωτισμό, τραβά τα βλέμματα από τον δρόμο. Από πίσω κρύβεται η ομάδα του κόκκινου Dr. 8 και του μπλε Blue Brick, που υπογράφει τη διακόσμηση. Πράσινο πλακάκι, γυμνό μπετόν, ιnox μέταλλο και κρυφός φωτισμός φτιάχνουν την ωραία ατμόσφαιρα του νέου street food/bar. Θα απολαύσεις το απόλυτο μεξικάνικο street food, δηλαδή λαχταριστά τάκος και μαζί καλά κοκτέιλ με βάση -τι άλλο;- την τεκίλα. Στο τέλος θα φας κι ένα γλυκάκι, αφού σε περιμένουν αφράτα τσούρος με κανέλα και αλμυρή καραμέλα. *Παλαιών Πατρών Γερμανού 7, Πλατεία Αγίων Θεοδώρων, 6985699688*

Remali - δίπλα στη Φωκίωνος Νέγρη

Άνοιξε μέσα στον Ιούλιο και έγινε αμέσως στέκι. Το Remali αυτοσυστήνεται ως «Street Bistrot», είναι όμως και microbakery (ωραία σαντουιτσάκια, κάθε μέρα διαφορετικά, κι ένα κρουασάν-brownie που αναδεικνύεται σε μεγάλο hit), είναι café, είναι και art gallery, μαζί και το bar που καταλήγεις πριν πας σπίτι σου. Έλα με τον σκύλο σου, είναι τελείως pet friendly! *Δροσοπούλου 73-75, 2108661452*

Super Berlin Doner - ιχ λίμπε ντιχ!

Ακόμη και μία φορά να έχεις πάει στο Βερολίνο, έχεις σίγουρα δει κάποιο τούρκικο (συνήθως) ντονεράδικο. Βρίσκονται -κυριολεκτικά- σε κάθε γωνιά της πόλης, σε βαθμό που αποτελεί μια από τις τοπικές λιχουδιές της. Ε, τώρα αυτή η βερολινέζικη λιχουδιά ήρθε και στην Αθήνα! Στον πεζόδρομο της Γλάδστωνος τρώμε πλέον doner kebab όπως το εννοούν στο Βερολίνο: με καυτό ξεροψημένο κρέας κατευθείαν από τη σουβλα, φρέσκα λαχανικά, ζεστό ψωμάκι και ένα σωρό σάλτσες. *Γλάδστωνος 6, Πλατεία Κάνιγγος, 2165000005*

Lost Slice - αυτόματος πωλητής πίτσας

Μπορείς να βρεις πίτσα στις 5 το πρωί; Μπορείς! Και μάλιστα για να την αποκτήσεις δεν χρειάζεται καν να μιλήσεις σε άνθρωπο. Στην οδό Βείκου στο Περιστέρι εμφανίστηκε πριν από λίγο καιρό ένας αυτόματος πωλητής πίτσας! Η οθόνη του σου δίνει τέσσερις επιλογές (πεπερόνι, σπέσιαλ, μαργαρίτα και Caesar's). Εσύ διαλέγεις, πληρώνεις (οι πίτσες έχουν €9-€10) και από μια εσοχή παραλαμβάνεις την πίτσα σου καυτή, μαζί με μαχαίρι για να την κόψεις και γαντάκια για να μη λερωθείς. Από πίσω λειτουργεί και bar (κανονικό), γιατί πίτσα και κοκτέιλ κάνουν ταίρι δυνατό. *Βεάκη 8, Περιστέρι*

Φωτεινή Παντζιά και
Απόστολος Τραστέλλης

Μια απρόσμενη συνεργασία

Η Φωτεινή Παντζιά άνοιξε το By the Glass το 2013 και μαζί τον δρόμο για να ανθίσουν τα wine bars στην Ελλάδα. Ο Απόστολος Τραστέλλης από την άλλη, είναι ο άνθρωπος που έφερε την υψηλή γαστρονομία στην Αθήνα, στίνοντας εμβληματικά εστιατόρια όπως η Σπονδή, η Hytra ή η Fuga. Οι δυο τους αποφάσισαν να συνεργαστούν, δημιουργώντας από κοινού το νέο μενού του By the Glass, που θα είναι έτοιμο γύρω στις 15 Οκτωβρίου. Τι σημαίνει αυτό; Ε, λοιπόν ότι περιμένουμε κάτι διαολεμένα νόστιμο που (σίγουρα) θα ταιριάζει με όλες τις εκατοντάδες ετικέτες κρασιού του αγαπημένου wine bar. (Γ. Σουρή 3 & Φιλελλήνων, Στοά Ράλλη, Σύνταγμα, 2103232560)

Φέτα με μέλι – ένα ακόμη ελληνικό street food

Την κάνουν crispy στο τηγάνι, τη γλασάρουν με μέλι και σουσάμι και σου την προσφέρουν ζεστή, έτοιμη για κατανάλωση στο χέρι. Μπορείς μάλιστα να επιλέξεις αν τη θες περισσότερο πικάντικη ή περισσότερο αρωματική, προσθέτοντας μπουκόβο ή μυρωδικά. (Έχει και ωραίο παγωτό μηχανής!) Μιλτιάδου 22

Stasi – το νέο στέκι της Κυψέλης

Εκεί που για χρόνια υπήρχε το ιστορικό Ζαχαροπλαστείο Σκαφίδας, πάνω στην πλατεία Αγίου Γεωργίου (στην καρδιά της Κυψέλης δηλαδή), ανοίγει σε λίγες μέρες (19 Σεπτεμβρίου) ένα νέο spot για καφέ και ποτό. Λέγεται Stasi και κάτι μας λέει ότι οι Κυψελιώτες θα το κάνουν εύκολα στέκι τους. Πλατεία Αγίου Γεωργίου 8

Sinafi – ο μουσικός κήπος της Ακαδημίας

Μετρά μόλις λίγες ημέρες ζωής και πίσω του βρίσκεται η ομάδα του Κόκκινου Λωτού, μαζί τους και η γνωστή για τις ζύμες και τις ζυμώσεις Φαίδρα Μαυροειδή-Σβανά. Δίνει έμφαση στον καφέ και το brunch, φουρνίζει δικό του ψωμάκι, σερβίρει «πειραγμένη» comfort κουζίνα, κρασιά και ανθρακωμένα κοκτέιλ. Μοιάζει με μικρή urban όαση έτσι όπως, μέσα στη διαμπερή και δροσερή στοά που ενώνει την Ακαδημίας με τη Χαριλάου Τρικούπη, ξεπροβάλλει ένας japan-style κηπάκος πνιγμένος στα φυτά, με μπλε-μοβ φωτισμό. Στο εσωτερικό το design γίνεται πιο industrial και urban, με πορτοκαλί πλακάκι στη dark μπάρα που φωτίζεται από την επιγραφή «Video Killed the Radio Star», παραπέμποντας στο γνωστό χιτάκι των Buggles από το 1979. Θα βρεις διάφορα για πρωινό, από cookies, κέικ και

αφράτα ταχινόρολάκια μέχρι παραδοσιακές πίτες, αυγά και προζυμένιο ψωμί, flatbreads με κάθε λογής καλούδια και νόστιμα μαγειρευτά. Κι ακόμα, δροσερή γαλατόπιτα με μαρμελάδα κρασιού και σταφύλι, δροσερά κοκτέιλς, στην κάβα έχει και 35 - 40 ετικέτες επιλεγμένες από τη σομελιέ Paisley Tara Kennet, με περίπου 10 από αυτές να είναι διαθέσιμες και σε ποτήρι. Χαριλάου Τρικούπη 11, Εξάρχεια

Pet Nat Enoteca – ωραία κρασιά

Ανοίξε πριν λίγο καιρό σε μια καινούργια γειτονιά στο Περιστέρι, στον νέο πεζόδρομο Μεγάλου Αλεξάνδρου, κοντά στην πλατεία Δημαρχείου. Σερβίρει, όπως φανερώνει και τ' όνομά του, pet nat κρασιά από μικρούς παραγωγούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, αλλά και φυσικά και orange κρασιά, από τα οποία θα βρεις μια μεγάλη γκάμα στον κατάλογο που έχει επιμεληθεί ο οινολόγος Δημήτρης Κυρόγλου. Ακόμη μπορείς να απολαύσεις δροσερά spritz και τίμια negroni, καθώς το wine bar ακολουθεί την ιταλική φιλοσοφία του aperitivo και του early drinking. Θα συνοδεύσεις το ποτό σου με πλατό φρεσκοκομμένων αλλαντικών και τυριών, πίτσες και κροστίνι, δηλαδή ζεστές, τραγανές μπρουσκέτες. Με μίνιμαλ αισθητική, λευκά τραπεζομάντιλα στα τραπεζάκια, έντονο ipox στοιχείο και ψαγμένους ήχους από ambient jazz, είναι ιδανικό για χαλαρά απογεύματα και βραδιές, με ένα ποτήρι καλό κρασί και λίγη κουβεντούλα με την παρέα. Μεγάλου Αλεξάνδρου 6, Περιστέρι, 2160023903

Μπίρι Μπίρι – στον Κολωνό φίλοι μου

Ανοίγει αυτή την εβδομάδα σε μια γειτονιά που έχει όλα τα φόντα να γίνει η νέα hot πιάτσα της πόλης. Όλο και πιο συχνά βρίσκουμε μια νέα αφορμή για να βγούμε στον Κολωνό, αυτή τη φορά είναι τούτο το ολοκαίνουργιο στέκι. Industrial αισθητική, ωραίες

μουσικές, καφές και σνακ από το πρωί, και κεφάτη διάθεση που άνετα σε φτάνει μέχρι το βράδυ. Ναυπλίου 66, Κολωνός

Savra – στα ψηλά της Κυψέλης

Στην Άνω Κυψέλη έρχεται σύντομα ακόμη ένα νέο στέκι. Το Savra Bar & Trattoria θα ξεφουρνίζει αχνιστές πίτσες, θα μας φτιάχνει μακαρονάδες, θα μας σερβίρει και τα ποτάκια μας. Υποσχόμενο τουλάχιστον! Φαιδριάδων 95, Κυψέλη

TGI Fridays – νέο πόστο για μια παλιά αγάπη

Νέο και σέξι TGI Fridays εμφανίστηκε στο Κολωνάκι μέσα στο καυτό αθηναϊκό καλοκαίρι. Πλέον το στέκι όπου ζούμε την κάθε μέρα σαν να είναι Παρασκευή, το βρίσκουμε στην οδό Τσακάλωφ (και μάλιστα πιο ατμοσφαιρικό από ποτέ!) με όλα τα λαχταριστά πιάτα και τα δροσερά cocktails που δεν αλλάζουμε με τίποτα. Τσακάλωφ 4, Κολωνάκι

Νέα πόστα παντού!

Τα μαγαζιά που αγαπάμε πολύ έχουν την τάση να επεκτείνονται, κι αυτό μόνο καλό είναι! Έτσι, έχουμε την ευκαιρία να τρώμε και στο κέντρο της αχνιστής πίτσας του Lollo's (Γριβαίων 3, Κολωνάκι, 2103636600), που πρώτα κατάκτησαν την Αντίπαρο και μετά το Χαλάνδρι, μπορούμε να καταβροχθίσουμε ζουμπουρλά κρουασάν, λαχταριστές μπαγκέτες, του κόσμου τα σάντουιτς και πολλά (πολλά!) ακόμα στο νέο και ωραίο Le Pain Quotidien, που μόλις άνοιξε στο Ψυχικό (28ης Οκτωβρίου και Γράμμου 4) και να ευχαριστιόμαστε τις πίτσες του δημοφιλούς Armando του Κεραμεικού και στο Παγκράτι (Εμπεδοκλέους 21). Α

Επιμέλεια
ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

Look

WESTWING

Χειροποίητες κούπες Caramella σέτ 2 τεμαχίων €27,99

ZARA HOME

Κεραμικές πιπεριές Τσίλι
σέτ των 2 €9,99

WESTWING

Μικρό επιτραπέζιο φωτιστικό Nessino €219

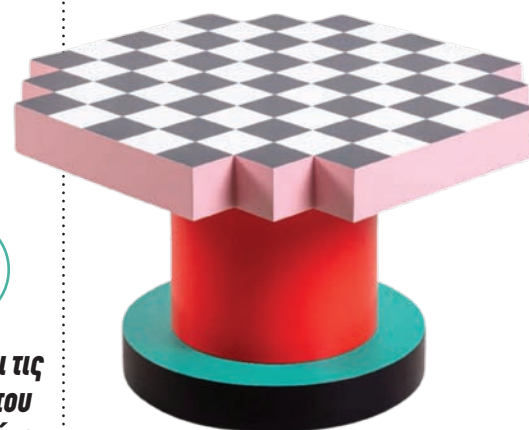
DESIGN NEST

Καθρέφτης δαπέδου Velvet Wave €152

LES OTTOMANS

Δίσκος Bella Italia €50

LOVE IT

Seletti Supercoffee Table Chessboard

TETE

Βελούδινη μαξιλαροθήκη €49,99

WAT OBJECT

Κηροπήγιο Faustino -
Amor Del Color €19,95

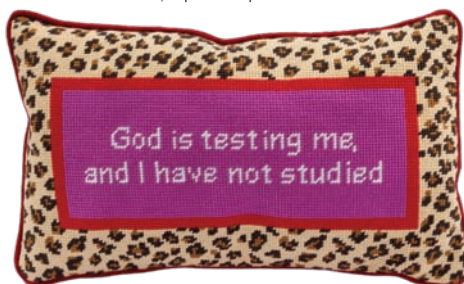
ZARA HOME

Σουπλά καρτό με γαζιά €6,99

ILEANA MAKRI

Μαξιλάρια Needpoint Furbish

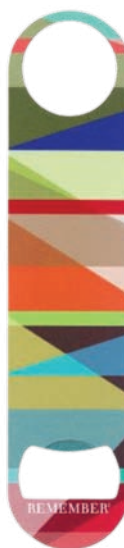

LA REDOUTE

Πολυθρόνα σύνθεσης
με καπιτονέ βελούδινη
επένδυση JUD

*Πιστεύω ότι τις
δουλειές του
σπιτιού πρέπει
να τις κάνει το
ίδιο το σπίτι!*

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES

Ανοιχτήρι μπουκαλιού
Mateo €10

TOILETPAPER SHOP

Καλαθάκι μπάνιου Shit €39,64

MIKOS

Κουρτίνα ριντό με υφή карабόпанου με γεωμετρικά
σχέδια 1,40 x 2,80 €29

Satyricon Η πιο πρωτοποριακή black metal μπάντα επιστρέφει στην Αθήνα

Οι Satyr και Frost φέρνουν στο sold out Floyd σχεδόν 35 χρόνια δημιουργικής ανησυχίας κι έναν ήχο που αρνείται να βολευτεί

Η περιέργεια θέλει κότσια. Ιδίως όταν έχεις φτιάξει κάτι που οι άλλοι θεωρούν «απείραχτο» και αποφασίζεις να το ξαναπιάσεις από την αρχή. Αυτά τα κότσια κάνουν τους **Satyricon** την πιο πρωτοποριακή μπάντα του black metal και την επιλογή μας για τη συναυλία της εβδομάδας στην Αθήνα. Την Παρασκευή 18 Σεπτεμβρίου 2026, η επιστροφή τους στην πόλη, στο **Floyd Live Music Venue**, ήδη sold out, μας φέρνει αντιμέτωπους με σχεδόν 35 χρόνια δημιουργικής ανησυχίας.

Στο «*Dark Medieval Times*» (1993), οι ακουστικές κιθάρες, τα φλάουτα και η νορβηγική folk άνοιγαν χαραμάδες μέσα στην αγριότητα. Το «*The Shadowthrone*» (1994) βάθυνε τη μεσαιωνική ατμόσφαιρα, κάνοντας τις συνθέσεις πιο φιλόδοξες. Με το «*Nemesis Divina*» (1996), αυτή η γλώσσα απέκτησε συνοχή: το «*Mother North*» έδειξε πόση μελωδική ευρύτητα μπορούσε να χωρέσει στην ακραία μουσική. Ολόκληρη η σκηνή απέκτησε έναν ψηλότερο πήχη – και προσπάθησε να τους μιμηθεί. Κι ύστερα ήρθε το «*Rebel Extravaganza*» (1999). Βιομηχανική ψυχρότητα, παραμορφωμένες υφές, δύστροποι ρυθμοί: μια συνειδητή επέμβαση στο σημείο όπου το black metal κινδύνευε να βολευτεί στη γοτθική του διακόσμηση. Οι **Satyr** και **Frost** σε μια ριψοκίνδυνη κίνηση αδιαφόρησαν για την αμνηχανία που προκαλούσαν ακόμη και στους δικούς τους ακροατές, προσφέροντας έναν δίσκο που, όπως αποδείχτηκε αργότερα, ήταν μπροστά από την εποχή του. Στα «*Volcano*» (2002), «*Now, Diabolical*» (2006) και «*The Age of Nero*» (2008), το πείραμα πέρασε στην αφαίρεση. Σφιχτές δομές, περισσότερο βάρος σε κάθε riff, επίμονη επανάληψη, groove. Το «*K.I.N.G.*» χτυπούσε κατευθείαν στο κορμί. Η απλότητα απαιτούσε ακρίβεια και έφερνε το σκοτάδι κοντύτερα στο rock ακροατήριο, διευρύνοντας το λεξιλόγιο του ακραίου ήχου.

Το ομώνυμο «*Satyricon*» (2013) άφησε περισσότερο χώρο στην εσωστρέφεια και στην καθαρή φωνή του **Sivert Høyem** στο «*Phoenix*». Η συνεργασία με τη **Χορωδία της Νορβηγικής Εθνικής Όπερας**, αποτυπωμένη στο «*Live at the Opera*» (2015), δοκίμασε τις συνθέσεις σε άλλη κλίμακα. Στο «*Deep Calleth Upon Deep*» (2017), σαξόφωνο, έγχορδα και πνευστά μπήκαν οργανικά στη μουσική. Η περιπέτεια συνεχιζόταν μέσα στις λεπτομέρειες. Το «*Satyricon & Munch*» (2022) διεύρυνε ακόμη και τον χώρο ακρόασης: μια ενιαία σύνθεση 56 λεπτών συνομίλησε με τους πίνακες και τα χαρακτηριστικά του Έντβαρντ Μουνκ. Έτσι, το black metal συμμετείχε στη διαμόρφωση μιας πρωτόγνωρης εμπειρίας στο Munch Museum, στο Όσλο, ανοίγοντας συζήτηση για το πώς βλέπουμε, ακούμε, αισθανόμαστε την τέχνη.

Η επιβλητική παρουσία του ηγέτη **Sigurd Wongraven** και η τεχνική δεινότητα του **Kjetil-Vidar Haraldstad** εγγυώνται τη σπάνια συνάντηση ελέγχου και παραφοράς. Χρειάζονται ανοιχτά αυτιά και εμπιστοσύνη σε μουσικούς που παίρνουν την τέχνη τους προσωπικά, και αποθέματα ενέργειας για όσες και όσους αποφασίσουν να βρεθούν μπροστά.

– Δημήτρης Αθανασιάδης

Floyd Live Music Venue,
Παρασκευή 18 Σεπτεμβρίου 2026

Θέατρο, μουσική, εκθέσεις, προβολές. Πολιτιστικές προτάσεις που μας ιντριγκάρουν αυτό το επταήμερο

1 Η σύγχρονη τέχνη «συνομιλεί» με τη Μαρία Κάλλας

Περισσότεροι από 100 καλλιτέχνες στήνουν έναν πολυδιάστατο εικαστικό διάλογο γύρω από την εμβληματική μορφή της μεγάλης ντίβας. Στην έκθεση «*Visions of Maria*», που επιμελείται η **Ίρις Κριτικού** με συνεπιμέλεια της **Αννίτας Πατσουράκη**, ζωγραφική, γλυπτική, χαρτακτική, textile art, ψηφιδωτό, κόσμημα, κεραμική και ψηφιακά έργα προσεγγίζουν την Κάλλας πέρα από τη βιογραφική της εικόνα, αναζητώντας όσα συμβολίζει.

Φιλολογικός Σύλλογος «*Παρνασσός*»,
17 έως 21
Σεπτεμβρίου

«*Swimmers*», Γιώργος Χαδούλης

3 Με έμπνευση από το θαλασσινό τοπίο

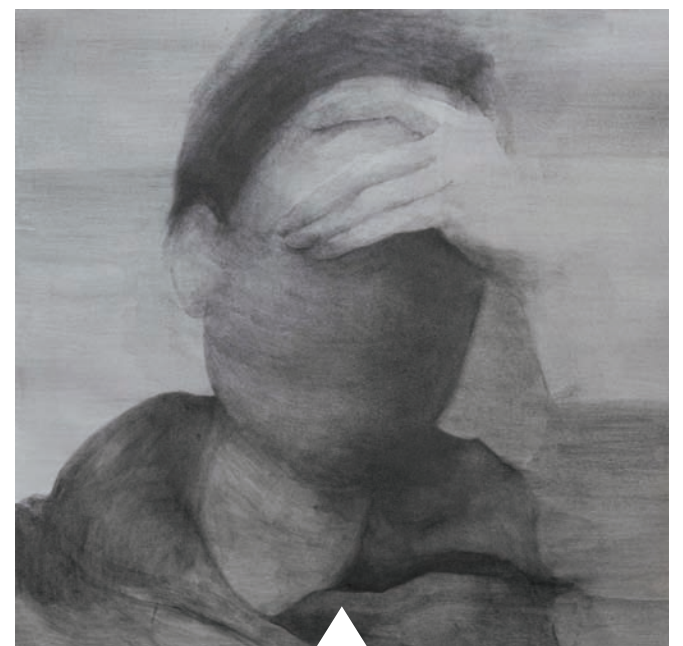
Η νέα ατομική έκθεση του **Γιώργου Χαδούλη** «*Seascapes and Swimmers*» εξερευνά το –οικείο στον καλλιτέχνη– θαλασσινό τοπίο αλλά και την ανθρώπινη παρουσία σ' αυτό, μέσα από ζωγραφική σε καμβά, μελάνια σε χαρτί και κεραμικά. Το φως, το χρώμα και η θάλασσα γίνονται αφορμή για μια προσωπική, φωτεινή ζωγραφική που κινείται ανάμεσα στην παρατήρηση, τη μνήμη και την εσωτερική αναζήτηση. *Γκαλερί Σκουφά, έως 10 Οκτωβρίου*

2 Μια πάντα επίκαιρη σάτιρα

Η καυστική κωμωδία σε δεκαπεντασύλλαβο «*Ρωμαίος και Ιουλιέτα του Μποστ*», σε σκηνοθεσία του **Νικορέστη Χανιωτάκη** επιστρέφει στην Αθήνα. Στους πρωταγωνιστικούς ρόλους η Υρώ Μανέ και ο Άκης Σακελλαρίου, ενώ ο Γιάννης Ζουγανέλης υποδύεται την παραμάννα. Την πρωτότυπη μουσική, που παίζεται ζωντανά από τους ηθοποιούς, συνθέτει ο **Γιώργος Ανδρέου**.

Σχολείο της Αθήνας,
Εθνικού Θεάτρου
«*Ειρήνη Παππά*», 19
Σεπτεμβρίου

Untitled, Σοφία Παπακώστα

4 Απομεινάρια μνήμης

Η Γκαλερί Ζουμπουλάκη ανοίγει τη νέα σεζόν με την έκθεση της **Σοφίας Παπακώστα** «*Things to hold*», όπου η καλλιτέχνη παρουσιάζει έργα φτιαγμένα με υδατοδιαλυτό γραφίτη και λαδοπαστέλ σε χαρτί, επικεντρωμένα γύρω από την ιδέα της μνήμης. Η Παπακώστα επεξεργάζεται με έναν δικό της μοναδικό τρόπο το ψηφιακό φωτογραφικό της αρχείο, αποδομώντας το μέσω της τέχνης της. Αυτό που προκύπτει είναι ένα νέο έργο, που παίρνει τελική μορφή όταν η Παπακώστα κατασταλάξει σε αυτό που απομένει. *Γκαλερί Ζουμπουλάκη, έως 10 Οκτωβρίου*

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

Sister Bliss

5 Σε ρυθμούς πάρτι

Η **Sister Bliss**, συνιδρύτρια και δημιουργική δύναμη των Faithless, έρχεται στα decks του Bolivar για μια ξεχωριστή βραδιά ηλεκτρονικής μουσικής. Με ήχους που σημάδεψαν γενιές, από το «*Insomnia*» και το «*God Is a DJ*» μέχρι το «*Salva Mea*», το μουσικό σύμπαν των Faithless επιστρέφει στην Αθήνα για να μας ξεσηκώσει σε μια μοναδική χορευτική βραδιά. Μαζί της η **Maria Papadaki** και η **Evi Sidiropoulou**. *Bolivar Beach Club, 19 Σεπτεμβρίου*

«Bear House II», Αλίκη Παππά

6 Ανάμεσα στην παρουσία και την απουσία

Η Αίθουσα Τέχνης Έκφραση – Γιάννα Γραμματοπούλου παρουσιάζει την ατομική έκθεση της Αλίκης Παππά, «*Nullibi Nemo (Πουθενά κανείς)*», σε επιμέλεια του ιστορικού τέχνης **Γιάννη Μπόλη**. Με μολύβι και γκρίζες τονικές διαβαθμίσεις, η καλλιτέχινδα δημιουργεί ένα αινιγματικό, ονειρικό σύμπαν. Αντλώντας εικόνες από φωτογραφικά και κινηματογραφικά αρχεία αλλά και από προσωπικές μνήμες, εξερευνά την απουσία, τη μοναξιά και τη μνήμη. *Αίθουσα Τέχνης Έκφραση – Γιάννα Γραμματοπούλου, έως 10 Οκτωβρίου*

7 Ρίχνει αυλαία το Φεστιβάλ Βιβλίου

Οι τελευταίες μέρες του 54ου Φεστιβάλ Βιβλίου συνδυάζουν μουσική, αστυνομική λογοτεχνία, θέατρο και δράσεις για παιδιά. Την Πέμπτη 17/9, το Εργαστήρι Ελληνικής Μουσικής του Δήμου Αθηναίων παρουσιάζει έργα των Θεοδωράκη, Σαββόπουλου και Ξαρχάκου. Την Παρασκευή, συγγραφείς, δημοσιογράφοι και άνθρωποι της Αστυνομίας συζητούν για τη σχέση πραγματικού εγκλήματος και αστυνομικής μυθοπλασίας, ενώ ακολουθεί συζήτηση για την πόλη ως κοινό ευρωπαϊκό μέλλον. Το Σάββατο, η «*Αλίκη στη χώρα των ψαριών*» μεταφέρει τα παιδιά σε ένα μουσικό και διαδραστικό θεατρικό ταξίδι. Την Κυριακή, το Φεστιβάλ ολοκληρώνεται με δύο εργαστήρια για παιδιά και μια συζήτηση γύρω από τις μνήμες της Κωνσταντινούπολης. *Πεδίον του Άρεως, έως 20 Σεπτεμβρίου*

8 Τελευταίες καλοκαιρινές παραστάσεις

Η παράσταση «*Κάθε Πέμπτη κύριε Γκριν*» του Τζεφ Μπάρον, σε σκηνοθεσία του **Κώστα Γάκη**, ολοκληρώνει την καλοκαιρινή της περιοδεία προτού επιστρέψει σε νέα φθινοπωρινή θεατρική στέγη, το Altera Pars. Στον πρωταγωνιστικό ρόλο ο Γιώργος Κωνσταντίνου, ενώ πλάι του, στον ρόλο του Ρος, βρίσκεται ο Θανάσης Πατριαρχάς, σε μια τρυφερή και ανθρώπινη σχέση που αναπτύσσεται σιγά σιγά. Στη νέα σεζόν τον Ρος υποδύεται ο Ορέστης Τζιόβας. *Βεάκειο 7 Σεπτεμβρίου*

9 Η Νατάσσα Μποφίλιου για δύο μοναδικές βραδιές

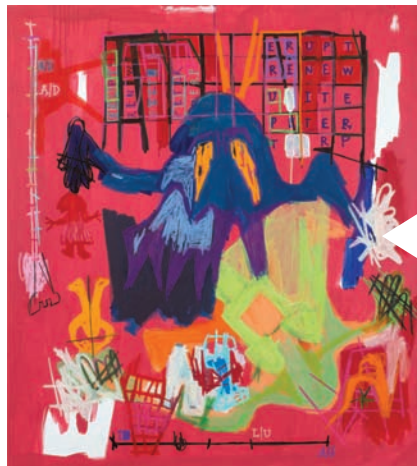
Η **Νατάσσα Μποφίλιου**, ο Θέμης Καραμουρατίδης και ο Γεράσιμος Ευαγγελάτος επιστρέφουν στη σκηνή με το «*Μέτρημα*», μια μουσική παράσταση γεννημένη σε μια στιγμή μετάβασης. Είκοσι χρόνια κοινής διαδρομής, ένας κύκλος που έκλεισε με το «*Κάτι καίγεται*» και ένα νέο κεφάλαιο που ανοίγει γίνεται η αφορμή για έναν απολογισμό χωρίς νοσταλγία. Τραγούδια, λέξεις και στιγμές συναντούν το χθες και το αύριο, σε μια ουσιαστική, ζωτανή εμπειρία. *Θέατρο Βράχων Μελίνα Μερκούρη, 18 & 19 Σεπτεμβρίου*

10 Δύο live γεμάτα αγαπημένα τραγούδια

Έπειτα από τρεις sold out βραδιές στο Θέατρο Βράχων και ένα γεμάτο καλοκαίρι σε όλη την Ελλάδα, ο **Μίλτος Πασχαλίδης** έρχεται στον Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού για δύο μεγάλες συναυλίες. Με 31 χρόνια δισκογραφίας και τραγούδια που έχουν γίνει κομμάτι της συλλογικής μνήμης, παρουσιάζει ένα πρόγραμμα γεμάτο αγαπημένες στιγμές, παλιές και νέες ιστορίες. Μαζί του η **Παυλίνα Βουλγαράκη**, σε μια ξεχωριστή μουσική συνάντηση. *Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, 23 & 24 Σεπτεμβρίου*

«Factum Tantrum (Ξέσπασμα του τετελεσμένου)», Ομπέρ Ισακάρ

11 Πλέγματα ταυτότητας και νοήματος

Ο Βρετανός καλλιτέχνης Ομπέρ Ισακάρ παρουσιάζει την πρώτη ατομική έκθεσή του στην Ελλάδα, με τίτλο «*Grids*», σε επιμέλεια της ιστορικού τέχνης **Άλίας Τσαγκάρη**. Μέσα από πλέγματα, λέξεις, σύμβολα και ζωγραφικές μορφές, ο Ισακάρ διερευνά την ταυτότητα, τη γλώσσα και τους μηχανισμούς συγκρότησης του νοήματος. Μάλιστα, σε πολλά έργα της εν λόγω έκθεσης θα δούμε αλλοιωμένα τα φαντασματάκια του Ρασμαν, που χρησιμοποιεί ο καλλιτέχνης ώστε να περάσει τα δικά του μηνύματα. *Roma Gallery, έως 10 Οκτωβρίου*

Νατάσσα Μποφίλιου

ΣΤΟΔΑ

— ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ —

Ο νέος προορισμός της Αθήνας, η ανανεωμένη Στοά Αρσακείου, ήρθε κι έβαλε ξανά την οδό Σταδίου στον καθημερινό χάρτη των εξόδων μας, αποτελώντας ένα απόλυτα σύγχρονο Food Hall, αντίστοιχο μ' αυτά των ευρωπαϊκών μεγαλουπόλεων. Ακολουθούν κάποια από τα πιο ιδιαίτερα concepts της στοάς, είτε για ένα δείπνο από τη δουλειά ή τα ψώνια είτε για μια ολοκληρωμένη βόλτα σε ένα από τα πλέον εμβληματικά σημεία της πόλης.

Κείμενα: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

MACARIOS

Το νέο concept του Πάνου Ιωαννίδη, με φρέσκα ζυμαρικά και ελληνικές συνταγές

Τι γίνεται όταν το χειροποίητο ζυμαρικό συναντά το μπριάμ, το λεμονάτο χοιρινό και τις γεύσεις της ελληνικής κουζίνας που έχουμε αγαπήσει; Η απάντηση βρίσκεται στο Macarios – The Greek Pasta Philosopher, το νέο food concept του Πάνου Ιωαννίδη στη Στοά Αρσακείου, στο κέντρο της Αθήνας. Ο αναγνωρισμένος chef φέρνει στο Macarios την εξειδίκευσή του στο χειροποίητο ζυμαρικό και την αξιοποιεί για να παρουσιάσει γνώριμες ελληνικές συνταγές μέσα από μια σύγχρονη προσέγγιση.

Εδώ, η ελληνική κουζίνα συναντά τη φρεσκάδα των χειροποίητων ζυμαρικών, δημιουργώντας πιάτα που παραμένουν οικεία, αλλά αποκτούν μια

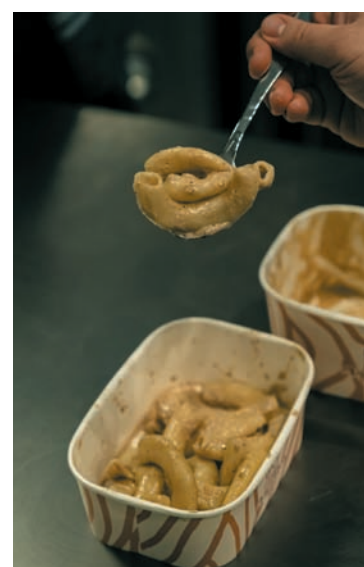
διαφορετική διάσταση. Από το μπριάμ και το λεμονάτο χοιρινό μέχρι το γιουβέτσι με μοσχάκι, η λογική του Macarios είναι να μεταφέρει αγαπημένες ελληνικές γεύσεις σε ένα σύγχρονο pasta format.

Στο menu βρίσκουμε επίσης μακαρονάδα με μανιτάρια και τρούφα Χαλκιδικής, αλλά και μια πλούσια γαριδομακαρονάδα, σε επιλογές που συνδυάζουν στοιχεία της ελληνικής γαστρονομικής παράδοσης με μια πιο σύγχρονη προσέγγιση.

Η φιλοσοφία του concept είναι ξεκάθαρη: να αναδείξει γνώριμες ελληνικές γεύσεις μέσα από το χειροποίητο ζυμαρικό, με έναν τρόπο σύγχρονο, προσιτό και καθημερινό.

Και η εμπειρία του Macarios δεν περιορίζεται στο κατάστημα. Η ίδια φιλοσοφία μεταφέρεται και στο σπίτι, μέσα από τα DIY Pasta Kits. Φρέσκα ζυμαρικά, πλούσιες σάλτσες, εκλεκτά τυριά και οδηγίες περιλαμβάνονται σε κάθε kit, ώστε το πιάτο να μπορεί να ολοκληρωθεί εύκολα στο σπίτι.

Το Macarios λειτουργεί στη στοά, με take away και delivery μέσω e-food, αποτελώντας μια από τις νέες πικρές γαστρονομικές αφίσες της ανανεωμένης Στοάς Αρσακείου.

INFO

Σταδίου 44-46, Αθήνα
(Στοά Αρσακείου)
2107109090

@macarios_gr

Η ιστορική Στοά Αρσακείου επέστρεψε ανανεωμένη στο κέντρο της Αθήνας, συνδυάζοντας γαστρονομία, αγορά, δημιουργία και πολιτισμό. Με επίκεντρο το ανανεωμένο αίθριο και την ιδέα του κοινού τραπέζιου, συγκεντρώνει διαφορετικές προτάσεις για φαγητό και ποτό και φιλοδοξεί να γίνει ένα νέο σημείο συνάντησης στην πόλη.

Ανάμεσα στις νέες αφίσες βρίσκεται το Drunk Goat Stoa, η συνέχεια του πρώτου Drunk Goat στο Σύνταγμα, αυτή τη φορά σε έναν πολύ μεγαλύτερο χώρο και με μια πιο ολοκληρωμένη εμπειρία γύρω από το κρασί. Η φιλοσοφία, ωστόσο, παραμένει η ίδια: να γνωρίσεις καλύτερα τον ελληνικό αμπελώνα, να δοκιμάσεις διαφορετικές ποικιλίες και, κυρίως, να ανακαλύψεις τι πραγματικά σου αρέσει, χωρίς την αμνηστία και τον ελιτισμό που συχνά συνοδεύουν την οινική κουλτούρα.

Εμπνευσμένο από τους Σάτυρους του Διόνυσου, το Drunk Goat αντιμετωπίζει το κρασί με παιχνιδιάρικη διάθεση, χιούμορ και σταθερά anti-snob φιλοσοφία. Τα wine flights εξακολουθούν να βρίσκονται στο επίκεντρο, ενώ στο νέο κατάστημα προστίθενται και wine dispensers, δίνοντάς σου ακόμη περισσότερες επιλογές για να δοκιμάσεις διαφορετικές ετικέτες και ποικιλίες στην ίδια επίσκεψη.

Η εξερεύνηση γίνεται ακόμη πιο δραστηρική μέσα από το Blind Goat Game, το βραβευμένο web app του Drunk Goat, αλλά και το Discovery Club. Εκεί μπορείς να βρίσκεις πληροφορίες για τα κρασιά που δοκιμάζεις και, μέσα από τις επιλογές σου, να δημιουργείς σταδιακά το προσωπικό σου οινικό προφίλ, ώστε οι επόμενες προτάσεις να έρχονται όλο και πιο κοντά στα δικά σου γούστα. Το κρασί συνοδεύεται από platters με ελληνικά τυριά, αλλαντικά και άλλα συνοδευτικά, ενώ σταδιακά θα προστεθούν περισσότερες επιλογές από την κουζίνα. Ο πάνω όροφος μπορεί παράλληλα να φιλοξενήσει events και ιδιωτικές εκδηλώσεις, προσθέτοντας ακόμη μία διάσταση στον νέο χώρο.

Η κάβα αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη διαφορά σε σχέση με το πρώτο Drunk Goat. Παραμένει προσανατολισμένη στον ελληνικό αμπελώνα, με έμφαση στις γηγενείς ποικιλίες και στους μικρότερους παραγωγούς, αλλά κάθε περίοδο ανοίγει ένα παράθυρο και σε μια διαφορετική οινική χώρα. Αυτή την εποχή η φιλοξενούμενη χώρα είναι η Ιταλία, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσουν η Ισπανία και η Πορτογαλία.

Και η κάβα δεν είναι απλώς κάτι που χαζεύεις πριν καθίσεις στο τραπέζι. Μπορείς να διαλέξεις μια φιάλη για το σπίτι, ένα από τα θεματικά wine boxes για δώρο ή να πάρεις μια φιάλη από το ράφι και να την απολαύσεις επιτόπου, είτε στο αίθριο της Στοάς είτε μέσα στο Drunk Goat, με το αντίστοιχο corkage fee.

Στην ουσία, το Drunk Goat Stoa προσπαθεί να κάνει το κρασί λίγο πιο εύκολο να το εξερευνήσεις και πολύ πιο διασκεδαστικό να το ανακαλύψεις – είτε ξέρεις ήδη τι ψάχνεις είτε ξεκινάς απλώς με ένα ποτήρι και την περιέργεια να δοκιμάσεις κάτι καινούργιο.

DRUNKY GOAT

Η φιλοσοφία του κρασιού συνεχίζεται στη Στοά Αρσακείου

INFO

**DRUNKY GOAT
STOA:**
Αρσάκη 6
Στοά Αρσακείου
2165002026

**DRUNKY GOAT
SYNTAGMA:**
Ναυάρχου Νικόδημου 5
Σύνταγμα
2103319966

www.drunkogoat.com

f Drunk Goat
@ drunkoat

ΑΙΓΑΙΟΝ

Οι ιστορικοί λουκουμάδες μοσχοβολούν μέλι και κανέλα στη Στοά Αρσακείου

Στη Στοά Αρσακείου, οι Λουκουμάδες Αιγαίον επιστρέφουν σε έναν χώρο που συνδέει την ιστορία της Αθήνας με τη σύγχρονη καθημερινότητά της, συμπληρώνοντας έναν αιώνα παρουσίας στην πόλη. Η οικογενειακή επιχείρηση, που ξεκίνησε το 1926 και περνά σήμερα στην τρίτη γενιά της οικογένειας Φύλλα, διατηρεί τη συνταγή, την τεχνική και τη φιλοσοφία που τη χαρακτηρίζουν από την πρώτη ημέρα. Στο νέο κατάστημα η παρασκευή των λουκουμάδων γίνεται μπροστά στον επισκέπτη, με την αυθεντική μηχανή που κατασκευάστηκε από τον πατέρα της σημερινής γενιάς. Η διαδικασία παραμένει χειροποίητη και κάθε μερίδα ετοιμάζεται εκείνη τη στιγμή, δίνοντας στον πελάτη άμεση επαφή

με τον... λουκουματζή και με όσα συμβαίνουν πίσω από τον πάγκο. Η έμφαση στις πρώτες ύλες αποτελεί βασικό μέρος της προσέγγισης του Αιγαίου, με ελληνικό γάλα, αυθεντικό μέλι και συνεργασίες με Έλληνες παραγωγούς και προμηθευτές. Στο μενού βρίσκονται οι παραδοσιακοί λουκουμάδες με μέλι και κανέλα, αλλά και πιο σύγχρονες εκδοχές, όπως εκείνες με χειροποίητη σοκολάτα. Συμπληρώνονται από ρυζόγαλο από ελληνικό γάλα, μπουγάτσα, ελληνικό καφέ και χειροποίητο παγωτό με καϊμάκι. Η νέα παρουσία στη στοά αποτελεί μια σύγχρονη επανεκκίνηση για ένα ιστορικό όνομα. Στόχος δεν είναι η αναπαραγωγή του παρελθόντος, αλλά η μεταφορά μιας παράδοσης στο σήμερα, με έμφαση στην ποιότητα, την άμεση επαφή και την οικολογική συνείδηση, ώστε η εμπειρία του Αιγαίου να συστήνεται και στις νεότερες γενιές. Ένας αιώνας μετά την πρώτη του εμφάνιση, το Αιγαίον κρατά σταθερό το βασικό του ζητούμενο: απλές συνταγές, προσεγμένη παρασκευή και συνέπεια στην ποιότητα, μέσα σ' ένα περιβάλλον σχεδιασμένο για τη σύγχρονη πόλη της Αθήνας.

INFO

Σταδίου 44-46
Στοά Αρσακείου
f aigaion.gr
@loukoumades_aigaion

ΣΤΟΑ AGORA

Ένα σύγχρονο μπακάλικο με προϊόντα από όλη την Ελλάδα

Μια πραγματικά πολύ ενδιαφέρουσα άφιξη στη γαστρονομική σκηνή της Αθήνας, το ΣΤΟΑ AGORA συστήνεται ως ένα σύγχρονο μπακάλικο, φιλοξενώντας στα ράφια του περισσότερα από 4.000 επιλεγμένα προϊόντα, πολλά από τα οποία ΠΟΠ και ΠΓΕ, από 370 μικρούς και μεσαίους παραγωγούς από κάθε γωνιά της Ελλάδας. Τυριά, αλλαντικά, αλίπαστα, χειροποίητα ζυμαρικά και τραχανάδες, παραδοσιακά γλυκίσματα (όπως χαλβάς και αμυγδαλωτά), γαλακτοκομικά, παξιμάδια, μέλια, βότανα, καθώς και αποστάγματα, μπύρες από μικροζυθοποιίες ή σπάνια κρασιά, είναι μόνο κάποια από τα διαλεχτά προϊόντα του καταστήματος. Επιλεγμένα με αυστηρά γευστικά, ποιοτικά και γεωγραφικά κριτήρια, απογειώνουν τόσο το καθημερινό τραπέζι

όσο και μια ξεχωριστή περίπτωση, με αυθεντικές γεύσεις με έντονη αφηγηματική αξία. Μάλιστα, διαθέτοντας και χώρους εστίασης, ο επισκέπτης μπορεί να δοκιμάσει τα προϊόντα σε γευστικές παρασκευές. Στο εργαστήριο του χώρου, η ομάδα αρτοποιιών φτιάχνει καθημερινά φρέσκες πίτες με χειροποίητο προζυμένιο φύλλο: από σταθερές επιλογές με πεκορίνο Αμφιλοχίας, φέτα Ζήρειας και λουκάνικο Μουζακίου, μέχρι πίτες ημέρας που αναδεικνύουν τις νέες αφίξεις, όπως η τριλογία χοιρινού με σαλάδο Κέρκυρας, σύγκλινο Μάνης, πορκέτα Λαμίας. Παράλληλα, στο μπαρ γιαουρτιού υπάρχουν διάφορα είδη γιαουρτιού με μέλι, ξηρούς καρπούς, γλυκά του κουταλιού, όλα από τα ράφια του μαγαζιού, ενώ σύντομα αναμένονται σάντουιτς με φρέσκο ψωμί και πρωινά. Το project του ΣΤΟΑ AGORA στην ουσία είναι η στήριξη της ελληνικής παραγωγής, αλλά και η «εκπαίδευση» του κοινού. Στο πλαίσιο αυτό, τακτικά θα έρχονται παραγωγοί που θα μας γνωρίζουν τα προϊόντα τους, ενώ θα πραγματοποιούνται γευστικές, σεμινάρια, μαθήματα μαγειρικής και άλλα ενδιαφέροντα events. Ένα απόλυτα ενημερωμένο μπακάλικο νέας γενιάς που έλειπε από την πόλη - σύντομα και delivery.

INFO

Σταδίου 44-46
Στοά Αρσακείου
2103227076

To 5 Almonds μας συστήθηκε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2025, με το κατάστημα της Τσακάλωφ, και τώρα, με το νέο flagship κατάστημα στην εμβληματική Στοά Αρσακείου, έρχεται να επιβεβαιώσει τη φήμη του. Ένας χώρος αφιερωμένος στις ιδιαίτερες γεύσεις, τα ολόφρεσκα προϊόντα και, πάνω απ' όλα, στην αγάπη των ανθρώπων του για αυτό που κάνουν.

Η μέρα εδώ ξεκινά με ποιοτικό καφέ, το καβουρδισμα του οποίου ολοκληρώνεται στο ίδιο το κατάστημα. Η χαρακτηριστική μυρωδιά απλώνεται στη στοά και δίνει τον δικό της τόνο σε αυτή τη νέα γειτονιά της πόλης. Μπορείτε να τον απολαύσετε take away, στο κατάστημα ή ακόμη και στον κοινό χώρο της στοάς, κάνοντας μια μικρή στάση μέσα στην ημέρα.

Πρωταγωνιστές, φυσικά, είναι και οι ξηροί καρποί, που στο 5 Almonds φέρουν την υπογραφή της Rifaí, του ιστορικού λιβανέζικου οίκου, σε επίσημη και αποκλειστική συνεργασία. Οι πιο φημισμένες ποικιλίες από τη Μεσόγειο αλλά και από κάθε γωνιά του κόσμου βρίσκονται στις βιτρίνες του 5 Almonds. Θα βρείτε όλες τις κλασικές γεύσεις, καβουρδισμένους, με αλάτι, ανάλατους, ωμούς, εδώ όμως μπορείτε να τους απολαύσετε και με μια διαφορετική προσέγγιση. Οι ξηροί καρποί αποκτούν ένα αναπάντεχο twist και μεταμορφώνονται σε ιδιαίτερες γευστικές προτάσεις: με τρούφα, τυρί, ξύδι και αλάτι, καρύδα, wasabi, teriyaki, τσίλι, μαύρο πιπέρι και άλλα - μαζί με κάποια μιξ, ενώ μπορείτε να δημιουργήσετε και το δικό σας. Δύσκολα θα αρκεστείτε σε μία μόνο επιλογή.

Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελούν και τα αποξηραμένα φρούτα χωρίς προσθήκη ζάχαρης, τα οποία διατηρούνται σε ειδικό ψυγείο ώστε να παραμένουν φρέσκα και ζουμερά. Βασιλικοί κουρμάδες, ανανάς, φράουλα, βιολογικά σύκα, παπάγια, μάνγκο και πολλές ακόμη επιλογές μπορείτε να τις απολαύσετε και σε ευφάνταστους συνδυασμούς. Ανάμεσά τους, οι κουρμάδες με 100% φυσικό, χειροποίητο φιστικοβούτυρο ή με μαύρη σοκολάτα αποτελούν ιδανικό ταίριασμα με τον καφέ σας.

Οι επιλογές συνεχίζονται με healthy προτάσεις με βάση το γιαούρτι και overnight oats εμπλουτισμένες με βρώμη, σπόρους chia και άλλα θρεπτικά toppings. Κι αν θέλετε να ζήσετε την εμπειρία λίγο πιο δημιουργικά, αξίζει να φτιάξετε επιτόπου το δικό σας φιστικοβούτυρο ή βούτυρο κελυφωτού φιστικιού στο ειδικό μηχάνημα του καταστήματος.

Ένας μικρός παράδεισος γεύσεων στην καρδιά της πόλης, το 5 Almonds είναι από εκείνα τα spots που αξίζει να επισκεφθείτε ξανά και ξανά — από νωρίς το πρωί, στις 07.30, έως τις 20.00.

Extra tip: Όλα τα προϊόντα του 5 Almonds μπορούν να γίνουν και ένα ξεχωριστό δώρο. Επιλέγετε ένα από τα τρία διαθέσιμα μεγέθη κουτιού και στη συνέχεια δημιουργείτε τη δική σας σύνθεση, διαλέγοντας ό,τι θέλετε από το κατάστημα για τους αγαπημένους σας.

5 ALMONDS

Ένας μικρός παράδεισος γεύσεων στη Στοά Αρσακείου

INFO

Πανεπιστημίου 49,
Στοά Αρσακείου,
2130491819 /
Τσακάλωφ 14,
Κολωνάκι,
2130491819,
@ five.almonds

Η Αθήνα συνεχίζει να αλλάζει, να εξελίσσεται και να μας δίνει αφορμές για εξερεύνηση. Νέα spots κάνουν την εμφάνισή τους σε διαφορετικές γωνιές της πόλης, προσθέτοντας φρέσκες ιδέες στην ήδη ζωντανή αστική σκηνή. Στο αφιέρωμά μας σας προτείνουμε κάποια από τα πιο ενδιαφέροντα new entries, τα οποία αξίζει να γνωρίσετε από κοντά.

Κείμενα: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

Το Le Pain Quotidien, το αγαπημένο all day bakery spot με τη βελγική φιλοσοφία και το φρέσκο βιολογικό ψωμί, αποκτά νέο «σπίτι» στο Παλαιό Ψυχικό. Από τις 12 Σεπτεμβρίου, στη συμβολή των οδών 28ης Οκτωβρίου 3 και Γράμμου 4, ανοίγει καθημερινά από τις 06.30 το πρωί, προσφέροντας επιλογές για πρωινό, brunch, coffee break αλλά και take away.

Με περισσότερα από 200 καταστήματα σε όλο τον κόσμο, το Le Pain Quotidien διατηρεί τη φιλοσοφία που γνωρίσαμε και στο πρώτο του κατάστημα στην Ελλάδα στα Ιλίσια. Ξεχωρίζει για τις χειροποίητες παρασκευές, τα εποχιακά υλικά και τις ποιοτικές πρώτες ύλες, με πρωταγωνιστή το οργανικό προζυμμένο ψωμί. Ψωμί με βιολογικά άλευρα, σε διαφορετικές εκδοχές, από ολικής άλεσης και spelt μέχρι επιλογές με σπόρους, που γίνεται βάση για μια μεγάλη ποικιλία από tartines και sandwiches.

Από νωρίς το πρωί, το μενού περιλαμβάνει 100% Arabica οργανικό καφέ, αυγά σε διαφορετικές συνταγές, flatbreads με φρέσκα λαχανικά, pesto rosso, μοτσαρέλα και ρόκα, καθώς και vegetarian, sugar free και gluten free επιλογές. Για όσους αναζητούν κάτι γρήγορο πριν από τη δουλειά, το breakfast on the go και το take away αποτελούν ιδανικές λύσεις, ενώ υπάρχει και delivery. Φυσικά, από ένα bakery δεν θα μπορούσαν να λείπουν τα γλυκά. Cheesecakes, τάρτες σε διαφορετικούς συνδυασμούς, το χαρακτηριστικό éclair, Belgian chocolate brownie και βελούδινο προφιτερόλ συμπληρώνουν την γκάμα, μαζί με κριτσίνια, βουτήματα και κουλουράκια. Φυσικά, όλα αυτά είναι μόνο μερικά από όσα θα βρεις στις βιτρίνες του.

Το νέο κατάστημα στο Παλαιό Ψυχικό ταιριάζει ιδανικά για ένα πρωινό με καλό καφέ και ένα χορταστικό, ισορροπημένο γεύμα, αλλά και για ένα διαφορετικό coffee break με την παρέα. Με τραπεζάκια έξω και έναν κομψό, ευχάριστο χώρο, το Le Pain Quotidien φέρνει στη γειτονιά μια ολοκληρωμένη καθημερινή πρόταση γύρω από το «καλό φαγητό», με δημιουργίες που παρασκευάζονται την ίδια ημέρα.

LE PAIN QUOTIDIEN

Φρέσκο ψωμί και bakery λιχουδιές πλέον και στο Παλαιό Ψυχικό

INFO

ΠΑΛΑΙΟ ΨΥΧΙΚΟ:
28ης Οκτωβρίου 3 &
Γράμμου 4

ΙΛΙΣΙΑ
Ιοφώντος 31
2106715096
lepainquotidien.com/gr
 lepainquotidiengr
 [lepainquotidien greece](https://lepainquotidiengreece)

GELLISSIMO

Η νέα Lava Extra Protein έρχεται να απογειώσει την απόλαυση

Αν κάτι χαρακτηρίζει το Gellissimo, είναι ότι δύσκολα μένει για πολύ στην ίδια ιδέα.

Το ελληνικό brand έχει δημιουργήσει τη δική του παραγωγική φιλοσοφία, με χειροποίητα προϊόντα που σχεδιάζονται και παρασκευάζονται στην Ελλάδα, δικές του συνταγές και ιδιαίτερη προσοχή σε όλη τη διαδικασία, από την επιλογή των πρώτων υλών μέχρι το τελικό προϊόν. Το παγωτό, οι γλυκές δημιουργίες, οι Lava και τα Lava Pops έχουν γίνει μέρος μιας ευρύτερης γευστικής πρότασης που συνεχώς ανανεώνεται, με στόχο κάθε νέα δημιουργία να είναι πρωτότυπη και αυθεντική.

Και εδώ βρίσκεται ένα από τα στοιχεία που κάνουν το Gellissimo να ξεχωρίζει. Η δημιουργία δεν σταματά όταν μια νέα γεύση βρει τη θέση της στα καταστήματα. Ίσα ίσα, τότε ξεκινά η σκέψη για την επόμενη. Η ομάδα του brand πειραματίζεται με νέους συνδυασμούς και ιδέες, παρακολουθεί τις σύγχρονες διατροφικές τάσεις και τις μεταφράζει σε προϊόντα με τη δική της ταυτότητα. Οι Lava είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της προσέγγισης και τώρα ετοιμάζονται να αποκτήσουν έναν ακόμη πρωταγωνιστή.

Η Lava Extra Protein έρχεται σύντομα στα καταστήματα Gellissimo και βάζει την πρωτεΐνη στο παιχνίδι της απόλαυσης. Η νέα Lava περιέχει 40 γρ. πρωτεΐνης, ενώ στη σύνθεσή της περιλαμβάνονται χαρακτηριστικά όπως υψηλή περιεκτικότητα σε φυτικές ίνες, μαγνήσιο και βιταμίνη Ε. Δεν περιέχει προσθήκη ζάχαρης, φοινικέλαιο ή συντηρητικά, συνδυάζοντας μια πιο σύγχρονη διατροφική προσέγγιση με αυτό που περιμένεις από μια Lava, να είναι απολαυστική. Μια νέα Lava που κρατά όσα αγαπάς στη σειρά και προσθέτει έναν ακόμη λόγο για να τη δοκιμάσεις.

Και ενώ η Lava Extra Protein ετοιμάζεται να κάνει την εμφάνισή της, στα εργαστήρια του Gellissimo η επόμενη ιδέα έχει ήδη αρχίσει να παίρνει μορφή. Νέες Lava και νέες πραλίνες που προς το παρόν δεν έχουν ακόμη όνομα βρίσκονται υπό ανάπτυξη, δίνοντας μια πρώτη γεύση από όσα έρχονται. Γιατί στο Gellissimo κάθε νέο προϊόν γίνεται η αφετηρία για την επόμενη δημιουργία.

Τι ακριβώς ετοιμάζεται; Αυτό θα το μάθουμε σύντομα. Μέχρι τότε, ας αφήσουμε λίγο χώρο στη φαντασία. Γιατί στο Gellissimo η επόμενη δημιουργία έχει ήδη αρχίσει να παίρνει μορφή, ακόμη κι αν το όνομά της παραμένει προς το παρόν μυστικό.

INFO

www.gellissimo.gr GellissimoBiscoto Gellissimo

ΑΦΙΕΡΩΜΑ NEW IN TOWN

LOLLO'S

Το αγαπημένο ιταλικό μετά το Χαλάνδρι
ήρθε και στο Κολωνάκι

Από την Αντίπαρο μέχρι το Χαλάνδρι και τώρα και στο Κολωνάκι, το Lollo's έχει διανύσει μια ξεχωριστή πορεία στον χώρο της ιταλικής κουζίνας. Η αρχή έγινε το 2008 στην Αντίπαρο, ενώ δέκα χρόνια αργότερα το Lollo's απέκτησε τη δική του στέγη στο Χαλάνδρι. Σήμερα, η γνωστή ομάδα κάνει το επόμενο βήμα φέρνοντας, από τα τέλη Μαΐου, το αγαπημένο της ιταλικό concept στο Κολωνάκι. Αυτό που χαρακτηρίζει το Lollo's είναι οι αυθεντικές ιταλικές γεύσεις και η ποιότητα των υλικών, με έμφαση στην κουζίνα της Ρώμης. Η pizza αποτελεί την πρωταγωνίστρια, με τη ζύμη της να παραμένει για 24 έως 48 ώρες σε

διαδικασία ωρίμανσης, ώστε να αποκτήσει την ανάλαφρη και λεπτή υφή που τη χαρακτηρίζει, με το εξωτερικό της να παραμένει ευχάριστα τραγανό. Οι επιλογές στον κατάλογο είναι περίπου 50, καλύπτοντας όλες τις προτιμήσεις, σαν την εξαιρετική Margherita bufala με σάλτσα ντομάτας, mozzarella di bufala και βασιλικό, αλλά και την εξίσου λαχταριστή Diavolina με σάλτσα ντομάτας, mozzarella, καυτερό σαλάμι ventricina και καυτερή πιπεριά! Στο τραπέζι έρχονται επίσης ορεκτικά και πιάτα ζυμαρικών, σαν τα Spaghetti alla rapalina, δηλαδή σπαγγέτι με αυγά, pecorino romano, parmigiano, κρέμα γάλακτος, guanciale και μαύρο πιπέρι, αλλά και ιδιαίτερες σαλάτες, όπως η Caprese con burrata, με burrata, ντοματίνια, ελαιόλαδο και βασιλικό.

Όλα αυτά θα τα απολαύσετε στον πεζόδρομο της Γριβαίων, στον καλαίσθητο εσωτερικό χώρο αλλά και στο μπαρ του Lollo's, καθώς και μέσω delivery από τις γνωστές πλατφόρμες. Ανοιχτό καθημερινά, εκτός Δευτέρας. Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή από το μεσημέρι.

INFO

ΑΘΗΝΑ
Γριβαίων 3, Κολωνάκι
2103636600

ΧΑΛΑΝΔΡΙ
Εθνικής
Αντιστάσεως 3Α
2106801040

f lollosatene
@ lollosatene

LOST SLICE

Ποιος είπε ότι ο αυτόματος πωλητής
είναι μόνο για snacks;

Στο Περιστερί, ένα διαφορετικό pizza spot φέρνει την πίτσα... από αυτόματο πωλητή, μαζί με cocktails, spritz και ιδιαίτερες ελληνικές μπίρες.

Στο Lost Slice, η παραγγελία της πίτσας γίνεται από έναν αυτόματο πωλητή – μια πρωτότυπη ιδέα που μετατρέπει την ίδια την παραγγελία σε μέρος της εμπειρίας. Επιλέγεις την πίτσα σου από το μηχανήμα και σε λίγα λεπτά είναι έτοιμη, ενώ στον ίδιο χώρο λειτουργεί και bar, συμπληρώνοντας την εμπειρία του Lost Slice. Πίσω, όμως, από το ιδιαίτερο

concept βρίσκεται μια πίτσα με ξεκάθαρη έμφαση στην ποιότητα. Η ζύμη τύπου brioche παρασκευάζεται από τους ίδιους, με επιλεγμένες πρώτες ύλες, ενώ το μηχανήμα ανεφοδιάζεται καθημερινά, ώστε οι πίτσες και τα υλικά να παραμένουν φρέσκα. Το αποτέλεσμα θυμίζει πίτσα ταψιού, αλλά έχει τη δική του πιο σπιτική υφή και χαρακτήρα.

Οι επιλογές είναι τέσσερις: Μαργαρίτα, Σπέσιαλ, Πεπερόνι και Caesar. Και επειδή μια καλή πίτσα θέλει και το σωστό pairing, το bar έχει αναψυκτικά, ιδιαίτερες μπίρες από ελληνικές ζυθοποιίες και cocktails, με διαφορετικές εκδοχές spritz και συνδυασμούς με Aperol και Campari.

Το concept είναι σχεδιασμένο μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια: μαζί με την πίτσα, ο αυτόματος πωλητής διαθέτει καρτοπετσέτες, μαχαίρι και γαντάκια, για να φας άνετα χωρίς να λερωθείς. Και αν η παρέα μεγαλώσει, ο χώρος μπορεί να φιλοξενήσει parties, για μια έξοδο που συνδυάζει pizza, drinks και κάτι πραγματικά διαφορετικό.

INFO

Αιμιλίου Βεάκη 8
Περιστερί
6984605644
@ lost.slice

TGI FRIDAYS

Οι γεύσεις που αγαπάς τώρα σε νέα διεύθυνση!

Το φθινόπωρο είναι η ιδανική εποχή για να ξαναδούμε την Αθήνα με άλλη ματιά. Για βόλτες στο κέντρο, για ένα αυθόρμητο dinner μετά τη δουλειά, για ένα after work drink με τους συναδέλφους ή για cocktails με την παρέα, το Κολωνάκι παραμένει μία από τις πιο ζωντανές επιλογές της πόλης. Και τώρα έχει ακόμη έναν λόγο για να το επισκεφτείς.

Το TGI Fridays μεταφέρεται στην Τσακάλωφ 4 και συστήνεται ξανά μέσα από έναν ανανεωμένο χώρο με σύγχρονη urban αισθητική, social atmosphere και

έντονο evening χαρακτήρα. Η νέα τοποθεσία έχει σχεδιαστεί για να λειτουργεί ιδανικά από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ, ακολουθώντας διαφορετικούς ρυθμούς μέσα στην ημέρα, από brunch και casual lunch μέχρι dinner, cocktails και drinks. Ένας χώρος που προσαρμόζεται σε κάθε στιγμή, είτε πρόκειται για ένα χαλαρό γεύμα είτε για μια βραδινή έξοδο με την παρέα.

Στο τραπέζι, βέβαια, παραμένουν όλα εκείνα που έχουν κάνει το Fridays αγαπημένη επιλογή εδώ και χρόνια. Signature γεύσεις, burgers, comfort πιάτα, cocktails και το γνώριμο Fridays vibe συνθέτουν μια εμπειρία που ταιριάζει με όλα.

Η αλλαγή χώρου φέρνει μαζί της μια νέα εμπειρία στο Fridays, διατηρώντας παράλληλα όλα όσα αγαπάμε. Έτσι, την επόμενη φορά που θα βρεθείς για βόλτα στο Κολωνάκι, ξέρεις πού πρέπει να πας. Γιατί κάποια μέρη παραμένουν must visit επιλογές στην πόλη, ακριβώς επειδή ξέρουν πώς να σε κάνουν να επιστρέφεις.

INFO

Τσακάλωφ 4
Κολωνάκι
2107227721

www.fridays.gr

[f tgi.Fridays.greece](https://www.facebook.com/tgi.Fridays.greece)

[@tgifridaysgr](https://www.instagram.com/tgifridaysgr)

ΑΡΜΟΔΙΟΣ

Βορειοελλαδίτικο street food με θέα την Ακρόπολη

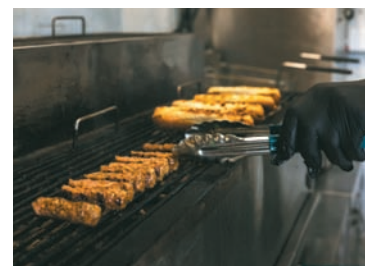
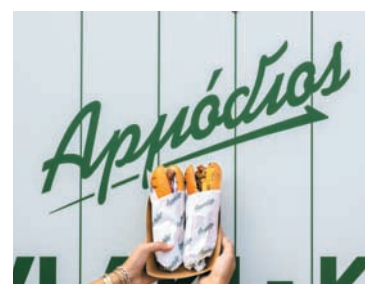
Στα μέσα Ιουλίου άνοιξε τις πόρτες του ο Αρμόδιος, μια διαφορετική καντίνα μέσα στον σταθμό του τρένου στο Θησείο, με θέα τις πιο δύσκολα συναγωνίζεται κανείς: την Ακρόπολη. Ο Κωστής Χρηστάκης, ένας εκ των ιδιοκτητών, εξηγεί πως η επιλογή της περιοχής δεν ήταν τυχαία. Τους γοήτευσε η ατμόσφαιρα και η θέα, ενώ ήθελαν να δημιουργήσουν το πρώτο street food μέσα σε σταθμό τρένου. Στην ψησταριά βρίσκεται ο κύριος Μιχάλης, ένας από τους παλαιότερους ψήστες του Πρίγκιπα στα Εξάρχεια, ενός ακόμη αγαπημένου μαγαζιού του Κωστή Χρηστάκη, ο οποίος έχει επίσης το Καπάνι.

Ο Μιχάλης μετέφερε στον Αρμόδιο όλη τη γνώση και την εμπειρία του στο ψήσιμο και αποτελεί την ψυχή του μαγαζιού.

Το μενού είναι μικρό και περιεκτικό, με ξεκάθαρη έμπνευση από τη Βόρεια Ελλάδα. Μπορείς να επιλέξεις μερίδα από κεμπάπ Φλώρινας, πανσέτα, καλαμάκι κοτόπουλο ή χοιρινό ή να τα απολαύσεις μέσα σε αφράτο brioche ψωμάκι, μαζί με ντομάτα, κρεμμύδι και γλυκιά πάπρικα. Φυσικά, υπάρχουν και οι απαραίτητες τηγανητές πατάτες, ενώ κάθε επιλογή μπορεί να συνοδευτεί από τυροκαυτερή, τζατζίκι ή sauce πάπρικας.

Αν υπάρχει ένα πιάτο που πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσετε, αυτό είναι το σάντουιτς με κεμπάπ Φλώρινας. Η ιδέα έρχεται από ένα πολύ παλιό παραδοσιακό μαγαζί στη Φλώρινα, όπου το κεμπάπ σερβιριζόταν με τον ίδιο τρόπο.

Η βορειοελλαδίτικη ταυτότητα συνεχίζεται και στις δύο δικές τους μπίρες, τη «Μεγάλη Λίμνη» Lager και τη «Μικρή Λίμνη» Pilsner, εμπνευσμένες από τις λίμνες των Πρεσπών, τόπο καταγωγής του Κωστή. Ο Αρμόδιος λειτουργεί καθημερινά από τις 12.00 το μεσημέρι έως τις 23.00 το βράδυ.

INFO

Ερμού 147
Είσοδος ΗΣΑΠ ΘΗΣΕΙΟ
[@armodios.thissio](https://www.instagram.com/armodios.thissio)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
NEW
NEW IN TOWN

TULUMBAKI

Το αγαπημένο γλυκό πήγε σε άλλο επίπεδο

Ποιος δεν θυμάται τα παιδικά του χρόνια, όταν στεκόταν μπροστά σε ένα λαχταριστό τουλουμπάκι; Τα μάτια άνοιγαν διάπλατα και η επιθυμία γι' αυτό το αγαπημένο γλυκό ήταν μεγάλη. Τραγανό απ' έξω, ζουμερό και μαλακό από μέσα, το τουλουμπάκι έχει μια ξεχωριστή θέση στις γλυκές μας αναμνήσεις. Αυτή την αγαπημένη γεύση προσφέρει καθημερινά στο κέντρο της Αθήνας το Tulumbacki Central, το οποίο, έχοντας πολυετή παρουσία στην Καλλιθέα, έχει καταφέρει να δώσει στο παραδοσιακό τουλουμπάκι μια νέα διάσταση, χωρίς να χάνει την αυθεντικότητά του. Το μυστικό της επιτυχίας βρίσκεται στη σταθερή ποιότητα και στην εξειδίκευση στο συγκεκριμένο γλυκό. Τα

τουλουμπάκια παρασκευάζονται και τηγνίζονται μέχρι να αποκτήσουν την ιδανική τραγανή υφή και στη συνέχεια βουτούν στο σιρόπι, το οποίο αρωματίζεται με νότες βανίλιας ή ροδόνηρου. Το αποτέλεσμα είναι ένα γλυκό τραγανό εξωτερικά και μαλακό, ζουμερό στο εσωτερικό. Η ποικιλία, όμως, δεν περιορίζεται στην κλασική εκδοχή. Υπάρχουν επιλογές με γέμιση κρέμας βανίλιας ή λεμονιού, αλλά και τουλουμπάκια με επικάλυψη από τριμμένο φιστίκι Αιγίνης, καρύδι ή αμύγδαλο. Ιδιαίτερη θέση έχει και η εκδοχή με κρέμα καφέ espresso, που δίνει μια πιο μοντέρνα νότα στο παραδοσιακό γλυκό. Είτε πρόκειται για μια γλυκιά στάση στο κέντρο είτε για ένα ξεχωριστό δώρο, τα περίφημα τουλουμπάκια είναι διαθέσιμα και μέσω πλατφορμών διανομής, φτάνοντας εύκολα και γρήγορα σε κάθε γωνιά της πόλης, με το κατάστημα να λειτουργεί καθημερινά από τις 09.00 έως τις 21.00 και τα Σαββατοκύριακα από τις 10.00 έως τις 20.00. Και επειδή πάντα υπάρχει χώρος για κάτι καινούργιο, σύντομα έρχονται νέες γεύσεις που θα κάνουν τις χειμωνιάτικες ημέρες μας ακόμη πιο γλυκές!

INFO

ΑΘΗΝΑ
Tulumbacki Central
Πανεπιστημίου 57
2112185997

ΚΑΛΛΙΘΕΑ
Πλάτωνος 17
2155051460
@tulumbacki

STASI ATHENS

Μια στάση στην Κυψέλη για καφέ, cocktails και... refill

Στην πλατεία Αγίου Γεωργίου, η Stasi έχει βρει τον δικό της τρόπο να χωράει από το πρωινό μέχρι το τελευταίο ποτό. Ένα all day στέκι στην καρδιά της Κυψέλης, που δημιουργήθηκε από δύο φίλες, την Ειρήνη Ζάχου και την Ελένη Στασινοπούλου, με διάθεση να φτιάξουν έναν χώρο

που θα έχει χαρακτήρα, αλλά και μια πιο συνειδητή καθημερινότητα. Εδώ, το sustainability δεν μένει στη θεωρία. Περνάει πίσω από την μπάρα, όπου τα cocktails αξιοποιούν σπιτικά σιρόπια και αλάτια σε μια zero waste λογική, ενώ οι λεμονάδες δίνουν το δικό τους twist στις πρωινές και απογευματινές ώρες. Στον καφέ, η συνεργασία με την June είναι μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας να επιλέγονται ελληνικοί παραγωγοί και μικρές επιχειρήσεις με ενδιαφέρουσα προσέγγιση. Στην ίδια λίστα βρίσκονται και η ελληνική μπίρα Μύστης.

Και επειδή η βιωσιμότητα μπορεί να γίνει συνήθεια χωρίς να γίνει... αγγαρεία, η Stasi έχει επιλέξει reusable ποτήρια για το take away, τα events και τα parties της. Το κρατάς, το επιστρέφεις, το ξαναγεμίζεις και έχεις έκπτωση στο refill. Μια μικρή αλλαγή που γίνεται μέρος της εμπειρίας. Καφές, cocktails, μπίρες και μια φιλοσοφία που εφαρμόζεται στην πράξη. Αυτή είναι η Στάση. Opening 19/9!

INFO

Πλ. Αγίου Γεωργίου 8
Κυψέλη
@stasi.ath

ΛΟΙΠΟΝ, ΤΙ ΛΕΣ ΓΙ' ΑΥΤΟ;

Της ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΓΑΥΝΙΑΔΑΚΗ

Fauda 5: Ένα παράθυρο στην ισραηλινή πραγματικότητα

Η ισραηλινή σειρά επιστρέφει αλλαγμένη: τραυματισμένη, αμετανόητη, ολίγον κουτσή αφηγηματικά, μα πάντα ένα παράθυρο σε μια άγνωστη, για εμάς στην Ευρώπη, στρατιωτικοποιημένη πραγματικότητα

FAUDA © NETFLIX.COM - SEASON 5

*

Τα δύο πρώτα επεισόδια είναι σχεδόν «ευρωπαϊκός κινηματογράφος»: όλο ενδοσκόπηση και αργά πλάνα. Τα επεισόδια 7 και 8, μια λεπτός προς λεπτό αναπαράσταση των σφαγών της 7ης Οκτωβρίου από τη μεριά των πρωταγωνιστών. Κι ύστερα υπάρχουν κι εφτά ακόμα επεισόδια κλασικού *Χάους* (πιστολίδι, χαμός, υπερσύγχρονες πρακτικές παρακολούθησης, υπερήρωες πρωταγωνιστές που «κουρεύουν» εχθρούς λες και παίζουν shoot-em-up). Η 5η σεζόν του «Fauda» δεν είναι αυτό ακριβώς που λέμε binge watching.

Η ισραηλινή σειρά, που μας σύστησε μια παρέα από χαρακτήρες-μυστικούς πράκτορες της Σιν Μπετ, άψογα δίγλωσσους στα εβραϊκά και τα αραβικά ώστε να διεισδύουν στα ενδότερα της ένοπλης παλαιστινιακής αντίστασης/τρομοκρατίας (μην κουνάτε το κεφάλι: ο ήρωας του ενός είναι ο τρομοκράτης του άλλου και τούμπαλιν), επιστρέφει κάπως μουδιασμένη, τραυματισμένη, σίγουρα θυμωμένη, με λιγότερη διάθεση κατανόησης του βασικού εχθρού (Χαμάς) και την απόλυτη αφηγηματική ντρίμπλα ώστε να αποφύγει να μιλήσει γι' αυτό που μιλούσε τέσσερις σεζόν τώρα: τη δυσκολία συνύπαρξης ανθρώπων (ασχέτως καταγωγής) στο Ισραήλ, τη Γάζα και τη Δυτική Όχθη.

2025. Δυο χρόνια μετά την 7η Οκτωβρίου. Μασσαλία. Ο φιλαράκος μας ο Ελί, τρελαμένος επειδή έχασε τη γυναίκα του και τα παιδιά του στις σφαγές της Χαμάς, μαθαίνει ότι ο δολοφόνος τους ζει και βασιλεύει στη Γαλλία, ήσυχος εστιάτορας, έχοντας λάβει άσυλο από τις γαλλικές αρχές ως πρόσφυγας από τη Γάζα. Ο Ντορόν –που έχει πάθει μετατραυματικό στρες και προσπαθεί να ανακτήσει τις μνήμες του από την 7/10 μέσω ψυχοθεραπεί-

ας– αναγκαστικά τον ακολουθεί στο ταξίδι του στο γαλλικό λιμάνι για να μη φάει το κεφάλι του.

Tough luck. Το πιστολίδι στο εστιατόριο του πρώην Χαμασίτη και νυν ευυπόληπτου Μασσαλιώτη αφίνει πίσω του τρεις νεκρούς που αναστατώνουν τις γαλλικές αρχές: τον ίδιο, έναν Αλγερινό που του διέθετε όπλα κι έναν Βεδουίνο μουσουλμάνο χωρίς χαρτιά. Ο τελευταίος –ξέρουμε εμείς– ήταν γείτονας του Ελί στο κιμπούτς κι έχασε κι αυτός τον γιο του εκείνη τη σημαδιακή μέρα: δολοφονήθηκε από τους μακελάρηδες παρότι ήταν μουσουλμάνος.

Enter ο πράκτορας Μπρουνό, της γαλλικής αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας, ένας εξαιρετικά ανατριχιαστικός villain, τον οποίο υποδύεται με το απαραίτητο mix μοχθηρίας, ναρκισσισμού και οριενταλιστικής αφέλειας ο Clément Tonon. Ο πράκτορας Μπρουνό (spoiler alert) τα έχει κάνει πλακάκια με τον Σεΐχη Σαΐντ Ελ Χατίμ, τον «Σινουάρ της Ευρώπης», τον άνθρωπο που έχει αναλάβει να στρατολογήσει καινούργιους μαχητές από την Ευρώπη για ένα νέο χτύπημα τύπου 7ης Οκτωβρίου στο Ισραήλ.

Enter οι ισραηλινές μυστικές υπηρεσίες: enter ΜΚΟ που το παίζουν αθώες, αλλά είναι κάλυψη για να μαζεύουν χρήματα και μαχητές και να τροφοδοτούν τη Χαμάς: enter ευκολόπιστα Γαλλάκια τα οποία νομίζουν ότι παλεύουν για την Παλαιστίνη, αλλά υπηρετούν μια πολύ συγκεκριμένη θεοκρατική ισλαμιστική αντίληψη της αντίστασης, που προτρέπει στους μπουζακεντίν της να σκοτώσουν και να σκοτωθούν για να γίνουν Μάρτυρες («σφάξε με, αγά μου, ν' αγιάσω»). Enter η προαναφερθείσα αφηγηματική ντρίμπλα του νέου κύκλου επεισοδίων: στην

5η σεζόν οι Ισραηλινοί του «Fauda» δεν τα έχουν με τους Παλαιστίνιους. Με την Ευρώπη τα έχουν.

Δεν λέω άλλα απ' την πλοκή, η σεζόν είναι γεμάτη twists. Το μόνο που προσθέτω είναι πως, όπως ο Κλεμάν Τογιόν, το νέο καστ της σειράς δίνει ρέστα. Στον ρόλο του βασικού «κακού», του Σεΐχη Ελ Χατίμ, ο πραγματικά όμορφος και συμπαθής Hakim Djaziri λάμπει τόσο, που χαίρεσαι να τον βλέπεις στην οθόνη. Πολύ καλή και η Mélanie Laurent στον ρόλο της Γαλλίδας που αποφασίζει να βοηθήσει τη Χαμάς επειδή οι Ισραηλινοί βασανίζουν και δολοφονούν στη Μασσαλία τον Παλαιστίνιο σύζυγό της.

Μην περιμένετε γεωπολιτική ανάλυση και τα του Καίσαρος τω Καίσαρι από το «Fauda». Ισραηλινοί το έφτιαξαν, ισραηλινό βλέμμα έχει. Ίσως κι εσείς να αποκτήσετε εν μέρει, αφού παρακολουθήσετε τα επεισόδια 7 και 8, που ζωντανεύουν στην οθόνη εκείνη τη σημαδιακή ημέρα. (Και να φανταστείτε, είναι λάιτ σε σχέση με τα πραγματικά βίντεο από τις πραγματικές κάμερες που φορούσαν οι Χαμασίτες οι οποίοι μπήκαν στο νότιο Ισραήλ.) Είναι πραγματικά σουρεαλιστικό να περνάει κανείς από το επεισόδιο 8 στο 9, από την πραγματική σφαγή στην καραμπινάτη μυθοπλασία. Θα ζαλιστείτε λίγο.

Θέλετε να το μποϊκοτάρετε; Go ahead. Το «Fauda» είναι αυτή τη στιγμή νο. 1 στον Λίβανο και top 10 σε Τουρκία, Μαρόκο, Ιορδανία, Αίγυπτο, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ομάν, Μπαχρέιν και Κατάρ. Τι να σκέφτονται άραγε όλοι αυτοί;

Στην Κύπρο είναι στο νούμερο 2. Στην Ελλάδα, στο νούμερο 3. Υπάρχει όρος γι' αυτή τη γνωστική προκατάληψη, το να μη θες να αντιμετωπίσεις αυτά που πιστεύουν οι άλλοι. Λέγεται *false consensus effect* ή «φαινόμενο της ψευδούς συναίνεσης». Συμβαίνει όταν νομίζουμε πως ο όλος κόσμος συμμερίζεται τις δικές μας απόψεις επειδή αυτό κάνουν οι φίλοι μας.

Εγώ σας λέω, δείτε το. Όπως ίσως είδατε το εξαιρετικό «No Man's Land» ή τη «Φωνή της Χιντ Πατζάμπ». Με τη διαφορά ότι οι Ισραηλινοί εδώ δεν κάνουν ντοκιμαντέρ. Action series κάνουν. Κι όμως, είναι κι αυτό ένα παράθυρο σε μια πραγματικότητα που, όπως και με τη Γάζα, δεν μπορούμε εφ' ουδενί να φανταστούμε ή να κατανοήσουμε: μια πραγματικότητα όπου τα σπίτια έχουν όλα καταφύγια και κάθε τρεις και λίγο χτυπάνε οι σειρήνες και χώνονται όλοι μέσα, να μην τους έρθει καμιά ρουκέτα στο κεφάλι, στις 3 το πρωί, στις 4 το απόγευμα, στις 12 το μεσημέρι, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας. Μια πραγματικότητα όπου δεν μπορείς να υπάρξεις με την πсуχία σου. Το Ισραήλ είναι μια στρατιωτικοποιημένη κοινωνία σε βαθμό που κανείς μας δεν μπορεί να διανοηθεί –ούτε φυσικά τα μυθοπλαστικά Γαλλάκια που εκπροσωπούν το σύνολο της ευρωπαϊκής αφέλειας στην οθόνη.

Κι επειδή αυτό το ξέρουν πολύ καλά οι Ισραηλινοί παραγωγοί, εστιάζουν σε προσωπικές ιστορίες εκδίκησης και όχι στο σύνολο του πολέμου. Ιδεολογικά άνισο; Sure. Αποτελεσματικό; You bet. **A**

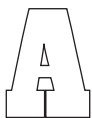
Η 5η σεζόν του «Fauda» παίζεται τώρα στο Netflix

Μην περιμένετε γεωπολιτική ανάλυση και τα του Καίσαρος τω Καίσαρι από το «Fauda». Ισραηλινοί το έφτιαξαν, ισραηλινό βλέμμα έχει.

Η ΠΟΠΗ ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ ΕΙΔΕ

Το «θαύμα» της συγκίνησης

Με αφορμή τον αιφνίδιο και άδικο θάνατο
του Γιώργου Μαζωνάκη

Πόρπασαν πολλοί με το πλήθος –ανομοιογενές εκ πρώτης όψεως– των θρηνούντων για τον αιφνίδιο θάνατο του Γιώργου Μαζωνάκη. Ένα είδος ξέφρενου θρήνου κατέκλυσε τις οθόνες μας. Δάκρυα και ζεϊμπέκικα από ευσυγκίνητους εφήβους αλλά και 50ρηδες, που έμοιαζαν κάπως έτσι να αποχαιρετούν και τη δική τους νιότη, την τελευταία εποχή της ανεμελιάς των 90s, τότε που οι νύχτες μεγάλωναν στις πίστες. Θυμηθήκαμε, συγκινηθήκαμε και μας ένωσε η ανάμνηση. Ένα «θαύμα»!

Αυτή η συγκίνηση ορίζει, προς στιγμήν, τον δημόσιο χώρο μας. Ανερμήνευτη; Κάθε άλλο. Ουδείς θα αρνηθεί την ειλικρίνεια των συναισθημάτων του λαϊκού κόσμου που λυπάται. Που η συγκίνησή του ξεσπάει σαν ανάγκη βαθιά και ζωογόνος για να του προσφέρει την αίσθηση της κοινότητας με άλλους συνοδοιπόρους του σ' αυτόν τον κατακερματισμένο κόσμο. Η συγκίνησή του είναι η συγκολητική ουσία. Αληθινή; Στον Όσκαρ Ουάιλντ, νομίζω, αποδίδεται η φράση «Η αλήθεια είναι απλώς θέμα ύψους». Κι εδώ η εικόνα του πλήθους είναι το «ύψος» της αφήγησης.

Ένα πλήθος που ξορκίζει τη βία και το καθημερινό σπλάτερ των δελτίων ειδήσεων, ανεβάζοντας τον «δικό του» στο βάθρο του Απόλυτα Καλού, του ιδανικού του. Όχι ότι υπήρξε ο Μαζωνάκης κάτι τέτοιο, ούτε ο ίδιος δεν θα είχε φανταστεί ότι θα γινόταν η εικόνα του Καλού Καγαθού, ο «αίρων την συντριβή του κόσμου», επειδή κι ο ίδιος εμφανιζόταν συντετριμμένος. Από τι; Από τον εαυτό του, τα πάθη του, τις ακρότητές του, την «εκτός των ορίων» καλλιτεχνική και κανονική του ζωή, όπως ήθελε ο μύθος που ο ίδιος είχε πλάσει και υπηρετούσε. Ο αιφνίδιος και άδικος θάνατός του είναι η λυτρωτική αποστείρωση για να αγγίξει την ολοκληρωτική αποδοχή και να γίνει «το ατίθασο παλιόπαιδο» που όλοι θέλουν να θυμούνται και στου οποίου τον αποχαιρετισμό να συμμετέχουν.

Είχε τέτοια αποδοχή εν ζωή; Αν την είχε, δεν το γνωρίζαμε πολλοί, ίσως ούτε κι ο ίδιος. Βεβαίως είχε φανατικό κοινό και πολλοί, πάρα πολλοί, τον συμπαθούσαμε για την πολύ ανθρώπινη συμπεριφορά του – τη φιλάνθρωπη πτυχή του τη μάθαμε μετά θάνατον. Αλλά τα συναισθηματικά κριτήρια, μέσα στο πανηγύρι του ενθουσιασμού για την αγάπη που ξεσπάει σαν ανυπόκριτο συναίσθημα την ώρα του θρήνου, πόρρω απέχουν από τα αντικειμενικά. Επειδή είναι αληθινό το συναίσθημα, η κρίση μου είναι αληθινή και αδιαμφισβήτητη. Τα μεγέθη κρίνονται τις ώρες της ψυχραιμίας και τότε ουδείς μπορεί να τα μειώσει.

Ωστόσο, ας μην ξεχνάμε ότι ειδικώς ο θάνατος ενός ειδώλου προσφέρεται σαν οθόνη που πάνω της προβάλλει ο καθένας κάτι δικό του, προσωπικό, τους μύθους για τον εαυτό του και τον κόσμο του, ανεπίδοτα συναισθήματα. Το ίδιο συμβαίνει πάντα, ας μην απαριθμήσω τα παρόμοια εγχώρια ή και εκ του εξωτερικού παραδείγματα (η κηδεία του μέχρι εκείνη τη στιγμή παντελώς άγνωστου σ' εμένα Παντελή Παντελίδη ήταν ένα ακόμη ειλικρινές λαϊκό ξέσπασμα μαζικών καπμών και θυμού για τις «αθέατες ζωές»).

Σ' αυτό το υπερθέαμα αγάπης, καθοριστικό ρόλο είχαν οι οθόνες, αυτές που αποτύπωναν και μεγέθυναν το γεγονός, οι τηλεοπτικές οθόνες και αυτές των κινητών, προτεταμένες ώστε να «παγιδεύσουν» το συναίσθημα. Είμαστε προ πολλού σ' αυτή τη φάση της ανθρωπίνης ανυπαρξίας, αν η οθόνη δεν αποτυπώσει την ύπαρξη. Κι αφού η τηλεοπτική κάμερα κυνηγάει τους «επιφανείς», έχουμε κι εμείς οι απανέφτες εικόνα, ο καθένας τη δική του, σε μια αποθέωση του κατακερματισμού μας, την ίδια ώρα που η συγκίνηση μας ενώνει. Δεν αρκεί. Τίποτα δεν αρκεί για να γεμίσει το κενό που θα 'ρθει με το πέρας του θλιβερού τελετουργικού. Τίποτα δεν αρκεί για να συγκρατηθεί ο χρόνος, που ακολουθεί προ πολλού τον συντριπτικά αγχωτικό ρυθμό της τηλεόρασης, κι ακόμη χειρότερα, του σκρολαρίσματος. Αυτό το κυνήγι του χρόνου, η ανάγκη του να τον σταματήσει –ή να τον ξεχάσει–, σκότωσε και το αγαπημένο είδωλο, τον μέχρι τέλους εκφραστή των μύθων της εποχής του. **A**

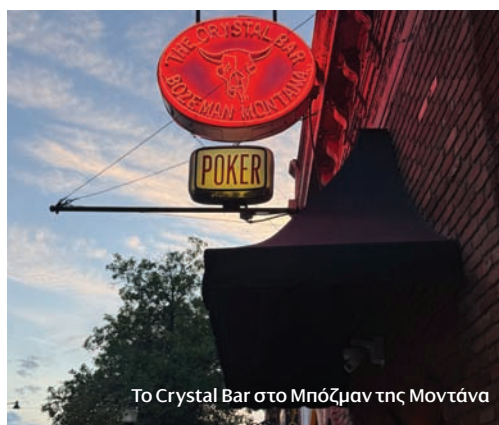
Το ροντέο του Τζάκσον Χόουλ στο Τζάκσον του Ουαϊόμινγκ

Εθνικό Πάρκο Γέλουουστουν

Το Γκραντ Κάνιον του Γέλουουστουν και ο καταρράκτης Λόουερ Φολς στον ποταμό Γέλουουστουν.

Το Crystal Bar στο Μπόζμαν της Μοντάνα

Η Αθηνά Κλήμη έξω από το Million Dollar Cowboy Bar στο Τζάκσον Χόουλ του Ουαϊόμινγκ

Στον δρόμο για το Yellowstone

Ένα road trip ζωής στην καρδιά της Αμερικής

Της ΑΘΗΝΑΣ ΚΛΗΜΗ

Βρισκόμαστε στο αεροδρόμιο, φορώντας οριακά χειμερινά ρούχα. Εκεί ξεκίνησε το μακρινό μας ταξίδι στην άγρια Αμερική. Από το Ντένβερ του Κολοράντο μέχρι τα σύνορα του Καναδά, ταξιδέψαμε στα εθνικά πάρκα για να γνωρίσουμε από κοντά φύση και ζώα που ίσως να μην ξαναδούμε ποτέ.

13 μέρες. 3 πολιτείες. 3 εθνικά πάρκα. 50 ώρες οδήγησης. Πολύ φαστ φουντ. Καουμπόικες μπότες και καπέλα. Πολλά ζώα και ατελείωτη φύση. Αυτές θα μπορούσαν να είναι οι επικεφαλίδες ενός road trip που, όπως μας είπαν πολλοί ντόπιοι, είναι ένα ταξίδι ζωής ακόμη και για όσους μένουν εκεί.

Πρώτη στάση το **Ουαϊόμινγκ** και συγκεκριμένα το **Τζάκσον Χόουλ**. Μαγαζιά με δερμάτινα και καουμπόικες μπότες, το **Ροντέο του Τζάκσον Χόουλ**, αλλά και το **Εθνικό Πάρκο Γκραντ Τίτον**, που στην καρδιά του βρίσκεις τη **λίμνη Τζένι**, μία από τις πιο διάσημες και πολυσύχναστες λίμνες των ΗΠΑ, και αμέτρητα μονοπάτια για πεζοπορία. Μπαίνοντας στο Γκραντ Τίτον και ακολουθώντας κάποιο απ' αυτά τα μονοπάτια, θα συναντήσεις πολλές πινακίδες που προειδοποιούν ότι στην περιοχή κυκλοφορούν αρκούδες και πως πρέπει να έχεις μαζί σου ειδικό σπρέι.

Τρεις μέρες στην πολιτεία του Γουαϊόμινγκ και το road trip συνεχίστηκε προς τον προορισμό που ήταν και ο βασικός λόγος αυτού του ταξιδιού: το **Γέλουουστουν**. Το πάρκο που αγαπήσαμε μέσα από την ομώνυμη σειρά του Netflix, ένα εθνικό πάρκο-πρότυπο για όλα τα υπόλοιπα, με περισσότερα από 10.000 υδροθερμικά φαινόμενα. Βίσονες, ελάφια, εναλλαγές θερμοκρασίας και τοπίου κάθε τόσο. Και, για τρεις ολόκληρες μέρες, ένα ελάφι έξω από την πόρτα μας. Λίγο πιο τουριστικό απ' ό,τι το περιμέναμε, αλλά και πάλι... μαγικό.

Το **Εθνικό Πάρκο Γκλέισιερ** ήταν στο τέλος η μεγάλη έκπληξη του ταξιδιού. Είναι ένας από τους πιο εντυπωσιακούς εθνικούς δρυμούς των ΗΠΑ στη βόρεια Μοντάνα και εκτείνεται ακριβώς πάνω στα σύνορα με τον Καναδά. Ένα μαγικό τοπίο, μια πεζοπορία 8 χιλιομέτρων που σε οδηγούσε σε έναν από τους πιο εντυπωσιακούς καταρράκτες. Βουτιές στη **λίμνη Ρέντροκ**, στην πανέμορφη **κοιλάδα Μένι Γκλέισιερ**, στο βορειοανατολικό τμήμα του πάρκου, με το νερό της –στο πιο πράσινο χρώμα που έχω δει– να φτάνει μόλις τους 3 βαθμούς. Εδώ είδαμε και αρκούδες γκρίζλι – και είναι ό,τι πιο όμορφο υπάρχει. Μια εικόνα που δεν θα ξεχάσω ποτέ.

Last but not least: **Μπόζμαν Σίτι**. Με τους εξαιρετικά ευγενικούς ανθρώπους, το **Crystal Bar**, φημισμένο ιστορικό dive bar της περιοχής, το οποίο άνοιξε τις πόρτες του το 1933, αμέσως μετά τη λήξη της Ποτοαπαγόρευσης, και τα Chevrolet με τις καρτότσες, που, αν τα δεις, σίγουρα θα θες να τα αγοράσεις και να τα πάρεις μαζί σου!

Ένα ταξίδι ζωής, που οριακά ξεπέρασε εκείνο που είχα κάνει στον Βόρειο Πόλο. Μια ζωντανή απόδειξη πως, αν είναι να ξοδέψεις χρήματα, αξίζει να τα ξοδέψεις σε ωραίους προορισμούς, σε εμπειρίες που δεν επαναλαμβάνονται και σε εικόνες που θα κουβαλάς μαζί σου για πάντα. Γιατί, τελικά, από ένα τέτοιο road trip δεν επιστρέφεις απλώς με χιλιάδες φωτογραφίες στο κινητό. Επιστρέφεις με τη μυρωδιά του δάσους, τους ήχους της άγριας φύσης κι εκείνη τη μοναδική αίσθηση ότι, έστω και για λίγες μέρες, βρέθηκες πραγματικά πολύ κοντά σ' έναν κόσμο που δεν έχει φτιαχτεί μόνο για εμάς – κι ακριβώς γι' αυτό είναι τόσο μαγικός. **A**

©CAROLE BETHUEL

critic's CHOICE

Παράλληλες ιστορίες (PARALLEL TALES) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ασγκάρ Φαραντί ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Βιρζινί Εφινρά, Ιζαμπέλ Ινέρ, Βενσάν Κασέλ, Κατρίν Ντενέβ, Πιέρ Νιβέ

Η εκκεντρική συγγραφέας Σιλβί προσπαθεί να βρει την έμπνευση για το νέο της μυθιστόρημα στην παρακολούθηση μέσω τηλεσκοπίου των ενοίκων της απέναντι πολυκατοικίας. Το πρόσωπο που την ενδιαφέρει περισσότερο είναι μια νεαρή γυναίκα η οποία μοιάζει να είναι το αντικείμενο του πόθου δύο αντρών.

Η ταινία ξεκινά σαν μια απλή καταγραφή της καθημερινής ζωής στο Παρίσι. Στην εισαγωγική σεκάνς –ένα τέλεια ενορχηστρωμένο στιγμιότυπο από το μετρό, με έναν άντρα να βοηθά μια γυναίκα να πάρει πίσω το πορτοφόλι που της έκλεψαν– μέσα σε ελάχιστα λεπτά ο Ασγκάρ Φαραντί μάς θυμίζει τους λόγους που θεωρείται σήμερα ο κορυφαίος ίσως Ιρανός σκηνοθέτης. Μινιμαλιστική γραφή, διφορούμενη δραματουργία, λεπτομέρειες που υπονοούν πολύ περισσότερα απ' όσα καταγράφει η κάμερα. Οι μουσικοί ήχοι που ακολουθούν την Ιζαμπέλ Ινέρ, όταν μπαίνουμε για πρώτη φορά στο ακατάστατο διαμέρισμά της, παραπέμπουν σε γνώριμο μουσικό θέμα του Ζμπίγκνιεφ Πράισνερ από φιλμ του Κιολόφσκι. Το ανθρωποκεντρικό σινεμά του σπουδαίου Πολωνού διεισδύει για τα καλά στη θεματική των «Παράλληλων ιστοριών» όταν συστήνεται ο χαρακτήρας της αγοραφοβικής συγγραφέως που ζει σαν κλοσάρ στο ίδιο της το σπίτι.

Το σενάριο του Φαραντί μοιάζει να διασκευάζει χωρίς σημαντικές αλλαγές τη «Μικρή ερωτική ιστορία» από τον τηλεοπτικό «Δεκάλογο». Ο ακριβής φόρος τιμής προς τον Κιολόφσκι ολοκληρώνεται με την επισήμανση της κατάρρευσης των αξιών της Ενωμένης Ευρώπης. Αδελφούσυνη, ισότητα, ελευθερία είναι πλέον έννοιες που μόνο κατ' όνομα υπάρχουν πλέον, σύμφωνα με τον Φαραντί, στους πυλώνες της Γαλλικής Δημοκρατίας (και της ΕΕ). Μια διαπίστωση που πρώτη φορά είδαμε με τρικολόρ χρώματα στο σινεμά του Κιολόφσκι πριν από 30 περίπου χρόνια. Η επικαιροποίηση μιας τόσο δυνατής ιδέας που βρίσκεται ακόμη σε ισχύ προφανώς και έχει νόημα στους πονηρούς καιρούς που ζούμε. Γίνεται, όμως, χωρίς ιδιαίτερη πρωτοτυπία, καθώς είναι σχηματικό το σενάριο και τετριμμένη η αφηγηματική συνταγή που χρησιμοποιεί ο Φαραντί. Τελικά ο συνδυασμός της κρίσης των ηθικών αξιών της Ευρώπης με τον πρωταρχικό ρόλο των καλλιτεχνών ή τη δυαδικότητα ως κομβικό στοιχείο της ψυχανάλυσης (και κατ' επέκταση της ίδιας της ζωής) είναι θέματα που δύσκολα τα κουμαντάρει ο Ιρανός. Ειδικά από τη στιγμή που αποφασίζει να το κάνει όχι στη μητρική του γλώσσα, αλλά στα γαλλικά, το παιχνίδι μοιάζει εκ προοιμίου χαμένο, όπως είχε ξανασυμβεί και στο παρελθόν. Κάτι που «Το ξέρουν όλοι» άλλωστε.

ΕΠΙΣΗΣ

▶▶▶ Το «Resident Evil (**)» του Ζακ Κρέγκερ επιχειρεί να δώσει νέα πνοή στο franchise του ομότιτλου videogame και σε μεγάλο βαθμό τα καταφέρνει χάρη στην ικανότητα του δημιουργού του «Weapons» να φτιάχνει ανατριχιαστική ατμόσφαιρα ακόμη κι από το τίποτα! ▶▶▶ Στο «Κωδικός: Τεχεράνη» (-) του Γκάι Μος ο Λίαμ Νίσον ξαναπαίρνει το όπλο του πρώην πράκτορα της CIA που αναλαμβάνει να εντοπίσει ένα τεράστιο χρηματικό ποσό που χάθηκε στην Τεχεράνη του 1979. ▶▶▶ Με το «Λος Τίγκρες» (-) ο Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ υπογράφει μια θαλάσσια περιπέτεια με ήρωες δύο αδέρφια δύτες που αναλαμβάνουν μια επικίνδυνη αποστολή.

Τρυφερό κτήνος (THE GENTLE MONSTER) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μαρία Κρόιτσερ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Λεά Σεϊντού, Γέλα Χάασε, Κατρίν Ντενέβ

©FREDERIC BAIER - FILM AG

Γνωστή μουσικός αποφασίζει με τον άντρα της να μετακομίσουν στην επαρχία για να έχουν μια πιο ήρεμη ζωή αυτοί και το μικρό παιδί τους. Μια μέρα η αστυνομία εισβάλλει στο σπίτι τους.

Ένα γυναικείο πρόσωπο επιστρατεύεται για να σχολιαστεί δημιουργικά ένα καυτό και επίκαιρο θέμα, όπως αυτό της παιδικής πορνογραφίας. Όμως η σκηνοθέτρια δεν τα καταφέρνει εξίσου καλά, είτε επειδή το ζήτημα είναι περισσότερο σκληρό και πολύπλευρο είτε λόγω της αδυναμίας της να δώσει τις κατάλληλες απαντήσεις στα αιχμηρά ερωτήματα. Ο τρόπος, μάλιστα, που προσπαθεί να αφηγηθεί τα ψυχολογικά και συναισθηματικά αδιέξοδα της ηρωίδας («πώς σταματάς να αγαπάς από τη μια μέρα στην άλλη τον άνθρωπό σου;») είναι μάλλον απλοϊκός. Εξαιρετική πάντως η ερμηνεία της Λεά Σεϊντού, που δίνει τον καλύτερο εαυτό της για να προσδώσει αληθοφάνεια στον χαρακτήρα της διαλυμένης γυναίκας.

Κότα **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γκιόργκι Πάλφι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γιάννης Κοκιασμένος, Αργύρης Πανταζάρας, Μαρία Διακοπαναγιώτου, Αντώνης Καφετζόπουλος

Μια κότα, αφού το σκάει από φάρμα πουλερικών και ξεφεύγει αμέτρητες φορές από του Χάρου τα δόντια, καταλήγει στην ταβέρνα μοναχικού εστιατόρου.

Στην παράδοση των περιπετειών με ζώα που δίνουν αγώνα επιβίωσης χωρίς να γίνονται μελό –η κωμωδία έχει το πάνω χέρι στην υπόθεση– ανήκει και η γυρισμένη στη χώρα μας «Κότα» του Ούγγρου Πάλφι. Με υποδειγματικό μοντάζ και τρομερή δουλειά στο επίπεδο των οπτικών εφέ (κέρδισε το βραβείο Όρις στην εν λόγω κατηγορία), η ταινία είναι μια πρωτότυπη, απολαυστική δουλειά που κερδίζει τον θεατή, όχι μόνο λόγω της χορταστικής δράσης, αλλά και με τη δύναμη της παραβολής της. Η «Κότα» είναι ένας καθρέφτης της ανθρώπινης κοινωνίας και το δυνατό της αλληγορικό στοιχείο είναι εκείνο που αναφέρεται στη μητρότητα και την αντίσταση απέναντι σε κάθε μορφή εξουσίας.

Tennis maestro (IL MAESTRO) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Αντρέα ντι Στέφανο ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Πιερφραντσέσκο Φαβίνο, Τσιάνο Μενικέλι, Ντόρα Ρομάνο

© KATIA ZAVAGLIA

Στην Ιταλία του '80 ο πατέρας του 13χρονου Φελίτσε είναι πεπεισμένος ότι ο γιος του θα καταφέρει να γίνει μια μέρα πρωταθλητής στο τένις. Για να το πετύχει θα αναθέσει την προπόνηση του Φελίτσε σε έναν πρώην σπαρτου αθλήματος.

Ο σπουδαίος Ιταλός ηθοποιός Πιερφραντσέσκο Φαβίνο δεν έχει πρόβλημα να φτιάξει ακόμη έναν συναρπαστικό χαρακτήρα, αφού ο ξεπεσμένος προπονητής που υποδύεται δεν είναι μια απλή καρικατούρα, αλλά ένας άνθρωπος με σάρκα και οστά. Όμως είναι τόσο έντονη η προβολή του αυτοκαταστροφικού ήρωα και η δυναμική του ρόλου, που επηρεάζει ολοκληρωτικά το έργο. Φυσική συνέπεια, λοιπόν, είναι το «Tennis maestro» να δείχνει σαν δύο ταινίες στη μορφή μίας, με το σενάριο να ξεφεύγει από τον αρχικό σχεδιασμό και να λαμβάνει τα χαρακτηριστικά μιας διπλής ενθουσιαστικής αντί της feelgood κομεντί που θύμιζε αρχικά.

«ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΛΕΝΕ ΠΟΛΛΑ ΑΛΛΑ ΜΟΝΟ ΑΝ ΤΑ ΚΟΙΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΠΟΛΛΗ ΩΡΑ» (ΤΡΥΦΕΡΟ ΚΤΗΝΟΣ)

Τι γίνεται μετά τον θάνατο;

Ο Νταν Μπράουν ψάχνει την απάντηση

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Υποθέτω ότι οι περισσότεροι έχουν διαβάσει το βιβλίο του Μπόκουμιλ Χράμπαλ «Θέλετε να δείτε τη χρυσή Πράγα». Υποθέτω επίσης ότι σχεδόν όλοι έχουν επισκεφτεί την Πράγα (σε απαραίτητο συνδυασμό με τη λουτρόπολη του Κάρλοβι Βάρι). Και φυσικά όλοι έχουμε αγαπήσει τον πιο γνωστό συγγραφέα της, τον Φραντς Κάφκα.

Τελευταία ταξίδεψα ξανά εκεί μέσα από τις 930 χορταστικές σελίδες του Αμερικανού συγγραφέα Νταν Μπράουν – σε πολύ καλή μετάφραση του **Χρήστου Καψάλη**. Το βιβλίο έχει τίτλο «*Το μυστικό των μυστικών*» και ο λόγος που του δόθηκε ο τίτλος αυτός αποκαλύπτεται στο τέλος του μυθιστορήματος.

Ο Νταν Μπράουν ασχολείται εδώ με ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα που αφορούν τον άνθρωπο: τι γίνεται μετά τον θάνατο; Υπάρχει συνέχεια της συνείδησης ή όλα τελειώνουν όταν ακουστεί ο ήχος του χώματος πάνω στο ξύλινο φέρετρο (για να θυμηθώ την εκπληκτική τηλεοπτική σειρά «*Six feet under*»).

Ένας καταξιωμένος καθηγητής συμβολογίας ταξιδεύει στην Πράγα για να παρακολουθήσει μια

πρωτοποριακή διάλεξη της αγαπημένης του, η οποία είναι μια εξέχουσα επιστήμων της νοητικής. Καταλύουν σ' ένα πεντάστερο ξενοδοχείο δίπλα στη γέφυρα του Καρόλου και αρχίζουν να περιφέρονται στη χρυσή Πράγα, την πόλη του Κάφκα, που τ' όνομά της σημαίνει κατώφλι. Κατώφλι ανάμεσα στους δύο κόσμους; Η Πράγα είναι γεμάτη ιστορίες φαντασμάτων αλλά και ιστορίες του Γκόλεμ – του δημιουργήματος ενός Εβραίου ραβίνου –, που μοιάζει κάπως μ' αυτή του Φρανκενστάιν.

Ο Νταν Μπράουν εκμεταλλεύεται και την ιστορία του Δρ. Τζέκιλ και κύριου Χάιντ για να στήσει μια συναρπαστική δική του εκδοχή.

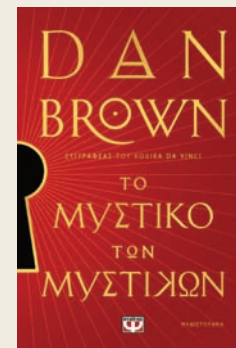
Ο αναγνώστης παρακολουθεί, με κομμένη την ανάσα (εντάξει, η υπερβολή ως ίδιον του συγγραφέως), τους δύο ήρωες του Νταν Μπράουν καθώς μπλέκονται σε μια περιπέτεια που ξεπερνάει τη φαντασία της τεχνητής νοημοσύνης – ή μήπως όχι;

Από το Κάστρο της Πράγας έως το Κτίριο που χορεύει, από την πλατεία της παλιάς πόλης έως το ξενοδοχείο Alchymist, και από την οδό των Αλχη-

μιστών, όπου διέμεινε κάποτε ο Κάφκα στο σπίτι της αδελφής του, έως τα νησάκια του ποταμού Μολδάβα (όπως τον ξέραμε εμείς οι παλαιοί των ημερών, και όχι Βλτάβα όπως τον γνωρίζουν οι νέοι), οι ήρωες αποκαλύπτουν μια άγνωστη Πράγα που είναι γεμάτη αξιοπερίεργα μέρη και κρυμμένες γωνιές, όπως, για παράδειγμα, το μπαρ Μαύρος Άγγελος ή η πύλη των Εφτά Κλειδαριών μέσα στον καθεδρικό ναό του Αγίου Βίτου.

Η πλοκή είναι συναρπαστική, οι 930 σελίδες κρατάνε εξαιρετη παρέα στον αναγνώστη κι αν κάποιος δεν έχει διαβάσει τον «*Κώδικα Da Vinci*», αυτό «*Το μυστικό των μυστικών*» είναι ιδανική ευκαιρία να γνωρίσει τον Νταν Μπράουν.

Εγώ προσωπικά έχω κρατήσει τις σημειώσεις μου γιατί, παρόλο που έχω ταξιδέψει ήδη πέντε φορές ως την Πράγα, τώρα την αντίκρισα με καινούργιο μάτι. Έχοντας την κατάλληλη παρέα και το βιβλίο στις αποσκευές θα θελήσω να δω για μια ακόμη φορά τη χρυσή Πράγα. Και να αφήσω, όπως το έχω σχεδόν σαν τάμα, μία ακόμη μετάφραση του Κάφκα πάνω στον τάφο του στο νέο εβραϊκό νεκροταφείο.

Dan Brown
Το μυστικό των μυστικών
εκδ. Ψυχογιός

54ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΒΙΒΛΙΟΥ

4-20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ '26
ΠΕΔΙΟΝ ΑΡΕΩΣ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΩΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟΥ

ΗΜΕΡΕΣ & ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Δευτέρα έως Πέμπτη **18:00-22:30**
Παρασκευή & Σάββατο **18:00-23:00**
Κυριακή **10:30-15:00 & 18:00-22:30**

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΕΛΙΒΙΠ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Παντού Μαζί

VOICE

ATHEENS

Endless Summer PARTY

Monsieur Minimal + SPECIAL GUESTS

Ανδριάννα Μπάμπαλη, Μαρία Παπαγεωργίου,
Λόλα Γιαννοπούλου, Εύη Μάζη & Ερωφίλη Παναγιωταρέα

FREE PARKING

FREE DRINKS

→ Παρασκευή 2 Οκτωβρίου, 20:00 ←

Ploes Floating Venue, Π.Ιωάννου Αυγέρη, Παλαιό Φάληρο

powered by

protergia

Special Supporters

METAXA
THE ORIGINAL GREEK SPIRIT

ΠΑΡΑΓΚΑ
Το κρασί χωρίς ταμπάκο

www.apolafste.ypefthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

Γιώργος Σεφέρης: 55 χρόνια από τον θάνατό του

Μια υποκειμενική και αυθαίρετη μετα-ανάγνωση

Ο Γιώργος Σεφέρης μιλάει σε ραδιοφωνική εκπομπή του BBC με αφορμή τον θάνατο του Αγγελου Σικελιανού (Λονδίνο, 1951)

Στις 20 Σεπτεμβρίου συμπληρώνονται 55 χρόνια από τον θάνατο ενός από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές. Ας ξαναδιαβάσουμε μερικά από τα σπουδαία κείμενά του με τον πιο προσωπικό τρόπο.

Αν και ακολούθησα τη λεγόμενη «θεωρητική» κατεύθυνση, δεν κατάφερα ποτέ να συνδεθώ με τη φιλολογική ανάλυση των κειμένων, και ειδικά των ποιημάτων. Ως μαθητής, αδιαφορούσα επιδεικτικά για τα «πραγματολογικά» και τα «μορφολογικά» στοιχεία, για τη «δομή» των κειμένων και κυρίως για εκείνη την άθλια ερώτηση «τι θέλει να μας πει ο ποιητής». Ενώ από τα μαθητικά μας χρόνια καλό είναι να ωριμάζουμε, ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα δεν ωρίμασα ποτέ. Από τότε μέχρι τώρα, ένα μόνο πράγμα θεωρώ σημαντικό: σου μιλάει, ρε φίλε, το κείμενο, ναι ή όχι; Αν σου μιλάει, ψάξε. Αν δεν σου μιλάει, άφησέ το για κάποιον άλλον ή για κάποιαν άλλη δική σου εποχή. Ξέρω καλά ότι υπάρχει γερός αντίλογος πάνω στο θέμα, αλλά με αυτή την οπτική συνδέθηκα με την ποίηση και μ' αυτή την οπτική τη βλέπω μέχρι σήμερα.

Από την αυθαιρεσία και την υποκειμενικότητά μου δεν γλίτωσε ούτε ο Γιώργος Σεφέρης. Έτσι, τα ελάχιστα που αναφέρω εδώ πατάνε αυστηρά στα δικά μου βιώματα και δεν αποτελούν κανενός είδους προσπάθεια ανάλυσης ή αποτίμησης του σπουδαίου του έργου.

«Fog»: Δηλαδή «Πες της το μ' ένα γιουκαλίλι», από την... «Τετραλογία» του Δήμου Μούτση, με τον Μανώλη Μητσιά να ακούγεται από ένα τρανζιστοράκι. Δεύτερο Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας, καλοκαίρι του 1975. Εγώ, 11 χρονών, ν' αναρωτιέμαι τι μπορεί να είναι το γιουκαλίλι και να καταλήγω στο συμπέρασμα ότι πιθανότατα είναι κάποιο λουλούδι – σαν τη βουκαμβίλια, ας πούμε. Πατί αυτό είναι ο έρωτας: να τραγουδάς στην αγαπημένη σου και να της προσφέρεις ένα λουλούδι. (Πολύ καλά πήγε αυτό.)

«Ερωτικός λόγος». Με αυτό το κείμενο καταπιάστηκα πολύ αργότερα, την εποχή που έβλεπα τον κόσμο ως κάτι απίστευτα σύνθετο. Όμως ο Σεφέρης ξεκλειδώνει τα πάντα: Όταν ο έρωτας είναι παρών, «ο κόσμος είναι εύκολος: ένας απλός παλμός». Μα κι όταν ο έρωτας καθεί, το ίδιο πάλι: «Ρόδο της νύχτας πέρασες, τρικύμισμα πορφύρας, τρικύμισμα της θάλασσας... ο κόσμος είναι απλός». Την Τετάρτη 7 Γενάρη 1931 ο Σεφέρης γράφει στο «Ημερολόγιό» του: «"Ερωτικός λόγος":»· τότε ξαφνιασμένη «αίσθηση», τότε ταραγμένες συνήθειες, τότε σκάνδαλο για τους πρωτοποριακούς ταγούς. (Τους ενοχλεί που δεν χρησιμοποιώ τα γλωσσικά μείγματά τους.) Και τούτο το υπόφαινο: πρώτη φορά παρατηρώ πόσο ένα ποίημα, που επιτέλους δεν κλοτσά, σε παρακινά να κάνεις τον έρωτα, εννοώ τον καιρό που το πλάθεις, όχι όταν τελειώσεις.

«Μέρες»: Οι πρώτες μου διακοπές χωρίς γονείς, την εποχή που τελείωνα το σχολείο, ήταν στον Πόρο. Έχω να πατήσω εκεί 40 χρόνια, αλλά ο τόπος αυτός έγινε η αφορμή να διαβάσω για πρώτη φορά τις «Μέρες». Παρασκευή 16 Αυγούστου 1946 γράφει ο Σεφέρης: «Αύριο φεύγουμε. Από προχτές το φεγγάρι έχει γυρίσει στη χάση. Η λίμνη του Πόρου με τα φώτα που συλλαβίζω κάθε βράδυ μοιάζει να βουλιάζει κάθε μέρα και πιο βαθιά. Ο Πόρος, κλειστός όπως είναι, μου θυμίζει ωστόσο πως λίγα είναι τα πράγματα που χρειαζόμαι, πως θα 'πρεπε να παραμερίζω πράγματα που μ' εμποδίζουν να βλέπω. Ό,τι έχω εδώ μπροστά μου φτάνει: ένα ξύλο στην ακρογιαλιά, ο χάλκινος ήχος του Προγυμναστηρίου, οι λιθογραφίες στα μπακάκια της χώρας, τα ουδέτερα πρόσωπα, μου φτάνουν για να γράψω ό,τι θέλω. Δεν πολυπιστεύω πια στους πλατιούς ορίζοντες».

«16 Χαϊκού»: Τα οφείλω όχι στον Σεφέρη, αλλά στον Άκη Μπογιατζή και τους Σigmatropic. Αν δεν είχαν κυκλοφορήσει το ομώνυμο άλμπουμ το 2002, θα είχα μούρα μεσάνυχτα. Νιώθω ότι ο Άκης ξεκλείδωσε κάθε λέξη αυτών των κομψοτεχνημάτων.

«Παντούμ»: Το παντούμ έχει τις ρίζες του στη Μαλαισία. Εδώ έχουμε μια πολύ χαρακτηριστική επανάληψη στίχων: ο 2ος και 4ος στίχος κάθε στροφής επανέρχονται ως 1ος και 3ος στίχος της επόμενης. Και παλεύεις να βγάλεις άκρη. Λατρεύω τη φόρμα τόσο στον Σεφέρη όσο και στον Ηλία Λάγιο με το «Παντουμάκι» του.

«Ενας λόγος για το καλοκαίρι». Δεν είναι ένα από τα εμβληματικά ποιήματα του Σεφέρη, ούτε «Μυθιστόρημα» ούτε «Κίχλη» ούτε «Τελευταίος σταθμός» ούτε «Επιφάνια». Στον προσωπικό, υποκειμενικό μου κόσμο είναι όμως το πιο σημαντικό του κείμενο, καθώς συμπίπτει με όσα νιώθω τις πρώτες μέρες του φθινοπώρου. Είναι το ποίημα που μ' έμαθε να «ξετυλίγω και να τυλίγω στα δάχτυλά μου σαν είμαι κουρασμένος μια θάλασσα». Κι αυτό είναι παραπάνω από αρκετό.

1 Τζένη μου, μέσω κοινής παρέας τον γνώρισα, μου ζήτησε το τηλέφωνό μου, μου έστειλε την ίδια κιόλας νύχτα και για περίπου μία εβδομάδα μιλούσαμε ασταμάτητα online. Όταν τελικά του είπα «πότε θα τα πούμε από κοντά;» άρχισαν τα περιεργα. «Αυτή την εβδομάδα έχω δουλειά», «το Σαββατοκύριακο έχω κάτι», «την άλλη εβδομάδα θα λείπω». Εγώ, επειδή είμαι αισιόδοξη, περίμενα. Έπειτα από δύο εβδομάδες του είπα αστεειυόμενη: «Τελικά θα βγούμε ή θα μείνουμε στο chat;». Και μου απάντησε: «Μα μου αρέσει που μιλάμε, γιατί πρέπει να το πιέσουμε;». Δηλαδή, πάμε καλά;

Από πότε το να συναντήσεις από κοντά έναν άνθρωπο που σου αρέσει θεωρείται πίεση; Ίσως αυτό είναι το παράξενο με το dating σήμερα. Έχει γίνει η επικοινωνία τόσο εύκολη –τηλέφωνα, chats, social, sms– και οι ψηφιακές αλληλεπιδράσεις τόσο απροβλημάτιστες, που πολλοί δεν θέλουν καν να μπουν στη διαδικασία μιας πραγματικής γνωριμίας. Αλλά ξέρεις τι απ' όλα αυτά έχει τελικά σημασία; Ότι εσύ θέλεις να βγείτε κι εκείνος δεν κάνει καμία κίνηση για να συμβεί αυτό. Άρα θα σου έλεγα να μην το κυνηγάς άλλο. Μην κάνεις δεύτερη, τρίτη και τέταρτη προσπάθεια να μετατρέψεις το chat σε ραντεβού.

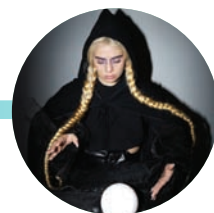
2 Δεν θέλει σχέση τώρα. Χρειάζεται χρόνο. Έχει πληγωθεί στο παρελθόν. Μπορεί να αλλάξει γνώμη. Αυτά μου είπε όταν πρωτογνωριστήκαμε στα Κουφονήσια. Αυτά μου λέει ακόμη και τώρα που γυρίσαμε. Κι όμως, βγαίνουμε σχεδόν κάθε βράδυ. Βγαίνουμε. Έχω γνωρίσει τους φίλους του; Βεβαίως. Του είπα κάποια στιγμή: «Αυτό που έχουμε δεν μοιάζει με σχέση;» Και μου απάντησε: «Δεν θέλω ναβάλουμε ταμπέλες. Τι να κάνω;

Και κάπως έτσι μια απλή δήλωση του άλλου μετατρέπεται στο δικό μας προσωπικό project. Όχι! Θα σου έλεγα πως, αν εσύ είσαι ευτυχισμένη με αυτό που έχεις, τότε συνέχισε. Δεν υπάρχει κανένας κανόνας που να λέει ότι κάθε γνωριμία πρέπει να καταλήγει σε σχέση. Αλλά αν μέσα σου, κάθε βράδυ που περνάτε μαζί, μεγαλώνει η προσδοκία ότι κάποια στιγμή θα γίνει κανονική σχέση, τότε πρέπει να είσαι πολύ προσεκτική. Οι άνθρωποι μας λένε ποιοι είναι και τι θέλουν, αλλά πολλές φορές δεν τους ακούμε και δεν τους πιστεύουμε.

3 Γιατί κάθε Σεπτέμβρη νιώθω ότι πρέπει να ξανασυστήσω τον εαυτό μου στον εαυτό μου; Στις διακοπές ένιωθα ελεύθερη. Τώρα, όμως, γύρισα και ξανάμπηκα στην ίδια ρουτίνα. Δεν μου λείπει απαραίτητα κάτι συγκεκριμένο. Μου λείπει αυτή που είμαι το καλοκαίρι στις διακοπές! Το σκέφτομαι να μετακομίσω, να βρω μια δουλειά εκτός Αθηνών, να κάνω ένα restart, και μετά μέχρι το Νοέμβριο το έχω παρατήσει το σχέδιο. Πάλι τα ίδια από την αρχή...

Μην αγνοήσεις αυτό που ένιωσες στις διακοπές. Είναι μια πολύτιμη πληροφορία. Τι ακριβώς υπήρχε στη ζωή σου στις διακοπές που δεν υπάρχει τώρα; Ήταν η ελευθερία; Η κοινωνικότητα; Η ξεκούραση; Το ότι περνούσες περισσότερη ώρα έξω; Το ότι δεν σε ένοιαζε τόσο τι έπρεπε να κάνεις; Θα μου έδινε λίγο χρόνο φέτος να σκεφτώ και να συζητήσω διεξοδικά με τον εαυτό μου τι θέλω. Τι κι αν μπορούσες, δηλαδή, να πάρεις λίγο από το καλοκαίρι σου και να το φέρεις μέσα στον χειμώνα; Τι θα ήθελες να εντάξεις στην καθημερινότητά σου; Μπορεί τελικά ο Σεπτέμβρης να είναι ο μήνας που πρέπει όλοι να ακούσουμε προσεκτικά τον εαυτό μας.

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Καλή εβδομάδα, Κριέ! Το επτάημερο αυτό από τη μία ίσως νιώθεις ανανεωμένος, φρέσκος, με όμορφες ιδέες και την ανάγκη να επικοινωνήσεις. Από την άλλη, όμως, νιώθεις να πιέζεσαι; Να κουράζεσαι εύκολα; Κάτι τέτοιο τέλος πάντων! Άρα έχω να σου προτείνω το εξής: μην τα παίρνεις όλα κατάκαρδα και πρότεινε τις λύσεις που έχεις σκεφτεί εσύ, ακόμα κι αν βλέπεις ότι όλοι οι άλλοι ζουν στο όγδοο όνειρο! Πρόβλημά τους στην τελική! Στα αισθηματικά, αν είσαι μπακούρι, βγες από τη ρουτίνα σου και θα δεις ότι όλο και κάποια ωφέλιμη νέα γνωριμία θα προκύψει. Αν δεν είσαι μπακούρι, μην είσαι επικριτικός προς το έτερον ήμισυ, γιατί αυτό χαλάει την επικοινωνία σας, έτσι;

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Καλή εβδομάδα, Ταύρε! Η αλήθεια είναι πως οι υποχρεώσεις και οι εκκρεμότητες είναι σε έξαρση αυτό το διάστημα. Το ζητούμενο, όμως, είναι να βρεις λίγη ηρεμία μέσα σ' όλο αυτό το χάος. Εγώ θα σου προτείνω να κάνεις και κάτι πιο δημιουργικό, προκειμένου να αποσυμπιεστείς ευχάριστα. Αν συμβούν παρασκηνιακά σκηνικά που θα σε κουράσουν ή θα σε αγχώσουν, άνοιξε την πόρτα και φύγε. Στα ερωτικά, αν είσαι μόνος, δεν αποκλείεται μέσα από τη δουλειά να παίξει κάτι γκομενικό. Έχε τα μάτια σου ανοιχτά! Αν δεν είσαι μόνος, μη ζεις με τον φόβο των παρελθοντικών σκιών, γιατί τότε τους δίνεις ξανά ζωή στο τώρα, έτσι; Καλύτερα να μιλήσεις ξεκάθαρα με το αμόρε. Γνώμη μου!

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Καλή εβδομάδα, Δίδυμε! Το επτάημερο αυτό πέφτει με τα μούτρα σε οτιδήποτε το δημιουργικό και κοινωνικοποιείσαι στο έπακρο! Παράλληλα, το σύμπαν σου χαρίζει απλόχερα κάποιες ευκαιρίες να ξεχωρίσεις και να δουν όλοι πόσο γαμάτος είσαι! Για να μη σου χαϊδεύω τα αυτιά, θα σου πω ότι υπάρχουν δυσκολίες στην επικοινωνία με κάποιους φίλους. Ωστόσο πρέπει να γίνουν ξεκαθαρίσματα, κι αυτό εσύ το ξέρεις καλύτερα από μένα. Σε θέλω ρεαλιστή. Στα γκομενικά, αν είσαι single, μη βιαστείς να επενδύσεις στον πρώτο τυχόντα, γιατί μάλλον εκείνος δεν είναι έτοιμος για κάτι τέτοιο. Αν δεν είσαι single, κάνε κάτι από κοινού με το αμόρε, για να περάσετε καλά. Βέβαια, μάλλον πρέπει να μουν όρια.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Καλή εβδομάδα, Καρκίνε! Υπάρχουν πολλές ανάγκες στο σπίτι, αλλά και πολλές επαγγελματικές απαιτήσεις. Το θετικό είναι ότι μέσα σ' όλο αυτό το χάος βρίσκεις στιγμές για να χαλαρώσεις. Ή μπορεί να καταφέρεις να δώσεις στο απαιτητικό σου πρόγραμμα μια όμορφη εσάνς με το να ανανεώσεις τον προσωπικό σου χώρο, να βρεις μια λύση σε ένα οικογενειακό θέμα ή να δείς σε όλους τι μπορείς να κάνεις στα επαγγελματικά! Στα θέματα καρδιάς, αν είσαι μόνος, πάλι δεν βλέπω ηρεμία, γιατί παίζει να σε θυμηθεί κάποιο παλιό γκομενάκι. Κλείσε το τηλέφωνο καλού κακού! Αν δεν είσαι μόνος, πέρνα όμορφες στιγμές με το αμόρε και μη ζητάς πολλά!

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Καλή εβδομάδα, Λέοντα! Αρκετά ευχάριστο το κλίμα για σένα. Δεν αποκλείεται και να λάβεις πληροφορίες ή προτάσεις που θα σε βοηθήσουν να διευρύνεις τους πνευματικούς σου ορίζοντες. Εγώ θα σου πω να κανονίσεις κάτι με φίλους ή με την οικογένεια, ώστε να ενδυναμώσεις τους μεταξύ σας δεσμούς. Σε θέλω προσεκτικό σε θέματα σπουδών, νομικά ή κάτι σχετικό με το εξωτερικό. Στα προσωπικά, αν είσαι αδέσμευτος, δεν αποκλείεται να γνωρίσεις νέο γκομενάκι μέσω των social. Μην κουνάς το κεφάλι, γιατί μπορεί να εξελιχθεί θετικά! Αν είσαι ήδη δεσμευμένος, μην αφήνεις το αμόρε να σε περιορίζει μεν, μην αρνείσαι να ακούσεις τη δική του πλευρά δε.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Παρθένε! Αν και δεν πρόκειται για ένα αρνητικό επτάημερο, φοβάμαι ότι, αν δεν σε προειδοποιήσω, θα τα κάνει σκ@τά. Πρόσεχε λοιπόν το πώς διαχειρίζεσαι το πορτοφόλι αλλά και την καρδιά σου. Στα επαγγελματικά, ίσως σου γίνει μια πρόταση που μπορεί να σε βοηθήσει να αυξήσεις το εισόδημά σου. Πες «ναι», γιατί παρέα με τη φουσκωμένη τσέπη πάει και η τονωμένη αυτοπεποίθησή σου. Πρόσεχε όμως για παγίδες, ειδικά όπου εμπλέκονται κι άλλα άτομα. Στον έρωτα τώρα. Αν είσαι ελεύθερος, βγες από το σπίτι, γιατί όλο και κάτι θα γνωρίσεις. Μάλλον! Αν δεν είσαι ελεύθερος, μην είσαι κτητικός και ζηλιάρης, γιατί το αμόρε έχει αρχίσει και σκάει!

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Καλή εβδομάδα, Ζυγάκι! Κατά μία έννοια βρίσκεσαι στο spotlight ή ορίζεις και κάποιες εξελίξεις. Στα επίσης καλά νέα, μπορείς να κάνεις κάτι δημιουργικό και ευχάριστο, προκειμένου να διευρύνεις τους πνευματικούς σου ορίζοντες. Αυτό που μπορεί να σε κουράσει είναι οι απαιτήσεις των άλλων από σένα. Για να πάψει αυτό, πρέπει να κάνεις ώριμες συζητήσεις και να εξηγήσεις τη θέση σου. Στα προσωπικά, αν είσαι μπακουρομπάκουρο, ότι θα φλερτάρεις και μάλλον θα ερωτευτείς είναι σίγουρο, το αν θα βρίσκεστε στην ίδια χώρα ή και ήπειρο δεν είναι! Αν δεν είσαι μπακουρομπάκουρο, ίσως δεις το αμόρε να σου βάζει όρια. Αν το προηγούμενο διάστημα δεν με άκουσες και το έπρηζες, καλά να πάθει!

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Σκορπιέ! Αν θες να την περάσεις όμορφα κι ωραία, πρέπει να πάρεις αποστάσεις. Όλα μπορούν να περιμένουν εκτός από τις σκέψεις, τα συναισθήματα και την κακή σου ψυχολογία. Άρα τσέκαρε το πρόγραμμά σου, κι αν χρειάζεται, άλλαξέ το. Στα οικονομικά, πρόσεξε τα θέματα όπου εμπλέκονται κι άλλα άτομα, κι αν τυχόν ένιωθες ότι κάπου έχεις κολλήσει, σπρώξε λίγο για να πάρεις μπρος. Στα γκομενικά, αν είσαι ελεύθερο πουλί κι έχεις βάλει κάποιο γκομενάκι εδώ και καιρό στο μάτι, να περιμένεις νέα και εξελίξεις (ευχάριστες μάλλον) γύρω απ' αυτό. Αν δεν είσαι ελεύθερο πουλί, μην απομακρύνεσαι από το αμόρε λόγω του ότι έχεις χαωθεί στη δουλειά. Αυτά συμβαίνουν και στους καλύτερους!

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Τοξότη! Και να σου πω να μην ασχοληθείς με τις κοινωνικότητες, δεν θα μ' ακούσεις, άρα δεν κάνω τσάμπα κόπο! Το καλό είναι πως μέσα απ' αυτές τις διαδικασίες μπορούν να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες, αλλά σίγουρα θα πάρεις και κάποια μαθήματα! Πάντως μπορείς να ανανεωθείς μέσα από τους φίλους, νέες γνωριμίες ή κι από τη στήριξη που λαμβάνεις. Ωστόσο, επειδή η ζωή δεν είναι μόνο καλοπέραση, ίσως κληθείς να αναλάβεις ευθύνες. Όσον αφορά τον έρωτα, αν ανήκεις στους αδέσμευτους, μην έχεις υψηλές προσδοκίες από το νέο γκομενάκι, γιατί μπορεί να δεις ότι παίρνει αποστάσεις. Αν ανήκεις στους δεσμευμένους, μην πάθεις σοκ αν δεις ότι το αμόρε έχει υψηλές απαιτήσεις.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Καλή εβδομάδα, Αιγόκερε! Αυτό το επτάημερο στρέφεις όλη σου την προσοχή στα επαγγελματικά και στις υποχρεώσεις σου. Εντάξει, η αλήθεια είναι πως με τόσο ζήλο ενδέχεται να προκαλέσεις θετικές αλλαγές ή να ξεκινήσεις πράγματα που μπορούν να διευκολύνουν την καθημερινότητά σου. Απλά μην το παρακάνεις! Από την άλλη, υπάρχουν κάποιες δυσκολίες, ίσως λόγω του ότι έχεις αρκετές φιλοδοξίες και περιμένεις να γίνουν όλα εν μία νυκτί. Δεν γίνεται αυτό, αγάπη! Βάλε προτεραιότητες και όρια. Στα ερωτικά, αν είσαι single, δεν ξέρω αν ψήνεσαι να ψάξεις νέο γκομενάκι τώρα, καθώς τα οικογενειακά βάρη σε έχουν απορροφήσει. Αν δεν είσαι, μην τσακώνεσαι με το αμόρε για τα προβλήματα άλλων.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Καλή εβδομάδα, Υδροχόε! Ίσως το προηγούμενο διάστημα να αναγκάστηκες να μείνεις στην αδράνεια λόγω των αλληπάλληλων χτυπημάτων που δέχτηκες, τώρα όμως η εβδομάδα σου λέει να κυνηγήσεις τα όνειρά σου! Η παγίδα σ' αυτό είναι ότι δεν πρέπει να καβαλήσεις το καλάμι! Θέλω να είσαι προσεκτικός στα ψιλά γράμματα και στις λεπτομέρειες στο καθετί, γιατί υπάρχουν εμπόδια. Επιπλέον ενδέχεται να υπάρξουν παρανοήσεις στην επικοινωνία ή και καθυστερήσεις ή αναβολές σε μετακινήσεις. Στα αισθηματικά, αν είσαι μόνος, μη βιάζεσαι να βγάλεις συμπεράσματα, γιατί δεν είναι όλα όπως νομίζεις! Αν δεν είσαι μόνος, μην είσαι τόσο πεισματάρης και ψυχρός ως προς το αμόρε, γιατί σε βλέπω μπακούρι!

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Καλή εβδομάδα, Ψαράκι! Πρέπει να τακτοποιήσεις τις εκκρεμότητες που σε αγχώνουν και παράλληλα να ελέγξεις και τις βαθύτερες ανάγκες σου. Στα οικονομικά, ίσως υπάρξει μια λύση εντελώς από το πουθενά, κάτι που μπορεί να σε κάνει να νιώσεις ασφαλής. Έστω για τώρα! Ωστόσο προς το τέλος της εβδομάδας υπάρχει μια μικρή πίεση, ειδικά αν δεν έκανες οικονομία το προηγούμενο διάστημα. Άρα από δω και μπρος μην κάνεις αλόγιστα έξοδα. Στα αισθηματικά, αν είσαι αδέσμευτος, δεν χρειάζεται να μείνεις πίσω από το φλερτ λόγω του ότι φοβάσαι την απόρριψη. Στη ζωή είναι κι αυτό! Αν είσαι ήδη δεσμευμένος, κάνε μια ειλικρινή συζήτηση με το αμόρε. Θα με θυμηθείς και θα μου πεις κι ευχαριστώ! Ελπίζω!

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου

MY FAVOURITE ACS LOCKER GIVEAWAY

Κάνε level-up στα δώρα.

Γιατί να πάρεις μόνο το δέμα σου,
όταν μπορείς να φύγεις με iPhone 17 Pro;

Παρέλαβες το δέμα σου.
Έφυγες.

Διάλεξες το δικό σου
My favourite ACS Locker
στην Ψηφιακή Βοηθό
ACiStant.
**Μπαίνεις στην κλήρωση
για AirPods 4 με noise
cancellation.**

Παρέλαβες το δέμα σου
απ'το My favourite ACS
Locker σου και αξιολόγησες
την παραλαβή μέσω του
ACS Mobile App.
**Μπαίνεις στην κλήρωση
για iPhone 17 Pro!**

Κατέβασε εδώ το
ACS Mobile App
για να πάρεις
μέρος στον
διαγωνισμό.

www.acscourier.gr

Διάρκεια διαγωνισμού έως και 30/11/26

ACS
Τα πάντα, παντού.

Δώρο ο ΦΠΑ*

στα βασικά σου είδη

* Η προωθητική ενέργεια αφορά σε εμπορική έκπτωση, ισόποση με τον αναλογούντα ΦΠΑ ανά κατηγορία προϊόντος

Για όλο τον **Σεπτέμβριο**
μειώνουμε τις τιμές
σε 70+ προϊόντα
βασικής ανάγκης.

Βρες όλα τα προϊόντα
στα καταστήματα Lidl ή
στο [lidl-hellas.gr](https://www.lidl-hellas.gr)

Γιατί αξίζει.